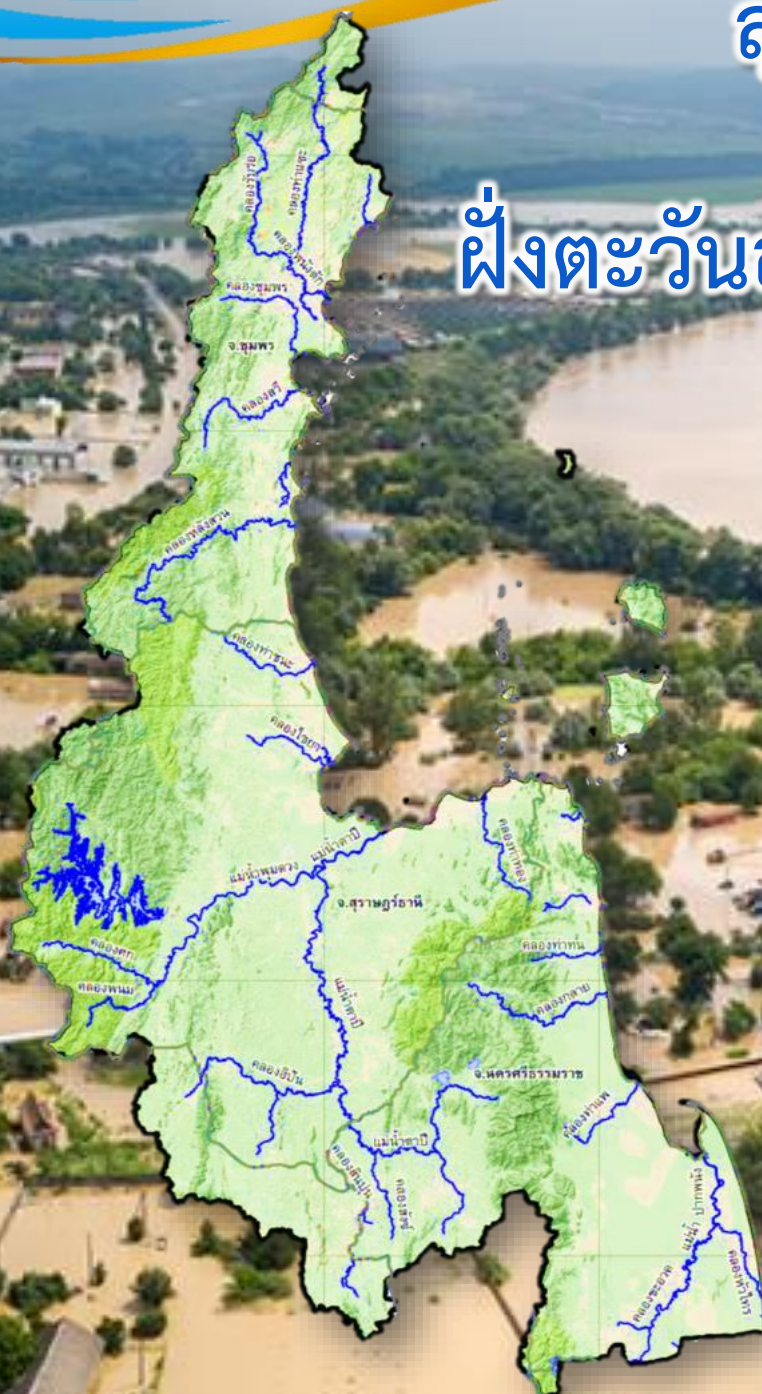

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ลุ่มน้ำภาคใต้

ฝั่งตะวันออกตอนบน

คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4

ปี 2566

สารบัญ

สารบัญ	ก
สารบัญภาพประกอบ	ข
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 ความเป็นมา	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-2
1.3 พื้นที่ศึกษา	1-2
1.4 ขอบเขตงานบริการวิชาการ	1-4
บทที่ 2 สภาพทั่วไปของลุ่มน้ำ	2-1
2.1 สภาพทั่วไปของลุ่มน้ำ	2-1
2.2 สถานการณ์การเกิดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ	2-7
บทที่ 3 การบูรณาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3-1
3.1 ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำท่วม	3-1
3.2 กฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง	3-1
3.3 การบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ	3-70
บทที่ 4 แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	4-1
4.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	4-1
4.2 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน	4-2
4.3 การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	4-13
4.4 การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	4-28
4.5 ระบบเตือนภัยน้ำท่วม	4-33
4.6 การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	4-42
4.7 เกณฑ์การพิจารณาสถานการณ์น้ำเตือนภัย และวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็ว และถูกต้องตามหลักวิชาการ	4-45
4.8 วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	4-117
4.9 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับ ภัยพิบัติจากน้ำท่วม	4-127
บทที่ 5 กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมแบบบูรณาการ	5-1
5.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	5-1
5.2 โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ	5-2
5.3 แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ	5-8
5.4 การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	5-14
บทที่ 6 รูปแบบรายงานผล	6-1
6.1 กรณียังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม	6-1
6.2 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วม	6-3
บทที่ 7 บทสรุป	7-1
ภาคผนวก	ล

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1-1 พื้นที่ศึกษาลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน	1-3
ภาพประกอบ 2-1 ขอบเขตการปกครอง ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน	2-2
ภาพประกอบ 2-2 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	2-10
ภาพประกอบ 2-3 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจากกรมพัฒนาที่ดิน	2-11
ภาพประกอบ 3-1 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 1: ระดับเสี่ยงรุนแรง	3-72
ภาพประกอบ 3-2 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 2 : ระดับรุนแรง	3-72
ภาพประกอบ 3-3 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 3 : ระดับวิกฤติ	3-73
ภาพประกอบ 3-4 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการ ระดับอำนวยการ และระดับปฏิบัติการ	3-74
ภาพประกอบ 3-5 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการ ระดับอำนวยการ และระดับปฏิบัติการ	3-110
ภาพประกอบ 3-6 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 1: ระดับเสี่ยงรุนแรง	3-111
ภาพประกอบ 3-7 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 2 : ระดับรุนแรง	3-111
ภาพประกอบ 3-8 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 3 : ระดับวิกฤติ	3-112
ภาพประกอบ 4-1 แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	4-3
ภาพประกอบ 4-2 แผนที่โครงการโดยใช้งบประมาณจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2566	4-10
ภาพประกอบ 4-3 แผนที่โครงการโดยใช้งบประมาณ (งบกลาง) ประจำปีงบประมาณ 2565	4-11
ภาพประกอบ 4-4 แผนที่โครงการโดยใช้งบประมาณ (งบกลาง) ประจำปีงบประมาณ 2564	4-12
ภาพประกอบ 4-5 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจากสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	4-14
ภาพประกอบ 4-6 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจากกรมพัฒนาที่ดิน	4-15
ภาพประกอบ 4-7 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช	4-16
ภาพประกอบ 4-8 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี	4-17
ภาพประกอบ 4-9 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจังหวัดชุมพร	4-18
ภาพประกอบ 4-10 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจากกรมทรัพยากรน้ำ	4-19
ภาพประกอบ 4-11 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	4-20
ภาพประกอบ 4-12 กระบวนการ (Workflow) แสดงขั้นตอนการปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4-32
ภาพประกอบ 4-13 เว็บไซต์สถานการณ์น้ำประเทศไทย	4-33
ภาพประกอบ 4-14 EARLY WARNING SYSTEM	4-33
ภาพประกอบ 4-15 ตัวอย่างโครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด	4-44

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

	หน้า
ภาพประกอบ 4-16 แผนที่แสดงตำแหน่งเขื่อนและอ่างเก็บน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน	4-47
ภาพประกอบ 4-17 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตรอัตโนมัติตรวจวัดน้ำฝนและระดับน้ำ จังหวัดนครศรีธรรมราช	4-48
ภาพประกอบ 4-18 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตรอัตโนมัติตรวจวัดน้ำฝนและระดับน้ำ จังหวัดชุมพร	4-49
ภาพประกอบ 4-19 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตรอัตโนมัติตรวจวัดน้ำฝนและระดับน้ำ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4-50
ภาพประกอบ 4-20 แผนผังการไหลของลำน้ำสายสำคัญ จังหวัดชุมพร	4-52
ภาพประกอบ 4-21 แผนผังการไหลของลำน้ำสายสำคัญ จังหวัดนครศรีธรรมราช	4-53
ภาพประกอบ 4-22 แผนผังการไหลของลำน้ำสายสำคัญ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4-54
ภาพประกอบ 4-23 โชนปริมาตรเก็บกักของอ่างเก็บน้ำ	4-55
ภาพประกอบ 4-24 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส	4-58
ภาพประกอบ 4-25 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำคลองกะทูน	4-59
ภาพประกอบ 4-26 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำบ้านเสม็ดจวน	4-60
ภาพประกอบ 4-27 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำคลองดินแดง	4-61
ภาพประกอบ 4-28 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำบางทรายนวล	4-62
ภาพประกอบ 4-29 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำคลองสวนหมัง	4-63
ภาพประกอบ 4-30 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำคลองหย้า	4-64
ภาพประกอบ 4-31 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำห้วยลึก	4-64
ภาพประกอบ 4-32 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำบางกำปริด	4-65
ภาพประกอบ 4-33 โค้งบริหารจัดการการเขื่อนรัชชประภา	4-66
ภาพประกอบ 4-34 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.53A คลองชุมพร อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร	4-69
ภาพประกอบ 4-35 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.158 คลองท่าตะเภา อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	4-70
ภาพประกอบ 4-36 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.212 คลองหลังสวน อ.หลังสวน จ.ชุมพร	4-70
ภาพประกอบ 4-37 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สะพานวัดนาสัก คลองสวี อ.สวี จ.ชุมพร	4-71
ภาพประกอบ 4-38 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สะพานคลองขุด คลองไชยา อ.ไชยา จ.ชุมพร	4-71
ภาพประกอบ 4-39 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.5C แม่น้ำตาปี อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	4-72
ภาพประกอบ 4-40 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.36 คลองพุมดวง อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	4-72
ภาพประกอบ 4-41 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.37A แม่น้ำตาปี อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	4-73

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

	หน้า
ภาพประกอบ 4-42 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.195 แม่น้ำตาปี อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	4-73
ภาพประกอบ 4-43 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.198 คลองสินปุน อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	4-74
ภาพประกอบ 4-44 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.217 แม่น้ำตาปี อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	4-74
ภาพประกอบ 4-45 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.243 แม่น้ำตาปี อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	4-75
ภาพประกอบ 4-46 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.260 คลองอิปัน อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	4-75
ภาพประกอบ 4-47 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.70 คลองบ้านตาล อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช	4-76
ภาพประกอบ 4-48 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.149 คลองกลาย อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	4-76
ภาพประกอบ 4-49 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.167 คลองเสาธง อ.ร้อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	4-77
ภาพประกอบ 4-50 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.203 คลองท่าดี อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช	4-77
ภาพประกอบ 4-51 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ ระหว่างสถานี X.158 กับสถานี X.180 คลองท่าตะเภา จังหวัดชุมพร	4-81
ภาพประกอบ 4-52 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.158	4-82
ภาพประกอบ 4-53 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.180	4-82
ภาพประกอบ 4-54 แผนที่แสดงสถานีเฝ้าระวังและเตือนภัย อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร	4-84
ภาพประกอบ 4-55 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ	4-86
ภาพประกอบ 4-56 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.53A	4-87
ภาพประกอบ 4-57 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.53A	4-87
ภาพประกอบ 4-58 แผนที่แสดงสถานีเฝ้าระวังและเตือนภัย อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร	4-89
ภาพประกอบ 4-59 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ ระหว่างสถานี X.213 กับสถานี X.212 คลองหลังสวน จังหวัดชุมพร	4-90
ภาพประกอบ 4-60 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.212	4-91
ภาพประกอบ 4-61 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.212	4-91
ภาพประกอบ 4-62 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ ระหว่างสถานี X.195 กับสถานี X.37A แม่น้ำตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4-94
ภาพประกอบ 4-63 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.37A	4-94
ภาพประกอบ 4-64 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.195	4-95

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

	หน้า
ภาพประกอบ 4-65 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ ระหว่างสถานี X.37A กับสถานี X.217 แม่น้ำตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4-97
ภาพประกอบ 4-66 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.37A	4-98
ภาพประกอบ 4-67 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.217	4-98
ภาพประกอบ 4-68 แผนที่แสดงสถานีฝักระวังและเตือนภัย ลุ่มน้ำตาปี	4-100
ภาพประกอบ 4-69 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ ระหว่างสถานี X.217 กับสถานี X.5C แม่น้ำตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4-101
ภาพประกอบ 4-70 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.217	4-102
ภาพประกอบ 4-71 แผนที่แสดงสถานีฝักระวังและเตือนภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช	4-103
ภาพประกอบ 4-72 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ	4-105
ภาพประกอบ 4-73 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.55	4-105
ภาพประกอบ 4-74 เกณฑ์ฝักระวังน้ำท่วมคลองเสาธง	4-107
ภาพประกอบ 4-75 เกณฑ์ฝักระวังน้ำท่วมคลองท่าดี	4-108
ภาพประกอบ 4-76 เกณฑ์ฝักระวังน้ำท่วมคลองกลาย	4-109
ภาพประกอบ 4-77 เกณฑ์ฝักระวังน้ำท่วมแม่น้ำตาปี	4-110
ภาพประกอบ 4-78 เกณฑ์ฝักระวังน้ำท่วมแม่น้ำตาปี – พุมดวง - คลองสก	4-111
ภาพประกอบ 4-79 เกณฑ์ฝักระวังน้ำท่วมสะพานข้ามคลองไชยา	4-112
ภาพประกอบ 4-80 เกณฑ์ฝักระวังน้ำท่วมคลองท่าแซะ	4-113
ภาพประกอบ 4-81 เกณฑ์ฝักระวังน้ำท่วมคลองหลังสวน	4-114
ภาพประกอบ 4-82 เกณฑ์ฝักระวังน้ำท่วมแม่น้ำชุมพร	4-115
ภาพประกอบ 4-83 เกณฑ์ฝักระวังน้ำท่วมคลองสวี	4-116
ภาพประกอบ 4-84 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส	4-119
ภาพประกอบ 4-85 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำคลองกะทูน	4-120
ภาพประกอบ 4-86 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำบ้านเสม็ดจวน	4-121
ภาพประกอบ 4-87 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำคลองดินแดง	4-122
ภาพประกอบ 4-88 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำบางทรายนวล	4-123
ภาพประกอบ 4-89 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำคลองสวนหมิง	4-124
ภาพประกอบ 4-90 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำคลองหย้า	4-125
ภาพประกอบ 4-91 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำห้วยลึก	4-125
ภาพประกอบ 4-92 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำบางกำปริด	4-126

ภาพประกอบ 4-93	โครงสร้างการบริหารจัดการเขื่อนรัชชประภา	4-127
ภาพประกอบ 5-1	การจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำที่ เพิ่มประสิทธิภาพขึ้นโดย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	5-10
ภาพประกอบ 5-2	การเปรียบเทียบระดับการจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ระหว่าง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และ กระทรวงมหาดไทย	5-13
ภาพประกอบ 5-3	ความเชื่อมโยงและการประสานงานเพื่อจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ	5-14
ภาพประกอบ 5-4	12 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566	5-15
ภาพประกอบ 6-1	ตัวอย่างการรายงานผล กรณียังไม่เกิดภาวะภัย	6-2
ภาพประกอบ 6-2	ตัวอย่างการรายงานผล กรณีเกิดภาวะภัยน้ำท่วม	6-4
ภาพประกอบ 7-1	การประชุมรับฟังความคิดเห็น	7-3

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 4-18 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่วงหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ ระยะเวลาของสถานี X.37A และสถานี X.217	4-96
ตาราง 4-19 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่วงหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ ระยะเวลาของสถานี X.217 และสถานี X.5C	4-100
ตาราง 4-20 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่วงหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ ระยะเวลาของสถานี X.55 และสถานี X.285	4-103
ตาราง 4-21 หลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วยเครื่องปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ	4-118
ตาราง 5-1 หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้เพื่อลดความเสี่ยง จากภาวะน้ำท่วม	5-11
ตาราง 5-2 แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	5-16

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 35 (2) คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจ จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบ มาตรา 61 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้งในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีที่เกิดภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (3) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง
- (4) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (5) วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่
- (6) การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง
- (7) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง

มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้าโดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (3) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (4) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- (5) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- (6) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ

- (7) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด
- (8) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- (9) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

มาตรา 61 วรรคสอง และมาตรา 64 วรรคสอง กำหนดให้ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีการบูรณาการร่วมกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตลุ่มน้ำตามความเหมาะสม

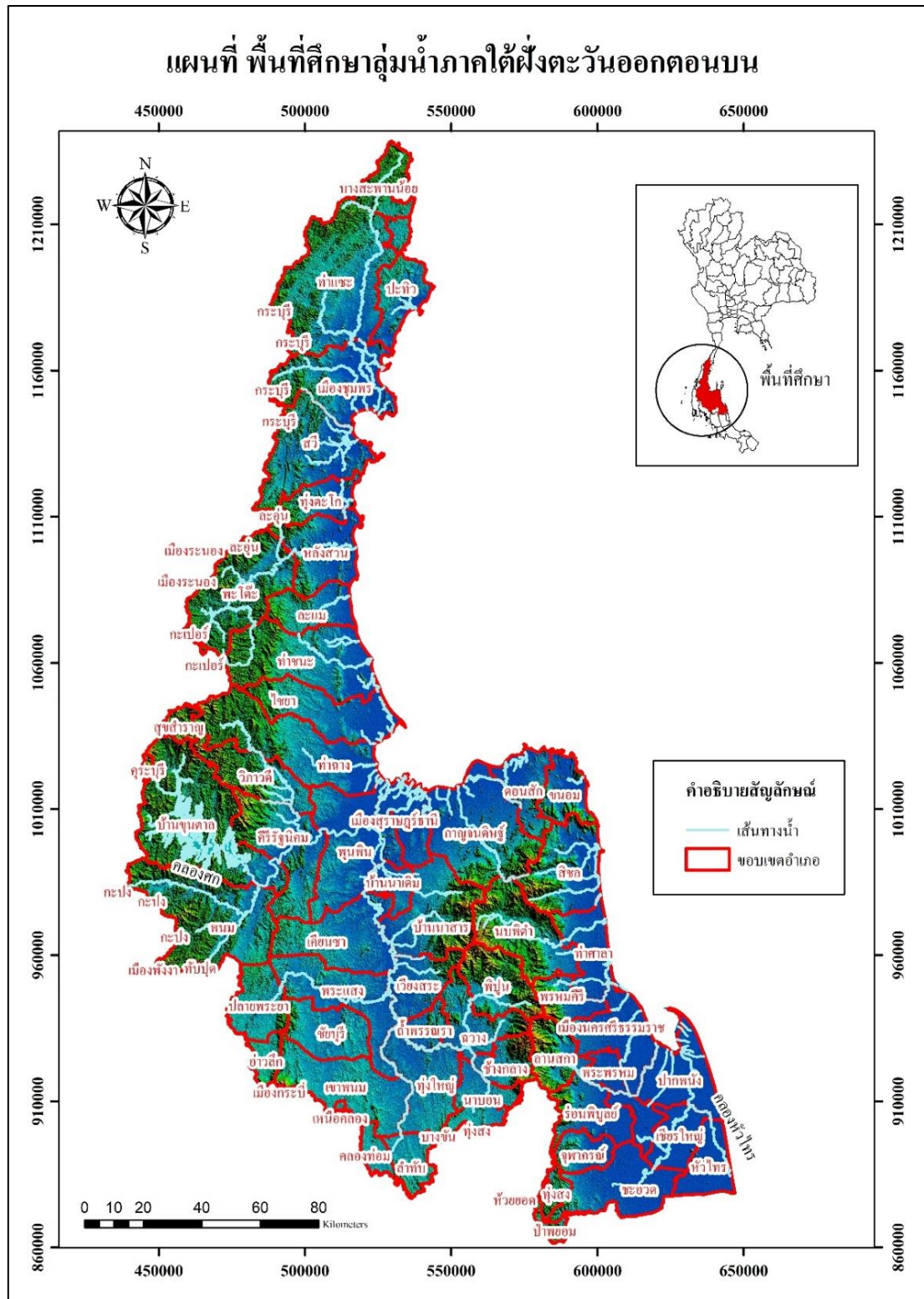
ซึ่งทางสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 4 ได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ ดำเนินการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยนำข้อมูลจากเล่มรายงานโครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน จึงจำเป็นต้องนำผลการศึกษาที่ได้จากรายงานฉบับดังกล่าวมาทำการทบทวนดำเนินการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและขอความคิดเห็นจากผู้ใช้งานจริง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบและนำแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ และเพื่อเป็นกรอบเบื้องต้นในการกำกับและติดตามของคณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อทบทวนจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 61 และ มาตรา 64 ให้สอดคล้องกับบริบทลุ่มน้ำและองค์ประกอบในการบริหารจัดการน้ำ
- (2) เพื่อนำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปสู่การปฏิบัติ
- (3) เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำใช้แผนดังกล่าวเป็นกรอบในการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

1.3 พื้นที่ศึกษา

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตพื้นที่ศึกษาต้องครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 (วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564) ภาพประกอบ 1-1

ภาพประกอบ 1-1 พื้นที่ศึกษาลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

1.4 ขอบเขตงานบริการวิชาการ

โดยการนำข้อมูลโครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มาศึกษาเพื่อทบทวน“แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน” และ “แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน” เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนศึกษาทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ดังนี้

- 1) ทบทวนรายงานการศึกษาในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีรายละเอียด (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมปี 2565
- 2) รวบรวม/ทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อใช้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้
 - ข้อมูลสภาพลุ่มน้ำ ได้แก่ ที่ตั้งและอาณาเขต ประชากร เขตการปกครอง ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ข้อมูลด้านต้นทุนน้ำ (น้ำฝน น้ำท่า น้ำบาดาล ฯลฯ) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (แหล่งน้ำ/อ่างเก็บน้ำ อาคารบังคับน้ำที่สำคัญ) ความต้องการใช้น้ำ ฯลฯ
 - สถานการณ์สภาวะน้ำแล้งและปัญหาคุณภาพน้ำที่เกิดขึ้น สาเหตุของการเกิดสภาวะน้ำแล้ง สภาพความเสียหายจากสภาวะน้ำแล้ง สถิติการประสบสภาวะน้ำแล้งที่ผ่านมา พื้นที่เสี่ยงเกิดสภาวะน้ำแล้งหรือมีปัญหาคูณภาพน้ำ เป็นต้น
 - ปฏิทินการบริหารจัดการน้ำซึ่งเป็นแผนบริหารจัดการที่เชื่อมโยงจากแผนระดับประเทศถ่ายทอดลงสู่ระดับลุ่มน้ำ
- 3) รวบรวมการบูรณาการตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงกฎหมายพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติต่างๆ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างบูรณาการ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้
 - ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำแล้ง ได้แก่ ความหมายของภาวะน้ำท่วม ประเภทหรือความรุนแรงของการเกิดภาวะน้ำแล้งตามสภาพของลุ่มน้ำ
 - กฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย
 - การบูรณาการการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ได้แก่ การจัดตั้งองค์กรหรือคณะทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.

2561 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ พ.ศ. 2564-2570 และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาสังคม เอกชนและองค์กรการกุศล และองค์กรระหว่างประเทศ (หากมี)

4) ทบทวน การจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม องค์ประกอบตาม พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 โดยมีรายละเอียดดังนี้

- หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน ดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนเกิด ระหว่างเกิด และหลังเกิดภาวะน้ำท่วม
- งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ ระบุงบประมาณและแหล่งที่มาของ งบประมาณที่สามารถนำมาใช้ดำเนินการในแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง
- การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ข้อมูลในระดับพื้นที่ (ลุ่มน้ำย่อย จังหวัด อำเภอ) เช่น ข้อมูลด้านต้นทุนน้ำ (น้ำฝน น้ำท่า น้ำบาดาล ฯลฯ) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (แหล่งน้ำ/อ่างเก็บน้ำ อาคารบังคับน้ำที่สำคัญ) ความต้องการใช้น้ำ เป็นต้น
- แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ เช่น การแจ้งหรือเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำแล้ง อย่างถูกต้อง เพียงพอ และเหมาะสม
- การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับ ภัยพิบัติจากน้ำแล้ง ตั้งแต่ก่อนเกิด ระหว่างเกิด และหลังเกิดภาวะน้ำแล้ง

5) ทบทวนแนวทางการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง เพื่อให้สามารถ ขับเคลื่อนแผนฯ ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติได้ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้

- กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ได้แก่ การจัดตั้ง องค์กร การอำนวยการ การปฏิบัติการ โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ (ระดับนโยบายระดับบัญชาการ ระดับอำนวยการ ระดับปฏิบัติการ ระดับ พื้นที่ลุ่มน้ำ)
- แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ ได้แก่ (การเพิ่มประสิทธิภาพการ จัดการสาธารณภัยด้านน้ำ ระดับการจัดการภาวะน้ำแล้ง ความเชื่อมโยงและ การประสานการปฏิบัติ)
- การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ได้แก่ ลักษณะของ แผนปฏิบัติการ การจัดทำแผนปฏิบัติการก่อนฤดูแล้ง การดำเนินการตาม แผนปฏิบัติการ การดำเนินการหลังฤดูแล้ง

- (1) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ดังนี้
- 1) ทบทวนรายงานการศึกษาในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีรายละเอียด (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมปี 2565
 - 2) รวบรวม/ทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อใช้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม มีรายละเอียดดังนี้
 - ข้อมูลสภาพลุ่มน้ำ ได้แก่ ที่ตั้งและอาณาเขต ประชากร เขตการปกครอง ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะทางอุตุ-อุทกวิทยา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ฯลฯ
 - สถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้น เช่น สาเหตุของการเกิดอุทกภัย สภาพความเสียหายจากสภาวะน้ำท่วม สถิติการประสบอุทกภัยที่ผ่านมาและพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย เป็นต้น
 - 3) รวบรวมการบูรณาการตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงกฎหมายข้อกำหนด ข้อบัญญัติต่างๆ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างบูรณาการอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้
 - ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่ ความหมายของภาวะน้ำท่วม ประเภทหรือความรุนแรงของการเกิดภาวะน้ำท่วมตามสภาพของลุ่มน้ำ
 - กฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย
 - การบูรณาการการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ได้แก่ การจัดตั้งองค์กรหรือคณะทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม (ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ฯลฯ) แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำฯ พ.ศ. 2561 และ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ พ.ศ. 2564-2570 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านปริมาณและคุณภาพน้ำ แนวทางปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการปัญหาน้ำท่วม
 - 4) ทบทวน จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม องค์ประกอบต้องครบถ้วนตาม พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 โดยมีรายละเอียดดังนี้

- หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน ดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนเกิด ระหว่างเกิด และหลังเกิดภาวะน้ำท่วม
 - งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ ระบุงบประมาณ แหล่งที่มาของงบประมาณที่สามารถนำมาใช้ดำเนินการในแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม
 - การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม เช่น พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม พื้นที่ทางน้ำหลาก/พื้นที่น้ำนอง/พื้นที่ลุ่มต่ำ (กรณีมีการศึกษาจัดทำผังน้ำ) ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วมและตำแหน่งสถานีตรวจวัดข้อมูล (น้ำฝน น้ำท่า น้ำในอ่างเก็บน้ำ)
 - การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม เช่น ประสานและบูรณาการข้อมูล โดยร่วมกับกองอำนาจการน้ำแห่งชาติ คณะกรรมการลุ่มน้ำในเขตลุ่มน้ำ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน ตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในเขตลุ่มน้ำ การประเมินความเสี่ยง จัดทำมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ เตรียมความพร้อมในการเผชิญสถานการณ์ และเยียวยาผู้ประสบภัยจากภาวะน้ำท่วม แนวทางส่งเสริมสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน ประชาชน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม ทั้งนี้ที่ปรึกษาต้องกำหนดพื้นที่เสี่ยงสูงหรืออาจเกิดผลกระทบรุนแรงโดยต้องเสนอแนวทางและกระบวนการบริหารจัดการน้ำท่วมในกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยคำนึงถึงผลกระทบของลุ่มน้ำข้างเคียง
 - แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ เช่น การแจ้งหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วมอย่างถูกต้อง เพียงพอ และเหมาะสม
 - การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม ตั้งแต่ก่อนเกิด ระหว่างเกิด และหลังเกิดภาวะน้ำท่วม
- 5) รวบรวม ทบทวนแนวทางการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติได้ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้
- กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ได้แก่ การจัดตั้ง องค์กรการอำนาจการ การปฏิบัติการ โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ

(ระดับนโยบาย ระดับบัญชาการ ระดับอำนวยการ ระดับปฏิบัติการ ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ)

- แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ ได้แก่ (การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสาธารณภัยด้านน้ำ ระดับการจัดการภาวะน้ำท่วม ความเชื่อมโยงและการประสานการปฏิบัติ)
- การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ได้แก่ ลักษณะของแผนปฏิบัติการ การจัดทำแผนปฏิบัติการก่อนฤดูฝน การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ การดำเนินการหลังฤดูฝน

(2) การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น โดยจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในเขตลุ่มน้ำ ให้จัดรับฟังความคิดเห็นโดยมีผู้เข้าร่วมอย่างน้อย 40 คน

บทที่ 2

สภาพทั่วไปของลุ่มน้ำ

2.1 สภาพทั่วไปของลุ่มน้ำ

2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนมีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 29,601.16 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 07°47' เหนือ ถึงเส้นรุ้งที่ 11° 13' เหนือ และระหว่างเส้นแวงที่ 98° 21' ตะวันออก ถึงเส้นแวงที่ 100° 26' ตะวันออก ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่เกือบทั้งจังหวัดจำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และ นครศรีธรรมราช และพื้นที่บางส่วน ของอีก 6 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง กระบี่ ระนอง พังงา และพัทลุง

2.1.2 ประชากร

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนมีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 18,238,465 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่เกือบทั้งจังหวัดจำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และ นครศรีธรรมราช พบว่า ประชากรในลุ่มน้ำในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2563) มีค่าเฉลี่ยประมาณ 3,237,418 คน โดยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 0.41 ต่อปี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดชุมพร มีจำนวนประชากรเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ในขอบเขตลุ่มน้ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ โดยมีประชากรเฉลี่ย 1,442,810 คน 1,042,025 คน และ 498,374 คน รวมเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 92.15 อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรในจังหวัดต่าง ๆ อยู่ในช่วงร้อยละ 0.16 ถึง 1.41 โดยจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์มีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงสุตร้อยละ 1.41

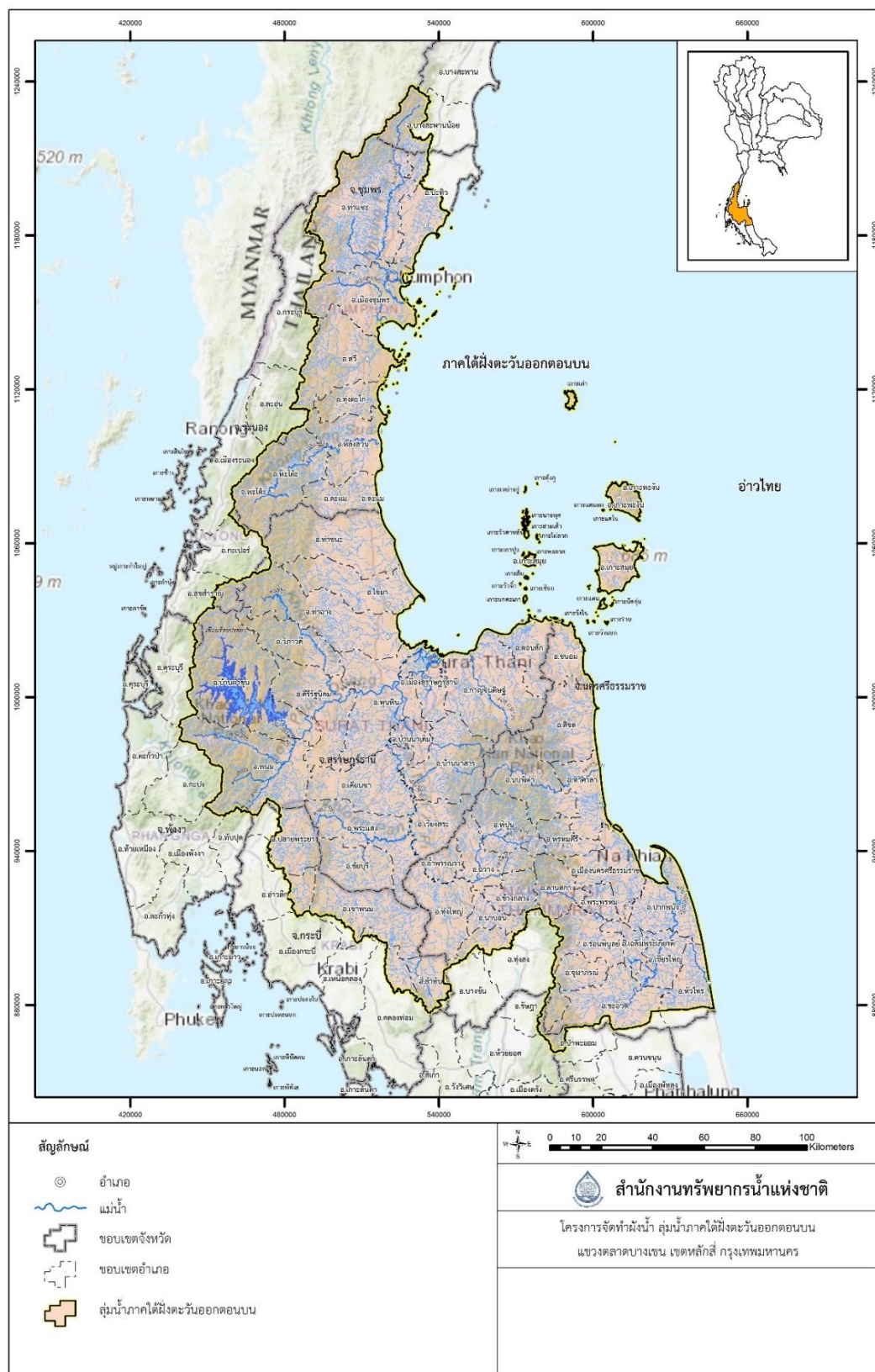
2.1.3 ขอบเขตลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนมีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 18,238,465 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่เกือบทั้งจังหวัดจำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และ นครศรีธรรมราช พื้นที่บางส่วนของจังหวัด จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง กระบี่ ระนอง พังงา และพัทลุง พบว่าในขอบเขตลุ่มน้ำมีอำเภอรวม 66 อำเภอ 399 ตำบล เทศบาลนคร 3 แห่ง เทศบาลเมือง 7 แห่ง เทศบาลตำบล 64 แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 370 แห่ง

2.1.4 ขอบเขตลุ่มน้ำย่อย

พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนแบ่งเป็น 19 ลุ่มน้ำสาขา คือ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนส่วนที่ 1 คลองท่าตะเภา (ลุ่มน้ำสาขา) ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนส่วนที่ 2 คลองหลังสวน ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 2 คลองสก คลองพระแสง คลองพุมดวงตอนล่าง คลองจันดี แม่น้ำตาปี ตอนบนส่วนที่ 1 แม่น้ำตาปีตอนบนส่วนที่ 2 คลองสินปุน แม่น้ำตาปีตอนล่างส่วนที่ 1 คลองอิปัน แม่น้ำตาปีตอนล่างส่วนที่ 2 แม่น้ำตาปีตอนล่างส่วนที่ 3 ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 3 คลองกลาย และ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 4 ตามภาพประกอบ 2-1

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 2-1 ขอบเขตการปกครอง ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

ที่มา : โครงการจัดทำน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

2.1.5 ลักษณะภูมิประเทศ

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนเป็นพื้นที่ชายฝั่งติดอ่าวไทย ลักษณะชายฝั่งทะเลราบเรียบมีที่ราบแคบ ๆ ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไปถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช แม่น้ำส่วนใหญ่ในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนจะเป็นแม่น้ำสายสั้น ๆ ไหลลงสู่อ่าวไทย ลักษณะพื้นที่ลุ่มน้ำทางด้านตะวันตกของลุ่มน้ำจะเป็นเทือกเขา ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสายต่าง ๆ ไหลผ่านที่ราบแคบ ๆ ลงสู่อ่าวไทย ทิวเขาเหล่านี้เริ่มจากทิวเขาภูเก็ต ซึ่งอยู่ทางตอนบนของลุ่มน้ำทางทิศตะวันตกของจังหวัดชุมพร เป็นทิวเขาที่ต่อเนื่องมาจากทิวเขาตะนาวศรีทอดยาวลงมาทางใต้จนถึงจังหวัดพังงา แล้วเบนออกไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้จนจรดกับทิวเขานครศรีธรรมราช ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดสุราษฎร์ธานีพาดผ่านมาทางใต้ ผ่านจังหวัดนครศรีธรรมราช แม่น้ำที่สำคัญในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ได้แก่ แม่น้ำตาปี คลองจันดี คลองสินปุน คลองพระแสง คลองพุมดวง คลองอิปัน คลองท่าชะชะ คลองท่าตะเภา คลองหลังสวน และแม่น้ำปากพนัง เป็นต้น

2.1.6 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนเป็นแบบป่าฝนเขตร้อน โดยอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และได้รับอิทธิพลของลมดีเปรสชัน และพายุไต้ฝุ่นจากทะเลจีนใต้ที่พัดผ่านเข้ามาเป็นครั้งคราว ส่งผลให้เกิดฤดูกาล 2 ฤดู ได้แก่ ฤดูฝน อยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน มีอุณหภูมิเฉลี่ยรายปีอยู่ระหว่าง 26.91 ถึง 27.98 องศาเซลเซียส โดยพบว่า เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด คือ ประมาณ 31.80 ถึง 35.70 องศาเซลเซียส ในขณะที่ช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ เป็นเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประมาณ 20.70 ถึง 24.90 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 80.67 ถึง 85.00 เปอร์เซ็นต์ และมีปริมาณการระเหยของน้ำเฉลี่ยรายปีอยู่ระหว่าง 1,164.00 ถึง 1,647.50 มิลลิเมตร

2.1.7 ลักษณะทางอุตุนิยมวิทยา

(1) น้ำฝน

การศึกษาข้อมูลลักษณะภูมิอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ดำเนินการโดยการทบทวนข้อมูลสถิติภูมิอากาศคาบ 30 ปี (ปี พ.ศ. 2534 ถึง พ.ศ. 2563) จากสถานีตรวจวัดอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำและใกล้เคียง จำนวน 9 สถานี ได้แก่

- 1) สถานีอุตุนิยมวิทยาสวี จังหวัดชุมพร
- 2) สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดชุมพร
- 3) สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 4) สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดนครศรีธรรมราช
- 5) สถานีอุตุนิยมวิทยาสถานีอากาศเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 6) สถานีอุตุนิยมวิทยาพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- 7) สถานีอุตุนิยมวิทยาเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 8) สถานีอุตุนิยมวิทยาสถานีอากาศเกษตร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 9) สถานีอุตุนิยมวิทยาวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปีอยู่ระหว่าง 1,669.80 ถึง 2,701.10 มิลลิเมตร ทั้งนี้สถานีตรวจวัดอากาศเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช มีปริมาณน้ำฝนมากกว่าสถานีอื่น ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

(2) น้ำท่า

ผลวิเคราะห์ปริมาณน้ำท่ารายเดือนและรายปีเฉลี่ยลุ่มน้ำสาขาในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนจากสถานีวัดน้ำท่าที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ได้ปริมาณน้ำท่าสรุปดังตาราง 2-1 พบว่าพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนมีปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ย 34,988 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่ 46.43 ลิตรต่อวินาทีต่อตารางกิโลเมตร และน้ำท่าที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่อยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนมกราคม โดยมีปริมาณน้ำท่ารายเดือนสูงสุดในเดือนพฤศจิกายน 5,154.49 ล้านลูกบาศก์เมตร และต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 1,062.86 ล้านลูกบาศก์เมตร

(3) น้ำบาดาล

พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ประกอบด้วยแหล่งน้ำบาดาลจากชั้นหินให้น้ำในพื้นที่ ได้ 3 ประเภท คือแหล่งน้ำบาดาลจากหินแข็ง แหล่งน้ำบาดาลจากตะกอนร่วนกึ่งหินแข็ง และแหล่งน้ำบาดาลจากตะกอนหินร่วน

- การใช้น้ำบาดาลในพื้นที่ลุ่มน้ำ มีการนำน้ำบาดาลมาใช้ในด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และอุปโภคบริโภค ส่วนใหญ่ได้จากตะกอนหินร่วน (Unconsolidated aquifer) โดยสรุปการใช้น้ำบาดาลดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

- การใช้น้ำด้านอุปโภคบริโภค จำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ ระบบการประปาขนาดใหญ่ ระบบประปาชนบท (ประปาหมู่บ้าน) และบ่อน้ำบาดาลเอกชน

- การใช้น้ำบาดาลเพื่ออุตสาหกรรม ในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำพบว่ามีการใช้น้ำมากในเขตอุตสาหกรรม เช่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1.8 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) ทรัพยากรป่าไม้และพื้นที่ป่าอนุรักษ์

พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ทั้งหมด 18,238,465 ไร่ มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 5,506,150 ไร่ (ร้อยละ 30.19) จำแนกเป็น พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) 1,614,531 ไร่ (ร้อยละ 8.85) พื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) 2,516,206 ไร่ (ร้อยละ 13.80) พื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม (A) 1,316,444 ไร่ (ร้อยละ 7.22) และพื้นที่กันออก 58,969 ไร่ (ร้อยละ 0.32) ส่วนพื้นที่ลุ่มน้ำบนเกาะสมุยและเกาะพะงัน พื้นที่รวม 245,562 ไร่ เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (โซน C) 6,413 ไร่ (ร้อยละ

2.61) สำหรับพื้นที่ป่าอนุรักษ์ พบว่า พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มีพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 2,689,688 ไร่ (ร้อยละ 14.75) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 1,894,950 ไร่ (ร้อยละ 10.39) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 76,800 ไร่ (ร้อยละ 0.42) วนอุทยาน 283 ไร่ และสวนรุกขชาติ 150 ไร่ ไม่มีสวนพฤกษศาสตร์ ส่วนพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (เกาะ) มีพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 28,119 ไร่ (ร้อยละ 11.45)

(2) ทรัพยากรป่าไม้และพื้นที่ป่าอนุรักษ์

ในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (ฝั่งแผ่นดิน) ไม่มีพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมส่วนลุ่มน้ำบนเกาะสมุยและเกาะพะงันมีพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม 1 แห่ง คือ เขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม บริเวณท้องที่ตำบลลี้แง ตำบลบ่อผุด ตำบลมะเร็ด ตำบลแม่น้ำ ตำบลหน้าเมือง ตำบลอ่างทอง ตำบลลิปะน้อย อำเภอเกาะสมุย และตำบลเกาะพะงัน ตำบลบ้านใต้ ตำบลเกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2557 นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ตำบลปากคลอง ตำบลชุมโค ตำบลบางสน และตำบลสะพลี อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างกฎหมายแล้วเสร็จเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

(3) พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (ฝั่งแผ่นดิน) ทั้งหมด 18,238,465 ไร่อยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 5 มากที่สุดคือ 7,963,343 ไร่ (ร้อยละ 43.66) รองลงมาคือ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 4 ชั้น 1 ชั้น 2 และ ชั้น 3 ตามลำดับ สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำบนเกาะสมุยและเกาะพะงันมี 245,562 ไร่ อยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 มากที่สุดคือ 81,183.72 ไร่ (ร้อยละ 33.06) รองลงมาคือ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 5 ชั้น 2 ชั้น 3 และ ชั้น 4 ตามลำดับ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ตาราง 2-1 ปริมาณน้ำท่ารายเดือนและรายปีเฉลี่ยกลุ่มน้ำสาขา

กลุ่มน้ำ	ปริมาณน้ำท่ารายเดือนเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)												รวมทั้งปี (ล้าน ลบ.ม.)	ฤดูฝน (ก.ค.-ธ.ค.)	ฤดูแล้ง (ม.ค.-มิ.ย.)
	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.			
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนส่วนที่1	6.2	13.2	183	32.5	45.4	36.6	43.8	38.6	19.8	120	4.9	7.8	279	189.7	89.3
คลองท่าตะเภา	37.9	81	119.9	198.8	278	224.2	268.1	236.1	121.2	73.7	30.1	47.8	1708.8	1161.9	546.8
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนส่วนที่2	33.9	724	100	177.7	248.5	200.4	239.7	211.1	108.4	65.9	26.9	42.7	1527.5	1038.7	488.8
คลองหลังสวน	30.2	64.6	89.2	1586	221.7	178.8	213.9	188.3	96.7	588.8	24	38.1	1362.9	926.7	436.1
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่2	40.7	86.9	120	213.3	298.2	240.5	287.7	253.3	130	79	32.3	51.3	1833.1	1346.5	586.6
คลองสก	3.8	50.9	70.3	125	174.8	140.9	168.6	148.4	76.2	46.3	18.9	30.1	1074.3	730.5	343.8
คลองพระแสง	27.1	57.8	79.9	142	198.5	60.1	191.5	168.6	86.6	52.6	215	34	1220.1	829	390.5
คลองพุมดวงตอนล่าง	36	77	106.4	189	264.3	213.1	25.9	224.5	115.3	70.1	28.6	45.5	1624.7	1104.8	519.9
คลองจันดี	16.5	35.6	48.8	86.7	121.2	97.7	116.9	10.29	52.8	321	13.1	20.8	744.9	506.5	238.4
แม่น้ำตาปิตอนบนส่วนที่1	13.4	28.6	39.5	70.2	98.1	79.1	94.6	73.3	4.8	26	10.6	16.9	602.9	410	192.9
แม่น้ำตาปิตอนบนส่วนที่1	12.7	27.2	37.6	66.9	93.5	75.4	90.2	79.4	10.8	24.8	10	14.1	574.7	390	1839
คลองสินปุน	18.6	39.8	55	97.8	136.7	1102	131.9	116.1	59.6	36.2	14.8	23.5	840.3	571.4	268.9
แม่น้ำตาปิตอนล่างส่วนที่1	7.5	16.1	22.2	39.5	55.5	44.5	53.2	46.9	24.1	14.6	6	9.5	339.1	230.6	108.5
คลองอิปัน	36.6	78.2	108	191.9	268.3	216.4	258.8	227.9	117	71.1	29.1	462	1649.5	1121.6	527.9
แม่น้ำตาปิตอนล่างส่วนที่2	40.7	86.9	120	213.5	398.4	240.6	287.9	253.5	130.1	79.1	32.2	51.3	183.4	1247.4	587.1
แม่น้ำตาปิตอนล่างส่วนที่3	20.7	44.2	6	108.4	151.6	122.2	146.2	128.7	66.7	40.2	16.4	26.1	931.7	633.6	298.2
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่3	39.8	85.1	117.6	209	292.1	235.6	281.8	248.2	127.4	77.4	31.6	20.6	1796	1221.2	74.7
คลองกลาย	12.4	26.5	36.6	65	90.9	73.3	87.7	77.2	39.6	24.1	9.8	15.5	558.9	30	178.9
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่4	76.9	164.3	227	403.3	563.9	454.7	544	479	245.9	149	6.1	97	3466.6	2357.2	1109.3
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (กลุ่มน้ำหลัก)	414.2	884.9	1222.9	2172.9	3037.6	2449.7	2930.3	2580.4	1324.7	805.2	329.1	522.6	18674.4	12698.3	5976.1

ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

(4) พื้นที่ชุ่มน้ำ

พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ 7 แห่ง ได้แก่ พื้นที่ชุ่มน้ำอ่าวทุ่งคา - อ่าวสวี จังหวัดชุมพร พื้นที่ชุ่มน้ำพรุคันธุลี พื้นที่ชุ่มน้ำอ่าวบ้านดอน พื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำตาปี พื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองทุ่งทอง พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี และพื้นที่ชุ่มน้ำอ่าวปากพริง และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ 1 แห่ง คือ พื้นที่ชุ่มน้ำเกาะแตน ตั้งอยู่ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัด สุราษฎร์ธานี

(5) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช โดยจังหวัดชุมพร มีพื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี 57,254.67 ไร่ เป็นป่าชายเลนคงสภาพ (มีสภาพเป็นป่า) 15,480.04 ไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่ป่าชายเลนตามมติ คณะรัฐมนตรี 90,517.89 ไร่ มีป่าชายเลนคงสภาพ 47,829.71 ไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช มีป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี 101,158.78 ไร่ และป่าชายเลนคงสภาพ 42,951.40 ไร่ สำหรับทรัพยากรอื่น ๆ ได้แก่ แนวปะการัง สามารถพบได้ทั้ง 3 จังหวัด พบหอยทะเลทั่วไปตามชายฝั่งทะเล ส่วนสัตว์ทะเลหายากพบในจังหวัดชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ เต่าทะเล พะยูน โลมาและวาฬ

2.1.9 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

(1) แหล่งน้ำอ่างเก็บน้ำ

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ในปัจจุบัน ประเมินและอ่างเก็บน้ำ มี 10 โครงการ มีความจุเก็บกักรวม 5,876 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์ 2,604,578 ไร่ รายละเอียดแต่ละโครงการแสดงดังตาราง 2-2

ตาราง 2-2 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางในปัจจุบัน

สำนักงานชลประทาน/โครงการ	ขนาด	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	พิกัด		ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
					Lat	Long	
เขื่อนรัชชประภา (กฟผ)	ใหญ่	เขาพัง	บ้านตาขุน	สุราษฎร์ธานี	8.97	98.81	5,639.0
อ่างเก็บน้ำบางก่าปรีด	กลาง	สินปุน	เขาพนม	กระบี่	8.22	99.2	16.0
อ่างเก็บน้ำห้วยลึก	กลาง	เขาเขน	ปลายพระยา	กระบี่	8.6	98.81	2.5
อ่างเก็บน้ำบางทรายนวล	กลาง	คลองชะอุ่น	พนม	สุราษฎร์ธานี	8.73	98.79	2.2
อ่างเก็บน้ำคลองสวนหมัง	กลาง	บางสวรรค์	พระแสง	สุราษฎร์ธานี	8.55	99	1.3
อ่างเก็บน้ำดินแดง	กลาง	เขาพระ	พิปูน	นครศรีธรรมราช	8.6	99.59	60.0
อ่างเก็บน้ำคลองกะทูนพร้อมระบบส่งน้ำ	กลาง	กะทูน	พิปูน	นครศรีธรรมราช	8.57	99.53	70.5
อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส	กลาง	วังอ่าง	ชะอวด	นครศรีธรรมราช	7.89	99.81	80.0
อ่างเก็บน้ำบ้านเสม็ดจวน	กลาง	กุแหร	ทุ่งใหญ่	นครศรีธรรมราช	8.18	99.33	1.7
อ่างเก็บน้ำคลองหยง	กลาง	ปลายพระยา	ปลายพระยา	กระบี่	8.51	98.83	3.2
รวม							5,876

หมายเหตุ : กฟผ. คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ล้าน ลบ.ม. คือ ล้านลูกบาศก์เมตร

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ โครงการชลประทาน กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2563

2.2 สถานการณ์การเกิดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ

2.2.1 สภาพอุทกภัยในพื้นที่

สภาพน้ำท่วมปี พ.ศ. 2532 เกิดจาก พายุไต้ฝุ่น “เกย์” (GAY) ต่อดำรงความกดอากาศต่ำกำลังแรงในทะเลจีนใต้ตอนล่าง เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2532 เคลื่อนตัวทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือเข้าสู่อ่าวไทยตอนล่าง เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ.2532 เวลา 10.30 น. พายุไต้ฝุ่นเกย์ได้เคลื่อนตัวเข้าสู่ทางตะวันตกค่อนทางเหนือมุ่งสู่ภาคใต้ตอนบนในแนวระหว่างจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดชุมพร มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลาง 120 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ได้เคลื่อนตัวขึ้นฝั่งบริเวณอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ทำให้มีพายุลมแรงและฝนตกหนักในรัศมี 50 กิโลเมตร นอกจากนี้มีคลื่นพายุซัดฝั่ง ระดับน้ำตามชายฝั่งทะเลสูงขึ้นอย่างฉับพลัน ทำความเสียหายแก่ชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย มีผู้เสียชีวิต 602 คน สูญหาย 134 คน บ้านเรือน 35,339 หลัง พื้นที่เกษตร 890,015 ไร่ เรือประมง 485 ลำ ป่าไม้ 400,000 ไร่ รวมเสียหาย 11,000 ล้านบาท นับเป็นพายุไต้ฝุ่นลูกแรกๆ ที่เคลื่อนเข้าสู่ชายฝั่งประเทศไทย และทำความเสียหายมากเป็นประวัติการณ์

สภาพน้ำท่วมปี พ.ศ. 2540 เกิดจาก พายุไต้ฝุ่น “ลินดา” (LINDA) ก่อตัวจากความกดอากาศต่ำในทะเลจีนใต้ตอนล่าง เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2540 ซึ่งเป็นขณะเดียวกันที่บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนแผ่ลงมาปกคลุมถึงอ่าวไทย เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2540 ได้ทวีกำลังแรงเป็นพายุไต้ฝุ่นลินดา ระยะหนึ่ง โดยเคลื่อนตัวทางทิศตะวันตกค่อนทางเหนือ และได้อ่อนกำลังลงเป็นพายุโซนร้อนลินดา ก่อนเคลื่อนขึ้นฝั่งที่ อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เมื่อเวลา 02.00 น. วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ.2540 ขณะที่มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลาง 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ทำให้ในอ่าวไทยมีคลื่นสูง 3 ถึง 4 เมตร มีฝนตกหนักบริเวณจังหวัดชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม ราชบุรี และกาญจนบุรี ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม ราชบุรี และกาญจนบุรี โดยเฉพาะที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีลมพัดแรงจัดจนบ้านเรือนเสียหายและต้นไม้โค่นล้มในหลายอำเภอ มีผู้เสียชีวิต 9 คน สูญหาย 2 คน บ้านเรือนเสียหาย 9,326 หลัง เรือจมหลายสิบลำ มูลค่าความเสียหายรวม 210 ล้านบาท

สภาพน้ำท่วมปี พ.ศ.2547 เกิดจากพายุดีเปรสชัน “หมุยฟ้า” (MUIFA) วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 พายุดีเปรสชันก่อตัวในมหาสมุทรแปซิฟิกทางตะวันออกของประเทศฟิลิปปินส์ วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2547 ทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุโซนร้อนหมุยฟ้า และวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ได้ทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุไต้ฝุ่นหมุยฟ้า เคลื่อนตัวทางตะวันตกผ่านประเทศฟิลิปปินส์ในวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 และอ่อนกำลังเป็นพายุโซนร้อนลงสู่ทะเลจีนใต้จากนั้นวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ได้ทวีกำลังขึ้นเป็นพายุไต้ฝุ่นอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะอ่อนกำลังลงเป็นพายุโซนร้อนเคลื่อนผ่านปลายแหลมญวนเข้าสู่อ่าวไทย ในวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2547 และอ่อน

กำลังเป็นพายุดีเปรสชันหมุนฟ้า มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลาง 55 กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยศูนย์กลางพายุเคลื่อนตัวขึ้นฝั่งในแนวระหว่างอำเภอละแม จังหวัดชุมพร และอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อเวลา 22.00 น. ของวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ทำให้มีพายุลมแรงและฝนตกหนักในหลายพื้นที่ของจังหวัดชุมพร รวมพื้นที่ประสบภัยจำนวน 8 อำเภอ 55 ตำบล 297 หมู่บ้าน มีผู้เสียชีวิต 1 คน บ้านเรือนเสียหายทั้งหลัง 6 หลัง เสียหายบางส่วน 468 หลัง พื้นที่การเกษตร 15,070 ไร่ เรือ 15 ลำ ปศุสัตว์ 9,839 ตัว รวมมูลค่าความเสียหาย 49.49 ล้านบาท

สภาพน้ำท่วมปี พ.ศ.2549 เกิดจาก พายุดีเปรสชัน “ทุเรียน” (Durian) วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 พายุดีเปรสชันก่อตัวในมหาสมุทรแปซิฟิก ทางตะวันออกของประเทศฟิลิปปินส์ วันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุโซนร้อนทุเรียน และวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ได้ทวีกำลังแรงขึ้นเป็นซูเปอร์ไต้ฝุ่นทุเรียน เคลื่อนตัวทางตะวันตกเข้าถล่มประเทศฟิลิปปินส์ คร่าชีวิตชาวฟิลิปปินส์ 1,000 คน และได้อ่อนกำลังเป็นพายุโซนร้อนเคลื่อนผ่านปลายแหลมญวนเข้าสู่อ่าวไทย ในวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2549 และอ่อนกำลังเป็นพายุดีเปรสชันทุเรียน มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลาง 150 กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยศูนย์กลางพายุได้เคลื่อนตัวขึ้นฝั่งที่ อำเภอละแม จังหวัดชุมพร เมื่อเวลา 13.00 น. ของวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2549 ทำให้มีฝนตกหนักหลายพื้นที่ในจังหวัดชุมพร มีพื้นที่ประสบภัย 5 อำเภอ 29 ตำบล 298 หมู่บ้าน รวมมูลค่าความเสียหาย 35 ล้านบาท

สภาพน้ำท่วมปี พ.ศ. 2560 เกิดจากพายุไต้ฝุ่น “ซีต้า” ก่อตัวจากหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงในทะเลจีนใต้ตอนบน เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ.2560 ด้านตะวันตกของเกาะลูซอน ประเทศฟิลิปปินส์ ได้ทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุไต้ฝุ่น เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2560 เคลื่อนตัวทางตะวันตกผ่านเกาะไหหลำเข้าสู่อ่าวตังเกี๋ย ได้อ่อนกำลังลงเป็นพายุโซนร้อนเคลื่อนผ่านประเทศเวียดนามตอนบน อ่อนกำลังลงเป็นพายุดีเปรสชันผ่านประเทศลาวตอนบนและเข้าสู่ประเทศพม่า อ่อนกำลังเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำ ถึงแม้ศูนย์กลางของพายุจะไม่เคลื่อนเข้าประเทศไทย แต่มีอิทธิพลทำให้ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านประเทศไทยตอนบนบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทยมีกำลังแรง ส่งผลให้เกือบทุกภาคมีฝนตกชุกหนาแน่นทั่วไป ตั้งแต่วันที่ 21 ถึง 24 สิงหาคม พ.ศ. 2540 เกิดอุทกภัยเป็นบริเวณกว้างทั่วทั้งภาคใต้ ระดับน้ำท่วมสูงมากเป็นประวัติการณ์

สภาพน้ำท่วมปี พ.ศ. 2562 เกิดจากพายุโซนร้อนปาบึก หรือ พายุไซโคลนปาบึก ก่อให้เกิดฝนตกหนักหลายพื้นที่ โดยปริมาณน้ำฝนสูงสุดที่วัดได้ ในวันที่ 3 มกราคม ที่อำเภอสะบ้า ย้อย จังหวัดสงขลา มีปริมาณ 271.0 มิลลิเมตร ส่วนวันที่ 4 มกราคมวัดได้ที่ อำเภอพิปูน นครศรีธรรมราช 224.5 มิลลิเมตร และวันที่ 5 มกราคม วัดได้ที่อำเภอสิชล 253.5 มิลลิเมตร และอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 222.5 มิลลิเมตร ความเสียหายจากอิทธิพลของพายุโซนร้อนปาบึกว่ามีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบรวม 18 จังหวัด 90 อำเภอ 407 ตำบล 2,635 หมู่บ้าน 133 ชุมชน

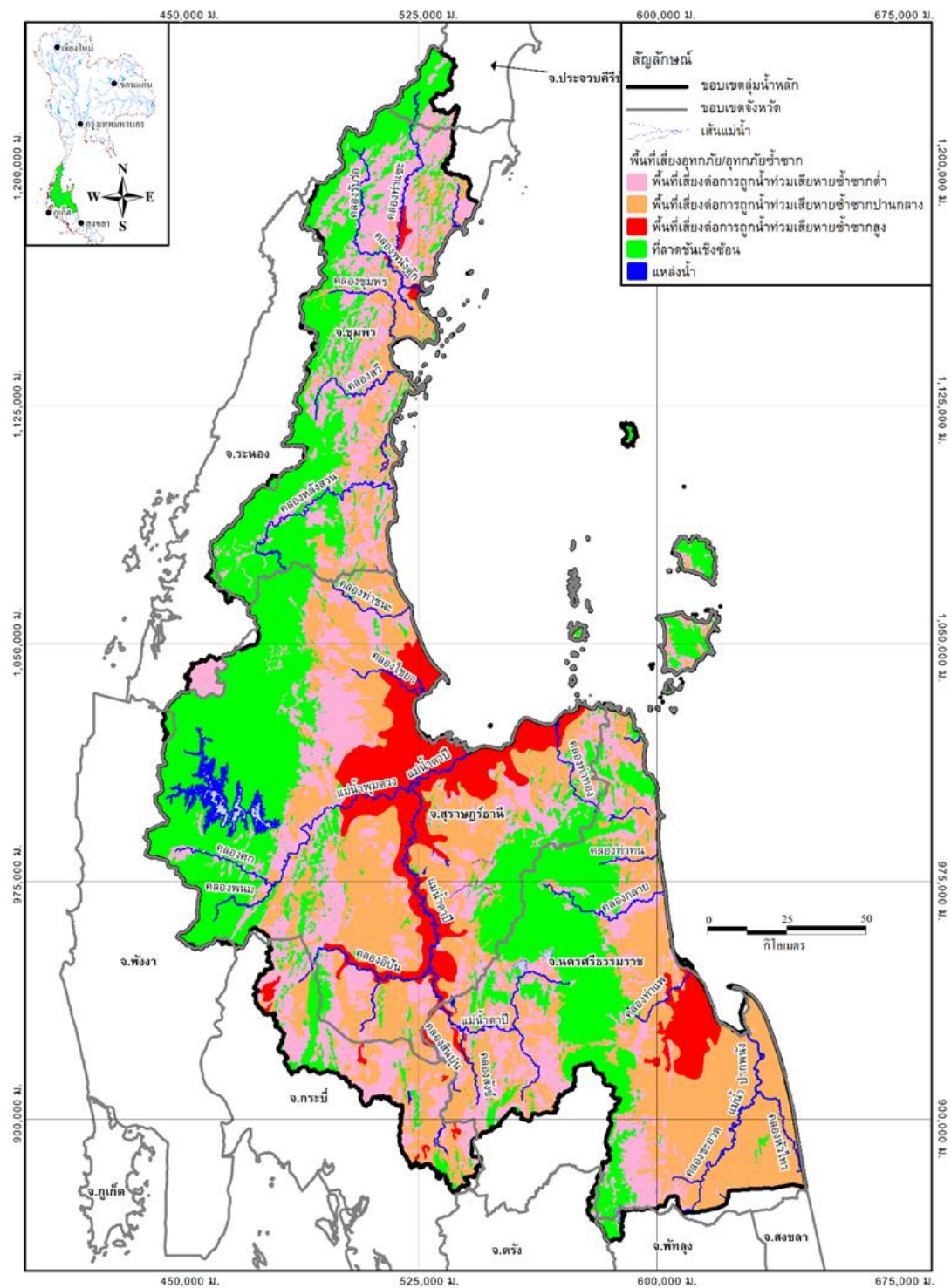
ประชาชนได้รับผลกระทบ 212,784 ครัวเรือน 696,189 คน มีผู้เสียชีวิต 3 ราย สูญหาย 1 ราย และมีการอพยพประชาชนกว่า 31,665 คน ไปยังศูนย์อพยพชั่วคราว 123 แห่ง รวมถึงการอพยพเคลื่อนย้ายเจ้าหน้าที่จาก 3 แทนชุดเจาะแก๊สธรรมชาติในอ่าวไทย ได้แก่ แหล่งบงกช แหล่งบงกชใต้ และแหล่งอาทิตย์ กลับขึ้นฝั่งที่จังหวัดสงขลาในวันที่ 2 มกราคม ประเทศไทยมีความเสียหายจากอุทกภัย และวาตภัยในช่วงกลางคืน ต้นไม้หักโค่นจำนวนมาก โดยพายุปากบีงทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวน 8 คนในประเทศไทย หนึ่งในนั้นเป็นนักท่องเที่ยวชาวรัสเซีย โดย 3 คนเสียชีวิตจากเศษที่ปลิวโดยลม และน้ำขึ้นจากพายุ ปากบีงทำให้เกิดความเสียหายในประเทศไทยประมาณ 5 พันล้านบาท (156 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

สภาพน้ำท่วมปี พ.ศ. 2564 เกิดจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทย และภาคใต้จะมีกำลังแรงขึ้น ตั้งแต่วันที่ 10 - 16 พ.ย.ทำให้เกิด น้ำท่วมฉับพลัน และ น้ำป่าไหลหลาก ในพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ เพชรบุรี ระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ตรัง ภูเก็ต และพังงา รวม 43 อำเภอ 135 ตำบล 579 หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ 10,829 ครัวเรือน ผู้เสียชีวิต 3 ราย และพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี และสงขลา (รวม 10 อำเภอ 52 ตำบล 315 หมู่บ้าน) ประชาชนได้รับผลกระทบ 8,909 ครัวเรือน

2.2.2 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ส่วนใหญ่ มี 2 ลักษณะ คือ ปัญหามหาภัยในลักษณะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และปัญหามหาภัยในลักษณะน้ำป่าล้นตลิ่ง ซึ่งสาเหตุหลักเกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานาน เนื่องจากพายุหมุนเขตร้อนผ่านร่องมรสุม ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และการเกิดน้ำหลากจากภูเขาที่เป็นต้นน้ำลำธาร ก่อให้เกิดลักษณะน้ำท่วมแบบฉับพลัน กระแสน้ำจะไหลลงสู่ที่ราบอย่างรวดเร็วและรุนแรง และลักษณะน้ำป่าล้นตลิ่ง เกิดจากทางระบายน้ำธรรมชาติ ต้นเขินหรือมีการบุกรุกแนวเขตลำน้ำเป็นเหตุให้การระบายน้ำทำได้ไม่สะดวก จึงเกิดการเอ่อล้นท่วมบริเวณพื้นที่ราบลุ่มในลำน้ำได้ สภาพพื้นที่ด้านท้ายน้ำเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมตามธรรมชาติทุกปี ประกอบกับเมื่อเกิดน้ำทะเลหนุน ระดับน้ำในแม่น้ำสูงขึ้น การไหลของน้ำในแม่น้ำจึงไม่สามารถระบายลงสู่ทะเลได้ ระดับน้ำจึงสูงขึ้นท่วมบริเวณริมฝั่งแม่น้ำได้ โดยเฉพาะปลายแม่น้ำที่อยู่ติดทะเลตามภาพประกอบ 2-2 และ ภาพประกอบ 2-3

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

บทที่ 3

การบูรณาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.1 ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำท่วม

3.1.1 ความหมายของภาวะน้ำท่วม

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 ได้มีบทนิยามคำว่า “ภาวะน้ำท่วม” หมายความว่า สภาวะที่ปริมาณน้ำ ปริมาณการไหลของน้ำหรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือไหลหลาก หรือฉับพลันจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ และพืชที่อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งแต่ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติตามธรรมชาติ (มาตรา 4)

3.1.2 ประเภทหรือความรุนแรงของการเกิดภาวะน้ำท่วมตามสภาพของกลุ่มน้ำ

จากนิยามจะเห็นว่า ภาวะน้ำท่วมจะครอบคลุมทั้งกรณีฝนตกและเกิดน้ำไหลหลากมาบนพื้นที่ กรณีน้ำไหลมาในลำน้ำแล้วล้นตลิ่งขึ้นมาบนพื้นที่ ซึ่งบางครั้งอาจเกิดร่วมกันทั้ง 2 กรณี ดังนั้นในเชิงของการบริหารจัดการซึ่งเกี่ยวข้องกับการบัญชาการและการบริหารจัดการแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ จะพิจารณาประเภทของภาวะน้ำท่วมตามความรุนแรงเป็นหลัก โดยภาวะน้ำท่วมที่มีความรุนแรงมากก็อาจต้องการการบูรณาการระหว่างหน่วยงานหรือผู้มีอำนาจบัญชาการในระดับที่สูงกว่าภาวะน้ำท่วมที่มีความรุนแรงน้อย โดยในส่วนของภัยด้านน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้แบ่งระดับภัยออกเป็น 3 ระดับคือ

- (1) ระดับ 1 : ปกติ ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์
- (2) ระดับ 2 : รุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง)
- (3) ระดับ 3 : วิกฤติ (หรือคาดว่าจะวิกฤติ)

ข้อมูลบ่งชี้ภาวะน้ำท่วม ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 4 ตัว ได้แก่ (1) ข้อมูลปริมาณฝน (2) ข้อมูลปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ (3) ข้อมูลระดับน้ำในลำน้ำ และ (4) ข้อมูลปริมาณน้ำใช้การในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยรายละเอียดต่างๆจะอธิบายในบทที่ 4

3.2 กฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

3.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย

- (1) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

- 1) บทนิยามคำว่า “ภาวะน้ำท่วม” หมายความว่า สภาวะที่ปริมาณน้ำ ปริมาณการไหลของน้ำหรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือไหลหลาก หรือฉับพลันจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ และพืชที่อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งแต่ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็น ปรากฏการณ์ปกติตามธรรมชาติ (มาตรา 4)

- 2) นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามหมวด 5 ภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม (มาตรา 5 วรรคสอง)ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะ น้ำท่วมตามพระราชบัญญัตินี้ หากได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและ มิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิด ทั้งปวง (มาตรา 72)
- 3) มาตรา 6 บัญญัติให้ รัฐมีอำนาจใช้ พัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา ปันฟู และอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้โดยอาจเปลี่ยนแปลงรูปร่างของแหล่งน้ำหรือขยายพื้นที่ของแหล่งน้ำก็ได้ แต่ถ้าเป็นการลด พื้นที่หรือให้เลิกใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรน้ำสาธารณะที่มีใช้ทางน้ำชลประทาน ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน และน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล นายกรัฐมนตรีอาจประกาศ ในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรน้ำสาธารณะแห่งใดก็ได้ ให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบตามวรรคสอง มีอำนาจออกระเบียบหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าใช้สอยทรัพยากรน้ำ สาธารณะนั้นตามกรอบแนวทางที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติกำหนด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องมีใช้ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรน้ำและการใช้น้ำตามที่กำหนดไว้ในหมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำระเบียบหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคสาม เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”
- 4) คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบูรณาการเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำให้เกิดความเป็นเอกภาพ รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจพิจารณา และให้ความเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำต่างๆ (มาตรา 17(10))
- 5) คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

เสนอ กนช. เพื่อให้ ความเห็นชอบ (มาตรา 35(2) รวมถึงพิจารณาและเสนอ
ความเห็นเกี่ยวกับการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำต่อ กนช. (มาตรา 35(6))

- 6) ในการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตามมาตรา 43 และมาตรา 44 ผู้ขอรับ
ใบอนุญาตต้องยื่นแผนการบริหารจัดการน้ำมาพร้อมกับคำขอด้วย ทั้งนี้ แบบคำ
ขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำและ แผนการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามที่อธิบดี
กรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรม ทรัพยากรน้ำบาดาล
แล้วแต่กรณีประกาศกำหนด โดยในแผนการบริหารจัดการน้ำต้องมีรายการ
เกี่ยวกับแผนจัดการน้ำที่กักเก็บไว้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วมด้วย และแผนจัดการน้ำ
ที่กักเก็บไว้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วมนั้น อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการ
ป้องกันมิให้น้ำที่กักเก็บไว้ล้นออกไปนอกสถานที่กักเก็บน้ำจนอาจ ก่อให้เกิดน้ำ
ท่วม หรือไปเพิ่มปริมาณน้ำที่ท่วมอยู่แล้วให้มากขึ้นไปอีก (มาตรา 47)
- 7) เมื่อมีการประกาศผังน้ำในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 17(5) แล้ว การใช้
ประโยชน์ที่ดินที่อยู่ในระบบทางน้ำตามผังน้ำจะต้องไม่ก่อให้เกิดการเบี่ยงเบน
ทางน้ำหรือกระแสน้ำหรือกีดขวาง การไหลของน้ำในระบบทางน้ำ อันเป็น
อุปสรรคต่อการปฏิบัติตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (มาตรา 56)
- 8) ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการ
ล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถ
คาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วม ในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ
และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผน ต้อง
พิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ
ของพื้นที่นั้นประกอบด้วยแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามวรรคหนึ่ง
อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้
 - หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
 - งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
 - การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 - การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
 - การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
 - การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
 - วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตาม
แนวทางที่กำหนด
 - วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

- การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่
อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีการบูรณาการร่วมกับ
แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจาก หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่
เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตลุ่มน้ำตามความเหมาะสม

การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมและการจัดทำ
ระบบเตือนภัยน้ำท่วมตามวรรคสอง (4) และ (5) ให้เป็นไปตามแนวทางที่ กนช.
ประกาศกำหนด (มาตรา 64)

- 9) ในกรณีมีความจำเป็นต้องผันน้ำจากลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่งเพื่อบรรเทา
ภาวะน้ำท่วม นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ กนช. มีอำนาจสั่งให้
ดำเนินการดังกล่าวได้เท่าที่จำเป็นใน การบรรเทาภาวะน้ำท่วม นั้น (มาตรา 65
ประกอบมาตรา 59) นอกจากนี้ กนช. ยังมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้
ความเห็นชอบการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำและการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่าง
ประเทศหรือแหล่งน้ำต่างประเทศ (มาตรา 17(12))
- 10) เมื่อคณะกรรมการลุ่มน้ำได้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นแล้วให้
เสนอต่อ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ และจัดส่งแผนดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการ
จังหวัด หน่วยงานของรัฐและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ
และดำเนินการ ในการนี้ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่
เกี่ยวข้องจัดสร้างหรือเตรียมอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการป้องกันและแก้ไขภาวะ
น้ำท่วม รวมทั้งบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างหรืออุปกรณ์นั้น หรือดำเนินการใดๆ
เพื่อให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว
กรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่อาจดำเนินการให้
เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอ
เรื่องต่อ กนช. เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป (มาตรา 65 ประกอบมาตรา
62)
- 11) ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและ
แก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ และทบทวนแผนให้มีความ
เหมาะสมและสอดคล้องกับ สภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่
พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม (มาตรา 65 ประกอบมาตรา 63)

- 12) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใดๆ เพื่อทำการสำรวจ ตรวจสอบ หรือเก็บรวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะ น้ำท่วม ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องอยู่ภายในกรอบของแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งตามมาตรา 61 หรือแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามมาตรา 64 หรือทั้งสองแผนควบคู่กัน แล้วแต่กรณี ในการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจทำลายสิ่งกีดขวาง ตัดพินต้นไม้ ขุดดิน ปิดกั้นแนวเขตที่ดิน รื้อถอนสิ่งก่อสร้างซึ่งมิใช่เป็นบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของบุคคลใดๆ หรือดำเนินการอื่นใดเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ แต่ต้องชดเชยความเสียหายแก่บุคคลนั้นด้วย (มาตรา 66 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)
- 13) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใดๆ เพื่อก่อสร้าง วางสิ่งของ สูบน้ำหรือระบายน้ำผ่าน หรือเข้าไปในที่ดิน หรือติดตั้งอุปกรณ์ใดๆ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันที่จะมีการดำเนินการ ทั้งนี้ ต้องแสดงวัตถุประสงค์ และลักษณะของการใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างและวันเวลาที่จะใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างด้วย แต่ถ้าเป็นกรณีฉุกเฉินเพื่อแก้ไขภาวะน้ำท่วม พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างเพื่อดำเนินการดังกล่าวได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า แต่ต้องแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างทราบในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ (มาตรา 67 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)
- 14) ห้ามมิให้บุคคลใดเอาไป ยักยอก ทำอันตราย หรือทำให้เสียหายแก่สิ่งก่อสร้าง สิ่งของหรืออุปกรณ์ใดๆ หรือละเมิดมาตรการใดๆ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีขึ้นเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะ น้ำท่วม (มาตรา 71 วรรคหนึ่ง)
นอกจากนี้ ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนวยการแก้ไข ปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป และมีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของ รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ ฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดๆ ร่วมกันกระทำหรือ

ห้ามกระทำการใดๆ เพื่อการป้องกัน แก้ไข ควบคุม ระบาย หรือบรรเทาผลร้าย
จากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทัน่วงที (มาตรา 24)

(2) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

- 1) บทนิยามคำว่า “สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง
โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช
ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุขไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำ
ให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิด อันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของ
ประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้
หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย (มาตรา 4)
- 2) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) มีอำนาจ
หน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
แห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
แห่งชาติตามที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดทำขึ้นตามมาตรา 11(1)
ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยระหว่างหน่วยงาน ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ
หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงให้คำแนะนำ ปกป้องและ
สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (มาตรา 7)
- 3) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ในการ
ดำเนินการ เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยมี
หน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย
แห่งชาติเสนอ กปภ.ช. เพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อ
หามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ
ปฏิบัติการ ประสานการปฏิบัติ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับ
อันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย แนะนำ ให้คำปรึกษา และ
อบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน รวมถึงติดตาม ตรวจสอบ และ
ประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละ
ระดับ (มาตรา 11)
- 4) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ
ดังต่อไปนี้

- แนวทาง มาตรการ และงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- แนวทางและวิธีการในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าและระยะยาวเมื่อเกิดสาธารณภัย รวมถึงการอพยพประชาชน หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การดูแลเกี่ยวกับการสาธารณสุข และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารและการสาธารณสุขโรค
- หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการดำเนินการตาม 1) และ 2) และวิธีการให้ได้มาซึ่งงบประมาณเพื่อการดำเนินการดังกล่าว
- แนวทางในการเตรียมพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้ และจัดระบบการปฏิบัติการในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการฝึกบุคลากร และประชาชน
- แนวทางในการซ่อมแซม บูรณะ ฟื้นฟู และให้ความช่วยเหลือประชาชนภายหลังที่สาธารณภัยสิ้นสุด

การกำหนดเรื่องดังกล่าวข้างต้น จะต้องกำหนดให้สอดคล้องและครอบคลุมถึงสาธารณภัยต่างๆ โดยอาจกำหนดตามความจำเป็นแห่งความรุนแรงและความเสี่ยงในสาธารณภัยด้านนั้น และ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้ระบุไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติด้วย (มาตรา 12)

- 5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมีอำนาจควบคุมและกำกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักรให้เป็นไป ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการ มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (มาตรา 13)
- 6) อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้อำนวยการกลางมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัคร ได้ทั่วราชอาณาจักร (มาตรา 14) และมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขต จังหวัด (มาตรา 15)

7) ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือ แก่ประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดก็ได้ โดยให้มีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการตามมาตรา 13 และผู้อำนวยการ ตามมาตรา 21 และมีอำนาจกำกับและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานในการดำเนินการตามมาตรา 25 มาตรา 28 และมาตรา 29 ด้วย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีให้ถือว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี (มาตรา 31)

(3) พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1) บทนิยามคำว่า “การชลประทาน” หมายความว่า กิจการที่กรมชลประทานจัดทำขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำหรือเพื่อกักเก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบายหรือแบ่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม การพลังงาน การสาธารณูปโภค หรือการอุตสาหกรรม และหมายความรวมถึงการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำกับ รวมถึงการคมนาคมทางน้ำซึ่งอยู่ในเขตชลประทานด้วย คำว่า “ทางน้ำชลประทาน” หมายความว่า ทางน้ำที่ รัฐมนตรีได้ประกาศตามความในมาตรา 5 ว่าเป็นทางน้ำชลประทาน และคำว่า “เขตชลประทาน” หมายความว่า เขตที่ดินที่ทำการเพาะปลูกซึ่งจะได้รับประโยชน์จากการชลประทาน (มาตรา 4)

2) ทางน้ำชลประทานแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

- ประเภท 1 ทางน้ำที่ใช้ในการส่ง ระบาย กัก หรือกั้นน้ำเพื่อการชลประทาน
- ประเภท 2 ทางน้ำที่ใช้ในการคมนาคมแต่มีการชลประทานร่วมอยู่ด้วย เฉพาะ ภายในเขตที่ได้รับประโยชน์จากการชลประทาน
- ประเภท 3 ทางน้ำที่สงวนไว้ใช้ในการชลประทาน
- ประเภท 4 ทางน้ำอันเป็นอุปกรณ์แก่การชลประทาน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าทางน้ำใดเป็นทางน้ำชลประทาน และเป็นประเภทใด (มาตรา 5)

8) นายช่างชลประทานมีอำนาจใช้พื้นที่ดินที่ปราศจากสิ่งปลูกสร้างซึ่งอยู่ในเขตการชลประทานได้เป็นครั้งคราวตามระยะเวลาที่จำเป็นแก่การชลประทาน โดย

- แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองที่ดินนั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 6)
- 9) ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจที่จะใช้ที่ดินหรือสิ่งของของบุคคลใดๆ ในที่ใกล้เคียงหรือในบริเวณที่อาจเกิดอันตรายได้ เท่าที่จำเป็น แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 7)
- 10) เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการชลประทาน ถ้าไม่สามารถจะทำได้โดยวิธีอื่น ให้เจ้าของที่ดินที่อยู่ห่างทางน้ำหรือแหล่งน้ำใดมีสิทธิทำทางน้ำผ่านที่ดินของผู้อื่นได้ ในเมื่อนายช่างชลประทาน ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอได้อนุญาตและกำหนดให้โดยกว้างรวมทั้งที่ที่ดินด้วยไม่เกินสิบเมตร แต่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินที่ทางน้ำนั้นผ่าน ในการที่จะให้อนุญาตและ กำหนดทางน้ำนั้นให้คำนึงถึงประโยชน์ของเจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินที่ทางน้ำผ่าน และให้กำหนดให้ทำ ตรงที่ที่จะเสียหายแก่เจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินนั้นน้อยที่สุด (มาตรา 9)
- 11) เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะเข้าไปในที่ดินของบุคคลใดๆ เพื่อทำงานสำรวจตรวจสอบอันเกี่ยวกับการชลประทานได้ ในเมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้าตามสมควร แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 10)
- 12) เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ (มาตรา 11 วรรคหนึ่ง)
- 13) อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของกรมชลประทาน ให้เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลรักษาทางน้ำชลประทาน คันคลอง ขานคลอง ทำนบ พนัง หมู่ระดับหลักฐาน หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้ในการชลประทานตามที่อธิบดีกำหนด การแต่งตั้งดังกล่าวให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการ ชลประทานในเขตนั้นด้วย (มาตรา 13)
- 14) เพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจปิด กั้น หรือเปิดน้ำในทางน้ำชลประทาน ขุดลอก ซ่อม หรือดัดแปลงแก้ไขทางน้ำชลประทาน หรือจัดให้มีสิ่งก่อสร้างขึ้น ในทางน้ำชลประทาน รวมถึงการห้ามจำกัด หรือกำหนดเงื่อนไขในการนำเรือ แพ ผ่านทางน้ำชลประทาน ดังกล่าว การใช้อำนาจข้างต้นให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ชุมนุมชนในท้องถิ่นล่วงหน้าไม่น้อย

- กว่าเจ็ดวัน เว้นแต่กรณีฉุกเฉิน อธิบดีมีอำนาจดำเนินการไปก่อนได้ (มาตรา 15)
- 15) อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจห้าม จำกัดหรือกำหนดเงื่อนไขในการใช้เรือ แพ การใช้น้ำ การระบายน้ำหรือการอื่นในทางน้ำชลประทานประเภท 4 โดยประกาศไว้ ณ ที่ชุมนุมชนในท้องถิ่น ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน (มาตรา 16)
- 16) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือเทศมนตรีในท้องที่ซึ่งอยู่ในเขตชลประทานมีหน้าที่ดูแล รักษาคันคลองและทางน้ำชลประทานอันอยู่ในเขตท้องที่หรือเขตเทศบาลนั้น (มาตรา 17)
- 17) ในการขุดซ่อมทางน้ำชลประทาน ถ้าไม่มีที่เททิ้งมูลดิน ก็ให้มีอำนาจเททิ้งมูลดินในที่ดินที่ใกล้เคียงได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ถ้าทำให้เสียหายแก่พืชผลหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งมีอยู่ในขณะนั้นแล้วต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 19)
- 18) เมื่อเจ้าพนักงานได้ส่งน้ำ ระบายน้ำ หรือสูบน้ำเข้าไปในที่ดินแห่งใดเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก ห้ามมิให้ผู้ใดปิดกั้นน้ำไว้ด้วยวิธีใดๆ จนเป็นเหตุไม่ให้น้ำไหลไปสู่ที่ดินใกล้เคียงหรือ ปลายทาง ถ้าเห็นสมควร เจ้าพนักงานหรือนายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจที่จะส่งเป็นหนังสือ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้ทำการเพาะปลูก ให้เปิดสิ่งที่ปิดกั้นน้ำไว้ตามที่กำหนดให้หรือจัดการ เปิดเสียเองก็ได้ ในการนี้ เจ้าพนักงานหรือนายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจเข้าไปในที่ดินแห่ง หนึ่งแห่งใด เพื่อตรวจและจัดการดังกล่าวแล้ว (มาตรา 20)
- 19) เมื่อเจ้าพนักงานได้ส่งน้ำหรือสูบน้ำเข้าไปในที่ดินแห่งใดเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก เจ้าพนักงานหรือนายอำเภอหรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน หรือผู้ทำการเพาะปลูกบนพื้นที่ดินภายในบริเวณที่จะได้รับน้ำนั้นกระทำการหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่จะ ได้กำหนดให้ เพื่อกักน้ำไว้ไม่ให้ไหลไปเสียเปล่าจนเป็นเหตุให้ที่ดินข้างเคียงไม่ได้รับน้ำตามที่ควร (มาตรา 21)
- 20) ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้าง แก้ว ไม้ หรือต่อเติมสิ่งก่อสร้าง หรือปลูกปักสิ่งใด หรือทำการเพาะปลูก รุกล้ำทางน้ำชลประทาน ขานคลอง เขตคันคลอง หรือเขต พนัง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็น หนังสือจากนายช่างชลประทาน ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันภัยอันตรายอันอาจเกิดขึ้นแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้สิ่งรุกล้ำพ้นไปจากทางน้ำชลประทาน ขานคลอง เขตคันคลองหรือเขตพนังได้ (มาตรา 23)

- 21) ถ้ามีต้นไม้ในที่ดินของผู้ใดรากล้ำทางน้ำชลประทานหรือทำให้เสียหายแก่ทางน้ำชลประทาน ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นตัดหรือนำต้นไม้ขึ้นไปให้พ้นเสียได้ (มาตรา 24)
- 22) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอันเป็นการกีดขวางทางน้ำชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่างชลประทาน ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดขึ้นแก่การ ชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้สิ่งกีดขวางพ้นไปจากทางน้ำ ชลประทานได้ (มาตรา 25)
- 23) ห้ามมิให้ผู้ใดขุดคลองหรือทางน้ำมาเชื่อมกับทางน้ำชลประทาน หรือมาเชื่อมกับทางน้ำอื่นที่เชื่อมกับทางน้ำชลประทาน หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้น้ำในทางน้ำชลประทานรั่วไหล อันอาจก่อให้เกิดการเสียหายแก่การชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมชลประทาน หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย และอธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวปิดกั้นทางน้ำนั้นหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้น้ำรั่วไหลได้ต่อไป เพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดแก่การชลประทาน หากไม่ปฏิบัติตาม คำสั่ง อธิบดีมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานจัดการได้ทันที และถ้าจำเป็นจะต้องใช้ที่ดินเพื่อการนี้ก็ให้มีอำนาจใช้ที่ดินริมคลองหรือริมทางน้ำนั้นได้เท่าที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายในการนี้รวมทั้งค่าเสียหายที่จะต้องชดเชยให้แก่เจ้าของ ที่ดินให้คิดเอาจากผู้ฝ่าฝืนทั้งสิ้น (มาตรา 26)
- 24) ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งมูลฝอย ซากสัตว์ ซากพืช แก้ว ถ่าน หรือสิ่งปฏิกูลลงในทางน้ำชลประทานหรือทำให้น้ำเป็นอันตรายแก่การเพาะปลูกหรือการบริโภค (มาตรา 28 วรรคหนึ่ง)
- 25) ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อยน้ำซึ่งทำให้เกิดเป็นพิษแก่น้ำตามธรรมชาติ หรือสารเคมี เป็นพิษลงในทางน้ำชลประทานจนอาจทำให้น้ำในทางน้ำชลประทานเป็นอันตรายแก่เกษตรกรรม การบริโภค อุปโภค หรือสุขภาพอนามัย (มาตรา 28 วรรคสอง)
- 26) ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้ประตูน้ำ ฝาย เขื่อนระบาย ประตูระบาย ท่อน้ำ ท่อเชื่อมสะพานทางน้ำ ปูม เสา หรือสายโทรศัพท์ ที่ใช้ในการชลประทานเสียหายจนอาจเกิดอันตรายหรือขัดข้องแก่การใช้สิ่งทีกล่านั้น (มาตรา 29)
- 27) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจะทำให้เสียหายแก่คันคลอง ขานคลอง ทำนบ พนัง หรือหมู่ระดับหลักฐานที่ใช้ในการชลประทาน (มาตรา 30)

- 28) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจะเป็นการกีดขวางแก่งแนวทางที่ได้สำรวจไว้ หรือเขตงาน หรือทำให้แนวทางที่ได้สำรวจไว้ หรือหมุดหมายแสดงเขตงานคลาดเคลื่อนหรือสูญหาย (มาตรา 31)
 - 29) ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ปิดหรือเปิดประตูน้ำ เขื่อนระบาย ประตูระบาย ท่อน้ำ ท่อเชื่อม สะพานทางน้ำ ปูม หรือลากเข็นสลักในบริเวณทำนบหรือประตูระบาย (มาตรา 32)
 - 30) ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากนายช่างชลประทานหรือผู้ที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมชลประทาน ทำการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือรื้อถอนบรรดาสสิ่งก่อสร้างอันเกี่ยวกับการชลประทาน (มาตรา 33)
 - 31) ห้ามมิให้ผู้ใดขุด ลอก ทางน้ำชลประทานอันจะทำให้เสียหายแก่การชลประทานหรือปิดกั้นทางน้ำชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมชลประทาน (มาตรา 34)
 - 32) เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งห้ามมิให้ผู้ใดชักหรือใช้น้ำในทางน้ำชลประทานในเมื่อเห็นว่าจะเป็นเหตุที่จะก่อให้เกิดการเสียหายแก่ผู้อื่น (มาตรา 35)
หมายเหตุ : (3) ถึง (27) เป็นหน้าที่และอำนาจของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการ บริหารจัดการปัญหาน้ำท่วม หรือข้อห้ามตามกฎหมายเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพ น้ำในเวลาที่ต้องมีการระบายน้ำท่วม
- (4) พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “น้ำบาดาล” หมายความว่า น้ำใต้ดินที่เกิดอยู่ในชั้นดิน กรวด ทราย หรือ หิน ซึ่งอยู่ลึกจากผิวดินเกินความลึกที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่จะกำหนดความลึกน้อยกว่าสิบเมตรมิได้
 - “เจาะน้ำบาดาล” หมายความว่า กระทำแก่ชั้นดิน กรวด ทราย หรือหิน เพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำบาดาล หรือเพื่อระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล
 - “บ่อน้ำบาดาล” หมายความว่า บ่อน้ำที่เกิดจากการเจาะน้ำบาดาล
 - “เขตน้ำบาดาล” หมายความว่า เขตท้องที่ที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นเขต น้ำบาดาลโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 - “กิจการน้ำบาดาล” หมายความว่า การเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล
 - “ใช้น้ำบาดาล” หมายความว่า นำน้ำจากบ่อน้ำบาดาลขึ้นมาใช้

- “ระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล” หมายความว่า กระทำการใดๆ เพื่อถ่ายเทน้ำหรือของเหลวอื่นใดลงบ่อน้ำบาดาล
- 33) พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค หรือเพื่อเกษตรกรรมในส่วนที่เกี่ยวกับการเจาะน้ำบาดาลและ การใช้น้ำบาดาล เว้นแต่ในเขตท้องที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดย คำแนะนำของคณะกรรมการน้ำบาดาลประกาศกำหนดให้เป็นเขตวิกฤติการณ์น้ำบาดาลที่ต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้
แต่อย่างไรก็ตาม กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การของรัฐดังกล่าวข้างต้น ต้องปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา 6 เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการเจาะน้ำบาดาล การเลิกเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาลแบบอนุรักษ์ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล การเลิกใช้ บ่อน้ำบาดาล การป้องกันด้านสาธารณสุข และการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ด้วย (มาตรา 4)
- 34) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการน้ำบาดาลมีอำนาจกำหนดเขตท้องที่ใดให้เป็นเขตน้ำบาดาลการเปลี่ยนแปลงเขตน้ำบาดาล หรือเขตห้ามสูบน้ำบาดาล หรือการยกเลิก เขตน้ำบาดาล หรือเขตห้ามสูบน้ำบาดาลที่ได้ประกาศกำหนดไว้ ให้รัฐมนตรีโดย คำแนะนำของคณะกรรมการ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 5 วรรคหนึ่งและวรรคสาม)
- 35) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการน้ำบาดาลมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการเจาะ น้ำบาดาล การเลิกเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาลแบบอนุรักษ์ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล การเลิกใช้ บ่อน้ำบาดาล การป้องกันด้านสาธารณสุข และการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ (มาตรา 6(1))
- 36) คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาน้ำบาดาล (คณะกรรมการบริหาร กพน.) มีอำนาจหน้าที่เสนอแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อมเพื่อขอความเห็นชอบ จากคณะกรรมการน้ำบาดาล (มาตรา 7 สัตต (2))
- 37) คณะกรรมการน้ำบาดาลมีหน้าที่ให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องการออกกฎกระทรวง หรือ

- ประกาศที่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือในเรื่องอื่นที่ต้องปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ความเห็นหรือคำแนะนำ แก่อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 14)
- 38) ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลใดๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินในเขตน้ำบาดาลนั้นหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรม ทรัพยากรน้ำบาดาลหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย และผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน ใบอนุญาต และต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 6 (มาตรา 16 วรรคหนึ่ง และ มาตรา 22)
- 39) ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตเพื่อประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลใด ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ในเขตน้ำบาดาลนั้น (มาตรา 17)
- 40) ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้มี 3 ประเภท ดังนี้
- ใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาล
 - ใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล
 - ใบอนุญาตระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล (มาตรา 18)
- 41) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปตรวจการเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตหรือ ตัวแทน ให้จัดการป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดจากการเจาะน้ำบาดาล ใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลง บ่อน้ำบาดาลนั้นได้ (มาตรา 28)
- 42) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า การเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาลอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อแหล่งน้ำบาดาล ให้มีอำนาจสั่ง เป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตให้เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือหยุดการเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาลแล้วแต่กรณี ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อป้องกันหรือระงับความเสียหายนั้นได้ (มาตรา 29)
- 43) เมื่อปรากฏว่าการประกอบกิจการน้ำบาดาลของผู้รับใบอนุญาตผู้ใดจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในเขตน้ำบาดาล อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีอำนาจสั่ง และกำหนด วิธีการให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไขเพื่อป้องกันความเสียหายนั้นได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา 34)

3.2.2 กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย

(1) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2558

2) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“การจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า การดำเนินงานพัฒนาที่ดินที่ใช้เพื่อเกษตรกรรมให้สมบูรณ์ทั่วถึงที่ดินทุกแปลง เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยทำการรวบรวมที่ดิน หลายแปลงในบริเวณเดียวกันเพื่อวางแผนจัดรูปที่ดินเสียใหม่ การจัดระบบชลประทาน การจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การบำรุงดิน การวางแผนการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลการเกษตร รวมตลอดถึงการแลกเปลี่ยน การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อที่ดิน และการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การจัดระบบชลประทานจากทางน้ำชลประทานหรือแหล่งน้ำอื่นใดไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมได้อย่าง ทั่วถึง รวมทั้งการจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา

“เขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

“เขตโครงการจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ระบบชลประทาน” หมายความว่า คัน คูน้ำ ทางระบายน้ำ ประตูน้ำ รวมทั้งสิ่งก่อสร้างหรืออุปกรณ์อื่นใดที่จัดทำขึ้นเพื่อกัก เก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบาย หรือจัดสรรน้ำในเขตการ จัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี หรือผู้บริหารท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมชลประทาน

44) คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง มีอำนาจหน้าที่

- พิจารณาเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

- กำหนดนโยบายและพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และโครงการจัดรูปที่ดินในท้องที่ต่างๆ
- พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อออกประกาศกำหนดแนวเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม
- พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน
- วางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และกิจการที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และการจัดรูปที่ดินของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือสำนักงานจัดรูปที่ดิน จังหวัด
- กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและช่วยเหลือการทำเกษตรกรรมในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน
- ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 11)

45) สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม การจัดรูปที่ดิน รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ควบคุมสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่

- จัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน
- จัดทำแผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและโครงการจัดรูปที่ดิน
- จัดทำแผนผังการจัดแปลงที่ดิน ระบบชลประทาน การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน และกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน
- ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม และช่วยเหลือการทำเกษตรกรรม
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการ จัดรูปที่ดินตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด (มาตรา 14)

- 46) ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ประกอบด้วย แผนการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และแผนการจัดรูปที่ดิน โดยแสดง ภาพรวมการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน ระยะเวลาในการดำเนินการตามแผน กรอบงบประมาณ รวมทั้ง กำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามแผน แนวทางการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบชลประทาน การบริหารและพัฒนาที่ดิน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการทำเกษตรกรรม ในการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง คำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนา การเกษตรของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ หรือแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัด ให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจน ประสานงานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำแผนด้วย
- ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะกรรมการ จัดรูปที่ดินกลางเพื่อพิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบ ใน กรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผน แม่บทการจัดรูปที่ดิน ให้สำนักงานจัดรูป ที่ดินกลางประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนนั้น (มาตรา 17)
- 47) ห้ามมิให้ผู้ใดทำทางระบายน้ำมาเชื่อมต่อกับระบบชลประทานหรือกระทำการ ใดๆ เพื่อส่ง กัก หรือระบายน้ำจากระบบชลประทาน เว้นแต่จะดำเนินการตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 25 หรือได้รับ อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา 27)
- 48) ห้ามมิให้ผู้ใดกักน้ำไว้ใช้เกินกว่าความจำเป็นแก่ที่ดินของตน หรือกระทำการอื่น ใดอันเป็นการขัดขวางต่อการส่ง กัก หรือระบายน้ำ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่ สามารถได้รับน้ำจากระบบชลประทาน (มาตรา 29)
- 49) การจัดรูปที่ดิน เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวด 4 การจัดรูปที่ดิน โดยในกรณีที่ สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือเจ้าของที่ดินในพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมมีความ ประสงค์ให้มีการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ ที่ทำเกษตรกรรมหรือพื้นที่ในเขตการ จัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำโครงการ เสนอ ต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ทั้งนี้ การเสนอโครงการดังกล่าวต้องแสดง แนวเขตพื้นที่ที่ประสงค์จะจัดรูปที่ดิน ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการ ดำเนินการ และประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ (มาตรา 31)

50) ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดกำหนดแนวเขตในการจัดสร้างระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และสาธารณูปโภคอย่างอื่นเพื่อให้เจ้าของที่ดิน ทุกแปลงได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน (มาตรา 47)

51) ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

- เทหรือทิ้งสิ่งใดๆ หรือปลูกพืชพันธุ์ใดๆ ในบริเวณที่มีการจัดระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่งานจัดรูปที่ดิน
- ทำทางระบายน้ำมาเชื่อมต่อกับระบบชลประทาน หรือกระทำการใดๆ ต่อระบบชลประทานเพื่อส่ง กัก หรือระบายน้ำจากระบบชลประทาน เว้นแต่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดหรือได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(2) พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551

3) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “การพัฒนาที่ดิน” หมายความว่า การกระทำใดๆ ต่อดินหรือที่ดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของดินหรือที่ดิน หรือเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้สูงขึ้น และหมายความรวมถึง การปรับปรุงดินหรือที่ดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติหรือขาดความอุดมสมบูรณ์เพราะการใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อรักษาคุณลักษณะหรือเพื่อความเหมาะสมในการใช้ที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม
- “การวางแผนนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางแผนนโยบาย และ แผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้
- “ดิน” หมายความว่า หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย
- “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวัง ป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึง การรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของ ดินและการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณลักษณะให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในทางเกษตรกรรม

52) คณะกรรมการพัฒนาที่ดิน มีอำนาจและหน้าที่

- กำหนดการจำแนกประเภทที่ดิน และเสนอขอรับความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ
- วางแผนการใช้ที่ดิน การพัฒนาที่ดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดินและการกำหนดเขตการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ประกาศกำหนดเขตสำรวจที่ดิน และประกาศกำหนดเขตสำรวจการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- กำหนดมาตรการเพื่อการปรับปรุงดินหรือที่ดิน หรือกำหนดมาตรการเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (มาตรา 9)
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนาที่ดินมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน และให้มีแผนที่แนบท้ายประกาศ ด้วยโดยแผนที่ดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งประกาศ (มาตรา 12)

(3) พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

4) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “การผังเมือง” หมายความว่า การวาง จัดทำ และการดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองในระดับต่างๆ สำหรับเป็นกรอบชี้แนะการพัฒนาทางด้านกายภาพในระดับประเทศ ระดับภาค ระดับ จังหวัด ระดับเมือง ระดับชนบท และพื้นที่เฉพาะควบคู่กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อการ พัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบท ให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสุลักษณะ ความสะดวกสบาย ความเป็น ระเบียบ ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง ความปลอดภัยของประชาชน สวัสดิภาพของสังคม การป้องกันภัยพิบัติ และการป้องกันความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี หรือบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภูมิประเทศทั้งดงามหรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ

- “ผังเมืองรวม” หมายความว่า แผนผัง นโยบาย และโครงการ รวมทั้งมาตรการ ควบคุมโดยทั่วไปในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเมืองและการดำรงรักษาเมือง บริเวณที่ เกี่ยวข้อง หรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง
- “ผังเมืองเฉพาะ” หมายความว่า แผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่งหรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมือง บริเวณที่ เกี่ยวข้อง หรือชนบท เพื่อประโยชน์ ในการสร้างเมืองใหม่ การพัฒนาเมือง การอนุรักษ์เมือง หรือการฟื้นฟูเมือง
- “ผังน้ำ” หมายความว่า ผังน้ำตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ หรือผังแสดง เขตการพัฒนาแหล่งน้ำและพื้นที่น้ำหลาก

53) บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มุ่งหมายเพื่อกำหนดรูปแบบการวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับ พร้อมทั้งบริหารจัดการผังเมืองให้มีรูปแบบการดำเนินการและการบริหารจัดการที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนและขั้นตอน การดำเนินการปฏิรูปประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการวางกรอบและนโยบายด้านการพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมือง และระดับชนบท ตลอดจนกระจายอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาของพื้นที่ ทั้งนี้ ภายใต้วัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- วางและจัดทำผังเมืองในแต่ละระดับให้สอดคล้องกัน
- วางกรอบและนโยบายการพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง และชนบท อย่างสมดุลและยั่งยืน
- วางกรอบและนโยบายด้านการพัฒนา และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- วางกรอบในการอนุรักษ์และรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม

- วางแนวทางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและโครงการพัฒนาภายใต้หน้าที่และอำนาจของตนให้สอดคล้องกับผังเมืองแต่ละระดับ
- แก้ไขปัญหาผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่สอดคล้องกันให้มีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการป้องกัน แก้ไข หรือบรรเทาภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น (มาตรา 6)

54) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศเพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศในด้านการใช้พื้นที่ การพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้องและชนบท โครงสร้างพื้นฐานหลัก การพัฒนาพื้นที่พิเศษ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการอื่นๆ ที่จำเป็น เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมือง แห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 13)

55) ผังนโยบายระดับประเทศตามมาตรา 13 ประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ
- กรอบนโยบาย เป้าหมาย แผนและแผนผังทางด้านกายภาพ เพื่อการพัฒนาหรือการอนุรักษ์ของประเทศ ดังต่อไปนี้
 - ก. การใช้ประโยชน์พื้นที่
 - ข. การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน
 - ค. โครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การจัดการน้ำ การสาธารณสุข การศึกษา การพลังงาน การท่องเที่ยว การคมนาคมและการขนส่ง รวมทั้งระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - ง. พื้นที่พัฒนาพิเศษซึ่งเป็นพื้นที่เพื่อดำเนินการพัฒนาตามนโยบายรัฐบาลหรือกิจการเฉพาะที่รัฐจัดให้มีขึ้น
 - จ. ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ
 - ฉ. ศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
 - ช. การพัฒนาเมืองและชนบท
 - ซ. การเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค
 - ณ. การอื่นๆ ที่จำเป็น

- มาตรการและวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับประเทศ
 - การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของ หน่วยงาน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 14)
- 56) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวางแผนและจัดทำผังนโยบายระดับภาคเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ที่มีขอบเขตเกินหนึ่ง จังหวัด ในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและชนบท การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอต่ คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 15)
- 57) ผังนโยบายระดับภาคตามมาตรา 15 ประกอบด้วย
- วัตถุประสงค์ในการวางแผนและจัดทำผังนโยบายระดับภาค
 - แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับภาค
 - แผนผังที่สร้างขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วย แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังแสดงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ แผนผังแสดงผังน้ำ เป็นต้น
 - นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับภาค
 - การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของ หน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 16)
- 58) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวางแผนและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ระดับจังหวัดในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและชนบท การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอต่ คณะกรรมการผังเมือง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 17)

59) ผังนโยบายระดับจังหวัดตามมาตรา 17 ประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด
- แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับจังหวัด
- แผนผังที่สร้างขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วยแผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังแสดงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน แผนผังแสดงสภาพของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และ ระบบนิเวศ แผนผังแสดงผังน้ำ เป็นต้น
- รายการประกอบแผนผังตามความจำเป็น
- นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของ ผังนโยบายระดับจังหวัด
- การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 18)

60) ผังเมืองรวม ประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม
- แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวมโดยแสดงข้อมูลภูมิประเทศ ระดับชั้น ความสูง และพิกัดภูมิศาสตร์
- แผนผังที่สร้างขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยใช้มาตราส่วนตาม ความเหมาะสมที่มีความละเอียดเพียงพอให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจได้ง่าย สามารถ เชื่อมโยงกับแผนที่ดิจิทัลที่เป็นมาตรฐานสากลตามเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยมีสาระสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วย แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง โดยแสดงการเชื่อมต่อโครงข่ายการคมนาคมและการขนส่งไว้ด้วย แผนผังแสดงโครงการกิจการ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ แผนผังแสดงแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนผังแสดงผังน้ำ เป็นต้น
- รายการประกอบแผนผัง

- ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวมและแผนผังตาม 3) ทุกประการดังต่อไปนี้
 - ก. ประเภทและขนาดกิจการ
 - ข. ประเภท ชนิด ขนาด ความสูง และลักษณะของอาคาร
 - ค. อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่ แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร
 - ง. อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร หรืออัตราส่วนพื้นที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมดินของแปลงที่ดินที่อาคารตั้งอยู่ต่อพื้นที่ใช้สอยรวมของอาคาร
 - จ. ระยะถอยร่นจากแนวธรรมชาติ ถนน แนวเขตที่ดิน อาคาร แหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ และสถานที่อื่นๆ ที่จำเป็น รวมทั้งพื้นที่แนวกันชนด้วย
 - ฉ. ขนาดของแปลงที่ดินที่จะอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร
 - ช. ข้อกำหนดอื่นที่จำเป็นโดยรัฐมนตรีประกาศกำหนดตามคำแนะนำ ของคณะกรรมการผังเมือง (มาตรา 22)

(4) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547

5) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่” หมายความว่า การดำเนินการพัฒนาที่ดิน หลายแปลงโดยการวางผังจัดรูปที่ดินใหม่ ปรับปรุงหรือจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และการร่วมรับภาระและ กระจายผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ โดยความร่วมมือระหว่างเอกชนกับเอกชนหรือเอกชนกับรัฐ เพื่อให้ เกิดการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่เหมาะสมยิ่งขึ้นในด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและชุมชน และ เป็นการสอดคล้องกับการผังเมือง
- “โครงการจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า โครงการที่จัดทำขึ้นสำหรับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
- “เจ้าของที่ดิน” หมายความว่า ผู้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้หมายความรวมถึงเจ้าของห้องชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดด้วย

- “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - “คณะกรรมการส่วนจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดและให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กรุงเทพมหานครด้วย
- 61) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 4 วรรคหนึ่ง)
- 62) คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ มีอำนาจหน้าที่
- กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และมาตรการสำคัญเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตามที่คณะกรรมการส่วนจังหวัดเสนอ
 - กำหนดมาตรฐานการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ และการอนุมัติโครงการของคณะกรรมการส่วนจังหวัด
 - ให้ความเห็นหรือคำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอมายังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ (มาตรา 6)
- 63) ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัด (มาตรา 11) หรือคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กรุงเทพมหานคร (มาตรา 12) มีอำนาจหน้าที่
- กำหนดมาตรการและแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
 - เสนอแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดต่อคณะกรรมการ เพื่อขอความเห็นชอบ
 - ประสานโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กับโครงการหลักของ ท้องถิ่น

- อนุมัติโครงการจัดรูปที่ดินที่ดำเนินการภายในเขตจังหวัด
- เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการนำที่ดินของรัฐมาใช้ การจัดหาที่ดินทดแทนที่ดินของรัฐและการเวนคืนที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน
- ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 13)

64) ในบริเวณโครงการจัดรูปที่ดินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่วนจังหวัดแล้วผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีสิทธิที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้ โดยไม่ต้องขอ ความยินยอมจากเจ้าของที่ดิน

- เข้าไปรื้อถอน เคลื่อนย้าย หรือดัดแปลงอาคาร ตลอดจนทำการอันจำเป็นอย่างอื่นในที่ดินของผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการจัดรูปที่ดิน
- เข้าไปสำรวจ รั้ววัด จัดสร้างถนน ระบบระบายน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสีย และการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดิน
- ทำเครื่องหมายระดับ ขอบเขต และแนวเขต
- ดำเนินการเพื่อแบ่งแยกแปลงที่ดิน รวมแปลงที่ดิน และทำนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิการเช่าแทนเจ้าของที่ดินในบริเวณโครงการจัดรูปที่ดินได้ ทั้งนี้ ภายใต้วัตถุประสงค์ ของโครงการจัดรูปที่ดินนั้น การดำเนินการในอาคารหรือที่ดินที่มีผู้อาศัยอยู่ จะต้องมีการแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบล่วงหน้าตามระยะเวลาที่สมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่จะได้รับความยินยอม จากผู้นั้น ส่วนการเข้าดำเนินการรื้อถอน เคลื่อนย้าย หรือดัดแปลงสิ่งสาธารณูปโภคที่หน่วยงานของรัฐควบคุมดูแลอยู่ จะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานนั้นก่อน โดยกำหนดเวลาให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ที่ดินหรือสิ่งสาธารณูปโภคหรือหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลสิ่งสาธารณูปภคนั้นแจ้งกลับว่าประสงค์จะดำเนินการเองหรือไม่ (มาตรา 58)

(5) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พุทธศักราช 2515

6) กำหนดให้การประปาเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค (ข้อ 3 (5))

- 7) ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค เว้นแต่จะได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานจากรัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เฉพาะ ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา) (ข้อ 4)
 - 8) ในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะว่าด้วยกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อ 3 การประกอบกิจการดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกิจการนั้น (ข้อ 6)
 - 9) ในการอนุญาตหรือให้สัมปทานตามข้อ 4 (กิจการประปา) รัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) จะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชนไว้ด้วยก็ได้ (ข้อ 7)
 - 10) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการประปา (ข้อ 11)
 - 11) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (แก้ไขคำว่า “กระทรวงมหาดไทย” เป็น “กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ (ข้อ 23)
อนึ่ง ปัจจุบันมีประกาศซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับสัมปทานประกอบกิจการประปาเพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชน พ.ศ. 2554 และประกาศกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติกิจการตามประกาศของคณะ ปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประปา ลงวันที่ 30 เมษายน 2553
- (6) พระราชบัญญัติรักษาคคลอง ศก 121 (พ.ศ. 2445) และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 12) ถ้าหากว่าสามารถจะทำได้อย่างอื่นแล้ว ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดเอาหยากเหื่อ ฝุ่น ฝอยหรือสิ่งโสโครกเททิ้งในคลอง และห้ามมิให้เททิ้งสิ่งของดังกล่าวมาแล้วลงในทางน้ำลำคู ซึ่งเลื่อนไหลมา ลงคลองได้ ถ้าผู้ใดกระทำความผิดจะมีโทษทั้งจำคุกและปรับ (มาตรา 6)

13) การที่จะพาสัตว์พาหนะ คือ ช้าง, ม้า, โค, กระบือ, ช้างคลอนั้น ให้ขึ้นลงได้ที่
ท่าซึ่งกำหนดไว้ให้เป็นทีสำหรับข้ามสัตว์พาหนะ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดพาสัตว์
พาหนะขึ้นลงในคลองนอกจากท่าข้ามเป็นอันขาด ถ้าผู้ใดกระทำความผิดจะมีโทษ
ปรับเป็นรายตัวสัตว์พาหนะ (มาตรา 7)

14) ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำให้คลองและฝั้งคลอง หรือถนนหลวงเสียไปด้วย
ประการใดๆ ถ้าผู้ใดกระทำความผิดจะมีโทษทั้งจำคุกและปรับ และต้องทำสิ่งซึ่ง
เสียหายให้คืนดีด้วย (มาตรา 9)

พระราชบัญญัติรักษาคคลอง ศก 121 เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายฉบับหนึ่งที่
กล่าวถึง การควบคุมการใช้ประโยชน์และการรักษาคุณภาพน้ำในคลอง
สาธารณะ

(7) พระราชบัญญัติรักษาคคลองประปา พ.ศ. 2526

1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “คลองประปา” หมายความว่า คลองที่การประปาใช้เก็บน้ำและส่งน้ำที่
ได้มา จากแหล่งน้ำดิบ คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ เพื่อใช้ในการผลิต
น้ำประปาตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็น
คลองประปา
- “แหล่งน้ำดิบ” หมายความว่า แหล่งน้ำที่นำมาใช้ในการผลิตน้ำประปา
ของ การประปา
- “คลองรับน้ำ” หมายความว่า คลองที่ใช้รับน้ำดิบจากแหล่งน้ำดิบเข้าสู่
คลอง ขังน้ำหรือคลองประปา
- “คลองขังน้ำ” หมายความว่า คลองหรือที่ที่ใช้เก็บน้ำดิบสำหรับส่งเข้าคลอง
ประปา
- “เขตหวงห้าม” หมายความว่า เขตของคลองขังน้ำที่รัฐมนตรีประกาศ
กำหนด เป็นเขตหวงห้าม
- “ท่อส่งน้ำดิบ” หมายความว่า ท่อส่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาของ
การ ประปารวมทั้งท่ออื่นใดซึ่งส่งน้ำดิบจากคลองประปาตลอดได้คลองอื่นที่
มิใช่คลองประปา
- “ท่อผ่านคลอง” หมายความว่า ท่อส่งน้ำจากคลองอื่นหรือแหล่งน้ำอื่นที่ฝั้ง
ลอดได้คลองประปา

- “การประปา” หมายความว่า การประปานครหลวงตามกฎหมายว่าด้วยการ
การ ประปานครหลวงหรือการประปาส่วนภูมิภาคตามกฎหมายว่าด้วยการ
ประปาส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ดำเนินกิจการการประปา
แล้วแต่กรณี
- 2) ห้ามมิให้ผู้ใดขุดหรือขยายคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ สร้าง
ทำนบหรือปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างอื่นใดลงในเขตคลองดังกล่าว เว้นแต่ได้รับ
อนุญาตเป็นหนังสือจากการประปา ตามมาตรา 7 และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่
กำหนดในใบอนุญาตนั้น ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากการประปาตามมาตรา 7
ให้ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใน บริเวณคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ
และให้สิ่งก่อสร้างดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของการประปา (มาตรา 9)
- 3) ห้ามมิให้ผู้ใดทำลายหรือทำให้เสียหายแก่คันคลอง ประตุน้ำ ทำนบหรือเขื่อน
ของการประปา ท่อส่งน้ำดิบ หรือท่อผ่านคลอง สะพานข้ามคลองประปา
สะพานข้ามคลองรับน้ำ หรือสะพาน ข้ามคลองขังน้ำ (มาตรา 12)
- 4) ห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งสิ่งใดๆ หรือระบายหรือทำให้น้ำโสโครกลงไปในคลอง
ประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งซากสัตว์ ขยะมูลฝอย หรือ
สิ่งปฏิกูลลงในเขตคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ ห้ามมิให้ผู้ใดชักผ้า
ล้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรืออาบน้ำในเขตคลองประปา (มาตรา 14 และมาตรา 15)
- (8) พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - 1) การประปานครหลวง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้
 - สำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบเพื่อใช้ในการประปา
 - ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัด
นนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ และควบคุมมาตรฐานเกี่ยวกับระบบ
ประปาเอกชนในเขตท้องที่ ดังกล่าว
 - ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์แก่การประปา (มาตรา 6
และมาตรา 8)
 - 2) การผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปา และการจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบโดยการ
ประปานครหลวง เป็นกิจการสาธารณูปโภค และให้อยู่ภายใต้บังคับของ
กฎหมายอันว่าด้วยการนั้น (มาตรา 7)
 - 3) การประปานครหลวงมีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบเขตแห่ง
วัตถุประสงค์ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 6 อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- สร้าง ชื่อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และ ดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และความสะดวกต่างๆ ของการประปานครหลวง
 - ชื่อ จัดหา เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครอง จำหน่าย หรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใดๆ
 - สำรวจและวางแผนจำหน่ายน้ำที่จะทำใหม่ หรือขยายเพิ่มเติมภายใน เขตท้องที่ตามมาตรา 6(2)
 - กำหนดอัตราราคาขายน้ำ ค่าบริการ และความสะดวกต่างๆ ของการประปา นครหลวง และจัดระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาและค่าบริการ
 - กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ตามมาตรา 6(2)
 - จัดระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้ และรักษาทรัพย์สินของ การประปา นครหลวง
 - จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบกิจการประปา
 - เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัท มหาชน จำกัด เพื่อประโยชน์แก่กิจการของการประปา นครหลวง
 - ว่าจ้างหรือรับจ้างประกอบกิจการประปา
 - ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง และนายหน้าในกิจการตาม วัตถุประสงค์ของการประปา นครหลวง
 - ทำการค้าและให้บริการต่างๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องใช้เกี่ยวกับ กิจการประปา
 - กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของการประปา นครหลวง (มาตรา 13)
- 4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของการประปา นครหลวง (มาตรา 19)
- 5) คณะกรรมการการประปา นครหลวง มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการประปา นครหลวง รวมถึงวางข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามมาตรา 13 (มาตรา 24)
- 6) เพื่อประโยชน์ในการสร้าง และบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ เช่น ท่อน้ำ ประตุน้ำ โรงสูบน้ำ เครื่องวัดจำนวนน้ำ ถังพักน้ำ และอุปกรณ์ต่างๆ ให้พนักงานมีอำนาจที่จะใช้ สอย หรือเข้าครอบครองสิ่งหาทรัพย์สินในความ

ครอบครองของบุคคลใดๆ ซึ่งมีใช้โรงเรือนที่คนอยู่อาศัยเป็น การชั่วคราวภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- การใช้สอย หรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจ สร้าง หรือบำรุงรักษาระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ หรือการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบการส่ง และการจำหน่ายน้ำ
- ได้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันที่จะใช้สอย หรือเข้าครอบครอง
- ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของพนักงานดังกล่าวข้างต้น บุคคลเช่นว่านั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจากการประปานครหลวงได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่าทดแทน ให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการ วินิจฉัย โดยให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ (มาตรา 36)

(9) พระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ในการประกอบ และส่งเสริมธุรกิจการประปาโดยการสำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ เพื่อใช้ในการผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปา รวมทั้งการดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับธุรกิจการประปา เพื่อให้เกิด ประโยชน์แก่การให้บริการสาธารณสุขโดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐ และสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็น สำคัญ (มาตรา 5)
- 2) กปภ. มีอำนาจกระทำการกิจการต่างๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง
 - ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองหรือทรัพย์สินต่างๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจํานา รับจํานอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือ ดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
 - สำรวจ วางแผน และพัฒนาแหล่งน้ำดิบ ตลอดจนจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ
 - สำรวจ วางแผน และสร้างระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา

- กำหนดราคาจำหน่ายน้ำประปา อัตราค่าบริการ ค่าเครื่องอุปกรณ์ และ ค่าสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนวิธีการและเงื่อนไขในการชำระราคาและค่าตอบแทนดังกล่าว
 - กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้น้ำประปา เพื่อ ประโยชน์ในการให้บริการสาธารณสุข
 - กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการใช้ และบำรุงรักษาทรัพย์สินของ กปภ.
 - ถิ่นหุ้น หรือเข้าเป็นหุ้นส่วน หรือร่วมกิจการกับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ แก่การประกอบและส่งเสริมธุรกิจของ กปภ. (มาตรา 7)
- 3) กปภ. มีอำนาจดำเนินการเพื่อจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่ซึ่งอยู่นอกเขตที่การประปานครหลวงมีอำนาจดำเนินการ แต่ กปภ. อาจดำเนินการจำหน่ายน้ำประปาในเขตที่การประปานครหลวงมีอำนาจดำเนินการได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากการประปานครหลวงแล้ว (มาตรา 8)
- 4) คณะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของ กปภ. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง วางข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม มาตรา 5 และมาตรา 7 วางข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้ และรักษาทรัพย์สินของ กปภ. (มาตรา 17)
- 5) เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา เช่น แหล่งน้ำดิบ ท่อน้ำ โรงสูบน้ำ เครื่องวัดปริมาณน้ำ ถังพักน้ำ โรงกรองน้ำ ถังตกตะกอน และอุปกรณ์ต่างๆ ให้พนักงานและลูกจ้างมีอำนาจใช้สอย หรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีใช้ที่อยู่อาศัย ของบุคคลใดๆ เป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้
- การใช้สอยหรือครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจเพื่อสร้างหรือบำรุงรักษาระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา หรือเป็นการจำเป็นสำหรับการป้องกัน อันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบการผลิต การส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา
 - กปภ. ได้บอกกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าแล้วโดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ ให้ประกาศให้

เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน การประกาศให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่และ ณ ที่ว่าการเขตหรือที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย (มาตรา 29 วรรคหนึ่ง)

- 6) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กปภ. เพื่อการนี้จะสั่งให้ กปภ. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของ กปภ. ที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตาม นโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานได้ (มาตรา 46)

(10) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม

- 1) ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้น เรียกว่า “การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” เรียก โดยย่อว่า “กฟผ.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้
 - ผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้าให้แก่
 - ก. การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือการไฟฟ้าอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
 - ข. ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
 - ค. ประเทศใกล้เคียง
 - ดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า แหล่งพลังงานอันได้มาจากธรรมชาติ เช่น น้ำ ลม ความร้อนธรรมชาติ แสงแดด แร่ธาตุ หรือเชื้อเพลิง เป็นต้นว่า น้ำมัน ถ่านหิน หรือก๊าซ รวมทั้งพลังงานปรมาณู เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า และงานอื่นที่ส่งเสริมกิจการของ กฟผ. (มาตรา 6)
- 2) ให้ กฟผ. มีอำนาจกระทำการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 อำนาจเช่นนี้ให้รวมถึงการสร้างเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ หรือสิ่งอื่นอันเป็น อุปกรณ์ของเขื่อนหรืออ่างนั้นเพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือเพื่อการพัฒนาการไฟฟ้าพลังน้ำหรือเพื่อประโยชน์ เกี่ยวกับการไฟฟ้า สร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าพลังปรมาณู

หรือโรงไฟฟ้าพลังอื่น รวมทั้งลานโกไฟฟ้าและสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของ
โรงไฟฟ้านั้นๆ หรือสร้างระบบไฟฟ้า (มาตรา 9)

3) ให้คณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่วาง
นโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของ กฟผ. อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้
รวมถึงการออกระเบียบหรือ ข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
(มาตรา 18)

4) ให้ กฟผ. รับผิดชอบในการดำเนินกิจการและการบำรุงรักษาเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อน
ระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ และสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อนหรือ
อ่างนั้นภายในขอบแห่ง วัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 รวมทั้งการควบคุมปริมาณ
น้ำที่กักเก็บหรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ โดยให้คำนึงถึง ประโยชน์มากที่สุดจาก
การควบคุมลุ่มแม่น้ำที่มีการสร้างเขื่อนดังกล่าวขึ้น และแนว ลำน้ำ ทางน้ำ
คลอง หรือ คลองส่งน้ำที่มีต่อเนื่องกับลุ่มแม่น้ำนั้นให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
ให้ กฟผ. และกรมชลประทานร่วมกันออกข้อบังคับเพื่อกำหนดปริมาณน้ำที่จะ
กักเก็บหรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้เกี่ยวกับการออก
ข้อบังคับ หรือการปฏิบัติตาม ข้อบังคับให้รายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พลังงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด (มาตรา 38)

(11) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1) กำหนดบทนิยามคำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กร
บริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมือง
พัทยา และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

- “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 4)

2) กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่

- จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ
แผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อ
รัฐสภา

- กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจและหน้าที่ ระหว่างรัฐ
กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ด้วยกันเอง

- กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการ ส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาตตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องขออนุมัติหรือขออนุญาตไปให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึง ความสะดวก รวดเร็วในการ ให้บริการประชาชน และการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ เป็น สำคัญ
 - เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรร เพิ่มขึ้น ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจาก ส่วนกลาง (มาตรา 12)
- 3) ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจและหน้าที่
- รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
 - รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับงานของ คณะกรรมการ
 - ร่วมมือและประสานงานกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้
 - ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนที่คณะกรรมการ มอบหมาย (มาตรา 15)
- 4) ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ใน การจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของ ตนเอง เช่น การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของตนเอง การจัดให้มีและบำรุงรักษา ทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ การสาธารณสุข โภคและการ ก่อสร้างอื่นๆ การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง (มาตรา 16)

- 5) ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เช่น การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด การสนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม การจัดการ สิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกัน ดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด สนับสนุนหรือ ช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น (มาตรา 17)
 - 6) ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 และมาตรา 17 (มาตรา 18)
 - 7) ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดว่าองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในส่วนใด (มาตรา 20)
 - 8) บรรดาอำนาจและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐตามกฎหมาย รัฐอาจมอบอำนาจและหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนได้ ในการดำเนินงานตามอำนาจ และหน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 และมาตรา 19 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร่วมมือกันดำเนินการหรืออาจร้องขอให้ รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการแทนได้ (มาตรา 21)
- (12) พระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) มาตรา 5 กำหนดบทนิยามขึ้นใช้บังคับ ดังต่อไปนี้

- “จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 - “อำเภอ” หมายความว่า อำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงกิ่งอำเภอด้วย
 - “ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด” หมายความว่า ข้าราชการที่ปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและได้รับเงินเดือนโดยมีอัตราเงินเดือนและตำแหน่งในงบประมาณที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดขึ้น
 - “ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น นอกจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - “ข้อบัญญัติ” หมายความว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 6)
- 3) ในจังหวัดหนึ่งให้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น และกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ เขตจังหวัด (มาตรา 7 และมาตรา 8)
- 4) สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น โดยในอำเภอหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน (มาตรา 9)
- 5) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่
- กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย
 - สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

- วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 - รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 35/5)
- 6) องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้
- ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
 - จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
 - สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
 - ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
 - แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
 - ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนในการดูแลการจราจรและการรักษาความสงบเรียบร้อย
 - คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 - จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 - จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค อาจมอบให้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
(มาตรา 45)

- 7) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 45/1)
- 8) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจาก ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 46)
- 9) กิจการใดเป็นกิจการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำตามอำนาจหน้าที่ ถ้าองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่จัดทำ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ราชการ ส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการนั้นได้ ในกรณีที่ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการดังกล่าว ให้คิดค่าใช้จ่ายและค่าภาระต่างๆ ตามความเป็นจริงได้ตามอัตราและระยะเวลาที่เหมาะสม (มาตรา 47)
- 10) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติ (มาตรา 48)
- 11) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมอบให้เอกชนกระทำการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องแทน องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ว่าราชการ จังหวัดเสียก่อน (มาตรา 49 วรรคหนึ่ง)
- 12) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมใดๆ จากผู้ซึ่งใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้นได้ ทั้งนี้ตาม ระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 69)

- 13) ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบข้อบังคับของทางราชการ เพื่อการนี้ให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ (มาตรา 77 วรรคหนึ่ง)
- (13) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) การจัดตั้งเทศบาล ได้กำหนดให้ท้องถิ่นที่มีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้นๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 7)
 - 2) เมื่อมีการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการ เลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลในระหว่างที่ไม่มียกเทศมนตรี ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ ปลัดเทศบาล และให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี (มาตรา 8)
 - 3) เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้น เป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 9)
 - 4) เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่น ชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตาม พระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทย นั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 10)
 - 5) เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยก ฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 11)
 - 6) องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี (มาตรา 14)

- 7) สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามจำนวน ดังต่อไปนี้
 - สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน
 - สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบแปดคน
 - สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คนผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลต้องมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 15)
- 8) สมาชิกสภาเทศบาลย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนในเขตเทศบาลนั้น และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใดๆ (มาตรา 18)
- 9) สภาเทศบาลมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล ประธานสภาเทศบาลและ รองประธานสภาเทศบาลดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาเทศบาล (มาตรา 20)
- 10) ประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่ดำเนินการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่กระทำการแทนประธานสภา เทศบาลในเมื่อประธานสภาเทศบาลไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ (มาตรา 21)
- 11) ให้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลไว้ (มาตรา 23)
- 12) ให้เทศบาลมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 48 ทวิ)
- 13) นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่
 - กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย
 - สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล

- วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และ กฎหมายอื่น (มาตรา 48 เตรส)

- 14) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว รักษาความสะอาดของ ถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล บำรุงศิลปะจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น เป็นต้น
- การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุข ของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 50)
- 15) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขต เทศบาล เพื่อให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ เป็นต้น (มาตรา 51)
- 16) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อกิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50 ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ เป็นต้น (มาตรา 53)
- 17) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อกิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53 กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว เป็นต้น (มาตรา 56)

(14) พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่ แก้ไข

เพิ่มเติม

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามขึ้นใช้บังคับ ดังต่อไปนี้

- “หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - “นายอำเภอ” หมายความว่า ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ
 - “ตำบล” หมายความว่า ตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และในกรณีที่ตำบลใด มีพื้นที่อยู่ทั้งในและนอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้หมายความถึงเฉพาะพื้นที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
- 2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 5 วรรคหนึ่ง)
- 3) ในตำบลหนึ่งให้มีสภาตำบลสภาหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้สภาตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยสภาตำบลประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของทุกหมู่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านใน ตำบลนั้นเป็นสมาชิกสภาตำบลหมู่บ้านละหนึ่งคน (มาตรา 6 และมาตรา 7)
- สภาตำบลมีกำนันเป็นประธานสภาตำบล และมีรองประธานสภาตำบลคน หนึ่ง ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากสมาชิกสภาตำบลตามมติของสภาตำบล (มาตรา 16)
- 4) สภาตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลตามแผนงานโครงการ และงบประมาณของสภาตำบล เสนอแนะส่วนราชการในการบริหารราชการและ พัฒนาตำบล ปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการตำบลตามกฎหมายว่าด้วย ลักษณะปกครองท้องที่ และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 22)
- 5) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย สภาตำบลอาจดำเนินการภายในตำบล เกี่ยวกับการจัดให้มี น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก จัดให้ มีและรักษาทางระบายน้ำ และรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล รวมถึงคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (มาตรา 23)

- 6) ในการจัดทำโครงการหรือแผนงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในพื้นที่ตำบลใด ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นคำนึงถึงแผนพัฒนาตำบลนั้นด้วย (มาตรา 26)
- 7) ในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบล ให้ประธานสภาตำบลเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินกิจการตามมติของสภาตำบล (มาตรา 27)
- 8) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด สภาตำบลอาจทำกิจการ นอกเขตสภาตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วย การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อทำการร่วมกันได้เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหาร ส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้นเป็น กิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน (มาตรา 28)
- 9) การกำกับดูแลสภาตำบล ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ หากปรากฏว่าสภาตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งยุบสภาตำบลได้ตามคำแนะนำของนายอำเภอ (มาตรา 38 วรรคหนึ่ง และ มาตรา 39 วรรคหนึ่ง)
- 10) สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมา ติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยในวรรคสอง อาจจัดตั้งเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย ทั้งนี้ สภาตำบลหรือองค์การบริหาร ส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ ของประชาชนในเขตตำบลนั้น (มาตรา 40 วรรคหนึ่ง และมาตรา 41 ทวิ)
- 11) สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบล นั้น โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้กำหนดเขตใหม่ของหน่วยการบริหารราชการส่วน ท้องถิ่นไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยด้วย (มาตรา 41 ตริ)

- 12) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาล อาจจัดตั้งองค์การบริหาร ส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย (มาตรา 42 วรรคหนึ่ง)
- 13) องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นโดยองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (มาตรา 43 และมาตรา 44)
- 14) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น (มาตรา 45 วรรคหนึ่ง)
- 15) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
 - ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
 - ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (มาตรา 46)
- 16) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 58)นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่
 - กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
 - สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

- รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 59)
- 17) องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)
- ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม ดังนี้
- จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
 - รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม อันดีของท้องถิ่น (มาตรา 67)
- 18) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม ดังนี้
- ให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
 - ให้น้ำและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 - การผังเมือง (มาตรา 68)
- 19) อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใดๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบ ล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้ กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไป ประกอบการพิจารณาดำเนินการนั้นด้วย (มาตรา 69)
- 20) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้องค์การบริหาร ส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคง แห่งชาติ (มาตรา 70)

- 21) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ (มาตรา 71)
 - 22) ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ (มาตรา 90)
- (15) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแล สำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่างๆ รวมถึงกำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อ สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน โดยกฎกระทรวงดังกล่าวจะกำหนดให้ใช้บังคับ เป็นการทั่วไปทุกท้องถิ่น หรือให้ใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ และในกรณีที่กฎกระทรวงดังกล่าวจะสมควรกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิควิชาการหรือเป็นเรื่องที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ตามสภาพสังคมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการสาธารณสุข และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 6)
 - 2) ในกรณีที่เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อ สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน อธิบดี กรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายดังกล่าวระงับการกระทำหรือให้กระทำการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายเช่นนั้นได้ ตามที่ เห็นสมควรถ้าบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลา ตามสมควร อธิบดีกรมอนามัยจะสั่งให้ เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายดังกล่าวเช่นนั้นแทนก็ได้ (มาตรา 8)
 - 3) คณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบาย แผนงานและมาตรการเกี่ยวกับการสาธารณสุข และพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องใดๆ เกี่ยวกับ การสาธารณสุขตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง และต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนด

โครงการและประสานงาน ระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น (มาตรา 10)

- 4) กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดทั้งการดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษา บรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่างๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่างๆ ได้ (มาตรา 26)
- 5) เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตลาด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแล รักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการ ป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ (มาตรา 35)

(16) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ บ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “ที่สาธารณะ” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนอกจากที่รกร้างว่างเปล่า และหมายความรวมถึงถนนและทางน้ำด้วย
 - “สถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เป็นสาธารณะสำหรับประชาชนใช้เพื่อการบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ หรือการชุมนุม
 - “ทางน้ำ” หมายความว่า ทะเล ทะเลสาบ หาดทรายชายทะเล อ่างเก็บน้ำ แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง คับคลอง บึง คลำราง และหมายความรวมถึงท่อระบายน้ำด้วย
- 2) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งกรวด หิน ดิน เลน ทราย หรือเศษวัตถุ ก่อสร้างลงในทางน้ำ หรือกองไว้ หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้วัตถุดังกล่าวไหลหรือตกลงในทางน้ำ เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวจัดการขนย้ายวัตถุดังกล่าวออกไปให้ห่างจากทางน้ำภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดและถ้าการกระทำผิดดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำหรือทำให้ท่อระบายน้ำ คู

คลอง ตื่นเงิน ให้มีอำนาจสั่งให้ ผู้กระทำการดังกล่าวแก้ไขให้ทางน้ำดังกล่าวคืนสู่สภาพเดิม (มาตรา 23)

- 3) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเท ปล่อยหรือระบายอุจจาระหรือปัสสาวะจากอาคาร หรือยานพาหนะลงในทางน้ำ (มาตรา 30)
- 4) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเท หรือทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย น้ำโสโครกหรือสิ่งอื่นใดลง บนถนนหรือในทางน้ำ (มาตรา 33)

(17) พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) มาตรา 5 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “การประมง” หมายความว่า การทำการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การดูแลรักษาสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ และหมายความรวมถึงการกระทำใดๆ ที่เป็นการสนับสนุนการทำการ ประมง
 - “ทำการประมง” หมายความว่า ค้นหา ล่อ จับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำ หรือการกระทำใดๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อล่อ จับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำ
 - “ประมงน้ำจืด” หมายความว่า การทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำที่อยู่ในน่านน้ำภายใน
 - “การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์น้ำหรือการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำทั้งโดยวิธีธรรมชาติ วิธีผสมเทียม หรือวิธีอื่นใดในที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำในช่วง ใดของวงจรชีวิตสัตว์น้ำนั้น
 - “ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า บ่อ คอก กระชัง หรือที่ที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำลักษณะอื่นใด ไม่ว่าจะอยู่ในที่ดินของเอกชน หรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือในที่จับสัตว์น้ำ ใดๆ ที่ผู้ขุด ผู้สร้าง ผู้จัดทำ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองมีความมุ่งหมายโดยตรงที่จะใช้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
 - “การทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย” หมายความว่า การทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมาย การทำการประมงที่ไม่ได้รายงาน และการทำการประมงโดยไร้กฎหมาย
- 2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา 6)

- 3) คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย และกำกับการบริหารจัดการการประมง เช่น กำหนดนโยบายการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ กำหนดแนวทางและเป้าหมายในการพัฒนาการประมงของประเทศให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ น้ำและสิ่งแวดล้อม กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสมและ สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน (มาตรา 19)
 - 4) ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อย เท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้วัตถุอันตรายตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดลงสู่ที่จับสัตว์น้ำ หรือปล่อย เท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้สิ่งใดลงสู่ ที่จับสัตว์น้ำในลักษณะที่เป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำ หรือทำให้ที่จับสัตว์น้ำเกิดมลพิษในลักษณะที่เป็นอันตราย แก่สัตว์น้ำ (มาตรา 58)
 - 5) กำหนดให้ผู้ใดกระทำโดยเจตนาหรือโดยประมาททำให้ที่จับสัตว์น้ำเกิด มลพิษในลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการช่วยเหลือหรือป้องกันชีวิต สัตว์น้ำและทำให้ที่จับสัตว์น้ำฟื้นฟูกลับสู่สภาพตามธรรมชาติ ทั้งนี้ ตามที่อธิบดีกรมประมงกำหนด (มาตรา 59)
 - 6) ในกรณีที่ปรากฏว่าในที่จับสัตว์น้ำแห่งใดเกิดสภาวะมลพิษ หรือมีการ ปนเปื้อนของสารพิษหรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อมนุษย์หรือต่อสัตว์น้ำเกินมาตรฐานที่อธิบดีกรมประมง ประกาศกำหนด อธิบดีมีอำนาจประกาศห้ามทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้นภายในเวลาที่กำหนดได้ (มาตรา 100)
- (18) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม

- 1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด ไม่ว่าจะใช้เพื่อบรรทุกลำเลียง โดยสาร ลาก จูง ดัน ยก ขุดหรือลอก รวมทั้งยานพาหนะอย่างอื่นที่สามารถใช้น้ำได้ทำนองเดียวกัน
 - “เจ้าท่า” หมายความว่า อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย
- 2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้
 - กำหนดแนวแม่น้ำลำคลองหรือทะเลอาณาเขตแห่งใดเป็นเขตท่าเรือและเขตจอดเรือ

- กำหนดทางเดินเรือทั่วไปและทางเดินเรือในเขตท่าเรือนอกจากทาง เดินเรือ
ในเขตท่าเรือกรุงเทพฯ
 - กำหนดแนวทะเลแห่งใดภายในน่านน้ำไทยเป็นเขตควบคุมการเดินเรือ
(มาตรา 12)
- 3) ให้เจ้าท่าโดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น
มีอำนาจประกาศกำหนดแนวแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ หรือทะเลอาณาเขต
เป็นเขตห้ามจอดเรือหรือ แพ (มาตรา 45/1 วรรคหนึ่ง)
- 4) ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งห้ามใช้และให้แก้ไขท่ารับส่งคนโดยสาร ท่ารับส่งสินค้า ท่า
เทียบเรือ และแพในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจร
ของประชาชนหรือที่ ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำ
ไทย ซึ่งมีสภาพไม่ปลอดภัยในการใช้ หรืออาจเกิดอันตรายแก่ประชาชนหรือแก่
การเดินเรือ โดยแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบเป็นหนังสือ ในกรณีที่ ไม่
ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ปิดคำสั่งไว้ ณ ท่ารับส่งคนโดยสาร ท่า
รับส่งสินค้า ท่าเทียบเรือ หรือ แพนั่น และให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครอง
ได้รับคำสั่งนั้นแล้ว (มาตรา 46 ทวิ)
- 5) ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดลงลำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ และ ได้
น้ำของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของ
ประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย
หรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก เจ้าท่า (มาตรา
117 วรรคหนึ่ง)
- 6) ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใดๆ ให้หิน กรวด หทราย ดิน โคลน
อับเฉา สิ่งของหรือสิ่งปฏิกูลใดๆ ยกเว้นน้ำมันและเคมีภัณฑ์ลงในแม่น้ำ ลำ
คลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่
ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย อันจะเป็นเหตุ ให้
เกิดการตื้นเขิน ตกตะกอนหรือสกปรก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ผู้ใด
ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในการ ขจัดสิ่งเหล่านั้นด้วย
(มาตรา 119)
- 7) ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้ง หรือทำด้วยประการใดๆ ให้น้ำมันและเคมีภัณฑ์หรือ สิ่งใดๆ
ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบอันเป็นทางสัญจรของ
ประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยอัน
อาจจะเป็นเหตุให้เกิดเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตหรือต่อสิ่งแวดล้อม หรือเป็นอันตราย

ต่อการเดินเรือในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ หรือทะเลสาบดังกล่าว ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าเสียหายที่ต้องเสียไป ในการแก้ไขสิ่งเป็นพิษหรือชดใช้ค่าเสียหายเหล่านั้นด้วย (มาตรา 119 ทวิ)

- 8) ให้เจ้าท่ามีหน้าที่ดูแล รักษาและขุดลอกร่องน้ำ ทางเรือเดิน แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบและทะเลภายในน่านน้ำไทย

ห้ามมิให้ผู้ใดขุดลอก แก้ไข หรือทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเปลี่ยนแปลงร่องน้ำ ทางเรือเดิน แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาทและให้เจ้าท่าสั่งให้หยุดกระทำการดังกล่าว (มาตรา 120)

- (19) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “สิ่งแวดล้อม” หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น
- “คุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า ดุลยภาพของธรรมชาติ อันได้แก่ สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ และสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของ ประชาชน และความสมบูรณ์สืบไปของมนุษยชาติ
- “มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำ อากาศ เสียง และสภาวะอื่นๆ ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไป สำหรับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม
- “เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตสงวนเพื่อการท่องเที่ยว และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาภาพธรรมชาติตามที่มีกฎหมาย กำหนด
- “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง

- 2) ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน (มาตรา 11 วรรคหนึ่ง)

- 3) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่
 - เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
 - กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
 - เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร และการ ส่งเสริม การลงทุนเพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อ คณะรัฐมนตรี
 - เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการ ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี (มาตรา 13)
- 4) ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และบุคคลอื่น ส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ เอกสารหรือข้อมูล ที่เกี่ยวข้องของโครงการและแผนงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลนั้นมาพิจารณา ในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมา ชี้แจงด้วย หากเห็นว่าโครงการและแผนงานโดยอาจจะทำให้เกิดผลเสียหาย ร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป (มาตรา 19 วรรคหนึ่ง)
- 5) ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการ ผู้ชำนาญการ หรือคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอ ความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม (มาตรา 20)
- 6) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ อาจมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ หรือกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียม ข้อเสนอแนะยัง คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ (มาตรา 21)

- 7) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่อไปนี้
 - มาตรฐานคุณภาพน้ำในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บ น้ำ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน โดยจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ลุ่ม น้ำในแต่ละพื้นที่
 - มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งรวมทั้งบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ 3) มาตรฐานคุณภาพน้ำบาดาล
 - การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้น จะต้องอาศัยหลักวิชาการ กฎเกณฑ์ และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย (มาตรา 32)
- 8) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า “แผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อม” เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อม และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ให้กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น (มาตรา 35)
- 9) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงาน และแนวทางการดำเนินงานในเรื่อง ดังต่อไปนี้
 - การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่นๆ
 - การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
 - การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
 - การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินกองทุนที่จำเป็น สำหรับการดำเนินงานตามแผน

- การจัดองค์กรและระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือ และประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และระหว่างส่วนราชการกับเอกชน รวมทั้งการกำหนด อัตราค่าจ้างพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
- การตรากฎหมายและออกกฎข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
- การตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อ ประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (มาตรา 36)

(20) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามคำว่า “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน
- 2) ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควร รัฐมนตรีจะลดหรือยกเว้นค่าภาคหลวงให้ บุคคลซึ่งประสบภัยพิบัติสาธารณะตามความจำเป็นเฉพาะรายก็ได้ (มาตรา 9 ทวิ 11)
- 3) เพื่อบำบัดป้องภัยอันตรายซึ่งมีมาเป็นสาธารณะโดยฉุกเฉินแก่ไม้หรือของ ป่าในป่าใด พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งผู้รับอนุญาตหรือผู้รับสัมปทานในป่านั้น หรือป่าที่ใกล้เคียง รวมทั้ง คนงานหรือผู้รับจ้างของผู้รับอนุญาตหรือผู้รับสัมปทานให้ให้ความช่วยเหลือด้วยแรงงานหรือสิ่งของตามที่ จำเป็นแก่การนั้นได้ (มาตรา 65)
- 4) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ใดในเขตสัมปทานเพื่อประโยชน์ในการ สร้าง เชื้อนชลประทานหรือเขื่อนพลังน้ำ หรือเพื่อการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือความมั่นคงของชาติ หรือ เพื่อรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อมหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการ ดังต่อไปนี้
 - ให้สัมปทานที่มีพื้นที่สัมปทานทับพื้นที่ดังกล่าวสิ้นสุดลงทั้งแปลง
 - ให้ผู้รับสัมปทานหยุดการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานเป็นการชั่วคราว ในพื้นที่ดังกล่าวตามระยะเวลาที่เห็นสมควร
 - ตัดเขตพื้นที่ดังกล่าวออกจากพื้นที่ในสัมปทาน (มาตรา 68 ทวิ)
- 5) นอกจากการสิ้นสุดลงตามอายุของสัมปทาน หรือตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในสัมปทาน หรือตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น สิทธิการทำกิจการที่

ได้รับสัมปทานในเขตพื้นที่ สัมปทานทั้งแปลงหรือบางส่วน ย่อมสิ้นสุดลงเมื่อ
พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตที่กำหนดให้เป็น

- อุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือ
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครอง สัตว์ป่า
(มาตรา 68 ตรี)

(21) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “ป่า” หมายความว่า ที่ดิน รวมตลอดถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมาย
 - “ป่าสงวนแห่งชาติ” หมายความว่า ป่าที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้
 - “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป่าไม้
- 2) ในจังหวัดใดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ ให้มี “คณะกรรมการควบคุมและรักษา ป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” มีอำนาจหน้าที่ กำหนดมาตรการในการควบคุมดูแล และการส่งเสริม การปลูกป่า รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับแนวทางที่อธิบดีกำหนด ทั้งนี้ แนวทาง ดังกล่าวต้องกำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ด้วย (มาตรา 11)
- 3) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการ เสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 14)
- 4) ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 14 ถ้าได้กระทำเป็นเนื้อที่เกินยี่สิบห้าไร่ หรือก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ต้นน้ำลำธาร หรือพื้นที่ชายฝั่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ สองแสนบาทถึงสองล้านบาท (มาตรา 31)

(22) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
 - “สัตว์ป่า” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดซึ่งโดยทั่วไปย่อมเกิดและดำรงชีวิต อยู่ในธรรมชาติอย่างเป็นอิสระ และให้หมายความรวมถึงไข่และตัวอ่อนของสัตว์เหล่านั้นด้วย แต่ไม่หมายความ รวมถึงสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่า

ด้วยสัตว์พาหนะ สัตว์ซึ่งได้รับการยอมรับในทางวิชาการว่าสายพันธุ์นั้นเป็น
สัตว์บ้านไม่ใช่สัตว์ป่า และสัตว์ที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์ดังกล่าว

- 2) ผู้ใดจะจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี โดย
ยื่นเอกสารโครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ บัญชีรายการชนิดและ
จำนวนสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ ป่าที่มีหรือจะมีไว้ในครอบครองโดยต้องแสดง
หลักฐานการได้มา พร้อมด้วยแผนที่แสดงที่ตั้ง แบบแปลน และ แผนผังของสวน
สัตว์โครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ และแบบแปลนและแผนผัง
ของ สวนสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ที่
อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการ ซึ่งอย่างน้อยต้องมี
สาระสำคัญ ดังต่อไปนี้
 - การจัดการพื้นที่เลี้ยงและจัดแสดงสัตว์
 - การสุขาภิบาล การบำบัดน้ำเสีย การกำจัดของเสีย และการควบคุมโรค
 - การปฏิบัติการและมาตรการฉุกเฉินต่างๆ (มาตรา 33)
- 3) คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือ
เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการขยายหรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
 - เสนอแนะนโยบายและมาตรการที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองและดูแล รักษา
สภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์
ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และ พื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่า
 - ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขต
รักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
 - กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์สัตว์ป่า การค้าสัตว์
ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า และการประกอบกิจการ
สวนสัตว์
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือ
ประกาศที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการ (มาตรา 45)

- 4) เมื่อปรากฏว่าบริเวณพื้นที่ใดมีสภาพธรรมชาติสมควรต้องอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าอย่างปลอดภัย และรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ตลอดจนคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศให้คงเดิม เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า” (มาตรา 47)
- 5) ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใดให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทัน เตือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ หรือ ปิดกั้นหรือทำให้เกิดขวางกั้นทางน้ำหรือทางบก (มาตรา 55)
- 6) ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งต้องเข้าไปปฏิบัติการตามหน้าที่ (มาตรา 53)
- 7) ความในมาตรา 53 หรือมาตรา 55 มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีดังต่อไปนี้
- 8) มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันอันตรายแก่ บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติ อันเป็นสาธารณะ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการใดแล้ว ให้รายงานต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบโดยมิชักช้า
- 9) เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่า หรือการสำรวจการศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกใน การศึกษาธรรมชาติ หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป ในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมี เหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำความดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อ

ทราบ และให้ถือว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นการกระทำ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 56)

- 10) เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดตัด โค่น แผ้วถาง เผา ทำลาย ตัดไม้หรือพฤษชาติอื่น หรือทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพชุด เก็บ ซึ่งแร่ ดิน หิน กรวด ทราย ลูกรัง ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติใดๆ หรือเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์หรือสัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทัน หรือเดือดแห้ง เป็นพิษหรือเป็น อันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือ เมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ ความที่กล่าวข้างต้นมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือ เจ้าพนักงานอื่นใดที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการ ทดลองทางวิชาการ หรือการคุ้มครอง รักษาหรือช่วยเหลือสัตว์ป่า (มาตรา 67)

(23) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562

- 1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
- “อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีความโดดเด่นสวยงามทางธรรมชาติเป็นพิเศษหรือมีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์ ป่าหรือพืชป่าประจำถิ่นที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ หรือโดดเด่นด้านธรณีวิทยา หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่สมควรสงวนหรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์ของคนในชาติหรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติหรือ นันทนาการของประชาชนอย่างยั่งยืน
 - “วนอุทยาน” หมายความว่า พื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติสวยงามเหมาะแก่การสงวนรักษาไว้ให้เป็นแหล่งคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทาง ธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชนโดยส่วนรวม
- 2) คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ
- กำหนดนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

- เสนอแนะการกำหนดพื้นที่ใดเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของ ประเทศ
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่ใดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ รวมทั้งการขยายหรือการเพิกถอนวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวน รุกขชาติเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
 - พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ (มาตรา 16)
- 3) ภายในอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็น การเปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมทัน เดือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ หรือปิดกั้นหรือทำให้เกิดขวางกั้นทางน้ำหรือทางบก (มาตรา 19)
- 4) ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องกระทำการหรือ งดเว้นการกระทำใดๆ ในอุทยานแห่งชาติเพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันภัยอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน เพื่อรักษา สภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะให้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา 19 ในกรณี พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่น ของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำความดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีเพื่อทราบ (มาตรา 25)
- 5) ผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวน พฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 ตามที่คณะรัฐมนตรี กำหนด หรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา 41)
- (24) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้โรงงานตามประเภทชนิดหรือขนาดใดเป็นโรงงานจำพวกที่ 1 โรงงาน

จำพวกที่ 2 หรือโรงงานจำพวก ที่ 3 แล้วแต่กรณี โดยคำนึงถึงความจำเป็นใน การควบคุมดูแล การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ การป้องกัน ความเสียหาย และการป้องกันอันตรายตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่จะมีต่อ ประชาชนหรือ สิ่งแวดล้อม (มาตรา 7)

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้รัฐมนตรีมีอำนาจ ออกกฎกระทรวงเพื่อให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่งหรือทุกจำพวกต้องปฏิบัติ ตามในเรื่องการกำหนดมาตรฐาน และวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบ กิจการ โรงงาน (มาตรา 8)

- 2) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ประกอบการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการประกอบกิจการโรงงานมีสภาพที่อาจ ก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหาย หรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่ อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มี อำนาจสั่งให้ ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือ เหมาะสมภายใน ระยะเวลาที่กำหนดได้ (มาตรา 37)

ในกรณีที่ผู้ประกอบการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังกล่าวข้างต้น ถ้ามีเหตุที่ทางราชการสมควรเข้าไปดำเนินการแทน ให้ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมหรือผู้ซึ่ง ปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งการให้ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายให้บุคคลใดๆ เข้าจัดการแก้ไข เพื่อให้เป็นไป ตามคำสั่งนั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ประกอบการโรงงานต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ในการเข้าจัดการนั้น ตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ สามสิบต่อปีของเงินจำนวนดังกล่าว

ถ้าทางราชการได้เข้าไปจัดการแก้ไขปัญหามลพิษหรือผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากโรงงาน ให้ขอรับเงินช่วยเหลือจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่า ด้วยการส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อใช้จ่ายในการ ดำเนินการได้ และเมื่อได้รับเงินตามวรรคหนึ่งจากผู้ ประกอบกิจการโรงงาน แล้วให้ชดใช้เงินช่วยเหลือที่ได้รับมาคืนแก่กองทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวต่อไป (มาตรา 42)

- (25) พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม

- 1) ให้จัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมขึ้น เรียกว่า “การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กนอ.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- การจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินที่เหมาะสมเพื่อจัดตั้งหรือขยายนิคมอุตสาหกรรม หรือเพื่อดำเนินธุรกิจอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับ กนอ.
 - การปรับปรุงที่ดินที่ กนอ. ได้มา รวมทั้งจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่จำเป็นในการดำเนินงานและการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพเพื่อให้บริการแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ผู้ประกอบ พาณิชยกรรม และผู้ประกอบการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชยกรรม รวมตลอดทั้งการจัดให้มีและบริหารจัดการกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค ที่พักอาศัย การขนส่งทางบกและทางน้ำ ท่าเรือ การสื่อสารโทรคมนาคม หรือกิจการอื่นใด ทั้งนี้ ที่จำเป็นหรือเป็นประโยชน์แก่กิจการของนิคมอุตสาหกรรม หรือผู้ประกอบการหรือผู้อยู่อาศัยในนิคมอุตสาหกรรม
 - การดำเนินกิจการท่าเรือ
 - การพัฒนาชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงหรือการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะแก่ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง (มาตรา 6)
- 2) ให้ กนอ. มีอำนาจกระทำการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง
- การควบคุมการดำเนินงานของผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้ประกอบ พาณิชยกรรม ผู้ประกอบการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชยกรรม และผู้ใช้ที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายรวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการสาธารณสุขหรือที่กระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - การกำกับหรือจัดให้มีระบบป้องกันอุบัติภัย ระบบรักษาความปลอดภัย และระบบบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม รวมตลอดถึงการควบคุมและจัดการน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอย และการจัดการมลภาวะอื่นใดในนิคมอุตสาหกรรม (มาตรา 10)
 - ให้คณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีอำนาจวางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กนอ. อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึงการออกระเบียบหรือข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 6 และมาตรา 10 (มาตรา 23)

(26) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) พ.ศ.

2562

1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

- “สารสนเทศทรัพยากรน้ำ” หมายความว่า กระบวนการในการนำข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำมาผ่านกระบวนการจัดการสารสนเทศจนได้เป็นข่าวสารด้านทรัพยากรน้ำ ซึ่งอาจอยู่ใน รูปข้อความ ตาราง กราฟ หรือภูมิสารสนเทศที่พร้อมนำมาใช้ปฏิบัติงาน ประกอบการตัดสินใจ ประกอบการวางแผนจัดการ และนำมาสรุปเป็นความรู้ได้
- “การจัดการสารสนเทศ” หมายความว่า การจัดข้อมูลให้เป็นกลุ่มเชื่อมโยงกัน เพื่อการวิเคราะห์และประมวลผลจนได้เป็นข่าวสารพร้อมใช้งาน ซึ่งจำเป็นต้องมีการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยี กระบวนการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูล และแสดงผล เพื่อให้เกิดเป็นระบบใช้จัดการสารสนเทศ
- “สถาบัน” หมายความว่า สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

2) กำหนดให้สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า “สสน.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Hydro-Informatics Institute (Public Organization)” เรียก โดยย่อว่า “HI” มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- รวบรวม เชื่อมโยง บูรณาการ และวิเคราะห์ข้อมูลน้ำและภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อน้ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาให้เป็นระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ รวมทั้งให้บริการ ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำของประเทศ
- วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำ
- ส่งเสริมความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำ
- นำเสนอและถ่ายทอดผลการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และให้บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ เป็นผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ นำไปใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวกและเกิดประสิทธิผล โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือไม่ก็ได้

- ดำเนินการอื่นเพื่อพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติให้มีแนวทางที่ สอดคล้องกันและเป็นระบบเดียวกัน สถาบันอาจเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนการ ดำเนินงานของสถาบันหรือร่วมดำเนินการกับสถาบันตามวัตถุประสงค์ของสถาบันได้ (มาตรา 6 และมาตรา 8)

3) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 8 ให้สถาบันมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่างๆ
- ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมทุกประเภท เพื่อประโยชน์ในการดำเนิน กิจการของสถาบัน
- ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน
- จัดให้มีหรือให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบัน
- เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ สถาบันตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการ ดำเนินกิจการต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการสถาบัน สารสนเทศทรัพยากรน้ำกำหนด
- เป็นตัวแทนหรือมอบหมายหรือว่าจ้างให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ประกอบกิจการต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน
- ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ สถาบัน (มาตรา 9)

4) กำหนดให้มีคณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ มีหน้าที่และ อำนาจควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินงานของสถาบันเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสถาบัน
- อนุมัติงบประมาณประจำปี งบการเงิน แผนการลงทุน และการ ดำเนินโครงการตามที่คณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำกำหนด

- ให้ความเห็นชอบในการกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการดำเนินกิจการของสถาบัน
- กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการบูรณาการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและพัฒนาระบบคลังข้อมูล น้ำแห่งชาติ คณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำมีอำนาจเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรค เกี่ยวกับการประสานงานในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ หรือหน้าที่และอำนาจของสถาบันต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติสั่งการ ตามที่เห็นสมควร (มาตรา 19)

- 5) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลการดำเนินการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมายและให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี และแผนต่างๆ ที่เกี่ยวกับสถาบัน เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สถาบันชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการ กระทำของสถาบันที่ขัดต่อกฎหมาย วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี หรือแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการ ดำเนินงานของสถาบันได้ (มาตรา 43)

(27) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

(องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543

- 1) กำหนดบทนิยาม คำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการ บริหาร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ และคำว่า “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงาน พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (มาตรา 3)
- 2) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า “สทอภ.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Geo-Informatics and Space Technology Development Agency (Public Organization)” เรียกโดยย่อว่า “GISTDA” (มาตรา 5)
- 3) สำนักงานมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศให้เป็นความรู้ที่ ไร้พรมแดนและเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม
 - ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียม และเป็นศูนย์ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติจากข้อมูลดาวเทียม
 - ให้บริการข้อมูลที่ได้จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ซึ่งรวมทั้งบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - ให้บริการให้คำปรึกษาและพัฒนาบุคลากรในด้านสำรวจข้อมูลจากระยะไกลด้วยดาวเทียมและภูมิสารสนเทศ
 - ศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่อง กับเทคโนโลยีอวกาศ ซึ่งรวมทั้งการพัฒนาและสร้างดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติขนาดเล็กเองได้
 - เป็นหน่วยงานหลักกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับระบบสำรวจข้อมูลระยะไกลและระบบภูมิสารสนเทศที่เหมาะสม (มาตรา 7)
- 4) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่กระทำการกิจการดังต่อไปนี้ด้วย
- ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่างๆ
 - ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
 - เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของ สำนักงานตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
 - กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตาม หลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
 - เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการ ดำเนินกิจการ
 - จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงาน
 - ติดต่อประสานงานและทำความตกลงร่วมมือในโครงการแลกเปลี่ยน หรือช่วยเหลือทางวิชาการกับหน่วยงานหรือองค์การต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศในกิจการอันเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของสำนักงาน
 - ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีอวกาศและระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ตามที่ได้รับมอบหมาย
 - กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงาน (มาตรา 8)

- 5) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง
- กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการ ดำเนินงานของสำนักงาน
 - อนุมัติแผนการลงทุน แผนการเงิน และงบประมาณของปีถัดไปของสำนักงาน
 - ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับสำนักงานในเรื่องการให้บริการข้อมูล การเผยแพร่ หรือการ นำข้อมูลไปใช้
 - กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงาน (มาตรา 19)
- 6) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมายและให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสำนักงาน เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สำนักงานชี้แจงแสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของสำนักงานที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสำนักงาน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงานได้ (มาตรา 41)
- (28) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การการน้ำเสีย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้
- “น้ำเสีย” หมายความว่า น้ำเสียตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
 - “เขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย” หมายความว่า พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร และพื้นที่อื่น ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 - “ระบบบำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า ระบบท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดที่มีชื่อองค์การจัดการน้ำเสียจัดให้มีขึ้นเพื่อรับและบำบัดน้ำเสีย

- “ระบบบำบัดน้ำเสียรวม” หมายความว่า ระบบท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่องค์การจัดการน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นเพื่อรับและบำบัดน้ำเสีย
 - “ระบบระบายน้ำ” หมายความว่า ระบบทางหรือท่อระบายน้ำที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีขึ้นในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
 - “ท่อรวบรวมน้ำเสียแยก” หมายความว่า ท่อรวบรวมน้ำเสียที่องค์การจัดการน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นที่แยกต่างหากออกจากระบบระบายน้ำ
 - “แผนปฏิบัติการ” หมายความว่า แผนการดำเนินการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำรับจัดการน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
 - “ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ องค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น
 - “ราชการส่วนภูมิภาค” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 - “ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย
 - “ข้อตกลงร่วม” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างองค์การจัดการน้ำเสียกับ ราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ
 - “ข้อตกลงจัดการน้ำเสีย” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างองค์การจัดการน้ำเสียกับผู้ให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
- 2) กำหนดให้จัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย เรียกโดยย่อว่า “อจน.” มีวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับการบำบัดน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และการให้บริการ รับบริหารหรือจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย รวมทั้งบริการหรือกิจการ ต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงเศรษฐกิจ (มาตรา 4 และมาตรา 6)
- 3) องค์การจัดการน้ำเสียมีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง
- ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา เกี่ยวกับการประกาศกำหนดเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

- สำรวจ วางแผนปฏิบัติการ ออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการ จัดการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียรวม รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการของ ระบบบำบัดน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
 - ดำเนินการเกี่ยวกับการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่และการผลิตพลังงานจากน้ำเสีย เพื่อให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและตามข้อตกลงร่วม
 - ทำข้อตกลงร่วม เพื่อให้การจัดการน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ
 - เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร หรือกับองค์การระหว่างประเทศ หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ขององค์การจัดการน้ำเสีย
 - ประสานงานกับราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสีย (มาตรา 7)
- 4) กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การจัดการน้ำเสีย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง
- พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ
 - ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ โดยให้สอดคล้องกับข้อตกลงร่วม
 - ออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดเงื่อนไขของข้อตกลงจัดการน้ำเสีย
 - ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 6 และมาตรา 7 (มาตรา 18)
- 5) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การจัดการน้ำเสีย เพื่อการนี้จะสั่งให้องค์การจัดการน้ำเสียชี้แจง ข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล มติของ คณะรัฐมนตรี หรือมติหรือคำสั่งของ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบาย

ของรัฐบาลหรือมติของ คณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการ
ดำเนินการได้ (มาตรา 28)

- 6) ในกรณีที่องค์การจัดการน้ำเสียจะต้องเสนอเรื่องใดๆ ไปยังคณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี ให้องค์การจัดการน้ำเสียนำเรื่องเสนอ
รัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยัง คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือ
คณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี (มาตรา 29)

3.3 การบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ

3.3.1 โครงสร้างองค์กรบัญชาการ อำนาจการ และปฏิบัติการ

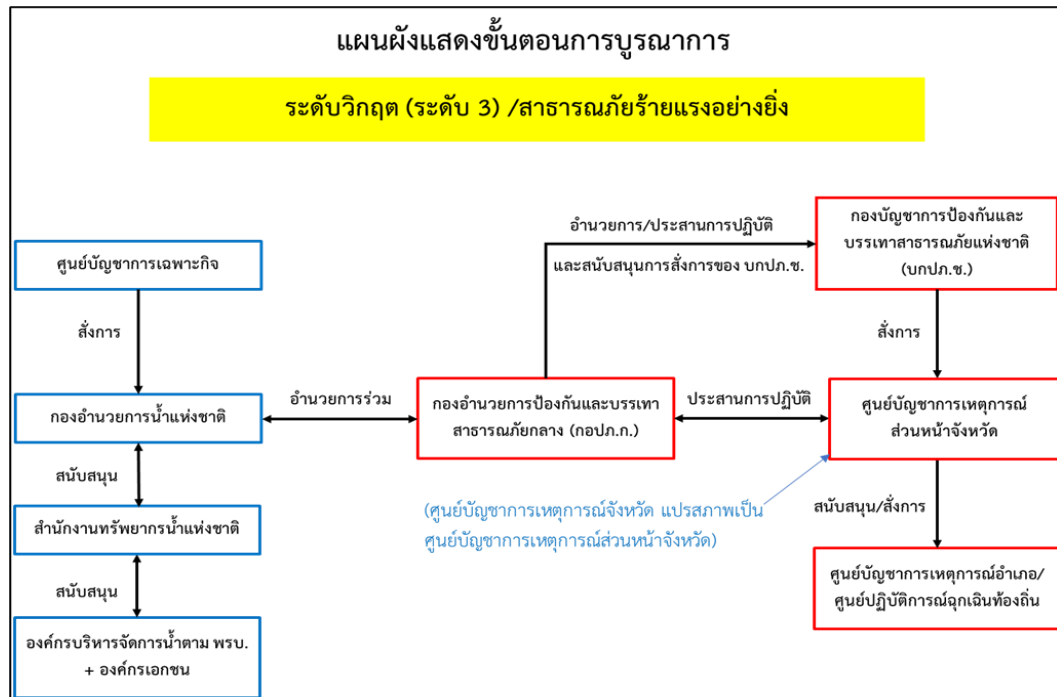
การบูรณาการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมจะมีการจัดโครงสร้างองค์กรตามระดับภัยตามที่กล่าว
ไว้ใน หัวข้อ 3.1 และตาราง 3-1 ภายใต้โครงสร้างองค์กรที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลัก 2 ฉบับ
คือ พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และ พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 โดยสรุป
ได้ตามError! Reference source not found. และError! Reference source not found.
และError! Reference source not found.

ตาราง 3-1 การยกระดับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และ
แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561			แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570		
ระดับ ภัย	สถานการณ์/ แนวโน้ม	ผู้บัญชาการ/ อำนาจการวิกฤติน้ำ	ระดับภัย	การจัดการ	ผู้บัญชาการ/ อำนาจการสาธารณภัย
1	ระดับเสี่ยง รุนแรง	เลขาธิการ สทช.	1	สาธารณภัย ขนาดเล็ก	นายอำเภอ (ผู้อำนวยการ อำเภอ),ผู้บริหารท้องถิ่น (ผู้อำนวยการท้องถิ่น)
2	ระดับรุนแรง	รองนายกรัฐมนตรีหรือ รัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรี มอบหมาย	2	สาธารณภัย ขนาดกลาง	ผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้อำนวยการจังหวัด)
3	ระดับวิกฤติ	นายกรัฐมนตรี	3	สาธารณภัย ขนาดใหญ่	รมว.มหาดไทย (ผู้บัญชาการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยแห่งชาติ)
			4	สาธารณภัย ขนาดร้ายแรง ยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือรอง นายกรัฐมนตรีที่ นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

การบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำ			
ระดับวิกฤติ	โครงสร้างของพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	โครงสร้างของพระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550	ขนาดของ สาธารณภัย
วิกฤติน้ำ (หรือคาดว่าจะเกิด วิกฤติ) (ระดับ 3)	ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	กองบัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)	สาธารณภัย ร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4)
รุนแรง (หรือคาดว่าจะ รุนแรง) (ระดับ 2)	กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ	กองบัญชาการป้องกันและ บรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)	สาธารณภัยขนาด ใหญ่ (ระดับ 3)
ปกติ ติดตาม สถานการณ์ และเฝ้าระวัง (ระดับ 1)	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด	สาธารณภัยขนาด กลาง (ระดับ 2)
		ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ฉุกเฉิน ท้องถิ่น	สาธารณภัยขนาด เล็ก (ระดับ 1)

ตาราง 3-2 โครงสร้างองค์กรในการบัญชาการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ภาพประกอบ 3-3 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 3: ระดับวิกฤต

จากโครงสร้างและขั้นตอนการบูรณาการตามรูปที่ 3-1 และ 3-2 จะพบว่า ในกรณีของระดับภัย 1 : ปกติและระดับภัย 2 : รุนแรง หรือคาดว่าจะรุนแรง จะใช้องค์กรถาวร ได้แก่ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค และ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ เป็นหน่วยงานอำนวยการและ ปฏิบัติการร่วม

ส่วนระดับภัย 3 : วิกฤติ จะมีการตั้งองค์กรในระดับบัญชาการชั่วคราวขึ้น ได้แก่ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราวจนกว่าวิกฤติน้ำ จะผ่านพ้นไป

โดยสามารถสรุปความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการระดับ อำนวยการ โดยใน 2 ส่วนนี้ถือเป็นองค์กรระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ แยกตามระดับภัย 1 ถึง 3 ได้ ตามภาพประกอบ 3-

จากError! Reference source not found. ถึง ภาพประกอบ 3-จะมีองค์กรตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำฯ ที่มีบทบาทในการบริหาร จัดการน้ำได้แก่

- (1) ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ
- (2) กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ
- (3) ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

ภาพประกอบ 3-4 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการ ระดับ
อำนวยการ และระดับปฏิบัติการ

3.3.2 ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ

ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรระดับปฏิบัติการ ซึ่งเป็นส่วนราชการภายในของ “สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ” มีหน้าที่ในการบูรณาการและปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการสนับสนุนข้อมูลน้ำและภูมิอากาศซึ่งศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติปฏิบัติงานร่วมกับ คลังข้อมูลน้ำ และภูมิอากาศแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการข้อมูล ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์คาดการณ์สถานการณ์น้ำ ทั้งในภาวะปกติและในภาวะวิกฤติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานกอง อำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตั้งแต่ก่อนเกิดภัย จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย โดยมี หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (1) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และคาดการณ์ข้อมูลอากาศ รวมทั้งพยากรณ์สถานการณ์น้ำ เพื่อสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- (2) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบคลังข้อมูลบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กำหนดมาตรฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำและเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการบริหาร ทรัพยากรน้ำและการตัดสินใจของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) และคณะกรรมการลุ่มน้ำ
- (3) เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ
- (4) ติดตามและจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของประเทศ

(5) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ
สำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(6) จัดทำผังน้ำ และฐานข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิสารสนเทศผังน้ำ

(7) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังน้ำแก่งหน่วยงาน
ของ รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(8) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลภูมิสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในการสื่อสาร
การนำเสนอข้อมูล และสนับสนุนการบริหารทรัพยากรน้ำ

(9) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และออกแบบการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนแหล่งน้ำ ทะเบียน
ผู้ใช้น้ำประเภทต่างๆ และทะเบียนองค์กรผู้ใช้น้ำ

(10) ศึกษา วิจัย และพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อให้
หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำดำเนินงานให้
เป็นไป ตามมาตรฐานและข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำเดียวกัน

จึงเห็นได้ว่าองค์กรในระดับอำนาจการและระดับปฏิบัติการที่กล่าวมาข้างต้น จะทำ
หน้าที่ในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำในแต่ละขั้นตอน
การดำเนินการ ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และภายหลังเกิดเหตุ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย
พิจารณาแนวทางการปฏิบัติงานอ้างอิงตามระดับความร้ายแรงของภัยจากภาวะวิกฤติน้ำให้ความ
สอดคล้องกับระดับการจัดการสาธารณภัย ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.
2564-2570 ทั้ง 4 ระดับ ที่พิจารณาภัยระดับสาธารณภัยจากขนาดพื้นที่ประสบภัย จำนวนประชากร
ที่ได้รับผลกระทบ หรือความสามารถในการรับมือ เผชิญเหตุด้วยทรัพยากรที่แต่ละพื้นที่มีอยู่เป็น
หลัก แต่เนื่องจากการจัดการวิกฤติน้ำหรือสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำนั้น มีปัจจัยสาเหตุมาจาก
สภาวะอากาศเป็นหลักและในปัจจุบันระบบข้อมูลตรวจวัด ระบบ สารสนเทศและเทคโนโลยี
คาดการณ์สถานการณ์น้ำมีความก้าวหน้าไปมาก สามารถประเมินแนวโน้มของวิกฤติน้ำได้แม่นยำกว่า
ในอดีต และแจ้งเตือนหน่วยปฏิบัติได้ดี จึงกำหนดระดับสถานการณ์ภัยเพื่อการบริหารจัดการโดย
คำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(1) สภาพอากาศ เป็นการประเมินจากการคาดการณ์สภาพอากาศในระยะสั้น กลาง
ยาว และนาน รวมถึงสภาพอากาศปัจจุบัน เพื่อพิจารณาถึงปรากฏการณ์หรือสภาวะที่ส่งผลให้มี
แนวโน้มผิดปกติ

(2) สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน เป็นการประเมินสถานการณ์น้ำท่า ระดับน้ำ ปริมาณน้ำ
ไหลผ่านและคุณภาพน้ำจากสถานีหลัก รวมถึงปริมาณน้ำในเขื่อนที่มีแนวโน้มเกิดอุทกภัย ภัยแล้ง
และปัญหาคุณภาพน้ำ ซึ่งในอนาคตจะมีการกำหนด “สถานีอุทกวิทยาหลักแห่งชาติ” เพื่อเป็นจุดเฝ้า
ระวังสำคัญ

(3) ความซับซ้อนของสถานการณ์ ประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญ และการให้ความช่วยเหลือ การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่ให้ความช่วยเหลือ

(4) ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เป็นการประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ที่ คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อทรัพย์สิน ชีวิตอยู่ในระดับรุนแรง ศักยภาพในการรับมือ

(5) ดุลยพินิจของผู้บัญชาการ พิจารณาผลจากทุกปัจจัยดังกล่าวข้างต้นมาประเมินพิจารณา ตัดสินใจ

ทั้งนี้ จากแผนผังในError! Reference source not found. ถึง ภาพประกอบ 3- และหน้าที่รับผิดชอบที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นว่า ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ จะเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่มีการทำงานต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นภาวะปกติ หรือในช่วงที่มีภัยน้ำท่วมในทุกระดับภัย

3.3.3 กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรในระดับบัญชาการที่จัดตั้งขึ้นตามที่คณะกรรมการน้ำแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา 17(7) ของ พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำฯ โดยจัดตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติการฉุกเฉินจากสาธารณภัยที่เกี่ยวข้องวิกฤตน้ำ โดยสามารถบูรณาการร่วมกับองค์กร หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสาธารณภัย ได้อย่างทันท่วงทีและมีความต่อเนื่อง

“กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” จะมี รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้บัญชาการ

เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นรองผู้บัญชาการ และหัวหน้าส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นองค์ประกอบ และกำหนดให้ข้าราชการในสังกัดสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติทำหน้าที่ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

กองอำนวยการน้ำชาติมีบทบาทหน้าที่ต่อการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสาธารณภัยที่เกี่ยวข้องวิกฤตน้ำ โดยบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาในกรอบเวลาสองช่วง ดังนี้

(1) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน (ก่อนเกิดเหตุ)

- 1) การเตรียมความพร้อมรับมือ การแก้ไขปัญหา การฟื้นฟู และการบูรณาการการปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อบริหารจัดการให้เป็นระบบและเกิดประสิทธิภาพ
- 2) เชื่อมโยงแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ แผนงบประมาณ การบริหารทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ และ

แผนต่างๆ ภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ให้ทำงานร่วมกับ แผนป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการอื่นๆ ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน

- 3) การสร้างการรับรู้ให้แก่สาธารณชน
- (2) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ขณะเกิดเหตุ)
 - 1) ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับดูแลสถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้น
 - 2) ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการน้ำในสถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้น โดยอำนวยการและบูรณาการร่วมกันกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)” และ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)
 - 3) ประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำต่อ “กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)”
 - 4) พิจารณาระดับความรุนแรงของสถานการณ์ ก่อนนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณากระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตน้ำและการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามมาตรา 24 แห่ง พระราชบัญญัติน้ำฯ
 - 5) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐานหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อบริหารจัดการสถานการณ์น้ำได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรในระดับอำนวยการเพื่อรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้ง บูรณาการข้อมูลสารสนเทศ แผนงาน โครงการ งบประมาณ บริหารจัดการ การติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- (1) เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะนโยบาย และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ
- (2) จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำและกรอบงบประมาณของประเทศแบบบูรณาการ และเสนอแนะแนวทางการวางแผนเพื่อการบริหารทรัพยากรน้ำต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- (3) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการที่ได้กำหนดไว้

(4) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ประเมินความต้องการในการใช้น้ำเพื่อการต่างๆ ความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(5) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(6) ดำเนินการให้มีศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในกรณีจำเป็นฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขปัญหาในภาวะวิกฤตน้ำ

(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) จะมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตั้งแต่ระดับ 2 : รุนแรง หรือ คาดว่าจะรุนแรงขึ้นไป

3.3.4 ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

เป็นองค์กรชั่วคราวที่จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำฯ เมื่อเกิดภัยจากน้ำในระดับที่ 3 : วิกฤตน้ำ เท่านั้น โดยมีรายละเอียดการจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ถือเป็นกฎหมายกลางซึ่งมีบทบัญญัติ เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำของประเทศในภาพรวม ทั้งในมิติด้านการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ และสิทธิในน้ำมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะเป็น ประโยชน์แก่การบริการสาธารณะูปโภคและประโยชน์สาธารณะทั้งในภาวะปกติและภาวะที่เกิด วิกฤตด้าน ทรัพยากรน้ำ

ในการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ จึงได้กำหนดกลไกทางกฎหมายในลักษณะของการจัดตั้งองค์กรเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเป็นกรณีเร่งด่วนเรียกว่า “ศูนย์บัญชาการ เฉพาะกิจ” ซึ่งบัญญัติไว้ในส่วนที่ 2 ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีหลักการและสาระสำคัญดังนี้

- 1) **วัตถุประสงค์** เพื่อให้การบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาในกรณีเกิดปัญหาวิกฤต น้ำ เกิดเอกภาพใน การบูรณาการ การประสานงานและการบัญชาการ สถานการณ์ เพื่อลดความรุนแรงและบรรเทาผลกระทบที่เกิด จากวิกฤตน้ำที่ เกิดขึ้นได้อย่างทันที่ว่งที่ มีความรวดเร็วต่อสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพ สูงสุด
- 2) **อำนาจในการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ** ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้ง ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีมีฐานะ เป็นผู้บัญชาการ

อำนาจการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเป็นการชั่วคราวจนกว่าปัญหาวิกฤตน้ำจะผ่านพ้นไป

- 3) **ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ** นายกรัฐมนตรีฐานะเป็นผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ มีอำนาจออกคำสั่งให้ หน่วยงานของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดๆ ร่วมกันกระทำหรือ ห้ามกระทำการใดๆ เพื่อการป้องกัน แก้ไข ควบคุม ระงับ หรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ อย่างทันที่ซึ่งโดยคำสั่งดังกล่าว มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ รองรับให้มีสภาพ อย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา โดยไม่ชักช้า
- 4) **หน่วยงานขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ** กองอำนาจการน้ำแห่งชาติ
- 5) **การสนับสนุนด้านงบประมาณ** กำหนดให้สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและสนับสนุนการปฏิบัติงานทั้งหมด
- 6) **การคุ้มครองการปฏิบัติการตามหน้าที่** ในการปฏิบัติการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่าย พลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ที่ได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ หรือการปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีใน ฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ หากอยู่ภายใต้เงื่อนไขสองประการ กล่าวคือ ได้กระทำไปพอสมควร แก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผลของการปฏิบัติการดังกล่าวกำหนดบทสันนิษฐานเบื้องต้นว่า ให้ผู้นั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดชอบ
- 7) **การฝ่าฝืนคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ** มิได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีจะมีสภาพบังคับเช่นไร แต่เมื่อพิจารณาสถานะของคำสั่งดังกล่าวแล้ว มาตรา 24 บัญญัติรองรับ ให้คำสั่งดังกล่าวมีสภาพอย่างกฎและมีผลบังคับเป็นการทั่วไป การฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าวในทางบริหารราชการแผ่นดินย่อมถือว่าเป็นการทั่วไป การฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าวในทางบริหารราชการ แผ่นดินย่อมถือว่าเป็นการทั่วไป

เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแต่กรณี โดยมาตรา 88 ได้กำหนดโทษอาญากรณีที่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ ด้วยในขณะเดียวกัน

- 8) **ความโปร่งใสในการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ** เมื่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจแล้วเสร็จ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติต้องจัดทำรายงานและสรุปผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำเสนอต่อ รัฐสภาเพื่อทราบโดยไม่ชักช้า

ในการปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจนั้นถือเป็น การปฏิบัติการโดยองค์กรตามกฎหมายซึ่งมีโครงสร้างขององค์กรขนาดใหญ่ หรือมีภารกิจในระดับชาติเพื่อ แก้ไข ปัญหาในขณะเกิดวิกฤติน้ำหรือเทียบเท่าสาธารณภัยขนาดใหญ่หรือขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 3 หรือระดับ 4 ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ) ดังนั้น ในการปฏิบัติการของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจึงมีลักษณะเป็นการสั่งการผ่าน นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยจะมีการบูรณาการในระดับนโยบาย หรือการกำหนดแผนงานให้ความช่วยเหลือและ แก้ไขปัญหาร่วมกับองค์กรที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกัน ได้แก่ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้บัญชาการฯ

(2) แนวทางการพิจารณากระดับวิกฤติน้ำ

ในการพิจารณากระดับวิกฤติน้ำ ตั้งแต่ระดับที่ 1 (ปกติ ติดตามสถานการณ์ และ เฝ้าระวัง) ไปจนกระทั่งถึงระดับที่ 3 (วิกฤติน้ำ) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติหรือกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ในส่วนของเกณฑ์การพิจารณาระดับภัย 1 และ 2 ตามที่นำเสนอไว้ใน หัวข้อ 3.1 นั้น ในส่วน ของน้ำท่วมจะมีการวิเคราะห์และนำเสนอค่าเกณฑ์ที่พิจารณาจากตัวชี้วัดต่างๆ เช่น ปริมาณน้ำฝนและระดับน้ำ ไว้แล้วตามรายละเอียดในบทที่ 4 ส่วนการยกระดับภัยจากระดับ 2 ไปเป็นระดับ 3 : วิกฤติ ซึ่งเป็นระดับที่จะมี การบัญชาการผ่าน “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” นั้นจะต้องอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาเช่นเดียวกับกรณีของ ผู้อำนวยการหรือผู้บัญชาการที่จะพิจารณาตัดสินใจยกระดับการจัดการสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้ เพื่อให้ วิกฤติน้ำที่เกิดขึ้นในขณะนั้นมีระดับของภัยที่สอดคล้องกัน อันจะ เป็นประโยชน์ต่อการบูรณาการ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานให้สามารถดำเนินการคู่ขนานไปได้และเป็นไปใน ทิศทางอย่างเดียวกัน โดยใช้เกณฑ์หรือเงื่อนไขดังต่อไปนี้ประกอบการพิจารณากระดับการจัดการวิกฤติน้ำ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

เกณฑ์/เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
พื้นที่	พื้นที่ใช้สอยในลักษณะต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบและได้รับความเสียหาย (1) พื้นที่ทางการเกษตรและปศุสัตว์ (2) พื้นที่ธุรกิจ อุตสาหกรรม และการประกอบการ (3) พื้นที่อยู่อาศัย (จำนวนหลังคาเรือน) (4) พื้นที่ทางธรรมชาติ
ประชากร	จำนวนและลักษณะของประชากรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (1) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ (2) จำนวนประชากรที่ต้องอพยพ (3) จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
ความยุ่งยาก/ซับซ้อนของสถานการณ์	ความยากง่าย สถานการณ์แทรกซ้อน และเงื่อนไขทางเทคนิคของสถานการณ์ (1) ความรุนแรงของภัย ความเฉพาะเจาะจงทางเทคนิคของภัย การเกิดภัยต่อเนื่อง (2) ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญและเส้นทางการให้ความช่วยเหลือ (3) การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่ก่อดำเนินกิจกรรมปกติที่ต้องหยุดชะงัก ระยะเวลาที่ต้องใช้ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ และระยะเวลาที่ต้องช่วยฟื้นฟูเบื้องต้น
ศักยภาพด้านทรัพยากร	ความสามารถในการปฏิบัติงานจากทรัพยากรที่มีอยู่ (1) กำลังคน ทั้งของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน พร้อมทั้งอาสาสมัครหน่วยต่างๆ (2) เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่างๆ ที่ต้องใช้ตามแต่ลักษณะทางเทคนิคของภัย (3) ปัจจัยยังชีพสำหรับแจกจ่ายแก่ผู้ได้รับผลกระทบของหน่วยงานหลักและจากการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ หรือหน่วยงานภาคี (4) แหล่งที่มาและจำนวนเงินงบประมาณจากหน่วยงานในพื้นที่
เงื่อนไขอื่นๆ	ดุลยพินิจจากการประเมินสถานการณ์จากเงื่อนไขต่างๆ (1) ขอบเขตการปกครอง (2) การประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณภัย

3.3.5 แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตาม พ.ร.บ.

ทรัพยากรน้ำ และ พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ

จากแผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัยด้านน้ำในระดับ 1, 2 และ 3 จะเห็นว่า จะมีการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ (เช่น ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตามที่ได้นำเสนอ รายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ผ่านมา) กับองค์กรตาม แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ โดยในเชิงของ ประเภทของภัยด้านน้ำ แบ่งออกได้เป็น 2 บริบท คือ

(1) บริบทด้านปริมาณน้ำ ได้แก่ น้ำแล้ง และ น้ำท่วม

(2) บริบทด้านคุณภาพน้ำ ได้แก่ ภัยจากภาวะมลพิษ กรณีมีสารเคมี และ วัตถุอันตราย
ปนเปื้อนสู่ทรัพยากรน้ำ

สำหรับในเชิงของแนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานตามระดับภัยนั้นอาจแบ่งได้เป็น 2
แนวทาง คือ

(1) แนวทางที่ 1 ภัยระดับ 3 : วิกฤติ ที่ต้องมีผู้บัญชาการ โดย “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ”

(2) แนวทางที่ 2 ภัยต่ำกว่าระดับ 3 ที่ไม่ต้องบัญชาการ โดย “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ”

โดยในเอกสารฉบับนี้ จะนำเสนอแนวทางการบูรณาการทั้ง 2 บริบทของภัย เนื่องจากมี
ความเป็นไปได้ว่า อาจเกิดทั้งปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม และคุณภาพน้ำขึ้นในช่วงเวลาเดียวกัน โดยมี
รายละเอียดดังนี้

(1) แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านปริมาณน้ำ (น้ำแล้ง และ น้ำ
ท่วม) ตามรายละเอียดในหัวข้อ 3.3.6

(2) แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำ ตามรายละเอียด
ใน หัวข้อ 3.3.7

3.3.6 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านปริมาณน้ำ

ปัญหาด้านน้ำในบริบทนี้หมายถึงผลกระทบที่เกิดจาก

(1) น้ำแล้ง (ภัยแล้ง) ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำตามธรรมชาติหรือที่มีการกักเก็บไว้ไม่
เพียงพอ ซึ่งเป็นสภาวะขาดแคลนน้ำต่อการอุปโภคบริโภค เช่น การใช้น้ำในภาคเกษตรกรรม
ภาคอุตสาหกรรม ภาคพาณิชย์กรรม หรือการใช้น้ำในภาคอื่นๆ ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจน
ก่อให้เกิด ความเสียหาย และ ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจ
โดยรวม

(2) น้ำท่วม (อุทกภัย) ซึ่งเกิดจากปริมาณน้ำท่วมขังเกินกว่าระดับผิวดินตามสภาพปกติ
หรือมีปริมาณเกินกว่าขีดความสามารถในการกักเก็บหรือแม้กระทั่งปัญหาจากการบริหารจัดการ
ปริมาณน้ำหรือการระบายน้ำให้มีปริมาณที่เหมาะสมต่อพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นสาเหตุอันเนื่องมาจาก
ธรรมชาติ การกระทำของมนุษย์ หรือ เหตุอื่นใดก็ตาม

เดิมการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ภัยแล้ง) และปัญหาน้ำท่วม (อุทกภัย)
ประกอบด้วย แผนการบูรณาการระหว่างองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายหลายฉบับ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 เมื่อมี พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ จะต้องมีการบูรณาการกับ
องค์กรด้านน้ำตามหัวข้อ 3.3.1 ถึง 3.3.4 ซึ่งการบูรณาการในด้านต่างๆ ของปัญหาน้ำแล้ง ภัยแล้ง)
และปัญหาน้ำท่วม (อุทกภัย) ในระดับความร้ายแรง ของภัยสาธารณะขนาดเล็ก (ระดับ 1) ขนาด
กลาง (ระดับ 2) และขนาดใหญ่ (ระดับ 3) จะเทียบเท่ากับระดับภัย จากน้ำ ระดับที่ 1 และ 2 ของ

สทนช. ซึ่งเป็นชั้นที่ยังไม่ต้องการบัญชาการผ่านศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ จะมีแนวทางการบูรณาการ ส่วนกรณีภัยจากน้ำระดับที่ 3 : วิกฤติ จะมีการบัญชาการจากศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามแนวทางขึ้นมา

(1) การบูรณาการร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570

ในภาวะฉุกเฉินหรือสาธารณภัยต่างๆ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ถือเป็นกฎหมายหลักในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกรูปแบบ โดยกำหนดให้มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งในสาธารณภัยแต่ละระดับจะมีการระบุผู้รับผิดชอบและมอบหมายผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามระดับการจัดการสาธารณภัยนั้น อันเป็นการวางแผนการเผชิญเหตุอย่างเป็นระบบโดยกำหนดโครงสร้างองค์กร ข้อมูล การสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการ และการใช้แนวทางที่เหมาะสมเพื่อให้การจัดการใน ภาวะฉุกเฉิน1 ดังนี้

1) กรณีน้ำแล้ง (ภัยแล้ง) และน้ำท่วม (อุทกภัย) ที่เกิดในเขตจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดแนวทางดำเนินการดังนี้

- เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของ “ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น) แห่งพื้นที่นั้น” เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และให้แจ้ง “ผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ) ที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่” และ “ผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด)” ทราบทันที
- กรณีในพื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใดจะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว
- กรณีผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้ง ให้ผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป
- ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงมีหน้าที่สนับสนุนการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้อำนวยการซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นใน พื้นที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงนั้น

- เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น เจ้าพนักงานที่ประสบเหตุมีหน้าที่ต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อสั่งการต่อไป และในกรณีจำเป็น อันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองชีวิตหรือป้องกัน อันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้
- กรณีเจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียง กับบริเวณที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจาก เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้น หรือเมื่อมีผู้อำนวยการอยู่ด้วย และหากทรัพย์สินนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้ หากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบบรรดาความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว
- ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น และทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู
- ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอด ทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ ผู้อำนวยการกลาง (อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

สำหรับแนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉินนั้น แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 ได้จำแนกรูปแบบขององค์กรออกตามเขตพื้นที่ตั้งแต่สาธารณภัย ระดับเล็กไปจนกระทั่งระดับใหญ่ ดังนี้

- 1) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (องค์การบริหารส่วน ตำบล/เทศบาล/เมืองพัทยา) จัดตั้ง “ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น” เมื่อเกิด

สาธารณภัยขึ้น โดยมี “ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น)” เป็นผู้ควบคุมและสั่งการเพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น จนกว่าสถานการณ์นั้นจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณี ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับการสนับสนุนจาก กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง และหรือ กองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

- 2) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ (ศบก.อ.) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมี “ผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ)” เป็นผู้ควบคุมและสั่งการ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น โดยอำนาจการและประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทั่วถึง
- 3) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด จัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด” เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมี “ผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการ)” เป็นผู้สั่งการควบคุม และบัญชาการ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัด จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ ภาวะปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยจาก ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้แก่กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในระดับพื้นที่ รวมทั้งอำนาจการและประสานการเผชิญเหตุระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและ ฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ ที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ
- 4) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด (ศบก.จว./ ศบก.กทม.) ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด แปรสภาพเป็น “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด” ของ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ” ในกรณีเมื่อมีการยกระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นระดับ 3-4 ให้มีหน้าที่

ปฏิบัติงาน ตามการบัญชาการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยรับผิดชอบอำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติงานและประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัด/พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการจัดการสาธารณภัย และ ประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

- 5) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.) ในกรณีการจัดการสาธารณภัยระดับ 1 และระดับ 2 ให้ “กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง” รับผิดชอบอำนวยการ ประสานการปฏิบัติ ประเมินสถานการณ์ และ สนับสนุนการสั่งการของ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ” รวมทั้งติดตามเฝ้าระวัง สถานการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ รายงานและเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรี เพื่อตัดสินใจกระตุนการจัดการสาธารณภัยเป็นระดับ 3 และระดับ 4
- 6) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ให้รับผิดชอบบังคับบัญชา อำนวยการ วินิจฉัยสั่งการ ควบคุม และ ประสานความร่วมมือในการจัดการสาธารณภัยตามการจัดการสาธารณภัยระดับ 3 และระดับ 4

(2) การบูรณาการของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติตามแผนการป้องกันและบรรเทาและสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 และพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทาง ปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมประมาณ 28 หน่วยงาน ประกอบไปด้วยหน่วยงานระดับ กระทรวง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงต่างๆ และหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ซึ่งจะร่วมบูรณาการภายใต้ บทบาทและภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ และหากหน่วยงานใดมีแผนปฏิบัติการในกรณีหนึ่งกรณีใดเป็นการ เฉพาะแผนปฏิบัติการนั้นก็จะถูกนำไปบูรณาการร่วมกับแผน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 ด้วย

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต ด้วยเหตุนี้ ในการบูรณาการร่วมกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 จะต้องดำเนินการตั้งแต่กระบวนการจัดทำนโยบาย การจัดทำแผนป้องกัน แนวทาง มาตรการในขั้นตอนการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำในแต่ละระดับของภัย กระบวนการพัฒนาเครื่องมือ กลไกต่างๆ การจัดการองค์ความรู้ด้านทรัพยากรน้ำ การบูรณาการข้อมูลและการนำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน

และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนด
สาระสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาวะปกติและภาวะวิกฤตของ สำนักงาน
ทรัพยากรน้ำแห่งชาติและสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค ดังนี้

- 1) **บทบาทด้านการบริหารจัดการ (ก่อนเกิดเหตุ)** การบริหารจัดการและจัดสรร
การใช้น้ำอย่างเหมาะสม การจัดทำผังน้ำเพื่อ เป็นข้อมูลเส้นทางน้ำของประเทศ
การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำรวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี
และระบบคาดการณ์และเตือนภัยด้านทรัพยากรน้ำที่ถูกต้องแม่นยำ สามารถ
นำไปใช้ในการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) **บทบาทด้านการเตรียมความพร้อมรับมือ (ก่อนเกิดเหตุ)** การจัดทำแผน
ป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ภาวะน้ำแล้ง ในระดับลุ่มน้ำ และในระดับชาติ
รวมถึงการติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ ประเมินพื้นที่
เสี่ยงภัยและ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ
- 3) **บทบาทด้านการระงับและเผชิญเหตุ (ขณะเกิดเหตุ)** การประกาศเขตภาวะน้ำ
แล้ง เขตภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง และกำหนดกิจการ ใดๆ ที่สามารถใช้น้ำได้ใน
ปริมาณที่เหมาะสม ตลอดจนวิธีการใช้น้ำเพื่อลดปริมาณการใช้น้ำหรือการห้าม
การใช้ น้ำบางประเภทที่เกิดจากความจำเป็น การกำหนดวิธีการแบ่งปันน้ำ การ
ผันน้ำ การเปลี่ยนน้ำที่อยู่ในความ ครอบครองของเอกชนเพื่อบรรเทาความ
เดือดร้อนในการอุปโภคบริโภคของประชาชนในภาวะน้ำแล้ง การ ปฏิบัติการ
ตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหภาวะน้ำท่วม ภาวะน้ำแล้ง ตลอดจนการ
ประเมินสถานการณ์และ พิจารณาการยกระดับของภัยเพื่อเสนอนายกรัฐมนตรี
ให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ
- 4) **บทบาทด้านการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ (หลังเกิดเหตุ)** การจ่ายเงินทดแทน
การใช้น้ำที่ต้องเฉลี่ยเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในการ อุปโภคบริโภคของ
ประชาชนในภาวะน้ำแล้ง การจ่ายค่าชดเชยความเสียหายจากกรณีที่ต้อง
ทำลายหรือถอนสิ่งใดๆ ที่กีดขวางการไหลของน้ำซึ่งจำเป็นต้องกระทำเพื่อแก้ไข
ปัญหาตามแผนป้องกันและแก้ไข ปัญหาภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม และการ
จ่ายค่าชดเชยการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของเอกชน เพื่อประโยชน์
ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม รวมถึงการจัดทำรายงาน
ผลการปฏิบัติการ ระงับเหตุ รวบรวมข้อมูลความเสียหาย พื้นที่ที่เกิดวิกฤตน้ำ
ปัญหาและอุปสรรค เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผน ป้องกันและแก้ไขปัญหา
ภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วมในระยะยาว และที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

(3) การบูรณาการและประสานงานของ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีน้ำแล้ง (ภัยแล้ง) หรือกรณีน้ำท่วม (อุทกภัย) ในกรณีวิกฤตน้ำ

นอกเหนือไปจากการบูรณาการปฏิบัติตามแผนการจัดการในภาวะฉุกเฉินและ มาตรการรับมือจากวิกฤตน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดไว้ โดยเฉพาะการควบคุมสถานการณ์ให้ไม่เกิดผลกระทบในระดับที่ร้ายแรงขึ้น การเผชิญเหตุการณ์ การบรรเทาเหตุ และการให้ความช่วยเหลือ ผู้ได้รับผลกระทบ การลดความสูญเสียหรือเสียหาย ตลอดจนการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่ภาวะปกติ ภายใต้แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติแล้ว หากสถานการณ์ยกระดับความรุนแรงจนเป็นภัยด้าน น้ำระดับ 3 : “วิกฤตน้ำ” (เทียบระดับ 4 สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง ตามแผนป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ) ซึ่งบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำดังกล่าวคือ การจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” เพื่อเป็นองค์กรระดับชาติในการทำหน้าที่บริหารจัดการ “มวลน้ำ” เพื่อลด ผลกระทบและแก้ไขวิกฤตน้ำในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการระหว่าง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

โดยในภาวะวิกฤติน้ำ มีแนวทางการบูรณาการและแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือขณะเกิดเหตุ ดังนี้

ตาราง 3-3 แนวทางการบูรณาการและแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือขณะเกิดเหตุ

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
1. อำนาจสั่งการตามกฎหมาย	- นายกรัฐมนตรี (ผู้บัญชาการ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ		
2. การบูรณาการในระดับนโยบาย	- ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	คณะกรรมการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)	
3. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย - การเคลื่อนย้าย ประชาชนออกจากพื้นที่ เกิดเหตุ - การแจกจ่ายอาหาร น้ำ ดื่มอุปกรณ์และเครื่องยังชีพ	- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัด - สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัดใน พื้นที่ประสบเหตุ - ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยเขต ในพื้นที่ประสบ เหตุ - มณฑลทหารบกในพื้นที่ใน พื้นที่ประสบเหตุ	- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่าย พลเรือนในพื้นที่ - จิตอาสา	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ - องค์การสาธารณกุศล มูลนิธิ และภาคเอกชน - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานเหล่ากาชาด - การประปาส่วนภูมิภาค ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9 - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 1,7 - องค์การสาธารณกุศล มูลนิธิ และภาคเอกชน		
- การดูแลความปลอดภัย และทรัพย์สิน	- ตำรวจภูธรจังหวัด - สถานีตำรวจทางหลวง - กองบังคับการตำรวจทางหลวง - ผู้นำท้องที่ ในพื้นที่ประสบเหตุ	- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่ - การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค - การประปาส่วนภูมิภาค	
- การช่วยเหลือทาง การแพทย์	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาลประจำตำบล/อำเภอ/จังหวัด	- สนง.เหล่ากาชาดจังหวัด - จิตอาสา - อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน - สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
- การป้องกันน้ำ และการระบายน้ำ เช่น จัดทำทำนวดิน ขุดคลอง/ทางระบายน้ำหรือเตรียมพื้นที่รับน้ำ เป็นต้น	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานชลประทาน ในพื้นที่ประสบเหตุ - โครงการชลประทานจังหวัดในพื้นที่ประสบเหตุ	- มณฑทหารบกในพื้นที่	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9		
- การผันน้ำ	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ - คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานชลประทาน ในพื้นที่ประสบเหตุ - โครงการชลประทาน จังหวัด ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1	
4. การพยากรณ์ การติดตามเฝ้าระวัง และการเตือนภัย	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ - สำนักงานอุตุนิยมวิทยาในพื้นที่ (การพยากรณ์สภาพอากาศ) - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในพื้นที่ (ติดตามสถานการณ์ และการแจ้งเตือนภัย) - สำนักงานชลประทานในพื้นที่ (ติดตามปริมาณน้ำที่กักเก็บ และการระบายน้ำในเขตชลประทาน) - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9 (เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์น้ำ แจ้งเตือนภัย) - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (เฝ้าระวังปริมาณน้ำในอ่างฯ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ) - สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ในพื้นที่ (เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ)	- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดในพื้นที่ - สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) - กอ.รมน. จังหวัด - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
5. การสนับสนุนข้อมูล เพื่อจัดทำแผนระดับเหตุ หรือแผนปฏิบัติการ - ข้อมูลสารสนเทศด้าน ทรัพยากรน้ำ/ผืนน้ำ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค - ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต - สำนักงานทรัพยากรน้ำใน พื้นที่ - สำนักงานชลประทานใน พื้นที่ - ศูนย์น้ำระดับจังหวัด	
- ข้อมูลสภาพอากาศ	- กรมอุตุนิยมวิทยา	- สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การ มหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	
- ข้อมูลเส้นทางสัญจร เส้นทางเสี่ยงพื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ประสบภัย	- สำนักงานขนส่งจังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท - ศูนย์สร้างทางจังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่		
6. การออกประกาศ/ คำสั่ง	- นายกรัฐมนตรี โดยข้อเสนอ ของคณะกรรมการลุ่มน้ำ	- สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดในพื้นที่ - สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย (สวท.) - กอ.รมน. จังหวัด - สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด - องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่	มาตราที่ 58 วรรค 1 ตาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
- เขตพื้นที่ประสบสา ธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	- นายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย		มาตรา 31 พระราชบัญญัติ ป้องกันและ บรรเทาสาธารณ ภัยฯ
-ประกาศจำกัดกิจการการ ใช้น้ำในภาวน้ำแล้งอย่าง รุนแรง	- นายกรัฐมนตรี	- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	มาตราที่ 58 พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
7. การฟื้นฟูเยียวยา - การฟื้นฟูเยียวยา ผลิตผลทางการเกษตร	- สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด - สำนักงานเกษตรจังหวัด	- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่ - สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	
- การจ่ายค่าทดแทนการ ใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง	- หน่วยงานซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งสั่งกัก อยู่	- สำนักงานประมาณ - สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- มาตรา 67 วรรค สาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ
-การจ่ายค่าทดแทนการใช้ น้ำจากการเฉลี่ยน้ำ	- หน่วยงานซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้น สังกัดอยู่	- สำนักงานประมาณ - สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- มาตรา 60 วรรค สอง ตาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
- การฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ / การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและ การจัดการมลพิษ	- สำนักงานป่าไม้เขต - สำนักงานอนุรักษ์พื้นที่ - สำนักงานสิ่งแวดล้อมและ ควบคุมมลพิษ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่	- สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด - สนง.โยธาธิการและผังเมือง จังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท	
8. การเตรียมพื้นที่กักเก็บ น้ำ	- สำนักงานชลประทานใน พื้นที่ - สำนักงานทรัพยากรน้ำใน พื้นที่ -สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขตในพื้นที่	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่		
9. งบประมาณ	- สำนักงบประมาณ		มาตรา 24 พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็นการ เฉพาะ
10. การรายงานและ สรุปผลการ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค	มาตรา 24 พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็นการ เฉพาะ

3.3.7 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำ

วิกฤตน้ำในบริบทนี้หมายถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ผู้ใช้น้ำจากเหตุที่ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะมีค่ามาตรฐานความปลอดภัยที่ไม่เหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภค ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากเหตุตามธรรมชาติ เช่น การปนเปื้อนของแร่ธาตุในน้ำหรือฝนกรด เป็นต้น หรือความเป็นมลพิษของทรัพยากรน้ำที่เกิดจากกระทำของมนุษย์เอง เช่น การปนเปื้อนของสารเคมี การเน่าเสียของแหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าวิกฤตน้ำในบริบทนี้ไม่สร้างผลกระทบในเชิงปริมาณโดยตรงแต่เป็นผลกระทบในเชิงคุณภาพ อันนำไปสู่ผลกระทบต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชน จนกระทั่งถึงผลกระทบในเชิงปริมาณ ในทางอ้อมในช่วงเวลาต่อมา กล่าวคือ ปริมาณทรัพยากรน้ำที่สามารถนำมาใช้ในการอุปโภคบริโภคได้อย่าง ปลอดภัยไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนหรือขาดแคลนในเวลาต่อมา

เหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยสาธารณะอันเนื่องจากภาวะมลพิษ (สารเคมีและวัตถุอันตราย) ปนเปื้อนสู่ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนดกลไกเพื่อป้องกันมิให้ เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะไว้ในมาตรา 79 ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดความเสียหาย ต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแล ทรัพยากรน้ำสาธารณะในบริเวณดังกล่าวมีหนังสือขอความร่วมมือให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับทรัพยากรน้ำ สาธารณะนั้นดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะภายใน ระยะเวลาที่กำหนดได้ และหากในกรณีที่มีการกระทำอันก่อให้เกิดความเสียหายหรืออาจเกิดความเสียหายต่อ ทรัพยากรน้ำสาธารณะ ให้หน่วยงานของรัฐ

หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลทรัพยากรน้ำ สาธารณะในบริเวณดังกล่าวมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังกล่าวดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อขจัดความเสียหายและทำให้ทรัพยากรสาธารณะกลับคืนสู่สภาพเดิมหรือสภาพที่ใกล้เคียงกับสภาพเดิม หรือเหมาะสมจะใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ อย่างไรก็ดี เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ มุ่งหมายให้เกิดการบูรณาการเกี่ยวกับการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบริหารทรัพยากรน้ำให้มี ความประสานสอดคล้องกันในทุกมิติอย่างสมดุลและยั่งยืน ดังนั้น ในการบูรณาการการแก้ไขปัญหาในบริบทนี้จึงต้องสอดคล้องกับแผนการดำเนินการตามกลไกของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงซึ่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดบทบาทและภารกิจดังกล่าวให้กรมควบคุม มลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการแจ้งเหตุ หรือรับแจ้งเหตุ การตรวจสอบ วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ รวมถึงการแก้ไข ปัญหาในพื้นที่เกิดเหตุ รวมถึงบทบาทในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการป้องกันการตอบโต้เหตุฉุกเฉินใน ด้านการประเมินสถานการณ์ ประสานงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนควบคุมป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่สาธารณะ และการให้คำแนะนำในการประเมินเพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อม โดยปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษได้มี แผนการดำเนินการร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ภายใต้ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยในแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย2 โดยกำหนดแผนการดำเนินการในแต่ละระดับความ รุนแรงของเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและกำหนดแนวทางและขั้นตอนสนับสนุนการปฏิบัติการ ตอบโต้เหตุฉุกเฉินไว้ 4 ระดับ ทั้งนี้ โดยขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่ จำนวนของประชากร ความซับซ้อนหรือ ความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากร ที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลพินิจ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์ดังนี้

(1) ระดับที่ 1 สาธารณภัยขนาดเล็ก

- 1) **ขอบเขตลักษณะของภัย** เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่ออันตรายต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และ ทรัพย์สิน โดยการรั่วไหลหรือเพลิงไหม้ยังอยู่ในขอบเขตพื้นที่จำกัด เช่น ภายในโรงงานหรือสถานประกอบการ และเริ่มขยายตัวออกสู่ชุมชนใกล้เคียง ซึ่งการจัดการสามารถระงับได้โดยพนักงานของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานนั้น และหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่

- 2) **ผู้บัญชาการเหตุการณ์** กำหนดให้ผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ) ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น) หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่งการ
 - 3) **หน่วยงานดำเนินการ** เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินในระดับท้องถิ่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์
 - 4) **หน่วยงานสนับสนุน** ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
- (2) ระดับที่ 2 สาธารณภัยขนาดกลาง
- 1) **ขอบเขตลักษณะของภัย** เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่ออันตรายต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และ ทรัพย์สินมากขึ้น โดยเริ่มมีการอพยพประชาชนบางส่วน (จำนวนไม่มากนัก) ออกจากพื้นที่ มีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานปฏิบัติการสารเคมีและหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ จากท้องถิ่นอื่น ๆ เข้าร่วมดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานดำเนินการในระดับที่ 1 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้
 - 2) **ผู้บัญชาการเหตุการณ์** กำหนดให้ผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่งการ
 - 3) **หน่วยงานดำเนินการ** เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินในระดับจังหวัด เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์
 - 4) **หน่วยงานสนับสนุน** ได้แก่ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
- (3) ระดับที่ 3 สาธารณภัยขนาดใหญ่
- 1) **ขอบเขตลักษณะของภัย** เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่ออันตรายต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และ ทรัพย์สินอย่างมาก จำเป็นต้องมีการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง มีการขอความร่วมมือจาก หน่วยงานปฏิบัติการสารเคมี ผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษและหน่วยงานสนับสนุนอื่นๆ จากจังหวัดใกล้เคียง หรือจากส่วนกลางเข้าร่วมดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานดำเนินการในระดับที่ 2 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

- 2) กำหนดให้ผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่งการ
 - 3) หน่วยงานดำเนินการ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ กรมการแพทย์ กรมอนามัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์
 - 4) หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์พิเศษเฉพาะจากต่างประเทศ
- (4) ระดับที่ 4 สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง
- 1) ขอบเขตลักษณะของภัยเป็น สาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่ออันตรายต่อชีวิต สิ่งแวดล้อมและทรัพย์สินอย่างร้ายแรง ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญและกำลังคนอย่างจำนวนมาก เครื่องมืออุปกรณ์พิเศษเฉพาะ ซึ่งเป็น การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ หรืออาจจำเป็นต้องขอสนับสนุนเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์จากต่างประเทศ เข้าร่วมดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานดำเนินการในระดับที่ 3 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้
 - 2) ผู้บัญชาการเหตุการณ์ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นผู้มี อำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่งการ
 - 3) หน่วยงานดำเนินการ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ กรมการแพทย์ กรมอนามัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์
 - 4) หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์พิเศษเฉพาะจากต่างประเทศ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า การแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยสาธารณะอันเนื่องจากภาวะมลพิษ (สารเคมีและวัตถุอันตราย) หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักด้านการจัดการ ควบคุมและกำจัดมลพิษ คือ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วม บูรณาการตามภารกิจ หน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้น โดย

สามารถสรุปบทบาทของกรมควบคุมมลพิษและ การบูรณาการกับองค์กรด้านน้ำ ได้แก่ กอง
อำนวยการน้ำแห่งชาติ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

(1) บทบาทหน้าที่ของ “กรมควบคุมมลพิษ” ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการฉุกเฉิน
จากสารเคมีและวัตถุอันตราย กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมี
และวัตถุอันตราย และแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม
การสนับสนุนการ จัดการในภาวะฉุกเฉิน การป้องกันและลดผลกระทบการเกิดสาธารณภัย ในเหตุ
ฉุกเฉินและสาธารณภัยจาก สารเคมีและวัตถุอันตราย (สำหรับความร้ายแรงของภัยในทุกระดับ) โดย
บูรณาการการปฏิบัติการร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และ
ส่วนท้องถิ่น มีรายละเอียดบทบาทหน้าที่ดังนี้

- 1) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย
 - จัดเตรียมความพร้อมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของท้องถิ่นในด้านการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมถึงภัยที่
เกิดขึ้นจากการคมนาคมขนส่งสารเคมี และวัตถุอันตราย
 - ให้คำแนะนำและเสนอแนะแนวทางในการจัดทำแผนหลักการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนเฉพาะในการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมทั้งแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - สนับสนุนการจัดฝึกอบรมหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอุบัติเหตุ
จากสารเคมีของกองอำนวยการป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัยในเขต
พื้นที่และกองบัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและ
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - ศึกษาและรวบรวมเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการป้องกันและระงับภัย
จาก สารเคมีและวัตถุอันตรายและการตรวจสอบบ่งชี้ลักษณะสมบัติและ
ความเป็นอันตราย
 - ประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแผนป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย ในระดับต่างๆ ในการวางแผนควบคุมป้องกันอันตรายที่เกิด
ขึ้นกับประชาชนและสิ่งแวดล้อม จากการระเบิด เพลิงไหม้ และการรั่วไหล
ของสารเคมีและวัตถุอันตราย
 - ติดตามตรวจสอบและประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการตกค้างหรือ
ปนเปื้อนของสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อการวางแผนดำเนินการฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสมต่อการ ดำรงชีวิตของประชาชนและ
สิ่งมีชีวิต

- สนับสนุนในด้านการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการป้องกันและกำจัดสารเคมี และ วัตถุอันตรายในการป้องกันฝ่ายพลเรือนตามแผนการเตรียมความพร้อมแห่งชาติในด้านการป้องกันและระงับภัย จากการก่อวินาศกรรมด้วยสารเคมีและวัตถุอันตราย
- 2) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู ดำเนินการโดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ โดยจำแนก กรอบเวลาในการดำเนินการเป็นดังนี้
- การดำเนินการเตรียมความพร้อมรองรับเหตุฉุกเฉิน (ก่อนการเกิดเหตุ)
 - เป็นศูนย์ข้อมูลในการบริหารจัดการอุบัติภัยและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านวิชาการ เทคโนโลยีในการบริหารจัดการอุบัติภัยจากสารเคมีและการแก้ไขปัญหาการลักลอบ ทิ้งกากของเสีย
 - ศึกษาพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารเคมีและความปลอดภัย ระบบการเตือนภัยล่วงหน้าเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน
 - ศึกษาและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยศักยภาพการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินและหลักเกณฑ์การปกป้องประชาชนจากสารเคมีรั่วไหล
 - จัดเตรียมความพร้อมขององค์กรและสนับสนุนการเตรียมความพร้อมหน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งแวดล้อม (Special Environment Response Term: SERT) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
 - เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายระหว่างหน่วยปฏิบัติการพิเศษ สิ่งแวดล้อม (Special Environment Response Term: SERT) กับหน่วยงานภาครัฐ ทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ภาคเอกชนและประชาชน ให้เกิดการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุ อันตราย
 - สนับสนุนการจัดทำเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการในการส่งเสริมสนับสนุนการระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมี
 - การเสริมเครือข่ายด้านการปฏิบัติและองค์ความรู้ด้านในระดับกลุ่มประเทศอาเซียน (AE)
- 3) การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน (ขณะเกิดเหตุ)
- รับแจ้งและประสานการจัดการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉินจากสารเคมี และ วัตถุอันตรายที่มีผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม

- สนับสนุนข้อมูล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะด้านวิชาการเพื่อวิเคราะห์สาเหตุและประเมินความรุนแรงและควบคุมระงับอุบัติภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย พร้อมเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- ร่วมวางแผน ควบคุม ระงับอุบัติภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และการปกป้องประชาชน
- สนับสนุนการปฏิบัติการควบคุมและระงับอุบัติภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และการปกป้องประชาชน
- ตรวจสอบและประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม (ดิน น้ำ อากาศ) ในระหว่างการควบคุม ระงับ อุบัติภัยสารเคมีและ วัตถุอันตราย พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์ฉุกเฉินยุติลง
- ให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำในการปกป้องประชาชนเพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายและผลกระทบด้านสุขภาพหรือความปลอดภัยจากเหตุการณ์อุบัติภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย

4) การดำเนินการภายหลังภัยพิบัติ (หลังเกิดภัย)

- เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่มีการ ปนเปื้อนมลพิษ รวมทั้งประสานงานและแนะนำมาตรการหรือแนวทางในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ติดตามและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษจากเหตุฉุกเฉินในสิ่งแวดล้อม หรือประสานการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ
- สรุปผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดในการตอบโต้ เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายเพื่อศึกษา วิเคราะห์ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

(2) การบูรณาการและประสานงานของ “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” และ “ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ” ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำ สาธารณะปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตรายในกรณีที่เหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยสาธารณะอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ (สารเคมีและ วัตถุอันตราย) ปนเปื้อนหรือแพร่กระจายไปสู่ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะ ในระดับภัย ระดับปกติ (ติดตามสถานการณ์ และเฝ้าระวัง (ระดับ 1)) หรือเทียบเท่าระดับสาธารณภัยขนาดเล็ก หรือในระดับรุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง) (ระดับ 2) หรือเทียบเท่าสาธารณภัยขนาดกลางหรือขนาดใหญ่และแต่กรณี การปฏิบัติการฉุกเฉิน ในสถานการณ์เช่นนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักๆ คือ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดย “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” จึงมีบทบาทในการบูรณาการในการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสสารเคมีและวัตถุอันตรายที่ปนเปื้อนหรือแพร่กระจายไปสู่ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ ดังนี้

1) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน (ก่อนเกิดเหตุ)

- การเตรียมความพร้อมรับมือ การแก้ไขปัญหา การฟื้นฟู และการบูรณาการ การปฏิบัติการร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเชื่อมโยงแผนแม่บทเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ให้บูรณาการร่วมกับแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสสารเคมีและวัตถุอันตราย แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน
- การสร้างการรับรู้แผนปฏิบัติการดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนรับทราบ

2) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ขณะเกิดเหตุ)

- ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับดูแลสถานการณ์มลพิษที่เกิดขึ้นกับ ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ
- ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ การอำนวยการและบูรณาการร่วมกันกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)” และ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)”
- ประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์มลพิษที่เกิดกับทรัพยากรน้ำหรือแหล่งทรัพยากร น้ำสาธารณะนั้น ต่อ “กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)”
- พิจารณาระดับความรุนแรงของสถานการณ์ ก่อนนำเสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณากระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตน้ำและการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติ น้ำฯ ต่อไป
- ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือ วัตถุใดๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อบริหารจัดการสถานการณ์น้ำได้อย่างทันทั่วทั้งและมีประสิทธิภาพ

3) บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู (หลังเกิดเหตุ)

- หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลทรัพยากรน้ำ สาธารณะในบริเวณดังกล่าวมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อขจัดความเสียหาย

และทำให้ทรัพยากรน้ำสาธารณะกลับคืนสู่สภาพเดิมหรือสภาพที่ใกล้เคียงกับสภาพเดิม หรือเหมาะสมจะใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ตามมาตรา 79 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ

- ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติและสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาคสนับสนุน การดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนดภายใต้กรอบและ แนวทางที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติกำหนด ตามมาตรา 35(4) แห่งพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ

(3) การบูรณาการและประสานงานของ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ในส่วนที่เกี่ยวกับการ ปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย กรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุอันตรายต่อสาธารณสุขอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ หรือภาวะมลพิษที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ เป็นอันมาก โดยหลักการของมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดกลไกในการแก้ไขวิกฤตหรือปัญหาดังกล่าวไว้ โดยให้อำนาจแก่นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มี อำนาจสั่งการไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตามที่เห็นสมควร ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ บุคคลใด รวมทั้งบุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับอันตรายหรือความเสียหายดังกล่าว หรือแม้กระทั่งผู้ที่ก่อให้เกิด มลพิษนั้น กระทำหรือร่วมกันกระทำการใดๆ อันจะมีผลเป็นการควบคุม ระวัง หรือบรรเทาผลร้ายจากอันตราย และความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างทันท่วงที ซึ่งจะเห็นได้ว่าแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุ อันตราย ในการบูรณาการสาธารณสุขในระดับที่ 4 คือสถานการณ์ที่อันตรายและส่งผลกระทบต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินอย่างร้ายแรง ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสนับสนุนการปฏิบัติการตอบโต้ เหตุฉุกเฉิน การบัญชาการ หรือสั่งการเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับวิกฤตน้ำ (ระดับ 3) “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” จะนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณากระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตน้ำและ จัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติน้ำ เพื่อเป็นมาตรการเฉพาะในการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำในกรณีเช่นว่านี้ ซึ่งการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ เป็นการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง “ในขณะเกิดภัย” ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกลไก การแก้ไขปัญหาสาธารณสุขขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง ในระดับที่ 4 ของแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและ วัตถุอันตราย จะเห็นได้ว่าผู้บัญชาการที่มีอำนาจสั่งการในการแก้ไขปัญหาคือนายกรัฐมนตรีเช่นเดียวกัน อีกทั้งในการสั่งการเพื่อบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาต่างก็มีขอบเขตหน้าที่และอำนาจ ในการรับผิดชอบดำเนินการไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ดี ในการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจนั้น มีความชัดเจนเรื่องหน่วยงานรับผิดชอบด้านงบประมาณที่จะจัดสรรมาใช้ในการดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และการกำหนดผลในทาง กฎหมายที่สถานะของคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจซึ่งรองรับให้มีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อประชาชนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งบทสันนิษฐานของกฎหมายที่จะคุ้มครอง เจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่าย ปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ที่ได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และ อำนาจ หรือการปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ให้พ้นจาก ความรับผิดชอบ อันจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วถึงต่อเหตุการณ์ จึงเห็นได้ว่ากลไกของมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ นั้น ถือเป็น มาตรการเฉพาะ ในการนำไปใช้ในการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกเหนือไปจากการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย (สารเคมีและวัตถุอันตราย) และแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในระดับสาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ในกรณีปัญหาวิกฤตน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ปิด เช่น เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น ซึ่งวิกฤตน้ำในลักษณะดังกล่าวอาจไม่เข้าเงื่อนไขหรือ มีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่ามีลักษณะที่จะถือว่าเป็น “สาธารณภัย” ตามคำจำกัดความของพระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ ในการที่จะนำมาตราการหรือแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมา ใช้บังคับกับกรณีดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด แต่หากข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการยกระดับสถานการณ์เป็นวิกฤตน้ำ โดยเห็นว่าสถานการณ์ดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ พืช หรือสิ่งแวดล้อม อย่างร้ายแรง นายกรัฐมนตรีย่อมมีอำนาจตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มาใช้เป็นเครื่องมือ หนึ่งในการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกับแผนปฏิบัติการ ฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย (สารเคมีและวัตถุอันตราย) ร่วมกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด้วยอีกทางหนึ่ง

1) การกำหนดแนวทางการบูรณาการ

เพื่อเป็นการลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการแก้ไขปัญหา และจำกัดขอบเขตในการ ดำเนินการต่อ “ทรัพยากรน้ำ” โดยตรง อีกทั้งเป็นการสนับสนุนการปฏิบัติงานระหว่างสำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ (กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ/ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) กรมควบคุม มลพิษ และหน่วยงานอื่นๆ ที่จะร่วมสนับสนุน

การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิกฤตน้ำนั้น จึงควรกำหนด แนวทางการ
บูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ (ในบริบทด้านคุณภาพน้ำ) ไว้ดังนี้

- การบูรณาการในสถานการณ์ที่แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุ
อันตรายสามารถรับมือได้ ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยอันตรายจาก
ภาวะมลพิษหรือจากการแพร่กระจายของมลพิษลงสู่แหล่งทรัพยากรน้ำ
พิจารณาจากระดับความร้ายแรงของสารอันตรายระดับที่ 1 (ขนาดเล็ก)
ระดับที่ 2 (ขนาดกลาง) หรือระดับที่ 3 (ขนาดใหญ่) (หรือในระดับปกติ
ติดตามสถานการณ์ และเฝ้าระวัง (ระดับ 1) หรือระดับรุนแรงหรือคาดว่าจะ
รุนแรง (ระดับ 2) ของระดับสถานการณ์เพื่อบริหารจัดการภาวะวิกฤต น้ำ)
ที่หน่วยงานของรัฐและเอกชนสามารถบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาตาม
แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมี และวัตถุอันตรายได้การปฏิบัติการต่อ
เหตุดังกล่าวกำหนดให้กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักตามแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน
จากสารเคมีและวัตถุอันตราย ร่วมกับ หน่วยงานสนับสนุนอื่นๆ รองรับกับ
แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยมีสำนักงานทรัพยากร
น้ำแห่งชาติ (กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ)
ร่วมบูรณาการดังนี้

2) การดำเนินการเตรียมความพร้อมในการระงับเหตุ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สามารถสนับสนุน
ข้อมูล การศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะนโยบายตามแผน
แม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงสนับสนุน ข้อมูล
ด้านแหล่งทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำของพื้นที่เกิดเหตุและพื้นที่ลุ่มน้ำใกล้เคียง เพื่อ
จัดทำแผนป้องกันและ แก้ไขปัญหา การกำหนดแผนการป้องกันการ
แพร่กระจายของมลพิษโดยการปิดกั้นเส้นทางไหลของน้ำในเขต พื้นที่ลุ่มน้ำโดย
อาศัยฝั้งน้ำ ตลอดจนร่วมวางแผนการแจ้งเตือนผู้ใช้น้ำ การบูรณาการร่วมกับ
องค์กรผู้ใช้น้ำใน พื้นที่ลุ่มน้ำที่เกิดเหตุและลุ่มน้ำใกล้เคียง รวมถึงแผนการ
ดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำให้เหมาะสมต่อการ อุปโภคบริโภคภายหลังจาก
เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลงได้

3) การเผชิญเหตุ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สามารถบูรณาการ
ข้อมูล สารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ติดตาม

และประเมินสถานการณ์น้ำ และแจ้ง เตือนภัยให้แก่ผู้ใช้น้ำและองค์กรผู้ใช้น้ำในแต่ละภาค (ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม หรือภาคพาณิชย์กรรม) รวมถึงการบูรณาการข้อมูลและข้อเสนอทางด้านวิชาการเพื่อวิเคราะห์และประเมินความรุนแรงของเหตุ ตลอดจนร่วมวางแผนควบคุม ระวังเหตุ และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจนกว่าเหตุดังกล่าวจะสิ้นสุดลง

ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือเหตุอันตรายจากภาวะมลพิษในระดับที่ 4 สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (หรือในระดับวิกฤตน้ำ (ระดับ 3) ของระดับสถานการณ์เพื่อบริหารจัดการภาวะวิกฤตน้ำ) ซึ่งเป็นเหตุที่ส่งผลกระทบการดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช ต่อสิ่งแวดล้อม หรือต่อทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐอย่างรุนแรง จำเป็นต้องบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ หรือ จำเป็นต้องอาศัยเจ้าหน้าที่จำนวนมากในการดำเนินการระงับเหตุ หรือให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบเมื่อ นายกรัฐมนตรีจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและสั่งการในฐานะผู้บัญชาการเพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหา ดังกล่าวแล้ว การบูรณาการระหว่างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและหน่วยงานต่างๆ ในระหว่างเกิดเหตุมีแนวทาง ในการดำเนินการ ดังนี้

ตาราง 3-4 การบูรณาการระหว่างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและหน่วยงานต่างๆ ในระหว่างเกิดเหตุ

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
1. อำนาจสั่งการตามกฎหมาย	- นายกรัฐมนตรี (ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ)		
2. การบูรณาการในระดับนโยบาย	- ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)	
3. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย - การเคลื่อนย้ายประชาชนออกจากพื้นที่เกิดเหตุ - การแจกจ่ายอาหาร น้ำ ต้มสุกอุปกรณ์และเครื่องยังชีพ	- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในพื้นที่ประสบเหตุ - ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ในพื้นที่ประสบเหตุ - มณฑลทหารบกในพื้นที่ในพื้นที่ประสบเหตุ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ	- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่ - จิตอาสา	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	- องค์การสาธารณสุขมูลนิธิ และภาคเอกชน - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานเหล่ากาชาด - การประปาส่วนภูมิภาค ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9 - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 1,7 - องค์การสาธารณสุขมูลนิธิ และภาคเอกชน		
- การดูแลความปลอดภัยและทรัพย์สิน	- ตำรวจภูธรจังหวัด - สถานีตำรวจทางหลวง - กองบังคับการตำรวจทางหลวง - ผู้นำท้องที่ ในพื้นที่ประสบเหตุ	- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่ - การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค - การประปาส่วนภูมิภาค	
- การช่วยเหลือทางการแพทย์	- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - โรงพยาบาลประจำตำบล/อำเภอ/จังหวัด	- สนง.เหล่ากาชาดจังหวัด - จิตอาสา - อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน - สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
- การป้องกันน้ำ และการระบายน้ำ เช่น จัดทำทำนวดิน ขุดคลอง/ทางระบายน้ำหรือเตรียมพื้นที่รับน้ำ เป็นต้น	- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานชลประทาน ในพื้นที่ประสบเหตุ - โครงการชลประทานจังหวัดในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ในพื้นที่ประสบเหตุ	- มณฑทหารบกในพื้นที่	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	- สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9		
- การผันน้ำ	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ - คณะกรรมการทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานชลประทาน ใน พื้นที่ประสบเหตุ - โครงการชลประทาน จังหวัด ในพื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1	
4. การพยากรณ์ การ ติดตามเฝ้าระวัง และการ เตือนภัย	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ - สำนักงานอุตุวิทยมวิทยา ในพื้นที่ (การพยากรณ์ สภาพอากาศ) - สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัดใน พื้นที่ (ติดตามสถานการณ์ และการแจ้งเตือนภัย) - สำนักงานชลประทานใน พื้นที่ (ติดตามปริมาณน้ำที่กัก เก็บ และการระบายน้ำในเขต ชลประทาน) - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1,9 (เฝ้าระวังติดตาม สถานการณ์น้ำ แจ้งเตือนภัย) - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย (เฝ้าระวัง ปริมาณน้ำในอ่างฯ ที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ) - สำนักงานสิ่งแวดล้อมและ ควบคุมมลพิษ ในพื้นที่ (เฝ้า ระวังคุณภาพน้ำ)	- สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดในพื้นที่ - สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย (สวท.) - กอ.รมน. จังหวัด - สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด - สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การ มหาชน) - สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศและภูมิ สารสนเทศ (องค์การมหาชน) - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
5. การสนับสนุนข้อมูล เพื่อจัดทำแผนระดับเหตุ หรือแผนปฏิบัติการ - ข้อมูลสารสนเทศด้าน ทรัพยากรน้ำ/ผืนน้ำ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค - ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต - สำนักงานทรัพยากรน้ำใน พื้นที่ - สำนักงานชลประทานใน พื้นที่ - ศูนย์น้ำระดับจังหวัด	
- ข้อมูลสภาพอากาศ	- กรมอุตุนิยมวิทยา	- สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การ มหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	
- ข้อมูลเส้นทางสัญจร เส้นทางเสี่ยงพื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ประสบภัย	- สำนักงานขนส่งจังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท - ศูนย์สร้างทางจังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท จังหวัด - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่		
6. การออกประกาศ/ คำสั่ง	- นายกรัฐมนตรี โดยข้อเสนอ ของคณะกรรมการลุ่มน้ำ	- สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดในพื้นที่ - สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย (สวท.) - กอ.รมน. จังหวัด - สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด - องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่	มาตราที่ 58 วรรค 1 ตาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
- เขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	- นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย		มาตรา 31 พระราชบัญญัติ ป้องกันและ บรรเทาสาธารณ ภัยฯ
- ประกาศจำกัดกิจการการใช้น้ำในภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง	- นายกรัฐมนตรี	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	มาตราที่ 58 พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
7. การฟื้นฟูเยียวยา - การฟื้นฟูเยียวยา ผลิตผลทางการเกษตร	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด - สำนักงานเกษตรจังหวัด	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	
- การจ่ายค่าทดแทนการใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง	- หน่วยงานซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งสั่งกักอยู่	- สำนักงานประมาณ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	- มาตรา 67 วรรคสาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ
- การจ่ายค่าทดแทนการใช้น้ำจากการเฉลี่ยน้ำ	- หน่วยงานซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้นสั่งกักอยู่	- สำนักงานประมาณ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	- มาตรา 60 วรรคสอง ตาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
- การฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ / การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและ การจัดการมลพิษ	- สำนักงานป่าไม้เขต - สำนักงานอนุรักษ์พื้นที่ - สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	- สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด - สนง.โยธาธิการและผังเมือง จังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท	
8. การเตรียมพื้นที่กักเก็บน้ำ	- สำนักงานชลประทานในพื้นที่ - สำนักงานทรัพยากรน้ำในพื้นที่ - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขตในพื้นที่	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค	

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่		
9. งบประมาณ	- สำนักงบประมาณ		มาตรา 24 พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็นการ เฉพาะ
10. การรายงานและ สรุปผลการ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค	มาตรา 24 พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็นการ เฉพาะ

การดำเนินการภายหลังสิ้นสุดเหตุ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำ
แห่งชาติ และสำนักงานทรัพยากร น้ำแห่งชาติภาคสามารถสนับสนุนการดำเนินการตรวจสอบความ
ปลอดภัยและคุณภาพของทรัพยากรน้ำและ แหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะที่เหมาะสมต่อการอุปโภค
และบริโภคของผู้ใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำที่เกิดเหตุและลุ่มน้ำ ใกล้เคียง การแจ้งข้อมูลความปลอดภัย
ดังกล่าวไปยังผู้ใช้น้ำและองค์กรผู้ใช้น้ำและขอแนะนำในการใช้น้ำ จนกว่าจะกลับคืนสู่ภาวะปกติ ร่วม
ดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะที่ปนเปื้อนมลพิษร่วมกับ หน่วยงานอื่นๆ ที่
เกี่ยวข้อง ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินการ สภาพปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และ แนวทางแก้ไข
ปัญหาในอนาคตต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

3.3.8 แนวทางปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในหัวข้อที่ผ่านมาได้มีการอธิบายถึงบทบาทขององค์กรด้านน้ำตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ
เช่น ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ และตาม
พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง
กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/อำเภอ และศูนย์บัญชาการส่วนหน้า ซึ่งเป็น
องค์กรที่ทำหน้าที่บัญชาการ อำนวยการ รวมทั้งประสานการปฏิบัติการกับหน่วยงานระดับปฏิบัติการ
ต่างๆ

ในหัวข้อนี้ จะกล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง โดย
โครงสร้างในระดับปฏิบัติการนี้ จะใช้ได้กับภัยในทุกระดับความรุนแรง ของภัย ตั้งแต่ระดับ 1 : ปกติ
จนถึงระดับ 3 : วิกฤติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) แนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานของรัฐจะปฏิบัติงานร่วมโดยมีการประสานผ่านทางทั้งกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และ ศูนย์บัญชาการส่วนหน้าของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง/จังหวัด/อำเภอ โดยทั้ง 2 องค์กรนี้จะทำหน้าที่อำนวยความสะดวกร่วมกันอยู่แล้ว เพื่อให้การ ดำเนินการต่างๆ มีความสอดคล้องกันตามแผนผังในรูปที่ ภาพประกอบ 3- และ

Error! Reference source not found.

(2) แนวทางปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เอกชน และองค์กรการกุศล

การปฏิบัติงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ เหล่านี้ จะมีการประสานผ่านจุดติดต่อคือ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ/ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และ ศูนย์บัญชาการส่วนหน้า เช่นเดียวกับกรณี ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการปฏิบัติงานร่วมจะเป็นไปตามขีดความสามารถและแนวทางที่ตกลงกันระหว่าง ภาคส่วนต่างๆ เหล่านี้กับจุดติดต่อ

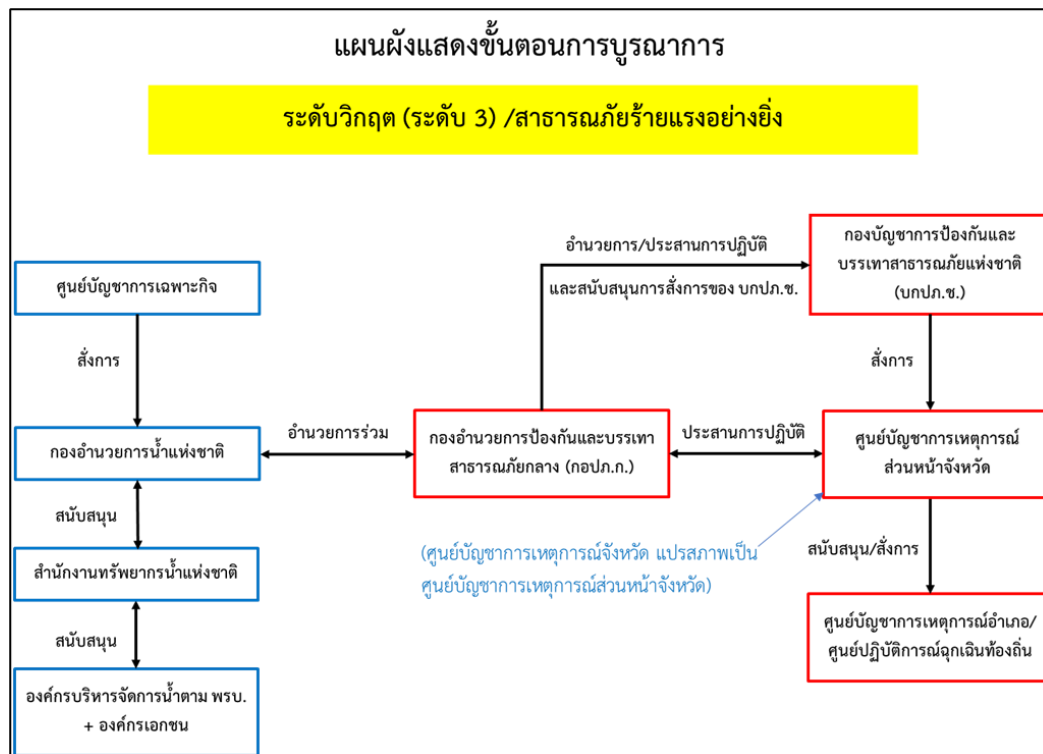
(3) แนวทางปฏิบัติร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ

จะดำเนินการในลักษณะเดียวกับการปฏิบัติงานร่วมกับภาคประชาสังคมฯ ตามหัวข้อ

3.3.9.2 หรืออาจประสานผ่านมาทางหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ภาพประกอบ 3-5 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการ ระดับ
อำนวยการและระดับปฏิบัติการ

ภาพประกอบ 3-8 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัย 3: ระดับวิกฤต

บทที่ 4

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็น
การล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่า
จะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดย
ฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ฝั่งน้ำ ระบบนิเวศ และความ
หลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (2) การเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (3) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- (4) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- (5) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (6) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทาง

ที่กำหนด

- (7) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- (8) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับ
ภัยพิบัติจากน้ำท่วม
- (9) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ

4.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม มีทั้ง
หน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน โดยในการปฏิบัติการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบออกเป็น 3 ด้าน
ได้แก่ ด้านบริหารจัดการน้ำด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ ซึ่งมี
หน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนดังแสดงในตาราง 4-1

ตาราง 4-1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน

ลำดับ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1	ด้านบริหารจัดการน้ำ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ จังหวัด การไฟฟ้าฝ่ายผลิต	องค์การตลาด สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) กรมอุทกศาสตร์

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

ลำดับ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
		กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและ อนุรักษ์พลังงาน	กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมเจ้าท่า กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง กรมทางหลวง การรถไฟแห่งประเทศไทย
2	ด้านการให้ความช่วยเหลือ	กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย สำนักงานส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นจังหวัด จังหวัด	กองทัพ ตำรวจ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
3	ด้านสร้างการรับรู้และ ประชาสัมพันธ์	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ จังหวัด	สื่อมวลชน (เอกชน)

ที่มา : กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

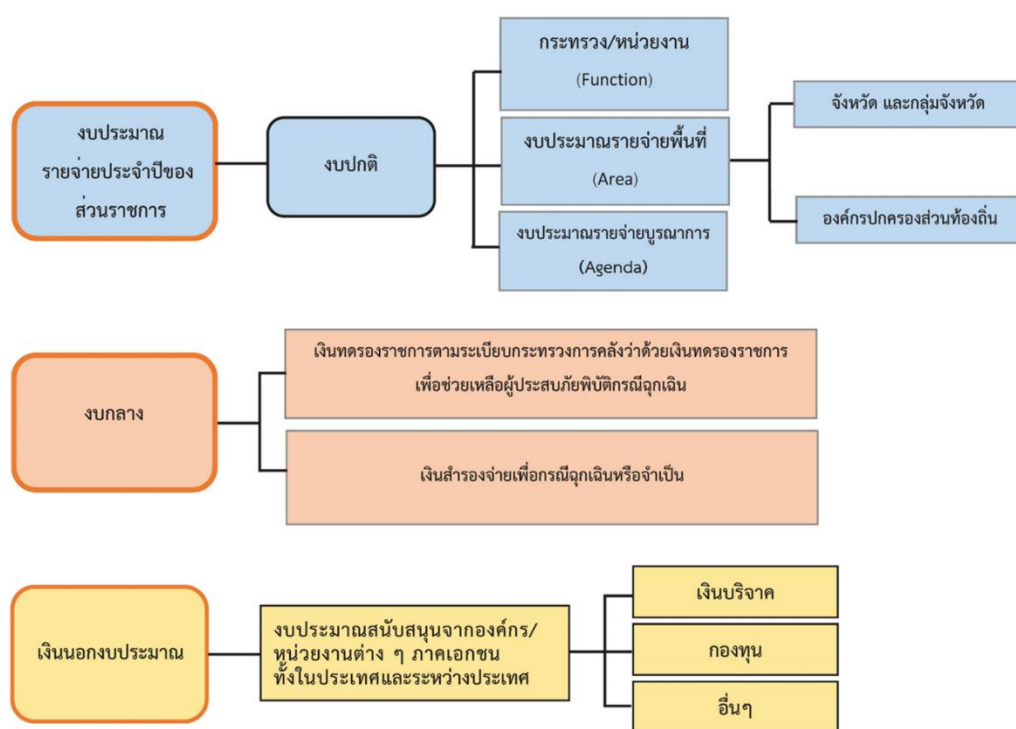
4.2 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

งบประมาณที่ใช้ในการจัดการแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วมระดับจังหวัด มีที่มา
จากงบประมาณ 2 ส่วน ได้แก่

- (1) งบประมาณรายจ่ายประจำปี (งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และงบประมาณของส่วนราชการ) และ
- (2) งบอื่นๆ (งบกลางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรืองบกลางรัฐบาล และเงินทด
รองราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ)
- (3) เงินนอกราชการ เป็นบรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็น
กรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่ง
คลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลัง ได้แก่ งบประมาณ
สนับสนุนจากองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุน
การดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกรมป้องกันและบรรเทา

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

สาธารณสุข เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน และผลักดันการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการ
ข้อกำหนดและเงื่อนไขขององค์กรผู้ให้การสนับสนุน และไม่ขัดแย้งกับแนวทางการดำเนินงานใน
แผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 โดยแบ่งเป็นเงินบริจาค กองทุน
และอื่น ๆ

ภาพประกอบ 4-1 แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข

4.2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี (งบรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด/ส่วนราชการจังหวัด)

ตาราง 4-2 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ	สาระสำคัญ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขในเขตพื้นที่ของตน เพื่อใช้ดำเนินการตั้งแต่ระยะก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดสาธารณสุข โดยเฉพาะงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าและระยะยาว เช่น

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	การอพยพ การจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย การสาธารณสุข การสื่อสาร การรักษาความสงบเรียบร้อย และการสาธิตปฏิบัติ 2) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ของตนให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งกำหนดให้มีแผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาวัดอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ พร้อมทั้งจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณหรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย 3) ให้มีการตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตนตามกรอบแนวทางตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 3.1) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 89 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้จ่ายเงินสะสมได้ โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นภายใต้เงื่อนไข ข้อ 91 ภายใต้บังคับข้อ 89 ในกรณีฉุกเฉินที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมได้ตามความจำเป็นในขณะนั้น โดยให้คำนึงถึงฐานะการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณให้เงินอุดหนุน หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 6 กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้นโดยฉับพลันทันที เพื่อดำรงชีพ หรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนได้ตามความจำเป็นภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	พิจารณา ในกรณีการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ให้เสนอคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบก่อน ข้อ 7 กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยา หรือฟื้นฟูหลังเกิด สาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ 1 กรณีมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ในพื้นที่เกิดภัยให้รายงานอำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณำเงินอุดหนุนราชการเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย 2 กรณีมิได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณี ฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัยในการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ไม่เกินหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ ข้อ 11 การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ ให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย กรณี สิ่ง สาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความเสียหาย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า การซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมจะไม่คุ้มค่าและการก่อสร้างใหม่จะเกิดประโยชน์ต่อทางราชการมากกว่า ให้เสนอคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยให้คำนึงถึงสถานะทางการคลัง ข้อ 16 การช่วยเหลือประชาชนให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ 1 การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง โดยอนุโลม

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	ข้อ 18 กรณีเกิดสาธารณภัยฉุกเฉิน จำเป็นเร่งด่วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายจากงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยโครงการไม่จำเป็นต้องอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 ข้อ 5 ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องเบิกจ่าย ค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครเพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการทำงานหรือเวลาที่เสียไปเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเบิกจ่ายได้ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 ข้อ 4 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553 ที่ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายแล้วแต่กรณี เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ หรือนอกเขตพื้นที่ที่ได้รับค่าใช้จ่ายในอัตราต่อคนต่อวัน ดังนี้ (1) กรณีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายจำนวน 100 บาท (2) กรณีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 8 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายจำนวน 200 บาท (3) กรณีการปฏิบัติหน้าที่เกิน 8 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่าย จำนวน 300 บาท ข้อ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่สามารถจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครในสังกัดของตนตามข้อ 4 ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ข้อ 6 กรณีมีการสั่งใช้อาสาสมัครซึ่งมิได้สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ ให้ต้นสังกัดเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณของส่วนราชการ
จังหวัดและ กลุ่มจังหวัด	1) ให้จังหวัดตั้งงบประมาณสำหรับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากสำนักงบประมาณตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 โดยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปี ของกลุ่มจังหวัด และคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมาย

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

งบประมาณ	สาระสำคัญ
	ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เพื่อให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 2) ให้จังหวัดขอตั้งงบประมาณและขอรับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อีกแนวทางหนึ่ง
ส่วนราชการ (Function)	ให้หน่วยงานระดับกระทรวง และระดับกรม ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย ประจำปี เพื่อดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามภารกิจของ หน่วยงานที่ดำเนินการรองรับยุทธศาสตร์ตามที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

4.2.2 แหล่งงบประมาณมาใช้ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (งบกลาง)

ตาราง 4-3 แหล่งงบประมาณมาใช้ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (งบกลาง)

งบประมาณ	สาระสำคัญ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1) ก่อนเกิดภัย: ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่ายให้เพียงพต่อการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น 2) ขณะเกิดภัย: ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินงบประมาณที่ได้เตรียมไว้ไปใช้จ่ายเพื่อบรรเทา/ช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบสาธารณภัยเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ หากงบประมาณไม่เพียงพอ ให้โอนเงินงบประมาณเหลือจ่าย หรืองบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่น ที่ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้จ่ายไปตั้งเป็นงบประมาณสำหรับ จ่ายเพิ่มเติมได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
รัฐบาล	1) กรณีส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายงบประมาณ นอกเหนือจากที่ได้รับการจัดสรรหรือได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วไม่เพียงพอที่จะดำเนินการและมีความจำเป็นเร่งด่วน ให้ส่วนราชการฯ ขอใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นโดยพิจารณาเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ 2) ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนงบกลางให้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ กรณีการขออนุมัติใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	1) เมื่อคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในเวลาอันใกล้ และจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยฉับพลันให้ใช้งบในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินนั้นได้ โดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน 2) เมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ใด ให้จังหวัดใช้วงเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉินให้ถูกต้องตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีผู้รับผิดชอบ ดังนี้ (1) คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) มีหน้าที่สำรวจความเสียหายจากสาธารณภัยในเขตพื้นที่อำเภอ เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

	(2) คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) มีหน้าที่สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นภายในจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ในกรณีที่ความเสียหายมีมูลค่ามากกว่าวงเงินที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุมัติให้ส่งเรื่องให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางประกาศดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากวงเงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉิน ตามขั้นตอนทางกฎหมายต่อไป
--	--

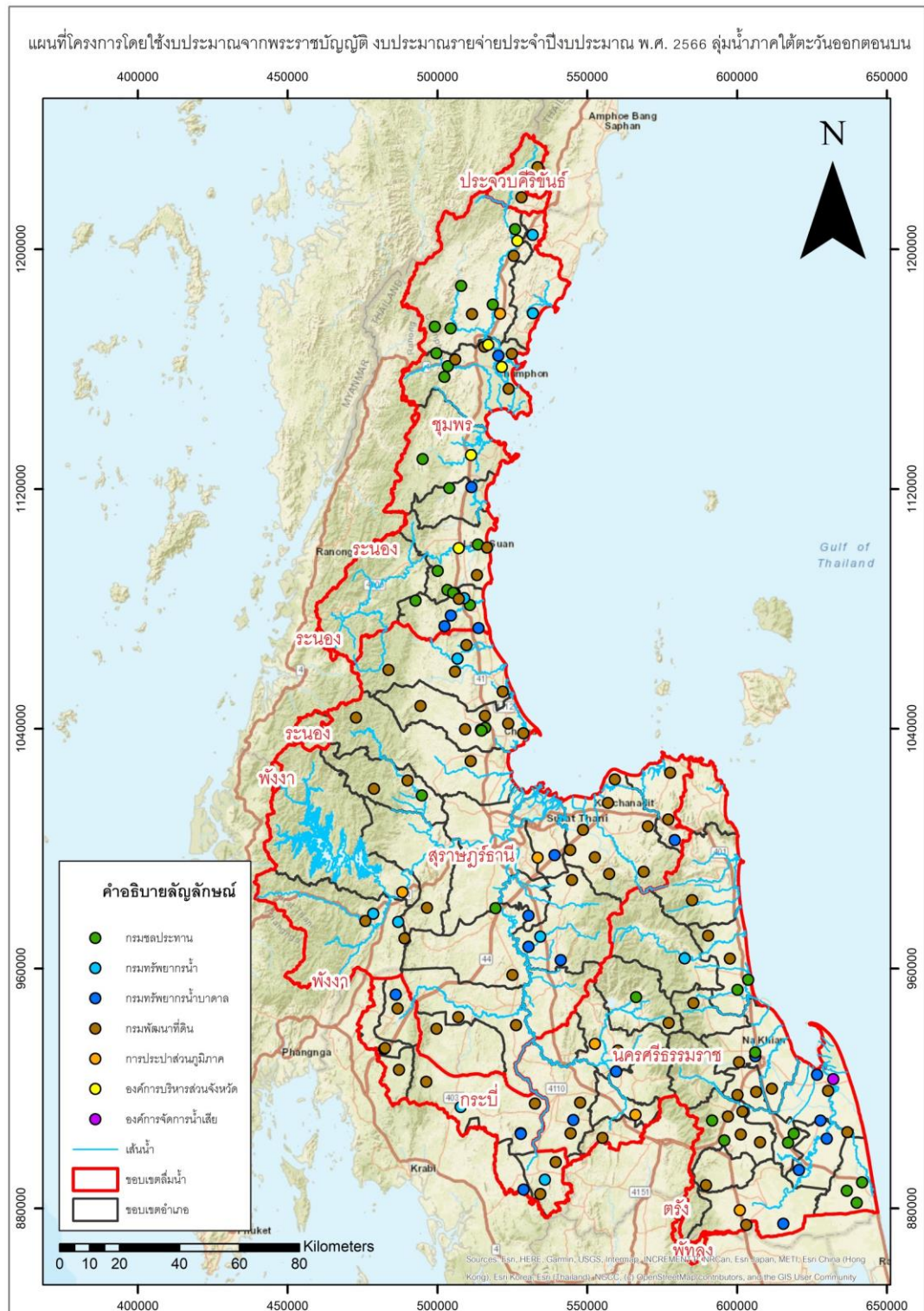
4.2.3 โครงการและงบประมาณ

ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ในปีงบประมาณ 2566 ได้รับการสนับสนุนโครงการโดยใช้งบประมาณจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ดังแสดงตำแหน่งโครงการและงบประมาณตามภาพประกอบ 4-2 และในปีงบประมาณ 2565 และ 2564 ได้รับงบประมาณโดยใช้งบกลาง ดังแสดงใน ภาพประกอบ 4-3 และ ภาพประกอบ 4-4 โดยรายละเอียดโครงการและงบประมาณจะแสดงไว้ในภาคผนวก โดยภาพรวมงบประมาณแต่ละหน่วยงานจะแสดงตาม ตาราง 4-4

ตาราง 4-4 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรแยกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (ล้านบาท)		
	งบกลาง		งบรายจ่ายประจำปี
	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
กรมชลประทาน	76.38	32.28	2,067.79
กรมทรัพยากรน้ำ		1.35	101.19
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	122.00		67.83
กรมพัฒนาที่ดิน			6.53
การประปาส่วนภูมิภาค			115.14
จังหวัด			113.42
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	19.54	0.29	
หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา		1.73	
องค์การจัดการน้ำเสีย			100.72
กระทรวงมหาดไทย	5.69		
รวม	223.60	35.65	2,572.62

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

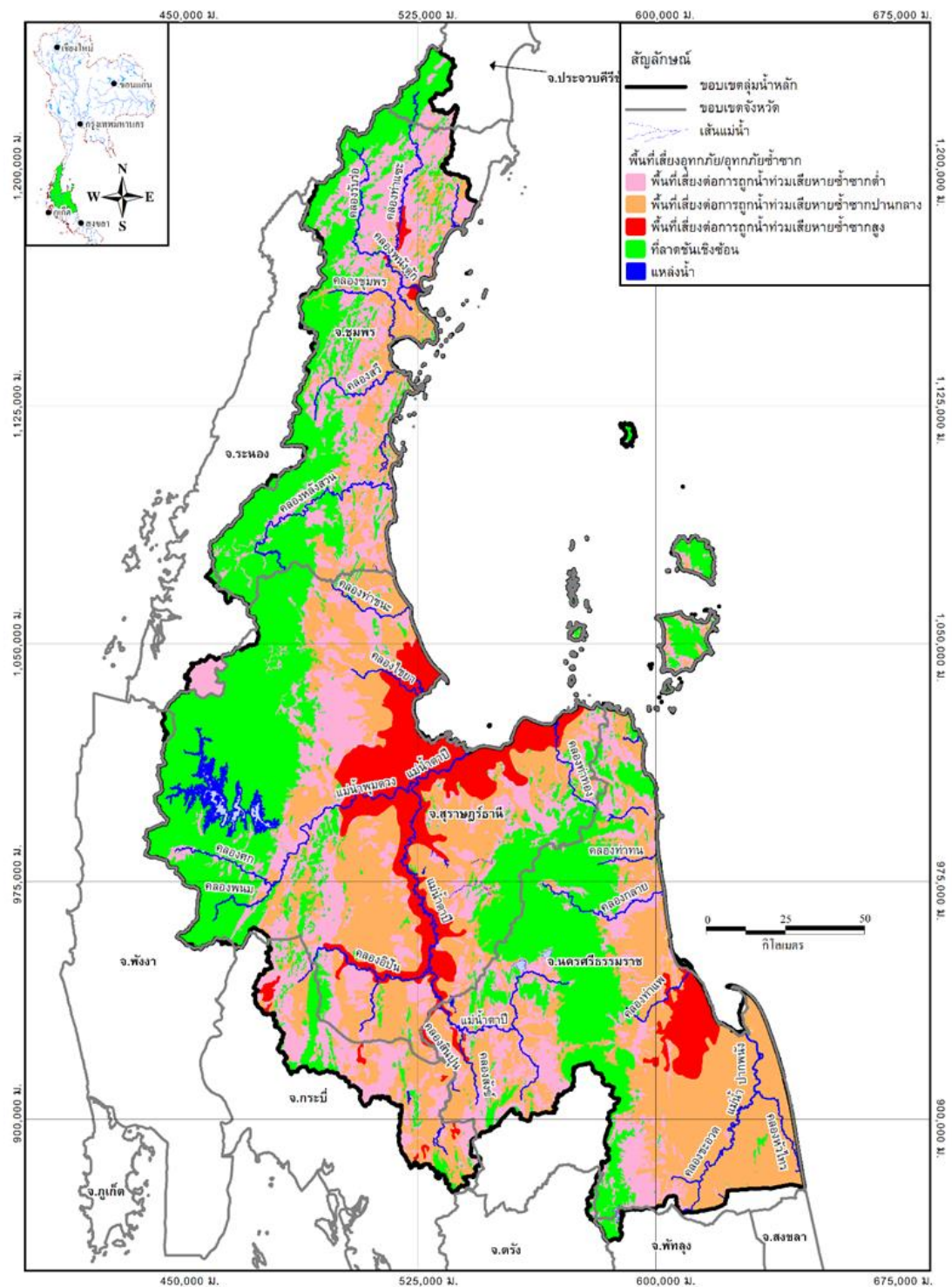
ภาพประกอบ 4-2 แผนที่โครงการโดยใช้งบประมาณจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ 2566

4.3 การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

4.3.1 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม

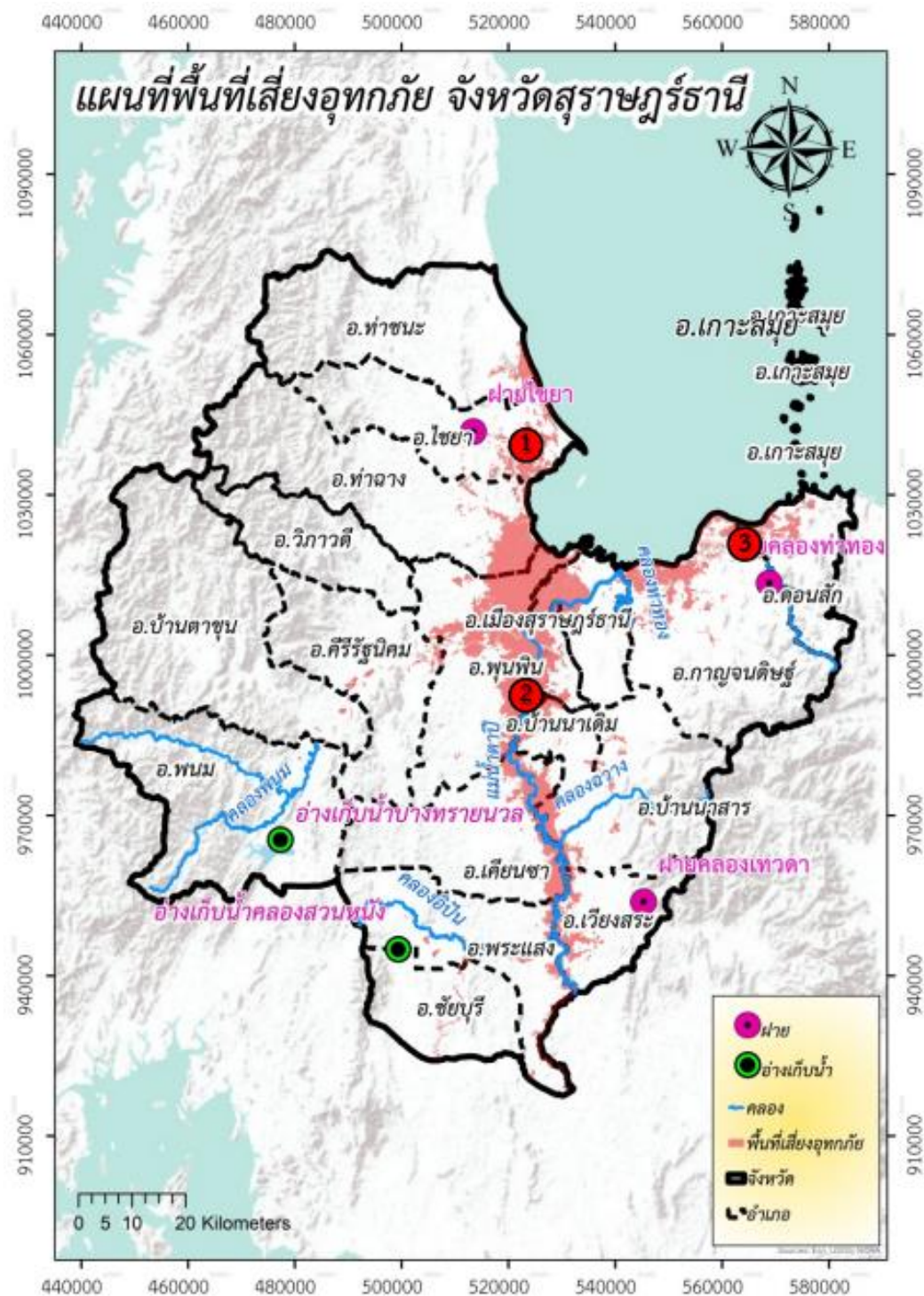
จากการรวบรวมข้อมูลพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากหน่วยงานต่างๆ ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานชลประทานที่ 14,15 และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังแสดงภาพประกอบ 4-5 - ภาพประกอบ 4-11 และได้มีการรวบรวมข้อมูลพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม ดังได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 และบทที่ 3

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

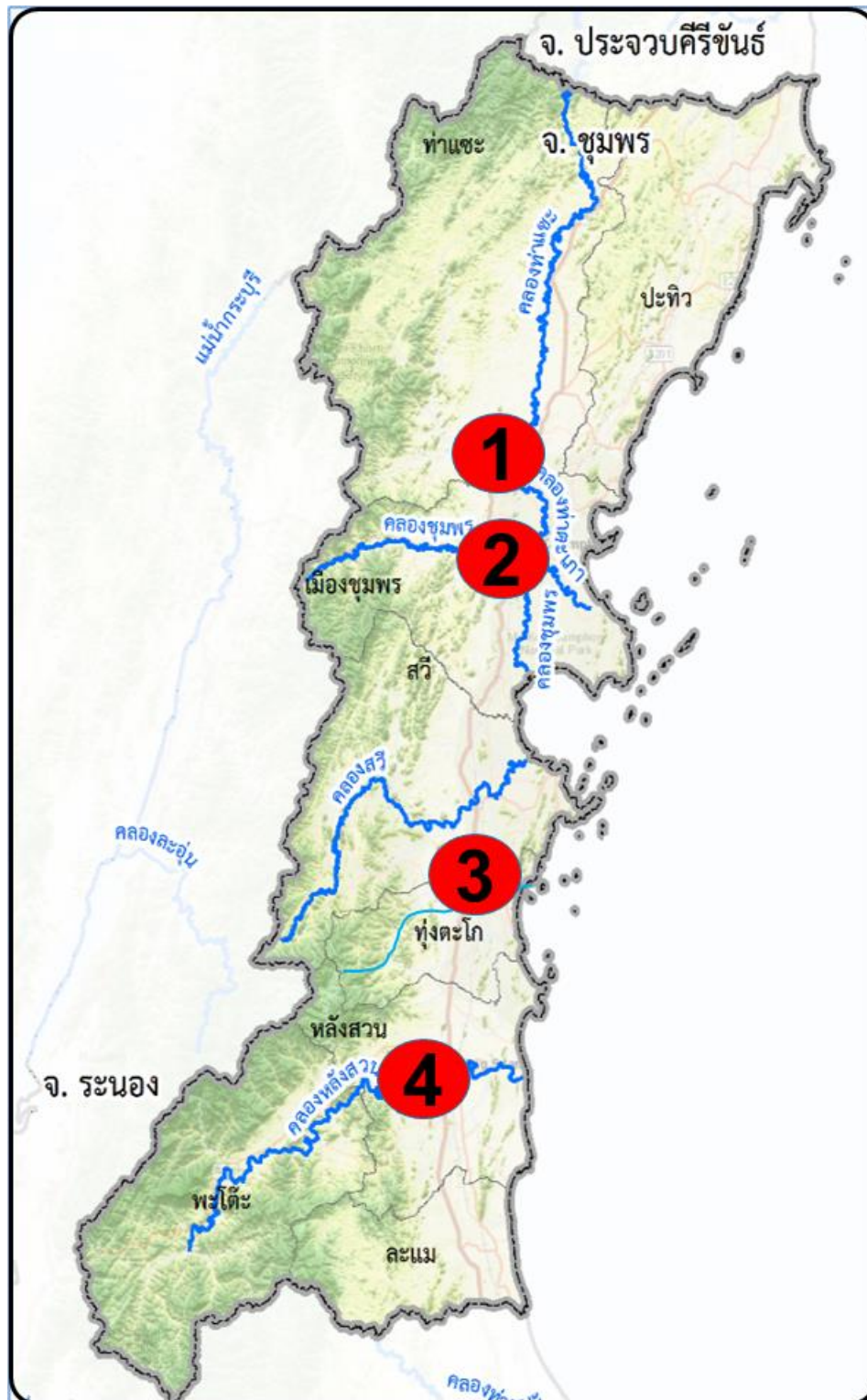
ภาพประกอบ 4-6 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจากกรมพัฒนาที่ดิน

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

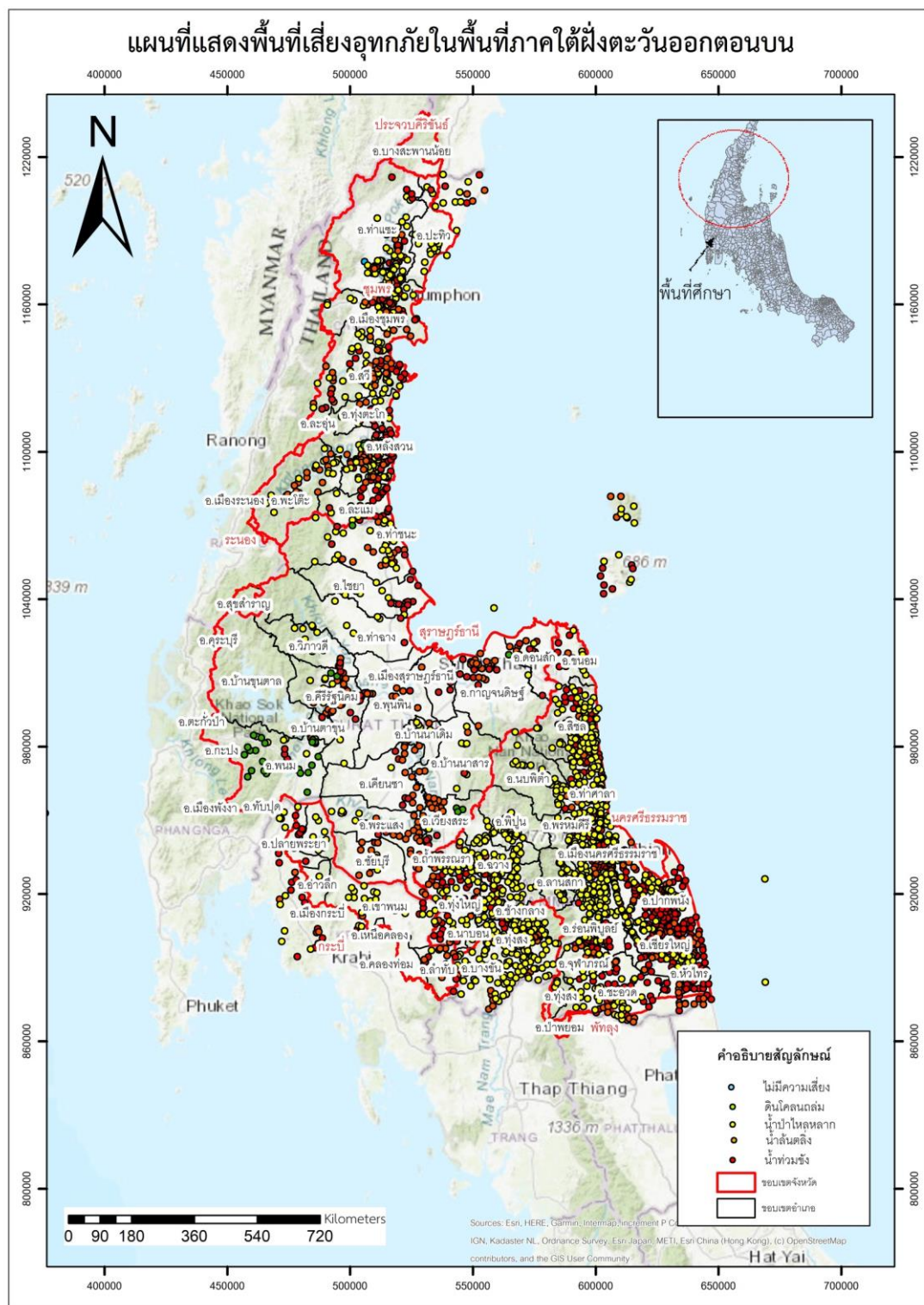
ภาพประกอบ 4-8 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่มา : สำนักงานชลประทานที่ 15

ภาพประกอบ 4-9 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจังหวัดชุมพร

ที่มา : สำนักงานชลประทานที่ 14

ภาพประกอบ 4-11 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.3.2 พื้นที่ทางน้ำหลาก น້านอง และลุ่มต่ำ

(1) พื้นที่ทางน้ำหลากริมน้ำ (ลน.) หมายถึง พื้นที่รองรับน้ำหลากบริเวณริมน้ำ รักษาไว้เพื่อรองรับการบำรุงรักษาและดูแลทางน้ำให้มีประสิทธิภาพเพื่อบรรเทาสถานการณ์น้ำท่วม โดยมีระยะจากขอบตลิ่งทางน้ำไม่น้อยกว่า 6 เมตร เว้นแต่ทางน้ำที่ไหลผ่านเขตชุมชนซึ่งมีการก่อสร้างคันกันน้ำไว้แล้ว

(2) พื้นที่ทางน้ำหลากเพื่อระบายน้ำ (ลร.) หมายถึง พื้นที่ราบริมสองฝั่งทางน้ำที่อยู่ถัดจากที่ว่างริมตลิ่งออกไป มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทางระบายน้ำตามธรรมชาติในกรณีที่เกิดสภาวะน้ำท่วมจากน้ำล้นตลิ่ง โดยพื้นที่ ลร. ของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มี 3 ประเภท คือ

- 1) พื้นที่ทางน้ำหลากเพื่อสงวนรักษาพื้นที่ระบายน้ำหลากตามธรรมชาติ ส่วนที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมชนบท
- 2) พื้นที่ทางน้ำหลากในส่วนที่เป็นชุมชนเมือง หรือ พื้นที่เศรษฐกิจ
- 3) พื้นที่ทางน้ำหลากที่มีลักษณะเหมาะสมในการพัฒนาเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ (ต.) หรือ พื้นที่น້านอง (น.)

(3) พื้นที่น້านอง (น.) หมายถึง พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมที่กำหนดไว้เพื่อรองรับปริมาณน้ำหลาก และใช้เป็นที่ชะลอน้ำ โดยมีอาคารควบคุมการไหลเข้าออกของน้ำจากพื้นที่

(4) พื้นที่ลุ่มต่ำ (ต.) หมายถึง เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมที่ไว้เพื่อรองรับปริมาณน้ำหลาก และยังไม่มีอาคารควบคุมการไหลเข้าออกของน้ำจากพื้นที่

โดย พื้นที่ทางน้ำหลากริมน้ำ (ลน.) มีดังนี้

ตาราง 4-5 พื้นที่ทางน้ำหลากริมน้ำ

รหัส	ชื่อลุ่มน้ำ	พื้นที่ทางน้ำหลากริมน้ำ (ลน.)
1901	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนส่วนที่ 1	คลองบางสน ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบปากอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำผ่านจนถึงบริเวณสถานีรถไฟคลองวังช้าง ต.ชุมโค อ.ปะทิว จ.ชุมพร
		คลองวังช้าง ตั้งแต่บริเวณด้านเหนือของสถานีรถไฟคลองวังช้าง ต.ชุมโค ถึงจุดบรรจบคลองบางสนกับคลองห้วยเรียง ต.บางสน อ.ปะทิว จ.ชุมพร
		คลองเลียง ตั้งแต่บริเวณสำนักสงฆ์ช่องเขาบุญชู ต.ทะเลทรัพย์ อ.ปะทิว จ.ชุมพร ไปบรรจบที่คลองบางสน ต.บางสน อ.ปะทิว จ.ชุมพร
		คลองตะเคียน ตั้งแต่ทางตอนเหนือของวัดคอนกฤติ ต.บางสน อ.ปะทิว จ.ชุมพร ไปบรรจบที่คลองบางสน ต.บางสน อ.ปะทิว จ.ชุมพร
1902	คลองท่าตะเภา (ลุ่มน้ำสาขา)	คลองท่าตะเภา - คลองท่าตะเภา ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบปากอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำผ่าน ต.นาชะอัง ต.นาทุ่ง อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร จนถึงบริเวณทางรถไฟบ้านทุ่งขยาบ ต.สองพี่น้อง อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร โดยมีรายละเอียดดังนี้
		คลองท่าตะเภา เริ่มที่จุดบรรจบคลองท่าตะเภาและคลองรับร่อ ที่ทางตอนเหนือของวัดปากแพรก ต.นากระดาน อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร ไปยังทะเลอ่าวไทย ที่บริเวณชายปากน้ำชุมพร ต.ปากน้ำ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
		คลองท่าแซะ ตั้งแต่บริเวณทางตะวันออกของสำนักสงฆ์เขาสามล้าน ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร ไปบรรจบกับคลองท่าตะเภาและคลองรับร่อ ที่ทางตอนเหนือของวัดปากแพรก ต.นากระดาน อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

รหัส	ชื่อลุ่มน้ำ	พื้นที่ทางน้ำหลักริมน้ำ (ลน.)
		คลองพะนา ตั้งแต่ ต.บางสน อ.ปะทิว จังหวัดชุมพร ไปบรรจบคลองท่าชะ
		ต.ท่าข้าม อ.ท่าชะ จ.ชุมพร
		คลองรับร่อ เริ่มที่ทางตอนเหนือของโรงเรียนบ้านหิวแก้ว ต.หินแก้ว อ.ท่าชะ จ.ชุมพร ไปบรรจบ
		กับคลองท่าตะเภาและคลองรับร่อ ที่ทางตอนเหนือของวัดปากแพรก ต.นากระดาน อ.ท่าชะ จ.
		ชุมพร
		คลองหนองใหญ่ ไหลออกมาจากคลองท่าตะเภาโดยมีประตูระบายน้ำ
1903	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนส่วนที่ 2	หัววังกัน ต.บางลึก อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร ไปลงที่คลองพังกัดโดยที่มีประตูระบายน้ำหัววังพังกัด
		ต.นาชะอัง อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
		คลองพังกัด ไหลออกจากคลองท่าตะเภาที่บริเวณโครงการชลประทานชุมพร ต.นาชะอัง อ.เมือง
		ชุมพร จ.ชุมพร ไปออกทะเลอ่าวไทยที่บริเวณศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทย
		ตอนกลาง ต.นาชะอัง อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
		คลองวังทอง อยู่ทางตอนเหนือของโรงพยาบาลค่ายเขตอุดมศักดิ์ ต.วังใหม่
1904	คลองหลังสวน	อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร มาบรรจบคลองท่าตะเภา บริเวณโรงเรียนพุทธยาคมศรีภักย์ ต.ท่าตะเภา
		อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
		คลองอี่เล็ด เชื่อมระหว่างคลองท่าตะเภาบริเวณสำนักงานท่าเทียบเรือประมงชุมพร ต.ปากน้ำ อ.
		เมืองชุมพร จ.ชุมพร กับลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนส่วนที่ 2
		คลองอี่เล็ด เชื่อมระหว่างลุ่มน้ำคลองท่าตะเภา (ลุ่มน้ำสาขา) และทะเล
		อ่าวไทย ต.ท้ายาง อ.เมือง จ.ชุมพร
1905	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 2	คลองบางมุด อยู่ทางตอนเหนือของโรงพยาบาลหลังสวน ต.วังตะกอ อ.หลังสวน จ.ชุมพร ไป
		บรรจบที่คลองปากน้ำตะโก ที่ต.ตะโก อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร
		คลองท่าตะโก ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบปากน้ำท่าตะโกไหลลงฝั่งทะเลอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้น
		น้ำจนถึงบรรจบ ต.ตะโก อ.หลังสวน จ.ชุมพร
		คลองสวี ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบปากอ่าวไทย บ้านโนไร่ ต.ด่านสวี อ.สวี จ.ชุมพร ขึ้นไปทางด้าน
		ต้นน้ำผ่าน อ.สวี จนถึงบริเวณจุดบรรจบคลองน้อย ต.ทุ่งระย อ.สวี จ.ชุมพร
1905	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 2	คลองหลังสวน ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบปากอ่าวไทย โรงเรียนปากน้ำหลังสวน ต.บางมะพร้าว อ.
		หลังสวน จ.ชุมพร ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำผ่าน จนถึงบริเวณจุดบรรจบคลองคอก
		คลองบางสน ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบปากอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำผ่านจนถึงบริเวณสถานี
		รถไฟคลองวังช้าง ต.ชุมโค อ.ปะทิว จ.ชุมพร
		คลองท่าชนะ ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบปากอ่าวไทย (ปากน้ำท่ากระเจา) บ้านบางสองพี่น้อง ต.ท่า
		ชนะ อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำผ่านจนถึงบริเวณ วัดสมบุญพัฒนาราม ต.
1905	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 2	สมอทอง อ.ท่าชนะ
		จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองละแม ตั้งแต่บริเวณฝั่งตะวันออกไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบปากน้ำละแมออกทะเลฝั่ง
		อ่าวไทย ต.ละแม อ.ละแม จ.ชุมพร
		คลองพุมเรียง ตั้งแต่บริเวณอำเภอท่าชนะไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบหาดแหลมโพธิ์ทะเลฝั่ง
		อ่าวไทย ต.พุมเรียง อ.พุมเรียง จ.สุราษฎร์ธานี
1905	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 2	คลองตะเคียน ไปทางด้านท้ายน้ำผ่านคลองท่าโพธิ์ไหลบรรจบลงคลองไชยา-1 บริเวณ ต.ไชยา อ.
		ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองไชยา-1 ไหลผ่านบริเวณด้านบนของตลาดไชยา ตั้งแต่ปากคลองบริเวณอ่าวไทย ขึ้นไป
		ทางด้านต้นน้ำจนถึงบริเวณจุดบรรจบคลองคลองท่าโพธิ์ ต.ไชยา อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองไชยา-2 ไหลผ่านบริเวณด้านล่างของตลาดไชยา ตั้งแต่ปากคลองบริเวณอ่าวไทย ขึ้นไป
		ทางด้านต้นน้ำจนถึงบริเวณจุดบรรจบคลองคลองตะเคียน ต.ไชยา อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี
1905	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 2	คลองท่าฉาง ตั้งแต่ปากคลองบริเวณอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึงบริเวณจุดบรรจบคลองเส
		วียต ต.ท่าฉาง อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองท่าชนะ ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบปากอ่าวไทย (ปากน้ำท่ากระเจา) บ้านบางสองพี่น้อง ต.ท่า
		ชนะ อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำผ่านจนถึงบริเวณ วัดสมบุญพัฒนาราม ต.สม
		ทอง อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

รหัส	ชื่อลุ่มน้ำ	พื้นที่ทางน้ำหลากริมน้ำ (ลน.)
1906	คลองศก	คลองศก ตั้งแต่บริเวณ ต. คลองศก อ. พนม จ.สุราษฎร์ธานี จนถึงจุดบรรจบคลองพะแสงและแม่น้ำพุมดวง บริเวณ ต.พะแสง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี
1907	คลองพะแสง	คลองพะแสง ตั้งแต่บริเวณท้ายเขื่อนรัชชประภา ต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองศกและแม่น้ำพุมดวง บริเวณ ต.พะแสง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี
1908	คลองพุมดวงตอนล่าง	แม่น้ำพุมดวง ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบคลองศกและคลองพะแสง ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำตาปีบริเวณ ต.ท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองยัน ตั้งแต่บริเวณโรงเรียนบ้านท่านหญิงวิภา ต.ตะกุกเหนือ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานีไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำพุมดวง บริเวณ ต.ท่ากระดาน อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี
1909	คลองจันดี	คลองจันดี ตั้งแต่บริเวณคริสตจักรบ้านนา ต.ข้างกลาง อ.ข้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองมิน บริเวณ ต.จันดี อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
		คลองไธยะ ตั้งแต่บริเวณ ต.นาโพธิ์ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองมิน บริเวณ ต.นาบอน อ.นาบอน จ.นครศรีธรรมราช
		คลองมิน ตั้งแต่บริเวณ ต.เขาขาว อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำตาปี บริเวณ ต.จันดี อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
		คลองหลุน ตั้งแต่บริเวณ ต.สวนขัน อ.ข้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองมิน บริเวณ ต.จันดี อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
1910	แม่น้ำตาปีตอนบนส่วนที่ 1	แม่น้ำตาปี ตั้งแต่บริเวณ ต.ยางค่อม อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองมิน บริเวณ ต.ฉวาง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
1911	แม่น้ำตาปีตอนบนส่วนที่ 2	แม่น้ำตาปี ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบคลองมิน ต.ฉวาง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองสินปุน บริเวณ ต.ดุสิต อ.ถ้าพรณรา จ.นครศรีธรรมราช
		คลองสังข์ ตั้งแต่บริเวณ ต.ปริก อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำตาปี บริเวณ ต.ทุ่งสัง อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
1912	คลองสินปุน	คลองสินปุน ตั้งแต่บริเวณ ต.ทุ่งไทรทอง อ.ลำทับ จ.กระบี่ ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำตาปี บริเวณ ต.ดุสิต อ.ถ้าพรณรา จ.นครศรีธรรมราช
1913	แม่น้ำตาปีตอนล่างส่วนที่ 1	แม่น้ำตาปี ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบคลองสินปุน ต.ดุสิต อ.ถ้าพรณรา จ.นครศรีธรรมราช ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองอปีน บริเวณ ต.สินปุน อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี
1914	คลองอปีน	คลองอปีน ตั้งแต่บริเวณ ต.ปลายพระยา อ.ปลายพระยา จ.กระบี่ ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำตาปี บริเวณ ต.สินปุน อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองโตรม ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบคลองพอลาก ต.ไทรทอง อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองอปีน บริเวณ ต.ไทรซิง อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองพอลาก ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบคลองบางสร้าน ต.เขาติน อ.เขาพนม จ. กระบี่ ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองโตรม บริเวณ ต.ไทรทอง อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองบางสร้าน ตั้งแต่วัดภูมิบรรพต ต.เขาติน อ. เขาพนม จ. กระบี่ ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองพอลาก บริเวณ ต.ไทรทอง อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองโอง ตั้งแต่บริเวณ ต.เขาติน อ.เขาพนม จ.กระบี่ ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองพอลาก บริเวณ ต.ไทรทอง อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี
1915	แม่น้ำตาปีตอนล่างส่วนที่ 2	แม่น้ำตาปี ตั้งแต่บริเวณจุดบรรจบคลองอปีน ต.สินปุน อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำพุมดวง บริเวณ ต.ท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองตาล ตั้งแต่บริเวณโรงเรียนบ้านส้องเหนือ ต.บ้านส้อง อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำตาปี บริเวณ ต.เวียงสระ อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี ตามแนวที่ระบุในแผนผัง 6 เมตร
		คลองฉวาง ตั้งแต่บริเวณ ต.เพิ่มพูนทรัพย์ อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำตาปี บริเวณ ต.ท่าชี อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองท่าสะท้อน ตั้งแต่บริเวณโรงเรียนบ้านปลายน้ำ ต.ลำพูน อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำตาปี บริเวณ ต.เขาหัวควาย อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี ตามแนวที่ระบุในแผนผัง 6 เมตร
1916	แม่น้ำตาปีตอนล่างส่วนที่ 3	แม่น้ำตาปี ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงออกสู่ทะเล บริเวณ ต.ฉนาก อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี ตามแนวที่ระบุในแผนผัง 15 เมตร

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

รหัส	ชื่อลุ่มน้ำ	พื้นที่ทางน้ำหลัก (ลน.)
		คลองพุนพิน ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงออกสู่ทะเล บริเวณ ต.บางชนะ อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองบางกล้วย ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองพุนพิน บริเวณ ต.บางไทร อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองฉนาก ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงออกสู่ทะเล บริเวณ ต.ฉนาก อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองบางไทรใหญ่ ที่เชื่อมระหว่างคลองบางกล้วยกับคลองรีว
		คลองรีว ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงออกสู่ทะเล บริเวณ ต.ฉนาก อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองบ้านใหม่ ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำตาปี บริเวณ ต.ตลาด อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองมะขามเตี้ย ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบคลองบ้านใหม่ บริเวณ ต.ตลาด อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองท่าทอง ไปทางด้านท้ายน้ำจนถึงจุดบรรจบแม่น้ำตาปี บริเวณ ต.ท่าทองใหม่ อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี
1917	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 3	คลองเปลี่ยน ตั้งแต่จุดบรรจบคลองหิน ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.เทพราช อ.สิชล จ.
		คลองเสาเภา ตั้งแต่จุดบรรจบคลองหิน ถึงบริเวณจุดบรรจบคลองท่าหน
		คลองกระแตะ ตั้งแต่ปากคลองบริเวณอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.ปาร่อน อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี
		คลองท่าเรือ ตั้งแต่จุดบรรจบคลองปากน้ำสิชล ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.สีชิต อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
		คลองท่าควาย ตั้งแต่จุดบรรจบคลองปากน้ำสิชล ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.เขาน้อย อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
		คลองท่าหน ตั้งแต่จุดบรรจบคลองในทอน ถึงขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.ฉลอง อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
		คลองท่าน้อย ตั้งแต่จุดบรรจบคลองท่าหน ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.เขาน้อย อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
		คลองปากน้ำสิชล ตลอดสาย
		คลองหิน ตั้งแต่ปากคลองบริเวณอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึงบริเวณจุดบรรจบคลองเสาเภา
1918	คลองกลาย	คลองกลาย ตั้งแต่ปากคลองบริเวณอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.นบพิตร อ.นบพิตร จ.นครศรีธรรมราช
1919	ภาคใต้ฝั่งตะวันออกส่วนที่ 4	แม่น้ำปากพนัง ตั้งแต่ปากคลองบริเวณอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึงบริเวณจุดบรรจบคลองชะอวด
		คลองเคย ตลอดสาย
		คลองเทพมงคล ตลอดสาย
		คลองเสาธง ตลอดสาย
		คลองแคบ ตลอดสาย
		คลองโคกยาง ตลอดสาย
		คลองโครีะ ตลอดสาย
		คลองโชน ตลอดสาย
		คลองไทย ตลอดสาย
		คลองค้อง ตลอดสาย
		คลองคอน ตลอดสาย
		คลองชะเมา ตลอดสาย
		คลองชะอวด ตลอดสาย
		คลองชุมชิ่ง ตลอดสาย
		คลองกระแตะ ตั้งแต่ปากคลองบริเวณอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.ปาร่อน อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

รหัส	ชื่อลุ่มน้ำ	พื้นที่ทางน้ำหลากริมน้ำ (ลน.)
		คลองท่าเรือ ตั้งแต่จุดบรรจบคลองปากน้ำลิซล ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.สีซัด อ.ลิซล จ.นครศรีธรรมราช
		คลองท่าควาย ตั้งแต่จุดบรรจบคลองปากน้ำลิซล ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.เขาน้อย อ.ลิซล จ.นครศรีธรรมราช
		คลองท่าหน ตั้งแต่จุดบรรจบคลองในทอน ถึงขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.ฉลอง อ.ลิซล จ.นครศรีธรรมราช
		คลองท่าน้อย ตั้งแต่จุดบรรจบคลองท่าหน ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึง ต.เขาน้อย อ.ลิซล จ.นครศรีธรรมราช
		คลองปากน้ำลิซล ตลอดสาย
		คลองหิน ตั้งแต่ปากคลองบริเวณอ่าวไทย ขึ้นไปทางด้านต้นน้ำจนถึงบริเวณจุดบรรจบคลองเสาเภา
		คลองวังวู ตลอดสาย
		คลองสวนหลวง ตลอดสาย
		คลองหัวไทร ตลอดสาย
		คลองหัวตรุด ตลอดสาย
		คลองอ้ายเขียว ตลอดสาย

ที่ดินในบริเวณ ลร. ที่กำหนดเป็นที่ดินประเภทพื้นที่ทางน้ำหลากเพื่อระบายน้ำ ใช้ตามขอบเขตพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 25 ปี โดยครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลต่อไปนี้

ตาราง 4-6 พื้นที่ทางน้ำหลากเพื่อระบายน้ำ

พื้นที่ทางน้ำหลากเพื่อระบายน้ำ (ลร.)		
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
กระบี่	เขาพนม	โคกหาร,สินปุน
ชุมพร	เมืองชุมพร	ตากแดด,ท้ายาง,ทุ่งคา,บางหมาก,บ้านนา,ปากน้ำ,วังใหม่,วิสัยเหนือ,หาดทรายรี
ชุมพร	ทุ่งตะโก	ตะโก,ทุ่งตะไคร,ปากตะโก
ชุมพร	ปะทิว	ชุมโค,บางสน
ชุมพร	ละแม	ทุ่งหลวง,ละแม,สวนแดง
ชุมพร	สวี	ด่านสวี,ท่าหิน,ปากแพรก,วิสัยใต้
ชุมพร	หลังสวน	แหลมทราย,ขันเงิน,นาขา,นาพญา,บางน้ำจืด,บางมะพร้าว,ปากน้ำ,พ้อแดง,วังตะกอก
นครศรีธรรมราช	เฉลิมพระเกียรติ	ดอนตรอ,ทางพูน,สวนหลวง
นครศรีธรรมราช	เชียรใหญ่	เขาพระบาท,เชียรใหญ่,เสือหึ่ง,แม่เจ้าอยู่หัว,ไสหมาก,การะเกด,ท้องลำเจียก,ท่าขนาน,บ้านเนิน,บ้านกลาง
นครศรีธรรมราช	เมืองนครศรีธรรมราช	โพธิ์เสด็จ,ในเมือง,ไชยมนตรี,กำแพงเขา,คลัง,ท่าเรือ,ท่าไร่,ท่าวี,ท่าซึก,ท่าวัง,นาเคียน,นาทราย,บางจาก,ปากนคร,ปากพูน,มะม่วงสองต้น
นครศรีธรรมราช	จุฬาภรณ์	ควนหนองควัว,ทุ่งโพธิ์,นาหมอบุญ,บ้านควนมุด,บ้านชะวอด
นครศรีธรรมราช	ฉวาง	ไม้เรียง,ไสหรำ,จันดี,ฉวาง,นาเกลียง,นาแวน,นากะชะ
นครศรีธรรมราช	ชะอวด	เกาะขันธ,เขาพระทอง,เคร็ง,ขอนหาด,ชะอวด,ท่าเสม็ด,ท่าประจะ,นางหลง,บ้านตุล,วังอ่าง
นครศรีธรรมราช	ถ้าพรณรา	ตุลิต,ถ้าพรณรา

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

พื้นที่ทางน้ำหลักเพื่อระบายน้ำ (สร.)		
จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
นครศรีธรรมราช	ท่าศาลา	โพธิ์ทอง,โมคลาน,ไทยบุรี,กลาย,ดอนตะโก,ตลิ่งชัน,ท่าขึ้น,ท่าศาลา,สระแก้ว,หัวตะพาน
นครศรีธรรมราช	ทุ่งใหญ่	กุหาระ,ท่ายาง,ทุ่งใหญ่,ทุ่งสัง,บางรูป
นครศรีธรรมราช	นบพิตำ	กะหรอ,นบพิตำ
นครศรีธรรมราช	ปากพนัง	เกาะทวด,แหลมตะลุมพุก,ขนابนก,คลองกระบือ,คลองน้อย,ชะเมา,ท่าพยา,บางตะพง,บางพระ,บางศาลา,บ้านเพิง,บ้านใหม่,ปากแพรก,ปากพนังฝั่งตะวันตก,ปากพนังฝั่งตะวันออก,ป่าระกำ,หูล่อง
นครศรีธรรมราช	พรหมคีรี	ทอนหงส์,นาเรียง,บ้านเกาะ,อินคีรี
นครศรีธรรมราช	พระพรหม	ช้างซ้าย,ท้ายสำเภา,นาพรุ,นาสาร
นครศรีธรรมราช	ร่อนพิบูลย์	เสาธง,ควนเกย,ควนชุม,ควนพัง,ร่อนพิบูลย์
นครศรีธรรมราช	ลานสกา	ท่าดี
นครศรีธรรมราช	สิชล	เขาน้อย,เทพราช,เปลี่ยน,เสาเภา,ฉลอง,ทุ่งไผ่,ทุ่งปรัง,สิชล
นครศรีธรรมราช	หัวไทร	เกาะเพชร,เขาพังไกร,ท่าขอม,บางนบ,รามแก้ว,หน้าสตน,หัวไทร
สุราษฎร์ธานี	เคียนซา	เขาดอก,เคียนซา,พ่วงพรมคร,อรัญคามวารี
สุราษฎร์ธานี	เมืองสุราษฎร์ธานี	คลองฉนาก,คลองน้อย,ตลาด,บางโพธิ์,บางไผ่,บางไทร,บางกุ้ง,บางชนะ,มะขามเตี้ย,วัดประดู่
สุราษฎร์ธานี	เวียงสระ	เวียงสระ,คลองฉนวน,ทุ่งหลวง
สุราษฎร์ธานี	ไชยา	เลม็ด,เวียง,ตลาดไชยา,ตะกรบ,ทุ่ง,ป่าเว,พุมเรียง
สุราษฎร์ธานี	กาญจนดิษฐ์	กรูด,กะแดะ,ช้างขวา,ช้างซ้าย,ตะเคียนทอง,ท่าทอง,ท่าทองใหม่,ป่าร้อน,พลายวาส
สุราษฎร์ธานี	คีรีรัฐนิคม	กะเปา,ถ้ำสิงขร,ท่าขนอน,ย่านยาว
สุราษฎร์ธานี	ท่าฉาง	เขาถ่าน,เสวียด,คลองไทร,ท่าเคย,ท่าฉาง
สุราษฎร์ธานี	ท่าชนะ	คลองพา,คันธุลี,ท่าชนะ,วัง,สมอทอง
สุราษฎร์ธานี	บ้านตาขุน	เขาวง,พุนไทย,พะแสง
สุราษฎร์ธานี	บ้านนาเดิม	ทรัพย์ทวี,ท่าเรือ
สุราษฎร์ธานี	บ้านนาสาร	ควนศรี,ท่าชี
สุราษฎร์ธานี	พนม	คลองชะอุ่น,ต้นยวน,พนม,พังกาญจน์
สุราษฎร์ธานี	พระแสง	สินเจริญ,สินปุน,อับัน
สุราษฎร์ธานี	พุนพิน	เขาหัวควาย,กรูด,ตะปาน,ท่าโรงช้าง,ท่าข้าม,ท่าสะท้อน,น้ำรอบ,บางเดือน,บางอน,บางมะเคื่อ,พุนพิน,มะลวน,ลีเล็ด,ศรีวิชัย,หนองไทร,หัวเคย

4.3.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ

ข้อมูลแหล่งเก็บกักน้ำที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มีพื้นที่แหล่งน้ำรวม 6,593 ไร่ ความจุเก็บกักรวมทั้งสิ้น 22.13 ล้าน ลบ.ม.

4.3.4 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม

ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่ 1) ข้อมูลปริมาณฝน 2) ข้อมูลปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ 3) ข้อมูลระดับน้ำในลำน้ำ และ 4) ข้อมูลปริมาณน้ำใช้การในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยสามารถบ่งชี้ถึงภาวะน้ำท่วม ได้ 3 ระดับ คือ 1) ภาวะปกติ 2) ภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน และ 3) ภาวะน้ำท่วมวิกฤติ สำหรับรายละเอียดการกำหนดภาวะน้ำท่วมตามชนิดข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 4-7 โดยรายละเอียดได้อธิบายไว้ในบทที่ 4 หัวข้อ ตาราง 4-7 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม

ชนิดข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยที่ใช้	กรณีปกติ	กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน	กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ
ฝน	รายวัน	มม.	< 90 มม./วัน	90-150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน	> 150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน
ปริมาณน้ำ	รายวัน	ลบ.ม./วินาที	< 80% ของความจุลำน้ำ	80% - 100% ของความจุลำน้ำ	> 100% ของความจุลำน้ำ
ระดับน้ำ	รายวัน	ม.รทก.	< 80% ของระดับตลิ่ง	80% - 100% ของระดับตลิ่ง	> 100% ของระดับตลิ่ง
แหล่งน้ำต้นทุน	รายเดือน	ลบ.ม.	30-80% ของปริมาณน้ำใช้การ	80%-100% ของปริมาณน้ำใช้การ	> 100% ของปริมาณน้ำใช้การ

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (2562)

จากเกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมมีข้อมูลบ่งชี้ 4 ตัว ที่เป็นตัวกำหนดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ มีรายละเอียดแสดงได้ดังนี้

(1) ฝน

ข้อมูลฝน จะใช้ตามข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้กำหนดขนาดของฝน ซึ่งข้อกำหนดนี้จะใช้เหมือนกันในทั้ง 19 ลุ่มน้ำสาขาของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

- 1) กรณีปกติ เมื่อพิจารณาจากฝนรายวันในหน่วยมิลลิเมตร ที่น้อยกว่า 90 มม./วัน
- 2) กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน ฝนรายวันจะอยู่ในช่วง 90-150 มม./วันต่อเนื่อง 3 วัน
- 3) กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ ฝนรายวันจะมากกว่า 150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน

(2) ปริมาณน้ำ

ข้อมูลปริมาณน้ำหรืออัตราการไหล จะพิจารณาใช้เป็นข้อมูลรายวัน ในหน่วยของ
ลบ.ม./วินาที โดยกำหนดจุดพิจารณาที่สถานีวัดน้ำท่าของหน่วยงานต่างๆ ที่สำคัญในแต่ละลุ่มน้ำ
สาขาโดยพิจารณาวิเคราะห์ปริมาณการไหลเต็มตลิ่งฝั่งที่ต่ำกว่าจากรูปตัดขวางลำน้ำ ณ จุดที่ตั้งของ
สถานีวัดน้ำท่านั้นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลความจุของลำน้ำ ณ จุดพิจารณาในลุ่มน้ำ เกณฑ์ข้อกำหนดภาวะ
น้ำท่วมด้านข้อมูลปริมาณน้ำที่แบ่งออกเป็น 3 กรณี ดังนี้

- 1) กรณีปกติ จะคิดที่ปริมาณน้ำไม่เกินร้อยละ 80 ของความจุลำน้ำ
- 2) กรณีภาวน้ำท่วมฉุกเฉิน จะคิดที่ปริมาณน้ำในช่วงร้อยละ 80-100 ของความจุลำน้ำ
- 3) กรณีภาวน้ำท่วมวิกฤติ จะคิดที่ปริมาณน้ำมากกว่าร้อยละ 100 ของความจุลำน้ำ

(3) ระดับน้ำ

ข้อมูลระดับน้ำ จะสอดคล้องกับข้อมูลปริมาณน้ำ ซึ่งจะพิจารณาใช้เป็นข้อมูลรายวัน ใน
หน่วยของ ม.รทก. ซึ่งจะเป็นตำแหน่งเดียวกันกับจุดพิจารณาข้อมูลปริมาณน้ำ โดยแบ่งออกเป็น 3
กรณี ดังนี้

- 1) กรณีปกติ จะคิดที่ระดับน้ำไม่เกินร้อยละ 80 ของระดับตลิ่ง
- 2) กรณีภาวน้ำท่วมฉุกเฉิน จะคิดที่ระดับน้ำในช่วงร้อยละ 80-100 ของระดับตลิ่ง
- 3) กรณีภาวน้ำท่วมวิกฤติ จะคิดที่ระดับน้ำที่มากกว่าร้อยละ 100 ของระดับตลิ่ง

โดยรายละเอียดเกณฑ์การแจ้งเตือนภัยของลำน้ำสายต่างๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่ง
ตะวันออกตอนบน ได้กำหนดรายละเอียดไว้ในบทที่ 4

4.4 การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวน้ำท่วม

การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวน้ำท่วมและจัดทำระบบเตือนภัยน้ำ
ท่วม ตามมาตรา 64 วรรคสอง (4) และ (5) ให้เป็นไปตามแนวทางที่ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำ
แห่งชาติ ประกาศกำหนดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวน้ำท่วม ให้
คณะกรรมการลุ่มน้ำดำเนินการตามแนวทางในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) ด้านข้อมูลข่าวสาร

- 1) จัดให้มีระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และกระจายข่าวสาร
ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับ
ภาวน้ำท่วมที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที
- 2) จัดให้มีการแจ้งให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ
ภาวน้ำท่วมอย่างถูกต้องเพียงพอและเหมาะสม โดยเฉพาะข้อมูลที่จำเป็น เช่น
ข้อมูลการพยากรณ์อากาศ ปริมาณน้ำฝน ระดับน้ำทะเล การสร้างแบบจำลอง
ภาวน้ำท่วมเพื่อทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

- 3) จัดให้มีการแจ้งให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยทราบถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม หรือทราบถึงภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นแล้วในพื้นที่ ณ เวลาหนึ่งเวลาใด ด้วยวิธีการที่เหมาะสม
- (2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคพื้นฐาน และสิ่งปลูกสร้าง
 - 1) จัดให้มีการสำรวจตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคพื้นฐาน และสิ่งปลูกสร้าง เช่น เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝาย ถนน สะพาน อาคารทางระบายน้ำ และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคพื้นฐาน และสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อทราบถึงความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นอันอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสวัสดิภาพของประชาชน เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม
 - 2) วางแผนบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่สวัสดิภาพและทรัพย์สินของประชาชนและชุมชน สำหรับความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคพื้นฐาน และสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม ที่เกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมหรืออันเนื่องมาจากการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 1) สำรวจตรวจสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่ที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่สวัสดิภาพและทรัพย์สินของประชาชนและชุมชน เช่น สภาพดินที่เสี่ยงต่อการเกิดดินถล่ม สภาพทางน้ำที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำป่าไหลหลาก
 - 2) สำรวจตรวจสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่ที่อาจช่วยลดความเสี่ยงจากการเกิดภาวะน้ำท่วม เช่น ภูเขา ต้นไม้ แม่น้ำลำคลอง พื้นที่รองรับน้ำ
 - 3) วางแผนบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมหรืออันเนื่องมาจากการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (4) ด้านภัยพิบัติ
 - 1) จัดให้มีระบบเตือนภัยพิบัติล่วงหน้าภายในเขตพื้นที่เสี่ยงภัย ให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลาและสามารถแจ้งเตือนภัยพิบัติล่วงหน้าได้อย่างทันท่วงที
 - 2) วางแผนและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วมควบคู่ไปกับการวางแผนจัดการภัยพิบัติที่เกิดจากอุทกภัย โดยพิจารณาถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ ที่ตั้งของแหล่งน้ำ ลักษณะเฉพาะของแหล่งน้ำ ที่ตั้งของที่ราบน้ำท่วม

ถึงที่มีการกักเก็บน้ำที่ท่วมไว้บริเวณนั้น ประสิทธิภาพของสิ่งปลูกสร้างที่สร้างขึ้น เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม ที่ตั้งของแหล่งชุมชน พื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจ และผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศหรือการพัฒนาระยะยาวที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่อาจคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

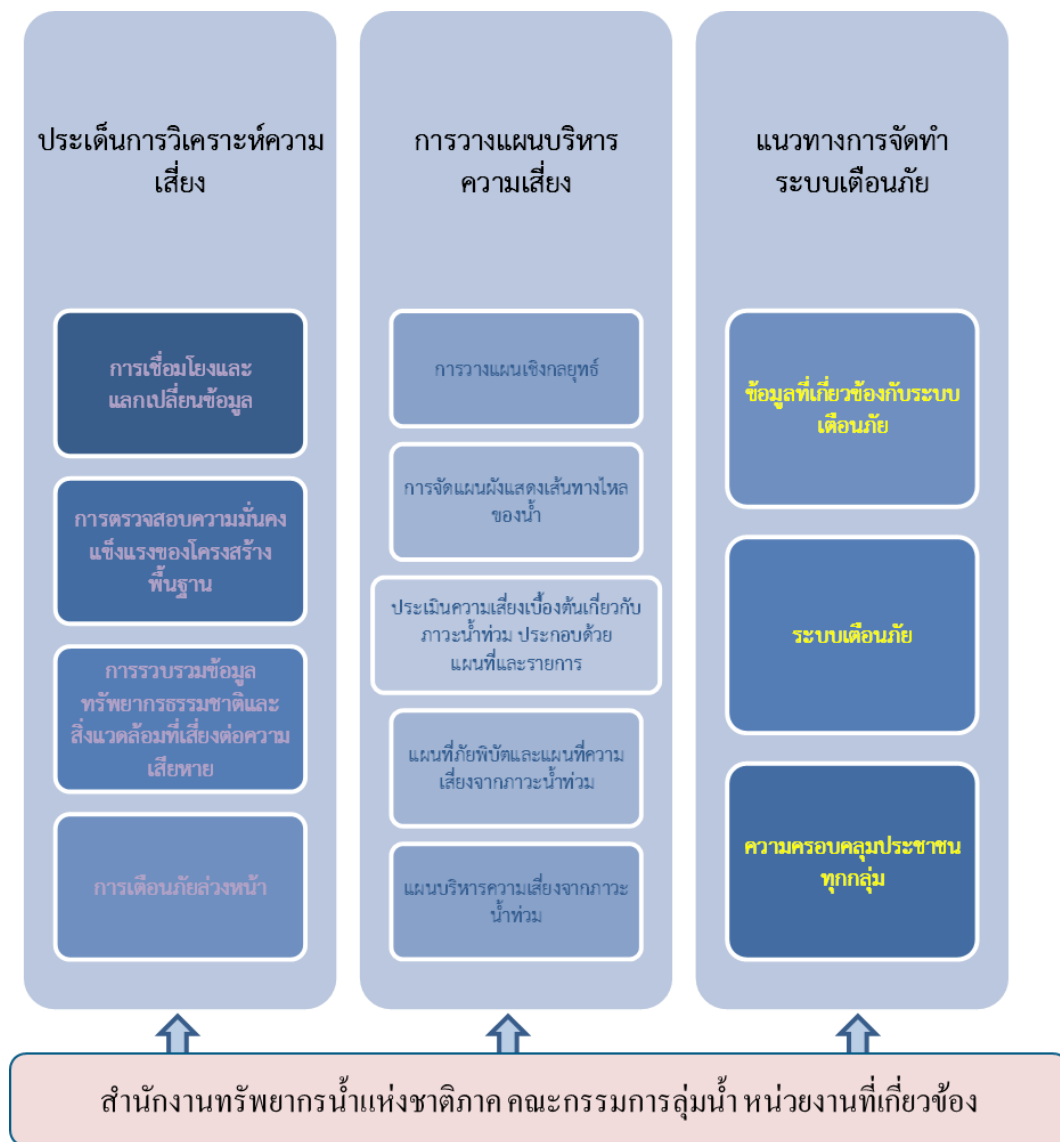
(5) การวางมาตรการรับมือกับความเสี่ยงภาวะน้ำท่วมที่จะเกิดขึ้น ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1) วางแผนเชิงกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับน้ำท่วม เพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะน้ำท่วม เช่น การสร้างเขื่อนกั้นน้ำ วิธีการระบายน้ำหรือกักน้ำ การสร้างทางน้ำไหล การสำรองเครื่องสูบน้ำ
- 2) จัดทำแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงเส้นทางไหลของน้ำที่แสดงถึงระดับสูงสุดของน้ำที่อาจจะท่วมถึงอย่างน้อยหนึ่งครั้งในรอบสิบปี
- 3) ให้มีการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้นเกี่ยวกับน้ำท่วม โดยแยกดำเนินการเป็นสองส่วน คือ
 - จัดเตรียมการทำแผนที่เพื่อใช้ประเมินเบื้องต้นในแต่ละลุ่มน้ำ ที่แสดงให้เห็นถึงแนวเขตพื้นที่ของแต่ละลุ่มน้ำและลุ่มน้ำย่อยที่อยู่ในพื้นที่นั้น แนวชายฝั่งทะเล ลักษณะภูมิประเทศ และการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตลุ่มน้ำนั้น ๆ
 - จัดทำรายงานการประเมินเบื้องต้นเกี่ยวกับภาวะน้ำท่วมที่เกิดจากน้ำทะเล แม่น้ำสายหลัก และอ่างเก็บน้ำ ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีต โดยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณและเส้นทางการไหลของน้ำท่วมที่เคยเกิดขึ้น รวมทั้งการประเมินผลของภัยอันตรายจากภาวะน้ำท่วมที่เคยเกิดขึ้น

(6) ให้มีการจัดทำแผนที่ภัยพิบัติและแผนที่ความเสี่ยงจากน้ำท่วม โดยแสดงให้เห็นถึงเนื้อหา ดังนี้

- 1) ความเป็นไปได้ของปริมาณน้ำที่จะท่วม รวมถึงระดับน้ำหรือความลึกที่อาจเกิดขึ้น
- 2) ความเป็นไปได้ของทิศทางน้ำและความเร็วในการไหลของน้ำท่วมที่อาจเกิดขึ้น
- 3) จำนวนประชากรที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วม
- 4) ชนิดของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่อาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วม
- 5) การประกอบอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่อาจเพิ่มความเสี่ยงจากมลพิษเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม
- 6) พื้นที่คุ้มครองที่อาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วม

- 7) พื้นที่แหล่งน้ำที่ต้องมีการกำหนดมาตรการ หรือการป้องกันเพื่อรักษาคุณภาพน้ำซึ่งอาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วมเมื่อมีการจัดทำแผนที่ภัยพิบัติและแผนที่ความเสี่ยงจากน้ำท่วมเสร็จสิ้นแล้ว ให้มีการประกาศแผนที่ดังกล่าวในแต่ละลุ่มน้ำ และต้องมีการทบทวนแก้ไขแผนที่อย่างน้อยทุกห้าปี
 - (7) ให้มีการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงจากน้ำท่วม โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้
 - 1) มาตรการให้ความคุ้มครองประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมจากผลของน้ำท่วม เช่น สถานที่อพยพ อุปกรณ์และระบบสาธารณูปโภคเพื่อรองรับในกรณีที่ต้องมีการอพยพ การสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง สุขาคเคลื่อนที่
 - 2) การจัดให้มีการคาดการณ์และเตือนภัยล่วงหน้า
 - 3) แผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่เสี่ยงจากน้ำท่วม
 - 4) สรุปสาระสำคัญจากแผนที่ภัยพิบัติและแผนที่ความเสี่ยงจากน้ำท่วม
 - 5) รายงานการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่อาจได้รับผลกระทบจากแผนบริหารจัดการความเสี่ยงจากน้ำท่วมและประชาชน
 - (8) มอบหมายให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาคที่รับผิดชอบอยู่ในเขตลุ่มน้ำ เป็นผู้ดำเนินการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะน้ำท่วมให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนให้ประชาชนในเขตลุ่มน้ำทราบล่วงหน้า
- กระบวนการ (Workflow) แสดงขั้นตอนการปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังในภาพประกอบ 4-12

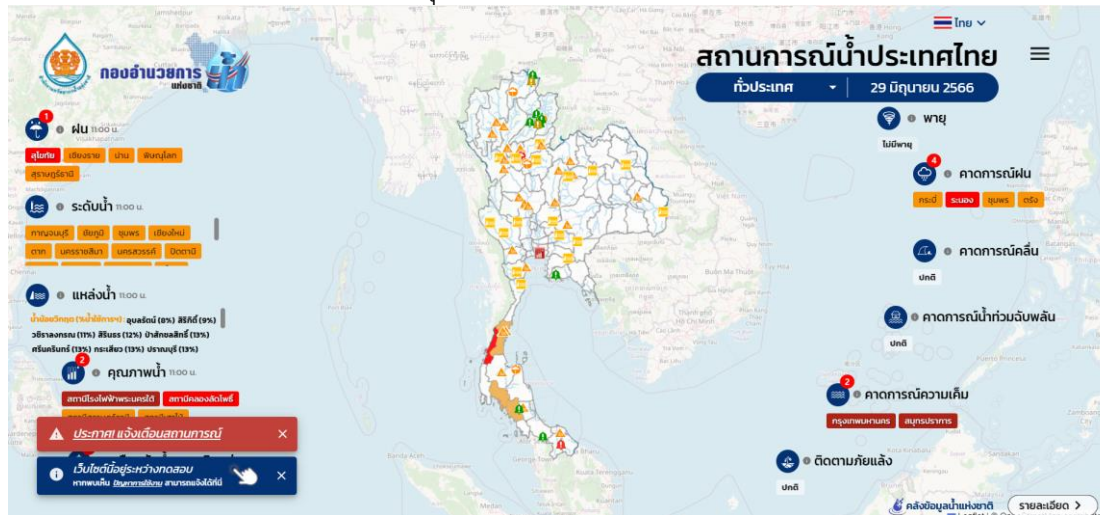

ภาพประกอบ 4-12 กระบวนการ (Workflow) แสดงขั้นตอนการปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.5 ระบบเตือนภัยน้ำท่วม

4.5.1 เว็บไซต์สถานการณ์น้ำประเทศไทย

เว็บไซต์สถานการณ์น้ำประเทศไทย เป็นเว็บไซต์ที่สามารถติดตาม ปริมาณฝน ปริมาณน้ำในเขื่อนระดับน้ำ คุณภาพน้ำ พื้นที่เกิดสาธารณภัย เผ่าติดตาม คาดการณ์พายุล ฝน คลื่น และน้ำหลาก เพื่อเป็นการแจ้งเตือนการเกิดพายุ เผ่าระวังน้ำล้นตลิ่ง ฝนตกหนัก น้ำท่วม เป็นต้น

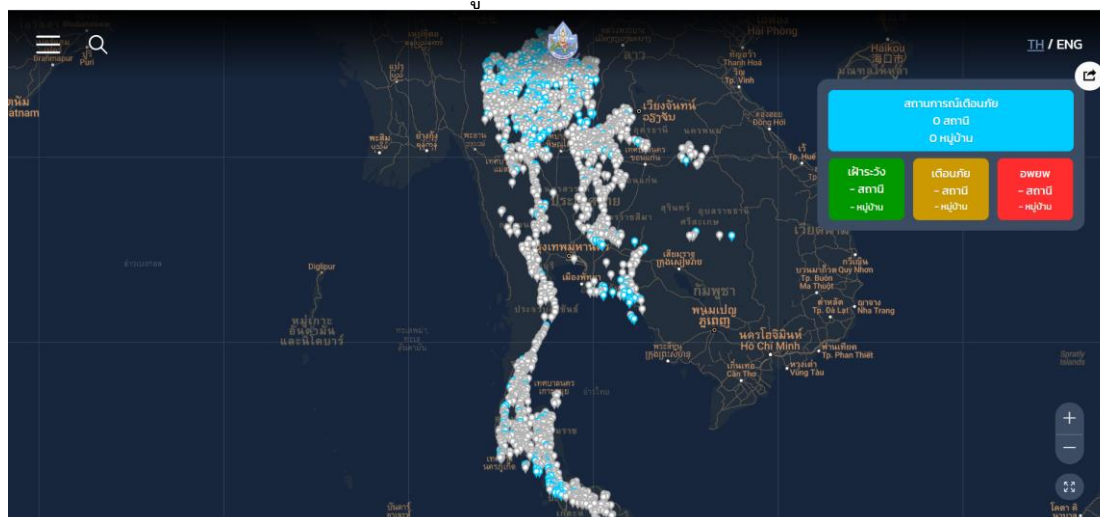

ภาพประกอบ 4-13 เว็บไซต์สถานการณ์น้ำประเทศไทย

ที่มา : <https://nationalthaiwater.onwr.go.th/>

4.5.2 EARLY WARNING SYSTEM

เว็บไซต์ EARLY WARNING SYSTEM ของกรมทรัพยากรน้ำ เป็นเว็บไซต์ที่แจ้งเตือนสถานการณ์ภัยจากดินโคลนถล่ม เป็นรายหมู่บ้าน เพื่อแจ้งเตือนให้ประชาชนในพื้นที่

ภาพประกอบ 4-14 EARLY WARNING SYSTEM

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำ <http://ews.dwr.go.th/ews/index.php>

4.5.3 ระบบโทรมาตร

ระบบโทรมาตรเป็นการระบบการตรวจวัดข้อมูลทางไกลทุกวิทยา เพื่อนำข้อมูลการตรวจวัด เช่น ระดับ/ปริมาณน้ำ ปริมาณฝน ไปใช้ในการดำเนินการต่างๆ โดยโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนมีหลายหน่วยงานดังแสดงไว้ในตาราง 4-8 - ตาราง 4-11

ตาราง 4-8 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิต

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
TU01	หน่วยพิทักษ์ป่าเขาพัง	ต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	9.031995	98.679166
TU02	หน่วยพิทักษ์ป่าคลองมอญ	ต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	9.080472	98.632379
TU03	หน่วยพิทักษ์ป่าคลองหยง	ต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	9.224716	98.607176
TD01	ท้ายเขื่อนรัชชประภา	ต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	8.961792	98.814390
TD02	บ้านช่องลม อ.พนม	ต.คลองศก อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.905297	98.687991
TD03	วัดปากเตลิต อ.พนม	ต.ต้นหยวน อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.844670	98.839973
TD04	โรงสูบน้ำประปาบ้านตาขุน	ต.เขาพัง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	8.906987	98.882524
TD05	วัดปรกการ อ.คีรีรัฐนิคม	ต.ย่านยาว อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.030313	98.968813
TD06	บ้านปากคู อ.คีรีรัฐนิคม	ต.ท่าขนอน อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.068241	98.982344
TD07	อ.พระแสง	ต.อิปัน อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.567080	99.250051
TD08	รพ.สุราษฎร์ธานี	ต.เขาหัวควาย อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	9.069508	99.224662
TD09	วัดท่าข้าม อ.พุนพิน	ต.ท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	9.100371	99.229073
TD10	บ้านคลองพนม อ.พนม	ต.พูลเถื่อน อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.792974	98.703117
TD11	อ.วิภาวดี	ต.ตะกุกเหนือ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี	9.243298	98.919194
TD12	อ.ทุ่งใหญ่	ต.ท่ายาง อ.ทุ่งใหญ่ จ.สุราษฎร์ธานี	8.302062	99.368233
TD13	อ.เคียนซา	ต.เคียนซา อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	8.850752	99.197113
TD14	อ.เมืองสุราษฎร์ธานี	ต.บางโพธิ์ อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี	9.191278	99.263878
TD15	สะพานท่าผาก อ.เมือง	ต.บางเดือน อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี	9.063325	99.093255

ตาราง 4-9 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนโดยสถาบันสารสนเทศ

ทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
TUKW	อบต.ทุ่งควาวัด	ต.ทุ่งควาวัด อ.ละแม จ.ชุมพร	9.741129	99.026464
HJRN1	อบต.หงษ์เจริญ	ต.หงษ์เจริญ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	10.779755	99.191078
KHDM	อบต.เขาค่าย	ต.เขาค่าย อ.สวี จ.ชุมพร	10.121976	98.895930
PRUK	อบต.พระรักษ์	ต.พระรักษ์ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	9.896222	98.887091
TMLI	ทต.วังใหม่	ต.วังใหม่ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร	10.503839	98.985824
SYKP	ทต.ปากตะโก	ต.ปากตะโก อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร	10.100566	99.137843
CCSS	อบต.ท่าข้าม	ต.ท่าข้าม อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	10.620320	99.128282
BPLA	อบต.เขาไชยราช	ต.เขาไชยราช อ.ปะทิว จ.ชุมพร	10.944316	99.297600

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
MOU125	หน่วยพิทักษ์ป่าหินเรือ	ต.หน่วยพิทักษ์ป่าหินเรือ อ.ท่าแพ จ.ชุมพร	10.745910	98.946944
SVI002	สวี่ 2	ต.สวี่ อ.สวี่ จ.ชุมพร	10.203315	99.043590
SVI001	สวี่ 1	ต.สวี่ อ.สวี่ จ.ชุมพร	10.231219	99.098438
CMP001	เมืองชุมพร	ต.เมืองชุมพร อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร	10.574439	99.145690
CMP002	หลังสวน	ต.หลังสวน อ.หลังสวน จ.ชุมพร	9.953399	99.064410
VLGE17	ร.ร.ปะทิววิทยา	ต.ปะทิววิทยา อ.ปะทิว จ.ชุมพร	10.708028	99.322746
TBW020	สะพานข้ามคลองคดคอก	ต.สะพานข้ามคลองคดคอก อ.ท่าแพ จ.ชุมพร	10.755673	99.179546
TBR022	บ้านน้ำเย็น	ต.บ้านน้ำเย็น อ.ท่าแพ จ.ชุมพร	10.588759	99.031206
TBW021	สะพานมิตรภาพร้อ-หินแก้ว	ต.หินแก้ว อ.ท่าแพ จ.ชุมพร	10.607489	99.095392
PATO01	สะพานบ้านตรังพัฒนา	ต.สะพานบ้านตรังพัฒนา อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	9.855116	98.840090
ONE044	ONE044 สะพานข้ามคลองไชยา	สะพานข้ามคลองไชยา ต.เวียง อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี	9.398621	99.168314
ONE045	ONE045 สะพานข้ามคลองปากหมาก	สะพานข้ามคลองปากหมาก ต.ปากหมาก อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี	9.492313	98.919942
ONE046	ONE046 สะพานข้ามคลองท่าชนะ	สะพานข้ามคลองท่าชนะ ต.คลองพา อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9.576609	99.129491
ONE047	ONE047 สะพานถนนสายเอเชีย 4265	สะพานถนนสายเอเชีย 4265 ต.ประสงค์ อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9.598679	98.949075
KHNI	อบต.บ้านเสด็จ	ต.บ้านเสด็จ อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	8.763558	99.064640
KAKG	อบต.ปากฉลุย	ต.ปากฉลุย อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี	9.300577	99.026042
CBUR	อบต.ชัยบุรี	ต.ชัยบุรี อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี	8.450628	99.083034
TPPN	ท.ท่าข้าม	ต.ท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	9.106061	99.232800
BSBA	อบต.ควนสุบรรณ	ต.ควนสุบรรณ อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี	8.881524	99.382266
KOSK	อบต.คลองศก	ต.คลองศก อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.890488	98.661370
KKAO	อบต.พะแสง	ต.พะแสง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	8.941191	98.861664
KSOD	อบต.คลองพา	ต.คลองพา อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9.592484	99.119571
MOU126	หน่วยจัดการต้นน้ำตาปี	ต.หน่วยจัดการต้นน้ำตาปี อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี	9.162943	98.886982
TPI003	พุนพิน 3	อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	8.986821	99.211264
TPI005	เวียงสระ	ต.เวียงสระ อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี	8.571061	99.253946
TPI002	พุนพิน 2	อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	9.085771	99.169971
TPI004	ท่าขนอม	ต.ท่าขนอม อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.029423	98.969638
TPI001	พุนพิน 1	อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	9.131226	99.258848
MDC002	เขาสก	ต.เขาสก อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.880866	98.852883
TPI007	วิภาวดี	ต.วิภาวดี อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี	9.206431	98.952512
TPI006	พระแสง	ต.พระแสง อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.537463	99.180998
SWR021	อบต.ตะปาน	ต.ตะปาน อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	8.866684	99.146944
SWR022	รพ.สต.เวียงสระ	ต.เวียงสระ อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี	8.655934	99.299360

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
FOP025	สะพานบางไทรประชา บริรักษ์	ต.สะพานบางไทรประชาบริรักษ์ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี	9.282481	98.876928
FOP030	สะพานข้ามคลองหวาด	ต.สะพานข้ามคลองหวาด อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	8.935922	99.608787
FOP026	สะพานคลองพาย	ต.สะพานคลองพาย อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.155656	98.895034
FOP028	สะพานทางเข้าชุมชนบ้าน ปากชวด	ต.สะพานทางเข้าชุมชนบ้านปากชวด อ.บ้านตา ขุน จ.สุราษฎร์ธานี	8.889679	98.820352
FOP027	พิพิธภัณฑธรรมชาติ จัดการน้ำชุมชนฯ บ้าน ปากชวด	ต.บ้านปากชวด อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	8.900055	98.803558
FOP029	สะพานบ้านสวนปราง	ต.สะพานบ้านสวนปราง อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	9.021296	99.633210
VLGE40	บ้านทับคริสต์	ต.บ้านทับคริสต์ อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.725843	98.821011
VLGE09	ชุมชนบ้านทับคริสต์	ต.ชุมชนบ้านทับคริสต์ อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.750288	98.801946
VLGE16	ชุมชนลิเล็ด	ต.ชุมชนลิเล็ด อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	9.191749	99.253946
BKHN	อบต.บ้านลำนาว	ต.บ้านลำนาว อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช	8.029212	99.475834
NKO001	ทุ่งสง	ต.ทุ่งสง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.174958	99.678886
SWR025	ฝายคลองท่าเลา	ต.ฝายคลองท่าเลา อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.232532	99.707782
SWR026	รร.บ้านพุน	ต.บ้านพุน อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.038293	99.643130
FOP032	ไร่ วงศ์ ทอง เมฆ ดี	ต.ดี อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.090225	99.738835
FOP031	น้ำตกปลิว	ต.น้ำตกปลิว อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.162704	99.759155
FOP033	ที่ทำการอุทยานแห่งชาติ น้ำตกโยง	ต.ที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.172425	99.741370
FOP034	ฝายคลองเป็ก	ต.ฝายคลองเป็ก อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.193921	99.734835
BTWN	รร.วัดทวยการาม	ต.วัดทวยการาม อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	8.082134	100.164275
KTLE	อบต.ขุนทะเล	ต.ขุนทะเล อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	8.338847	99.852115
PANG	อบต.ปากพั่นฝั่ง ตะวันออก	ต.ปากพั่นฝั่งตะวันออก อ.ปากพั่น จ. นครศรีธรรมราช	8.388199	100.231840
BMDG	อบต.นาเกษะ	ต.นาเกษะ อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.426941	99.445926
KKHA	อบต.เทพราช	ต.เทพราช อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช	8.858043	99.863635
MOU128	สถานีวิจัยต้นน้ำตาปี	ต.สถานีวิจัยต้นน้ำตาปี อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	8.594051	99.557683
MOU129	สถานีวิจัยต้นน้ำคีรีวง	ต.สถานีวิจัยต้นน้ำคีรีวง อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	8.432136	99.768826
MOU130	หน่วยพิทักษ์อุทยาน แห่งชาติที่ ขป.๔ (บ้าน น้ำตก)	ต.บ้านน้ำตก อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	7.963285	99.761146
NPI002	นบพิดำ	ต.นบพิดำ อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช	8.720016	99.796128
NPI001	ท่าศาลา	ต.ท่าศาลา อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช	8.786925	99.911283
MDC006	คลองท่าดี	ต.คลองท่าดี อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ. นครศรีธรรมราช	8.399766	99.833158

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
NKO002	เขียร์ใหญ่	ต.เขียร์ใหญ่ อ.เขียร์ใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	8.089502	100.127891
SWR024	ทต.จันดี	ต.จันดี อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.388234	99.540666
NKO003	ถ้ำพรรณรา	ต.ถ้ำพรรณรา อ.ถ้ำพรรณรา จ.นครศรีธรรมราช	8.391238	99.395232
FOP035	สะพานข้ามคลองวังเคียน	ต.สะพานข้ามคลองวังเคียน อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	7.954546	99.896307
CHAU01	คลองชะอวด	ต.คลองชะอวด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	7.966769	99.994300
TADE01	โรงเรียนวัดโคกโพธิ์สถิตย์	ต.โรงเรียนวัดโคกโพธิ์สถิตย์ อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	8.401190	99.801987

ตาราง 4-10 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนโดยกรมชลประทาน

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
X.53A	บ้านวังไผ่	บ้านวังไผ่ อ.เมือง จ.ชุมพร	10.507196	99.117796
X.64	บ้านท่าแซะ	บ้านท่าแซะ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	10.665624	99.171227
X.158	บ้านวังครก	บ้านวังครก อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	10.594507	99.141773
X.180	สะพานเทศบาล	สะพานเทศบาล 2 อ.เมือง จ.ชุมพร	10.497059	99.170124
X.201A	บ้านท่าไม้ลาย	บ้านท่าไม้ลาย อ.เมือง จ.ชุมพร	10.503342	98.964404
X.212	ถนนลูกเสือ	ถนนลูกเสือ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	9.954730	99.080043
X.248	บ้านหาดโน	บ้านหาดโน อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	10.637701	99.050220
X.198	คลองสินปุน บ้านบางรูป	คลองสินปุน บ้านบางรูป อ.พระแสง จ.นครศรีธรรมราช	8.414444	99.249722
X.5C	บ้านท่าข้าม	วัดท่าข้าม บ้านท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	9.100371	99.229073
X258	คลองอี่ปุ่น(บน)	คลองอี่ปุ่น(บน) บ้านใหม่ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.548160	99.109895
X.36	บ้านท่าขนอน	บ้านท่าขนอน อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.029404	98.969551
X.37A	บ้านย่านดินแดง	บ้านย่านดินแดง อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.570979	99.253867
X.217	บ้านเคียนซา	บ้านเคียนซา อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	8.847530	99.198863
X.260	บ้านอาพาร	บ้านอาพาร อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.543726	99.223464
X.55	บ้านท่าใหญ่	บ้านท่าใหญ่ อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	8.399662	99.833125
X.198	บ้านบางรูป	บ้านบางรูป อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.414535	99.249878
X.70	บ้านวังก่อ	บ้านวังก่อ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.428135	99.860612
X.149	บ้านหัวนา	บ้านหัวนา อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	8.730970	99.746083
X.167	บ้านเสาธง	บ้านเสาธง อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	8.280928	99.905808
X.200	บ้านวังไทร	บ้านวังไทร อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	8.408358	99.797853
X.203	บ้านนาป่า	บ้านนาป่า อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.396292	99.920134
X.243	บ้านควนกลาง (1)	บ้านควนกลาง (1) อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	8.554996	99.569279
X.167	คลองเสาธง	คลองเสาธง บ.เสาธง อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีฯ	8.2801630	99.9063400

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	Latitude	Longitude
X.203	คลองท่าดี	คลองท่าดี บ้านนาป่า อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.3933650	99.9008850
X.285	คลองนครน้อย	คลองนครน้อย สนามหน้าเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	8.4279310	99.9634090
X.195	แม่น้ำตาปี	แม่น้ำตาปี บ้านต้นโพธิ์ อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.5086990	99.5150567

ตาราง 4-11 สถานีโทรมาตรในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนโดยกรมทรัพยากรน้ำ

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	latitude	longitude
STN0005	บ้านบางมาศ	ต.รับร้อ อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.705530	98.935740
STN0006	บ้านทุ่งกระตังทอง	ต.คูริง อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.724990	99.135150
STN0215	บ้านธรรมเจริญ	ต.หงษ์เจริญ อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.854330	99.083110
STN0225	บ้านรุ่งเรือง	ต.ละแม อ.ละแม จ.ชุมพร	9.735960	98.935040
STN0489	บ้านเนินสำลี	ต.สะพลี อ.ปะทิว จ.ชุมพร	10.605540	99.265440
STN0490	บ้านหนองจรเข้	ต.นาชะอัง อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร	10.558250	99.248850
STN0491	บ้านห้วยเหมือง	ต.นาขา อ.หลังสวน จ.ชุมพร	10.029540	98.928160
STN0492	บ้านหินช้างสี	ต.วังตะกอก อ.หลังสวน จ.ชุมพร	9.993650	98.984310
STN0493	บ้านเขาแงน	ต.วังตะกอก อ.หลังสวน จ.ชุมพร	10.003620	99.029650
STN0494	บ้านฉานเรน	ต.ตะโก อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร	10.078150	98.963890
STN0495	บ้านวังทอง	ต.ทะเลทรัพย์ อ.ปะทิว จ.ชุมพร	10.745370	99.274830
STN0571	บ้านพันวาล 4	ต.รับร้อ อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.796100	98.977500
STN0572	บ้านบางฝนตก	ต.รับร้อ อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.776600	99.046390
STN0573	บ้านหนองปลา	ต.ท่าหิน อ.สวี จ.ชุมพร	10.223700	99.154600
STN0574	บ้านห้วยแก้ว	ต.นาสัก อ.สวี จ.ชุมพร	10.126090	98.950200
STN0575	บ้านหินลูกช้าง	ต.ทุ่งควัฒ์ อ.ละแม จ.ชุมพร	9.778900	98.958600
STN0723	บ้านโตนดหาดัน	ต.นาพญา อ.หลังสวน จ.ชุมพร	9.873730	99.106180
STN0724	บ้านหัวเขาท่ากอ	ต.พระรักษ์ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	9.950630	99.122190
STN0725	บ้านจำปุย	ต.ช่องไม้แก้ว อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร	9.849780	98.916630
STN0726	บ้านห้วยใหญ่	ต.เขาทะลุ อ.สวี จ.ชุมพร	10.116850	99.017520
STN0727	บ้านช่องบอน	ต.เขาค่าย อ.สวี จ.ชุมพร	10.213540	98.915970
STN0728	บ้านวังประดิษฐ์	ต.สวนแตง อ.ละแม จ.ชุมพร	10.092950	98.889190
STN0729	บ้านนาจันจิว	ต.สวนชุมพร อ.ละแม จ.ชุมพร	9.738940	99.101270
STN0798	บ้านห้วยตาสิงห์	ต.บ้านควน อ.หลังสวน จ.ชุมพร	9.832650	99.021340
STN0799	บ้านปากแพรก	ต.นากระตาม อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.600070	99.151690
STN0800	บ้านประชาธิปไตย	ต.ชุมโค อ.ปะทิว จ.ชุมพร	10.792420	99.340800
STN0801	บ้านดวงดี	ต.สองพี่น้อง อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.901200	99.148830
STN0802	บ้านห้วยใหญ่	ต.สองพี่น้อง อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.962330	99.246330
STN0803	บ้านโป่งบอน	ต.หงษ์เจริญ อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.835520	99.150730
STN0804	บ้านวังพุง	ต.หินแก้ว อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.609730	99.076220
STN0805	บ้านจันทิง	ต.หินแก้ว อ.ท่าชะงู จ.ชุมพร	10.567200	98.998250
STN0806	บ้านในจวม	ต.บ้านนา อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร	10.482200	98.955690
STN0807	บ้านน้ำชล	ต.ทุ่งระยง อ.สวี จ.ชุมพร	10.276750	98.929200
STN0808	บ้านควนสามัคคี	ต.ครน อ.สวี จ.ชุมพร	10.351390	98.968590
STN0809	บ้านหนองตำเสา	ต.ถ้ำสิงห์ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร	10.424420	99.041460

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	latitude	longitude
STN0810	บ้านคลองนูน	ต.ปังหวาน อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	9.948810	98.902890
STN0811	บ้านทับซอน	ต.ปากทรง อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	9.774970	98.693300
STN0850	บ้านท่าตีน	ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	9.817270	98.791600
STN1042	บ้านห้วยใหญ่	ต.นาสัก อ.สวี จ.ชุมพร	10.227470	98.978600
STN1043	บ้านโนนแจะ	ต.ปากทรง อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	9.745430	98.758220
STN1044	บ้านเสียบญวน	ต.วังใหม่ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร	10.507210	99.065210
STN1725	บ้านทุ่งมั่งกะตาล	ต.ดอนยาง อ.ปะทิว จ.ชุมพร	10.884505	99.314796
STN1726	บ้านพละ	ต.เขาไชยราช อ.ปะทิว จ.ชุมพร	10.936057	99.265769
STN1731	บ้านควน	ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	9.787064	98.788012
STN1736	บ้านคลองราง	ต.พระรักษ์ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	9.897285	98.863869
STN1739	บ้านดอนเมา	ต.ตะโกทุ่ง อ.ตะโก จ.ชุมพร	10.053454	99.053551
STN1740	บ้านตาเงาะ	ต.สองพี่น้อง อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	10.883278	99.242298
STN1742	บ้านเขาวง	ต.บ้านนาเมืองชุมพรชุมพร	10.465459	99.076830
STN1747	บ้านดอนกระเจาย	ต.วังตะกอก อ.หลังสวน จ.ชุมพร	9.974858	99.042699
STN1748	บ้านสะพานหิน	ต.สลุย อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	10.835051	99.257766
STN1763	บ้านคลองเรือ	ต.ปากทรง อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร	9.688383	98.669213
STN1802	บ้านสามไกร*	ต.หงษ์เจริญ อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	10.732448	99.178432
STN0132	บ้านสวนปราง	ต.คลองสระ อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	9.014880	99.641230
STN0135	บ้านสามแยกอินทรีทอง	ต.คลองพา อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9.684300	98.940950
STN0136	บ้านบางเมาะ	ต.ตะกุกเหนือ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี	9.249750	98.890370
STN0137	บ้านธารวงศ์อารีย์	ต.เพิ่มพูนทรัพย์ อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี	8.771430	99.432760
STN0159	บ้านไทรงาม	ต.ท่าขนอน อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.094720	98.904590
STN0160	บ้านเขาหลัก	ต.ปากหมาก อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี	9.423100	98.928520
STN0161	บ้านเคี่ยมพะาะ	ต.ปากฉลุย อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี	9.409280	98.872790
STN0162	บ้านเหนือคลอง	ต.บ้านส้อง อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี	8.634190	99.418480
STN0163	บ้านสระบัว	ต.ลำพูน อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี	8.878600	99.432050
STN0164	บ้านคลองปาว	ต.ตะกุกใต้ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี	9.183620	98.900430
STN0221	บ้านในช่อง	ต.สองแพรก อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี	8.491640	99.138900
STN0224	บ้านแม่ทะบน	ต.ประสงค์ อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9.611510	98.940880
STN0286	บ้านคลองมุย	ต.ตะกุกเหนือ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี	9.253540	98.854280
STN0287	บ้านหญ้าปล้อง	ต.คลอง อ.ศกพนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.902620	98.572170
STN0496	บ้านบางเตย	ต.คลองชะอุ่น อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.730430	98.825380
STN0568	บ้านถ้ำผุด	ต.ต้นยวน อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.787600	98.957190
STN0569	บ้านคลองกลาง	ต.โทรโสภา อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.664100	99.088000
STN0570	บ้านใต้โดน	ต.บางสวรรค์ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.629000	98.988400
STN0759	บ้านเขาแก้ว	ต.ประสงค์ อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9.534280	99.133160
STN0760	บ้านช่องยูงทอง	ต.คันธุลี อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9.669750	99.006110
STN0761	บ้านนาดอน	ต.ช้างขวา อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	9.105650	99.443010
STN0762	บ้านช่องช้าง	ต.พรทิ อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี	8.699020	99.385090
STN0763	บ้านเขาหัวควาย	ต.เขาหัวควายพุนพินสุราษฎร์ธานี	9.060230	99.250470
STN0764	บ้านยวนสาว	ต.ท่าขนอน อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.074320	98.891990
STN0765	บ้านเทพนิมิตร	ต.ตะกุกเหนือ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี	9.370460	98.859800
STN0828	บ้านทับขัน	ต.คันธุลี อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9.659160	99.118060
STN1047	บ้านคีรีราษฎร์พัฒนา	ต.เขานิพันธ์ อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี	8.528520	99.384640

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	latitude	longitude
STN1048	บ้านบางหยด	ต.อปีน อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.541170	99.204940
STN1049	บ้านไร่ยาว	ต.ประสงค์ อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9.541910	98.913460
STN1050	บ้านบางลึก	ต.พลุเถื่อน อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.658500	98.695230
STN1051	บ้านเหนือคลอง	ต.ช้างซ้าย อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	8.948520	99.471420
STN1559	บ้านหัวเตย	ต.ท่าอุแท อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	9.040798	99.711619
STN1560	บ้านเขียวหมอน	ต.พนม อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.837498	98.773987
STN1561	บ้านคอกช้าง	ต.ปากแพรก อ.ดอนสัก จ.สุราษฎร์ธานี	9.218205	99.687548
STN1562	บ้านต้นมะพร้าว	ต.ถ้ำสิงขร อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.014540	99.048585
STN1563	บ้านกอบแก้ววัฒนาภิบาล	ต.ลำพูน อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี	8.826409	99.407978
STN1564	บ้านบางหมาน	ต.คลองศก อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.871522	98.740843
STN1565	บ้านคีรีรอบ	ต.ป่าบอน อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	8.982562	99.527717
STN1566	บ้านหนองปลิง	ต.คลองพา อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี	9.582668	99.128020
STN1567	บ้านจำปาทอง	ต.ต้นยวน อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.860429	98.905762
STN1568	บ้านวัดสวาด	ต.ป่าบอน อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	9.026226	99.560952
STN1569	บ้านบางบอน	ต.คลองศก อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.883525	98.651895
STN1570	บ้านบางบ้าน	ต.คลองชะอุ่น อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.693174	98.790237
STN1571	บ้านบางกา	ต.กะเปา อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.011631	98.919052
STN1572	บ้านกรูด	ต.กรูด อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	9.084214	99.528693
STN1573	บ้านมะขาม	ต.ท่าอุแท อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	9.149392	99.629586
STN1574	บ้านม่วงลิบ	ต.คลองสระ อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี	8.988996	99.602351
STN1575	บ้านขลุ่ยพัฒนา	ต.นาใต้ อ.บ้านนาเดิม จ.สุราษฎร์ธานี	8.890400	99.327238
STN1576	บ้านเบญจา	ต.พลุเถื่อน อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	8.764658	98.760921
STN1577	บ้านใน	ต.ปากแพรก อ.ดอนสัก จ.สุราษฎร์ธานี	9.122920	99.678764
STN1578	บ้านเขาวง	ต.ปากแพรก อ.ดอนสัก จ.สุราษฎร์ธานี	9.089847	99.755967
STN1674	บ้านหน้าเขา	ต.บ้านเสด็จ อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	8.768394	99.053163
STN1675	บ้านเกาะแก้ว	ต.เขาคอก อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	8.871301	99.207571
STN1678	บ้านบางสาว	ต.เขาวง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี	8.924759	98.909439
STN1679	บ้านโพธิ์พนา	ต.ตะกุกใต้ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี	9.207672	99.009213
STN1682	บ้านเขียวขวัญ	ต.ตะกุกเหนือ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี	9.213195	98.946317
STN1683	บ้านสันติสุข	ต.บ้านเสด็จ อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี	8.689837	99.040761
STN1741	บ้านหน้าชิง	ต.ปากฉลุย อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี	9.305716	98.949609
STN1743	บ้านกอไพล	ต.ปากฉลุย อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี	9.280808	99.042184
STN1774	บ้านควนเขียว	ต.ปลายพระยา อ.ปลายพระยา จ.กระบี่	8.671112	98.871423
STN1803	บ้านย่านตะเคียน*	ต.โทรโสภ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.576101	99.051482
STN1804	บ้านสามพัน*	ต.โทรซิง อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี	8.551737	99.142440
STN1805	บ้านคลองเหียง*	ต.ท่าฉาง อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี	9.268368	99.152105
STN1806	บ้านหวายนิม*	ต.น้ำหัก อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.137128	98.957323
STN1807	บ้านเขาวง*	ต.บ้านยาง อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี	9.068107	98.983193
STN0219	บ้านช่องเหียง	ต.บ้านนิคม อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช	7.954960	99.488370
STN0500	บ้านหน้าเขา	ต.นาไม้ไผ่ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.123830	99.549490
STN0753	บ้านไล่ใหญ่เหนือ	ต.ไล่ใหญ่ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.173270	99.719520
STN0754	บ้านหน้าเขา	ต.นาหลวงเสน อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.226200	99.700570
STN0816	บ้านควนหินราว	ต.บ้านลำนาวบางขัน จ.นครศรีธรรมราช	8.024520	99.453370
STN0817	บ้านเคี่ยมงาม	ต.บ้านลำนาว อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช	7.955900	99.441400

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	latitude	longitude
STN0818	บ้านทุ่งอินทนิล	ต.บางขัน อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช	8.077820	99.425650
STN1018	บ้านเขาโร	ต.เขาโร อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.011060	99.613180
STN1717	บ้านคลองตูกเหนือ	ต.กะปาง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	8.018010	99.723095
STN0057	บ้านคีรีวง	ต.กำโลน อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	8.438050	99.773590
STN0059	บ้านทรายงาม	ต.ห้วยปริก อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.583170	99.462570
STN0060	บ้านพิต้า	ต.กรุงชิง อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	8.740270	99.653670
STN0061	บ้านปากลง	ต.กรุงชิง อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	8.806480	99.601580
STN0062	บ้านจุฬารณพัฒนา	ต.เขาพระ อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	8.594320	99.573070
STN0064	บ้านในทับ	ต.พรหมโลก อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช	8.508690	99.816480
STN0066	บ้านสำนักเนียน	ต.เขาน้อย อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช	8.934700	99.699610
STN0067	บ้านน้ำร้อน	ต.สีคีต อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช	8.986420	99.769110
STN0079	บ้านคันเบ็ด	ต.เขาแก้ว อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	8.365720	99.758010
STN0083	บ้านน้ำรอบ	ต.ลานสกา อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	8.305840	99.785300
STN0153	บ้านห้วยไม้แก่น	ต.ร่อนพิบูลย์ อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	8.252360	99.837900
STN0213	บ้านผิยนบน	ต.เทพราช อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช	8.874650	99.778900
STN0214	บ้านใสเชือ	ต.เขาพระ อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	8.620860	99.594500
STN0217	บ้านวังลุง	ต.ทอนหงส์ อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช	8.591060	99.777890
STN0218	บ้านขุนพิง	ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	8.267770	99.822090
STN0289	บ้านหน้าถ้ำ	ต.นาแหร อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	8.665480	99.765330
STN0290	บ้านร่อนนา	ต.ร่อนพิบูลย์ อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	8.180560	99.835570
STN0291	บ้านเหนือคลอง	ต.ทุ่งโพธิ์ อ.จุฬารณ จ.นครศรีธรรมราช	8.076930	99.775360
STN0501	บ้านหินราว	ต.เขาขาวทุ่งสงนครศรีธรรมราช	8.181670	99.470940
STN0502	บ้านหัวโคก	ต.นบพิตำ อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	8.731600	99.745340
STN0503	บ้านนางเอื้อย	ต.กระทุง อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	8.559560	99.536270
STN0504	บ้านเขาเหล็ก	ต.นบพิตำ อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	8.768400	99.725100
STN0582	บ้านห้วยกลาง	ต.กระทุง อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	8.586261	99.496760
STN0739	บ้านทอนผกูกุด	ต.นบพิตำ อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	8.721700	99.793180
STN0740	บ้านนบ	ต.กรุงชิง อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	8.792720	99.703160
STN0741	บ้านเขาเหล็ก	ต.ทุ่งปรัง อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช	8.976840	99.848050
STN0742	บ้านในเพล	ต.ขนอม อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช	9.125780	99.874660
STN0743	บ้านหน้าเหมือง	ต.ควนทอง อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช	9.143690	99.789320
STN0744	บ้านน้ำฉา	ต.เทพราช อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช	8.897320	99.830210
STN0745	บ้านห้วยทรายทอง	ต.ทุ่งไผ่ อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช	9.053240	99.888570
STN0746	บ้านห้วยหินลับ	ต.ทุ่งไผ่ อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช	9.079250	99.832050
STN0747	บ้านท่างาม	ต.ท่าเรือ อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช	8.442020	99.833650
STN0748	บ้านท่าแพ	ต.ช้างกลาง อ.ช้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช	8.350060	99.677410
STN0749	บ้านคลองไชยใต้	ต.กะเปียด อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.509850	99.459270
STN0750	บ้านควนนันท	ต.ไม้เรียง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.473400	99.449670
STN0751	บ้านเหนือคลองระแนะ	ต.เขาพระ อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	8.589910	99.621680
STN0752	บ้านเหนือฟ้า	ต.พิปูน อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	8.530290	99.638020
STN0843	บ้านยางค้อม	ต.ยางค้อม อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช	8.535880	99.610270
STN0844	บ้านดินดอน	ต.ท่าดี อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	8.403840	99.818310
STN1019	บ้านหน้าเหม	ต.ช้างกลาง อ.ช้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช	8.324460	99.636250
STN1020	บ้านปลายระแนะ	ต.ละอาย อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.459960	99.629700

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

รหัสสถานี	ชื่อสถานี	ตำแหน่ง	latitude	longitude
STN1021	บ้านจันดีเมืองใหม่	ต.จันดี อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช	8.378080	99.552250
STN1596	บ้านนาทอน	ต.ตลิ่งชัน อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช	8.790631	99.825486
STN1598	บ้านห้วยตง	ต.กรุงชิง อ.นบพิตำ จ.นครศรีธรรมราช	8.918984	99.611986
STN1613	บ้านคลองฉนวนจันทร์	ต.คูลิต อ.ฉ่ำพรรณรา จ.นครศรีธรรมราช	8.445369	99.371040
STN1614	บ้านน้ำน้อยเหนือ	ต.ช้างกลาง อ.ช้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช	8.383586	99.619279
STN1623	บ้านต้นกอ	ต.ร่อนพิบูลย์ อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	8.143581	99.803812
STN1716	บ้านวังหอน	ต.วังอ่าง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	7.891836	99.791607
STN1718	บ้านโพธิ์ประสิทธิ์	ต.ฉ่ำพรรณรา อ.ฉ่ำพรรณรานนครศรีธรรมราช	8.405911	99.401296
STN1796	บ้านพระเลียบ*	ต.ท่าจีน อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช	8.684380	99.857601
STN1797	บ้านไม้เลียบ*	ต.เกาะขันธ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	7.901858	99.927705

4.6 การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ

เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในช่วงเกิดสาธารณภัยให้ส่วนราชการและประชาชนได้รับรู้ข่าวสารและเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น จะช่วยให้ประชาชนมีความตระหนักถึงภัยอันตรายที่เกิดขึ้นและลดความตื่นตระหนกตกใจ ความกลัวเกินกว่าเหตุและความเข้าใจผิดตลอดจนความสับสนอลหม่าน ด้านข้อมูลข่าวสารและกระแสข่าวลือต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่และภาพลักษณ์ของหน่วยงานและเพื่อการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยของหน่วยงานอย่างถูกต้องมีความเป็นเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมอบหมายให้ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมและประสานข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงด้านสาธารณภัยและการให้ความช่วยเหลือให้ประชาชนได้รับทราบอย่างถูกต้องทันเหตุการณ์และต่อเนื่องโดยกำหนดแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(1) ฝ่ายประชาสัมพันธ์ในส่วนอำนวยการ ภายใต้ศูนย์บัญชาการจังหวัด ควรกำหนดแผนประชาสัมพันธ์สำหรับใช้ปฏิบัติในช่วงเกิดสถานการณ์ภัย ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมพร้อม การกำหนดรูปแบบการดำเนินงานว่าควรมีอะไรบ้าง ดำเนินงานอย่างไร และจัดแบ่งหน้าที่และแนวทางปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ให้จัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลร่วม (Joint Information Center: JIC) เพื่อเป็นศูนย์ย่อยในศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น รวมทั้งกำหนดเจ้าหน้าที่เฉพาะในการเป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแก่สื่อมวลชน โดยเฉพาะ เพื่อให้ข้อมูลเป็นไปในทิศทางเดียวกันมีเอกภาพ ป้องกันปัญหาความคลาดเคลื่อนในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนที่อาจก่อให้เกิดภาพลักษณ์ในเชิงลบและทำลายความเชื่อถือของผู้ประสบภัยต่อหน่วยงาน

(2) ในระยะเกิดเหตุ ก่อนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชนควรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียด เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ชัดเจน รวมทั้งต้องเป็นภาษาที่เข้าใจง่ายป้องกันการสับสนของประชาชน ซึ่งจะช่วยลดความตื่นตระหนกจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่ชัดเจน

(3) ในการประชาสัมพันธ์ ควรคำนึงถึงความรู้สึกของผู้รับข่าวสาร และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ภัยพิบัติ โดยเฉพาะผู้ประสบภัยพิบัติ ซึ่งควรนำเสนอในลักษณะของการให้ขวัญและกำลังใจและเป็นการรายงานข่าวด้วยความถูกต้องและชัดเจน รูปแบบของการสื่อสารประชาสัมพันธ์จะต้องเหมาะสมกับความสูญเสียที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งสามารถสร้างภาพลักษณ์ในเชิงบวกกับผู้ประสบภัยและสาธารณชน ตลอดจนป้องกันการเกิดปัญหาเรื่องความเสื่อมเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายหลังจากสถานการณ์ภัยพิบัติสงบลงแล้ว

(4) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ควรดำเนินการด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง ทางสื่อต่างๆ ทั้งสื่อในท้องถิ่นและสื่อวิทยุกระจายเสียง หอกระจายข่าว โทรทัศน์เคเบิลทีวี และสื่อสังคมออนไลน์เพื่อลดผลกระทบจากกระแสข่าวลือ ที่อาจเกิดขึ้นในช่วงที่เกิดสถานการณ์ภัยพิบัติ และในกรณีที่มีข่าวเชิงลบที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์หน่วยงาน ควรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารพร้อมชี้แจงข้อเท็จจริงให้สาธารณชนได้เข้าใจถูกต้องตรงกัน

(5) กรณีที่เกิดภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือต่อหน่วยงานส่วนกลาง เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชนต่อไป

ตัวอย่างโครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ดังในภาพประกอบ 4-15

หมายเหตุ : โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยยึดหลักมาตรฐาน เอกภาพในการจัดการ และความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์การในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ภาพประกอบ 4-15 ตัวอย่างโครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด

4.7 เกณฑ์การพิจารณาสถานการณ์น้ำเตือนภัย และวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตาม หลักวิชาการ

4.7.1 ผังน้ำ

จากภาพประกอบ 4-16 แสดงถึงตำแหน่งเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ ซึ่งในกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ประกอบไปด้วย ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองกะทูน อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส อ่างเก็บน้ำบ้านเสม็ดจวน อ่างเก็บน้ำคลองดินแดง อ่างเก็บน้ำบางทรายนวล อ่างเก็บน้ำคลองสวนหนึ่ง อ่างเก็บน้ำบางกำปรัต อ่างเก็บน้ำห้วยลึก อ่างเก็บน้ำคลองหยา และ เขื่อนรัชชประภา ภาพประกอบ 4-17 ถึง ภาพประกอบ 4-19 แสดงถึงลำน้ำสำคัญในแต่ละจังหวัดและจุดติดตั้งสถานีโทรมาตร ของจังหวัด นครศรีธรรมราช ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ซึ่งจะประกอบไปด้วย 3 หน่วยงาน คือ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) กรมทรัพยากรน้ำ และกรมชลประทาน ภาพประกอบ 4-20 ถึง ภาพประกอบ 4-22 แสดงถึงผังการไหลของลำน้ำสายสำคัญในจังหวัด ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี ตามลำดับ

4.7.2 โคง้บริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำในพื้นที่

การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ หมายถึง การกักเก็บน้ำในอ่างเก็บน้ำ และการส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆโดยมีการวางแผนล่วงหน้าว่าควรจะเก็บกักและส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำในแต่ละช่วงเวลา เป็นปริมาณเท่าใด และมีการปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้ตราบเท่าที่สภาพในอนาคตเป็นไปตามที่คาดคะเนไว้ถ้าสภาพในอนาคตต่างจากที่คาดคะเนไว้ในตอนวางแผนการปฏิบัติการอาจต่างจากแผนที่วางไว้เพื่อลดสถานะ การขาดแคลนน้ำหรือน้ำล้นอ่างเก็บน้ำ

สำหรับการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วยโคง้ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำจำเป็นจะต้องเข้าใจโซนปริมาตรเก็บกักของอ่างเก็บน้ำ(Reservoir Storage Zone) ดังภาพประกอบ 4-23 ระดับกักเก็บน้ำต่ำสุด (Minimum Pool level) คือระดับต่ำสุดซึ่งสามารถนำน้ำออกจากอ่างไปใช้ได้ ระดับนี้จะเป็นตัวกำหนดปากของอาคารออก (Outlet) ตัวที่อยู่ต่ำที่สุด ปริมาณน้ำที่อยู่ต่ำกว่าระดับเก็บกักต่ำสุดนี้ เรียกว่า “ปริมาตรสูญเปล่า (Dead Storage)”

(1) ระดับเก็บกักปกติ (Normal Pool Level) คือระดับเก็บกักสูงสุดของอ่างในการปฏิบัติงานตามปกติ (Normal Operation) บางครั้งเรียกว่า “ระดับน้ำสูงสุดปกติ (Normal high Water Level)” ระดับนี้จะเป็นตัวกำหนดระดับสันทางระบายน้ำล้นแบบไม่มีประตูควบคุม ปริมาตรเก็บกักที่อยู่ระหว่างระดับเก็บกักต่ำสุด และระดับเก็บกักปกติ เรียกว่า ปริมาตรใช้การ (Active Storage)

(2) ระดับเก็บกักสูงสุด (Maximum Water Surface) คือระดับน้ำสูงสุดที่ยอมให้เกิดขึ้นในอ่างเก็บน้ำในช่วงเวลาที่มีน้ำท่วมขนาดใหญ่เคลื่อนตัวเข้าสู่อ่างเก็บน้ำ ปริมาตรอ่างที่อยู่ระหว่างระดับน้ำสูงสุดและระดับเก็บกักปกติ เรียกว่า “ปริมาตรเก็บกักน้ำส่วนเกิน (Surcharge

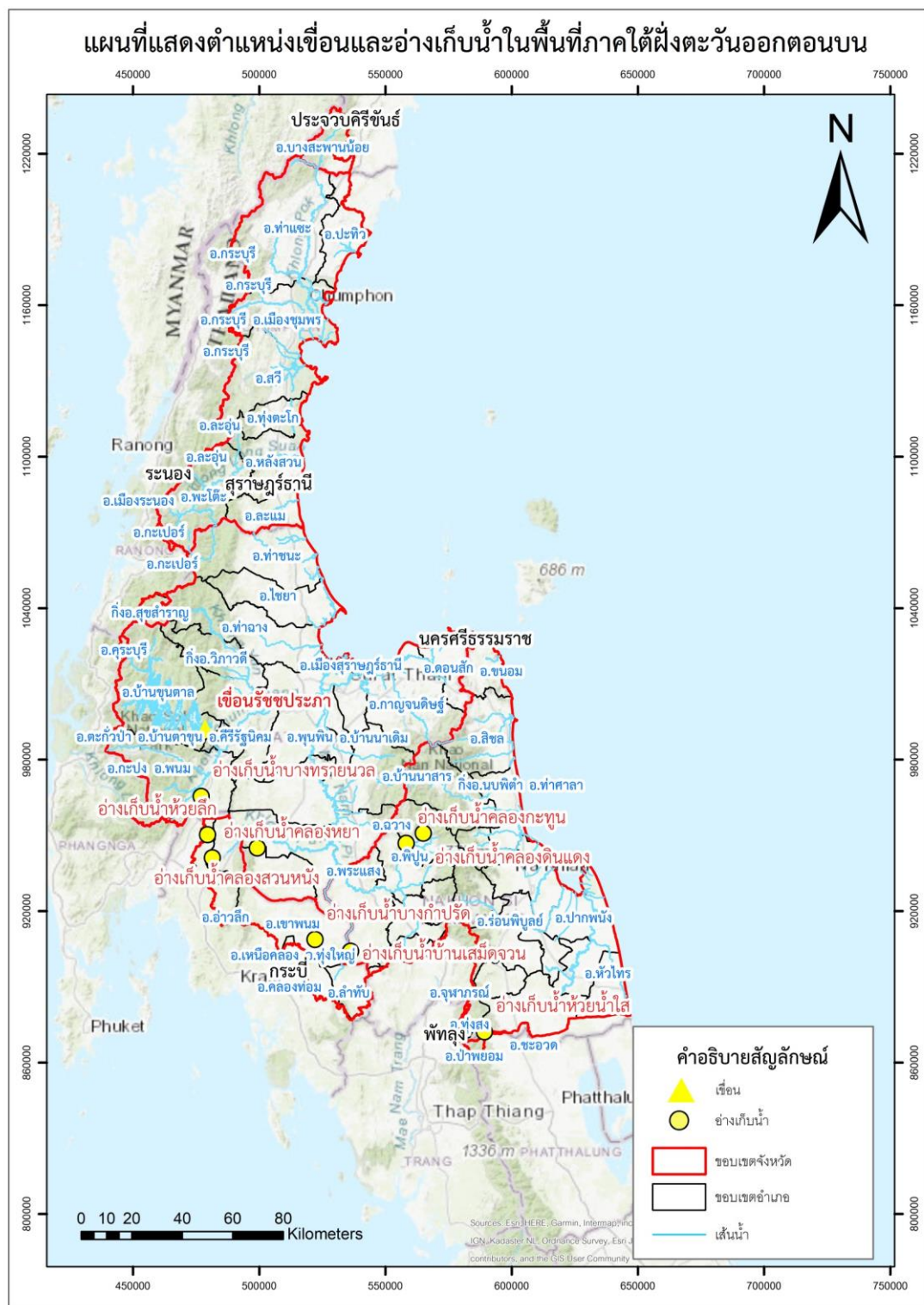
Storage)” เป็นปริมาณที่ทำหน้าที่หน่วงคลื่นน้ำท่วมไม่ให้เคลื่อนที่ไปทางด้านท้ายน้ำเร็วและอัตรา
มากเกินไปจนก่อน้ำท่วมทางด้านท้ายน้ำ

(3) ปริมาตรกักเก็บสำรอง (Surcharge Storage) หมายถึง ปริมาตรอ่างเก็บน้ำที่สำรอง
ไว้ใช้ในกรณี ที่ทางระบายน้ำล้นฉุกเฉิน (Emergency Spillway) ไม่สามารถระบายน้ำได้ทันในช่วงที่
เกิดน้ำท่วม

(4) ระดับน้ำควบคุมตอนบน (Upper Rule Curve, URC) คือ ระดับน้ำตอนบนที่
กำหนดไว้เป็นมาตรฐานของอ่างเก็บน้ำในแต่ละเดือน จำเป็นต้องรักษาระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำไม่ให้มี
ระดับน้ำสูงเกินกว่าระดับควบคุมตอนบน ทั้งนี้เพื่อสำรองปริมาณน้ำที่อยู่ระหว่างระดับน้ำควบคุม
ตอนบนกับระดับเก็บกักสูงสุดไว้สำหรับป้องกันน้ำท่วม

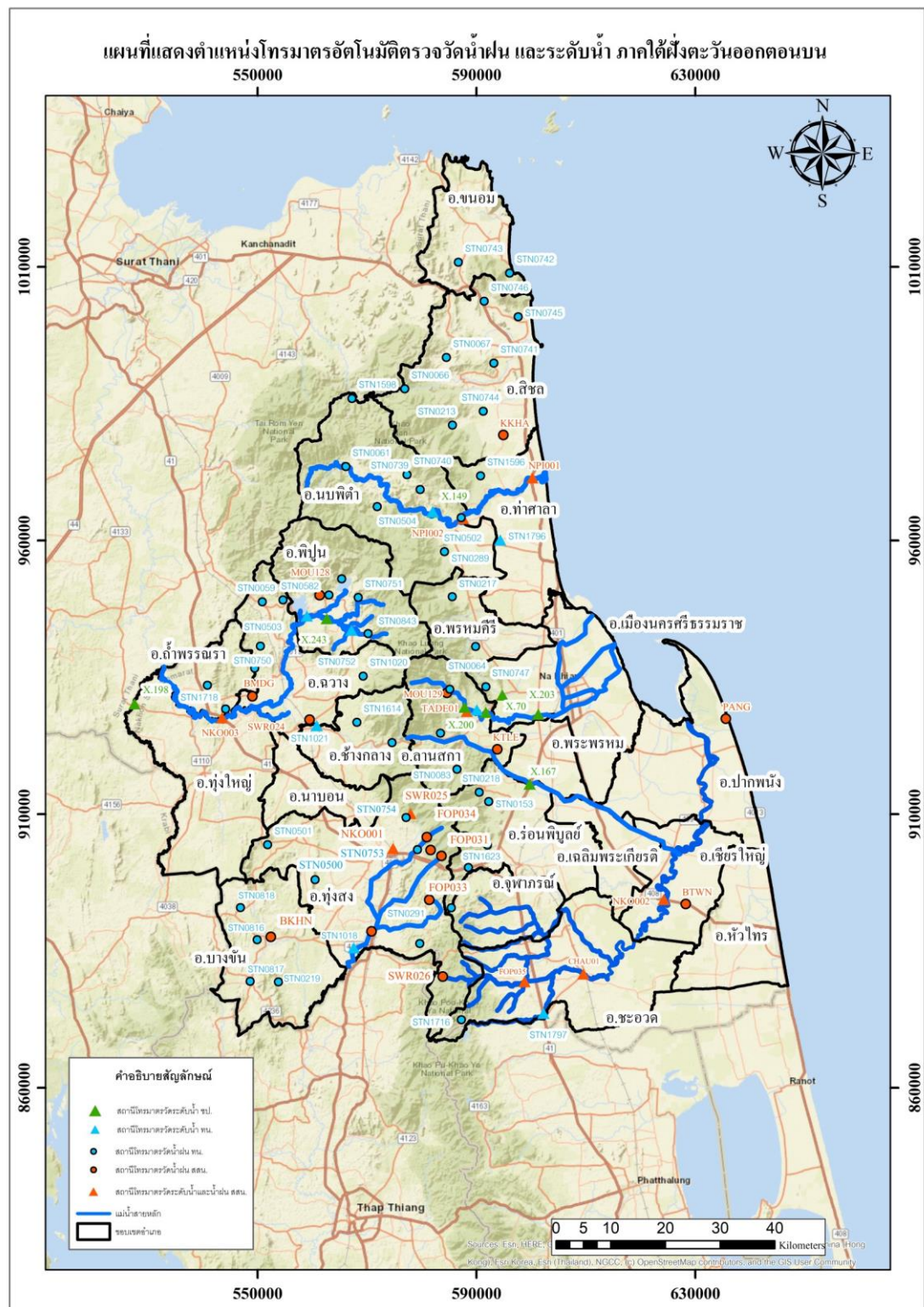
(5) ระดับน้ำควบคุมตอนล่าง (Lower Rule Curve, LRC) คือ ระดับน้ำที่ควบคุมต่ำสุด
ในอ่างเก็บน้ำ ของแต่ละเดือนที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานไม่ให้มีระดับน้ำต่ำกว่าระดับควบคุมตอนล่าง
 ทั้งนี้ เพื่อสำรอง ปริมาณน้ำที่อยู่ระหว่างระดับน้ำควบคุมตอนล่างกักเก็บระดับเก็บกักต่ำสุดไว้สำหรับ
เพาะปลูกในช่วงฤดู แล้งที่มีการขาดแคลนน้ำ

สำหรับในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มีอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาด
ใหญ่ 10 อ่างเก็บน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองกะทูน อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส อ่างเก็บน้ำบ้านเสม็ดจวน
อ่างเก็บน้ำคลองดินแดง อ่างเก็บน้ำบางทรายนวล อ่างเก็บน้ำคลองสวนหมัง อ่างเก็บน้ำบางก่าปรีด
อ่างเก็บน้ำห้วยลึก อ่างเก็บน้ำคลองหย้า และ เขื่อนรัชชประภา

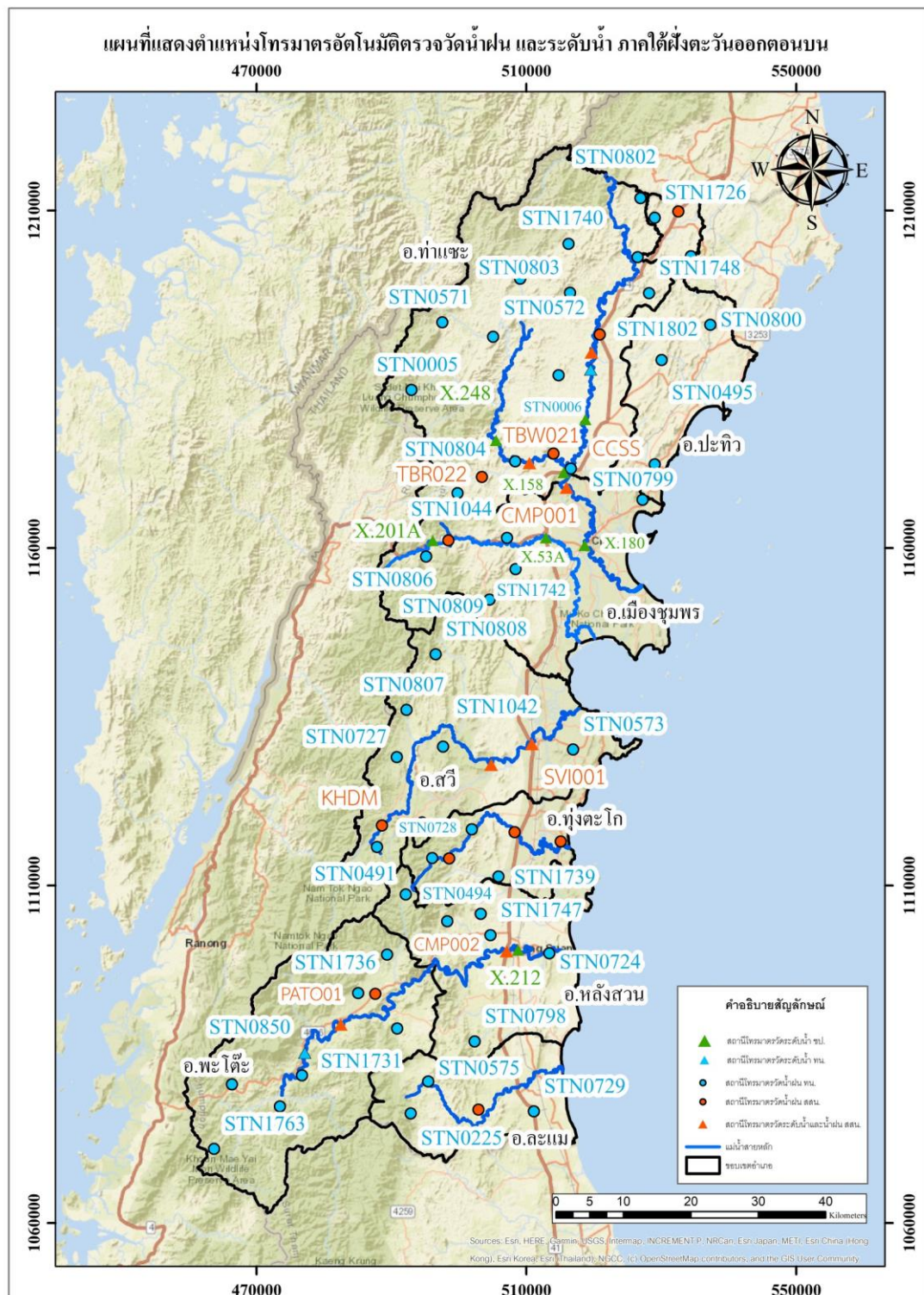

ภาพประกอบ 4-16 แผนที่แสดงตำแหน่งเขื่อนและอ่างเก็บน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

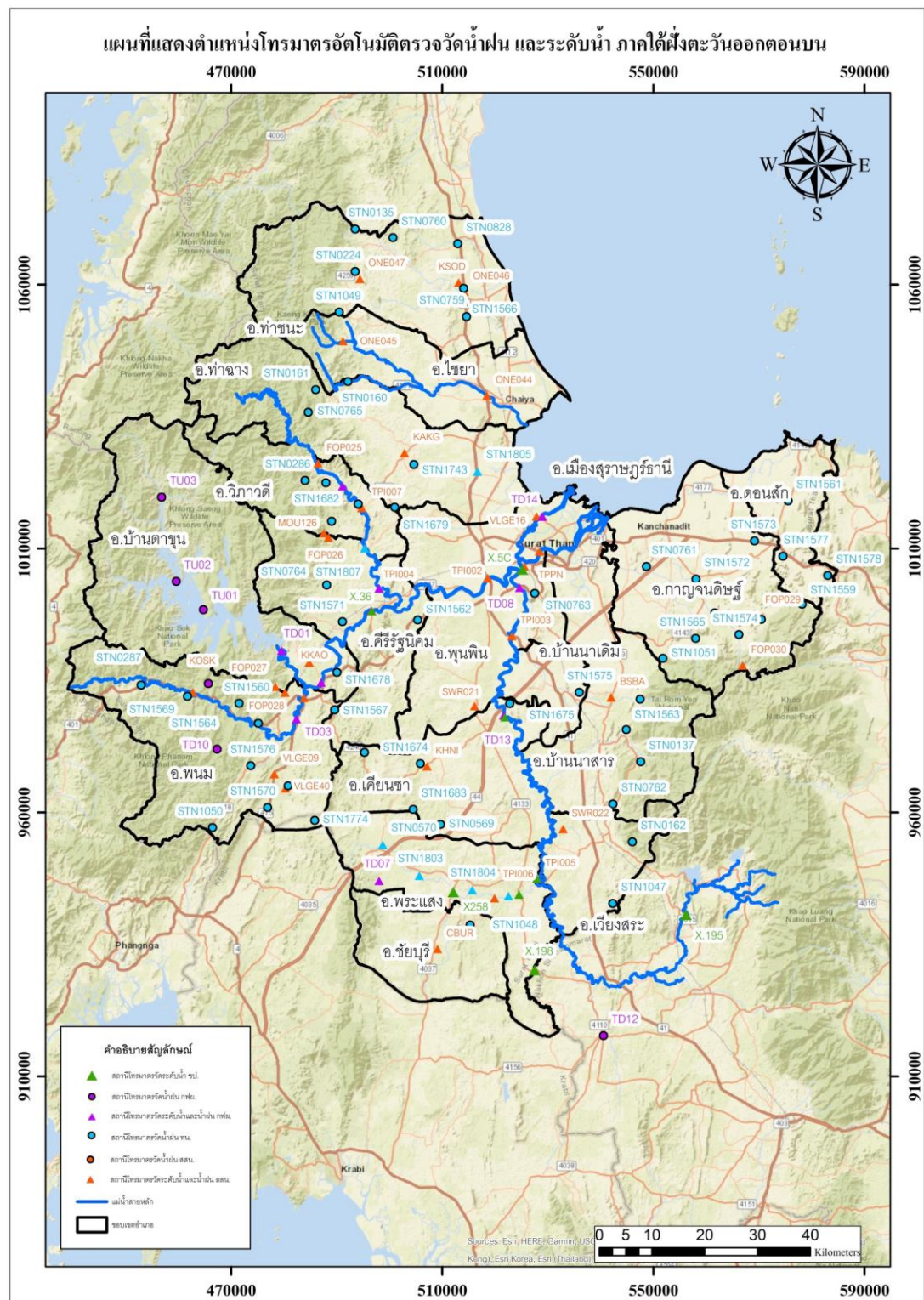

ภาพประกอบ 4-17 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตรอัตโนมัติตรวจวัดน้ำฝนและระดับน้ำ
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพประกอบ 4-18 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตรอัตโนมัติตรวจวัดน้ำฝนและระดับน้ำ
 จังหวัดชุมพร

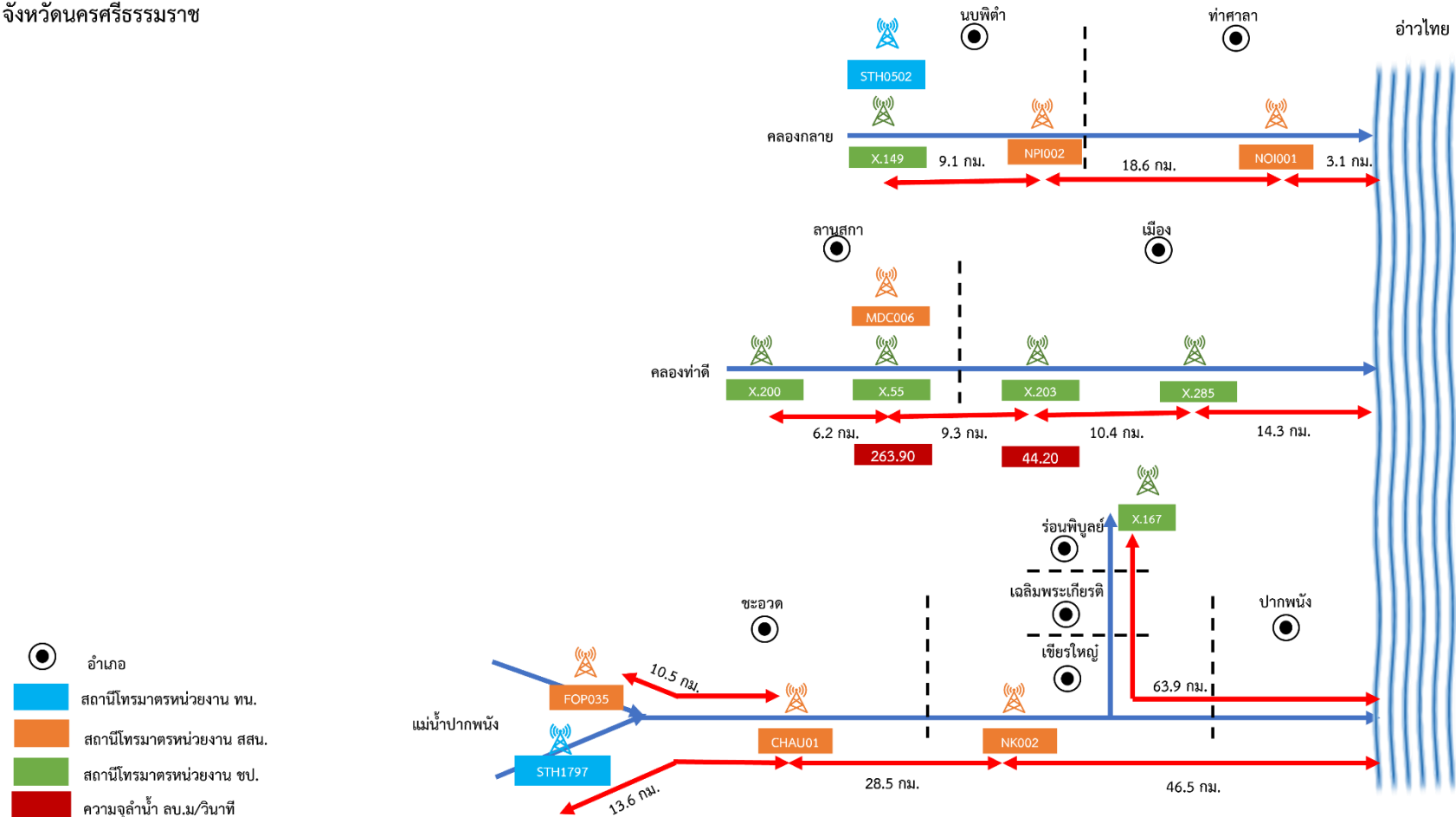
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-19 แผนที่แสดงตำแหน่งโทรมาตรอัตโนมัติตรวจวัดน้ำฝนและระดับน้ำ
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

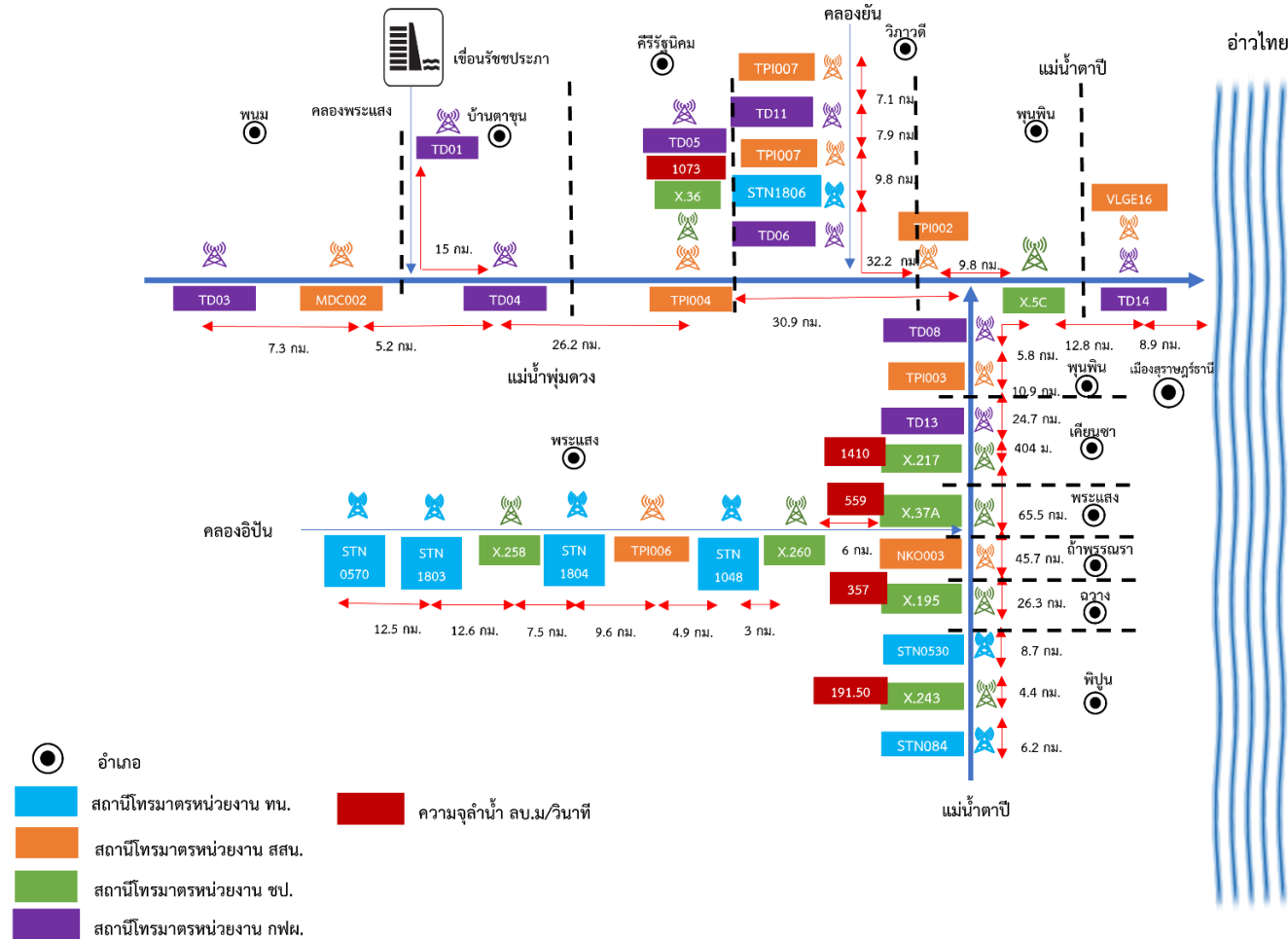
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพประกอบ 4-21 แผนผังการไหลของลำน้ำสายสำคัญ จังหวัดนครศรีธรรมราช

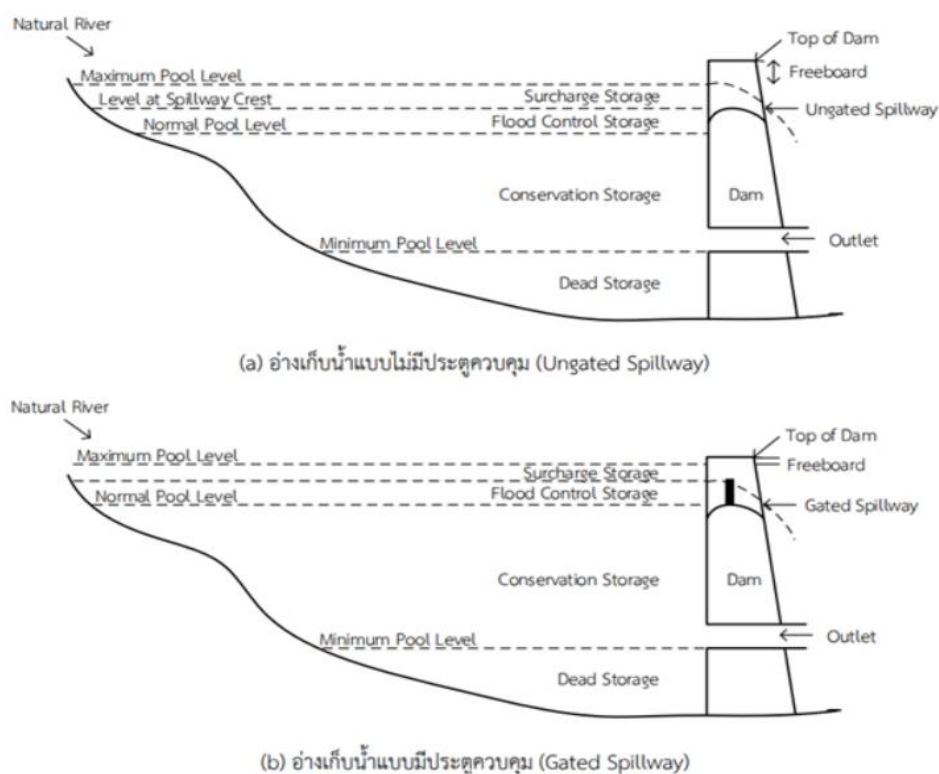
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพประกอบ 4-22 แผนผังการไหลของลำน้ำสายสำคัญ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-23 โชนปริมาตรเก็บกักของอ่างเก็บน้ำ

สำหรับกรมชลประทานได้ใช้หลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วย Reservoir Operation Rule Curves ดังแสดงในตาราง 4-12

ตาราง 4-12 หลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วย Reservoir Operation Rule Curves ของกรมชลประทาน

เงื่อนไข	สภาพอ่างเก็บน้ำ	เกณฑ์การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ
1.	ระดับน้ำเกินระดับเก็บกักปกติ Normal High Water Level (NHWL)	ปล่อยน้ำผ่านทางระบายน้ำล้น (Spillway)
2.	ระดับน้ำสูงกว่า URC ในสภาวะปกติ	ปล่อยน้ำให้กับความต้องการน้ำด้านต่างๆ ให้เต็มที่
3.	ระดับน้ำสูงกว่า URC และมีแนวโน้มจะเกิดสภาวะน้ำหลาก	ปล่อยน้ำเพิ่มทางท่อระบายน้ำ (Outlet Work) ให้เต็มที่ เพื่อเตรียมรับปริมาณน้ำหลาก
4.	ระดับน้ำอยู่ระหว่าง URC และ LRC	ปล่อยน้ำให้กับความต้องการใช้น้ำด้านต่างๆ เป็นผลพลอยได้
5.	ระดับน้ำต่ำกว่าระดับ LRC	ปล่อยน้ำให้กับความต้องการน้ำเท่าที่จำเป็นตามลำดับความสำคัญ
6.	ระดับน้ำต่ำลงถึงระดับเก็บกักต่ำสุด Minimum Water Level (MinWL)	ไม่มีการปล่อยน้ำจากอ่างเก็บน้ำ

แนวทางปฏิบัติของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตในการบริหารอ่างเก็บน้ำโดยจะพยายามควบคุมระดับน้ำให้อยู่ในกรอบของเกณฑ์ควบคุมระดับน้ำสูงสุด (Upper Rule Curve, URC) และเกณฑ์ควบคุมระดับน้ำต่ำสุด (Lower Rule Curve, LRC) ซึ่งจะช่วยให้สามารถบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในภาพรวมตลอดทั้งปี แบ่งเป็น 3 กรณีดังนี้

(6) การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำในสภาวะปกติ ซึ่งการระบายน้ำตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะใช้เส้นควบคุมการปล่อยน้ำ (Operating Rule Curve) เป็นเกณฑ์ทั้งนี้ เพื่อให้ปริมาณน้ำเหมาะสมกับปริมาณน้ำต้นทุนและปริมาณที่ไหลเข้าอ่างเก็บน้ำโดยมีหลักปฏิบัติ ดังนี้

- 1) ควบคุมการระบายน้ำในอ่างเก็บน้ำให้ระดับน้ำอยู่ระหว่าง Upper Rule Curve และ Lower Rule Curve โดยระบายน้ำให้เท่ากับความต้องการน้ำด้านต่างๆ ทางท้ายน้ำ
- 2) เมื่อระดับน้ำสูงกว่า Upper Rule Curve ให้ระบายน้ำเพิ่มขึ้นผ่านเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเพื่อควบคุมให้ระดับอยู่ที่ระดับ Upper Rule Curve
- 3) เมื่อระดับน้ำยังสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนสูงกว่า Flood Control Rule Curve ให้พิจารณาระบายน้ำเพิ่มขึ้นเพื่อควบคุมระดับให้อยู่ที่ระดับ Flood Control Rule Curve
- 4) ในกรณีที่ระดับน้ำต่ำกว่า Lower Rule Curve จะพิจารณาลดการระบายน้ำให้น้อยกว่าปกติ เพื่อรักษาระดับน้ำไม่ให้ต่ำกว่าระดับเก็บกักต่ำสุด
- 5) เมื่อระดับน้ำต่ำกว่าระดับต่ำสุด จะไม่ระบายน้ำออกจากอ่างเก็บน้ำเพื่อป้องกันการขาดแคลนน้ำในปีถัดไป

(7) การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำในช่วงน้ำแล้ง (Deficit Reservoir Operation) โดยแผนจัดสรรน้ำในแต่ละฤดูจะพิจารณาจากปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำเมื่อสิ้นสุดฤดูฝน แนวโน้มการผลิตและการตลาด รวมถึงนโยบายส่งเสริมการเพาะปลูกพืช ฤดูแล้งในกรณีที่ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำมีจำกัด และมีแนวโน้มจะเกิดภาวะน้ำแล้ง การวางแผนจัดสรรน้ำ จำเป็นต้องพิจารณาลำดับความสำคัญของกิจกรรมการใช้น้ำด้านต่างๆ ดังนี้

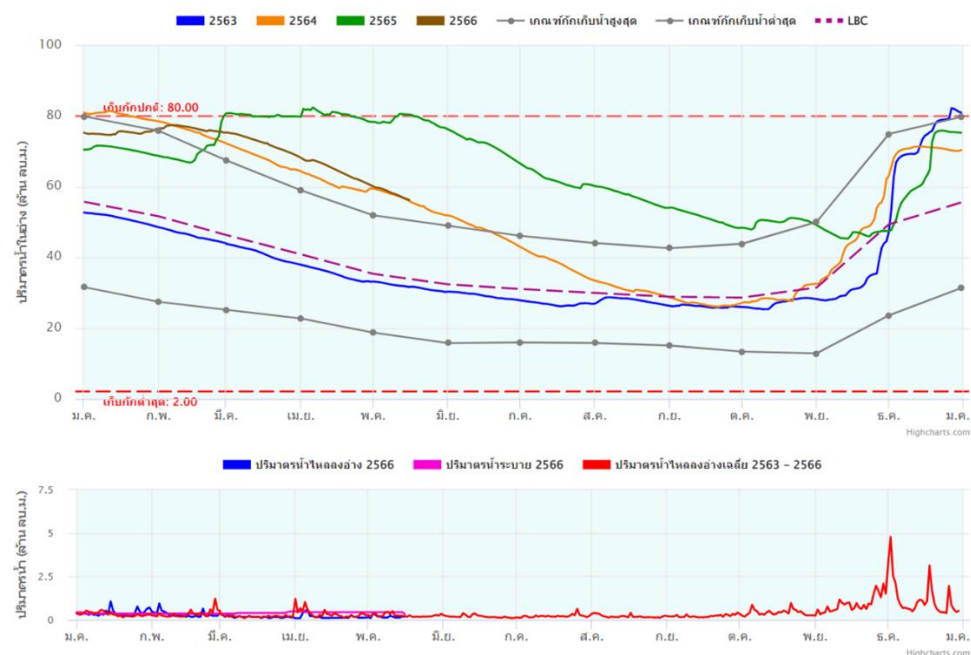
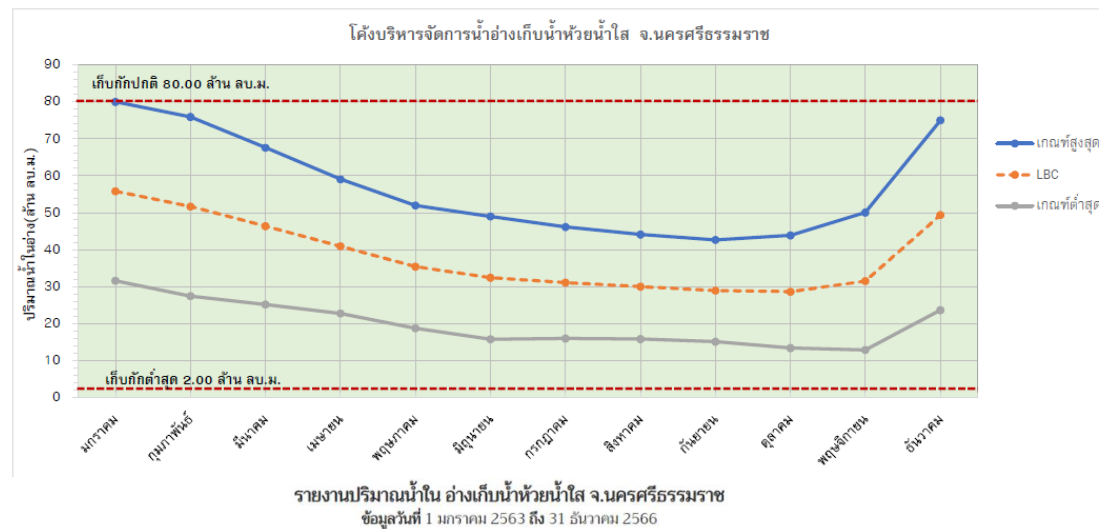
- 1) เพื่อการอุปโภคบริโภคและการประปา
- 2) เพื่อรักษาระบบนิเวศตามลำน้ำเช่น การผลักดันน้ำเค็มการขับไล่ปลาเสีย
- 3) เพื่อการเกษตร
- 4) เพื่อการอุตสาหกรรม

(8) การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำในช่วงน้ำหลาก (Flood Reservoir Operation) เป็นการควบคุมระดับน้ำและการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำในช่วงที่มีปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเพิ่มขึ้นและเป็นปริมาณมาก การวางแผนปฏิบัติการจะเป็นลักษณะของการวางแผนระยะสั้น และการปฏิบัติการตาม

ข้อมูลจริงที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ขณะนั้น มีกระบวนการตัดสินใจในการปฏิบัติการในช่วงน้ำหลากเพื่อความมั่นคงปลอดภัยของตัวเขื่อน หลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดแก่พื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรกรรมทั้งด้านเหนือน้ำและ ด้านท้ายน้ำให้น้อยที่สุด ดังนี้

- 1) เมื่อระดับน้ำสูงกว่า Upper Rule Curve แต่ต่ำกว่า Flood Control Rule Curve ควรระบายน้ำผ่านเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเต็มกำลัง รวมถึงติดตามสถานการณ์ น้ำอย่างใกล้ชิดเพื่อพิจารณาว่าจำเป็นต้อง ระบายน้ำผ่านทางระบายน้ำล้นหรือไม่
- 2) เมื่อระดับน้ำสูงกว่า Flood Control Rule Curve แต่ต่ำกว่า Normal High Water Level ควรระบายน้ำ ผ่านทางระบายน้ำล้นบางส่วน โดยอาจยังไม่ต้องเปิดบานระบายน้ำล้นเต็มที่ แต่พิจารณาตาม สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำ ด้านเหนือน้ำและด้านท้ายน้ำประกอบ พร้อมทั้งระบายน้ำผ่านเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอาคารระบายน้ำต่างๆ (Outlet) อย่างเต็มที่ถ้าไม่เกิดผลกระทบต่อด้านท้ายน้ำมาก
- 3) เมื่อระดับน้ำสูงกว่า Normal High Water Level ควรเปิดบานระบายน้ำล้นเต็มที่ พร้อมทั้งระบายน้ำผ่านเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอาคารระบายน้ำต่างๆ (Outlet) อย่างเต็มที่ถ้าไม่เกิดผลกระทบต่อด้านท้ายน้ำมาก

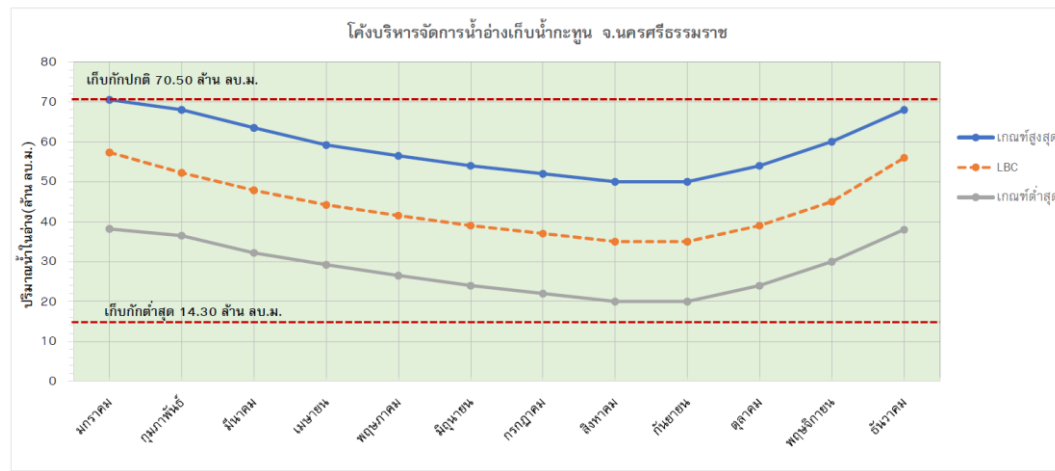
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

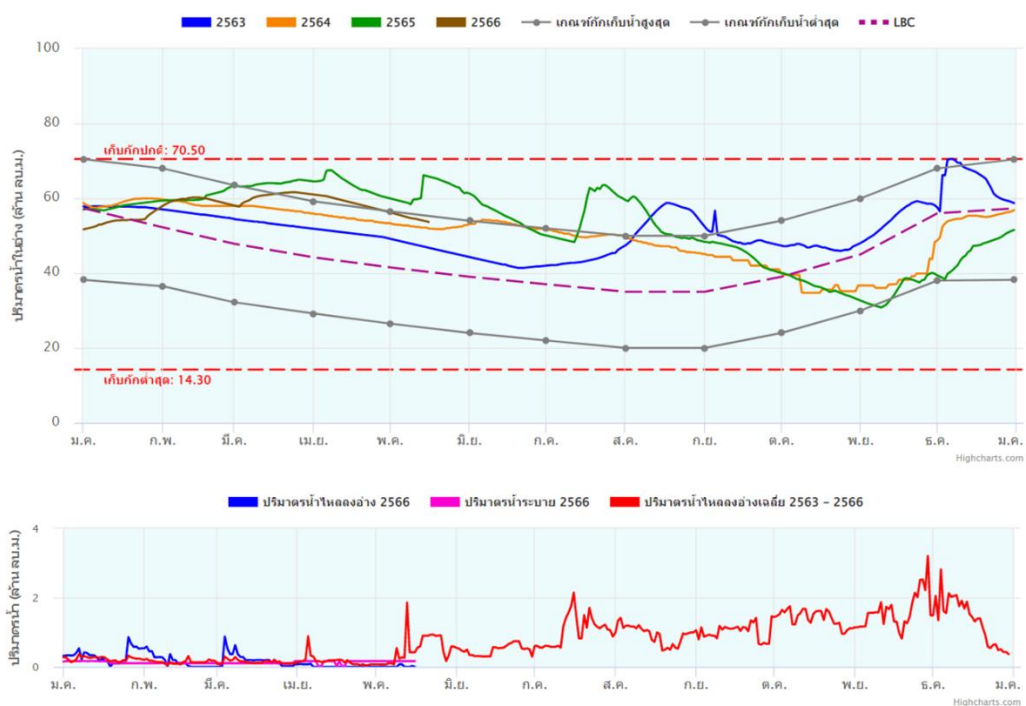
ภาพประกอบ 4-24 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

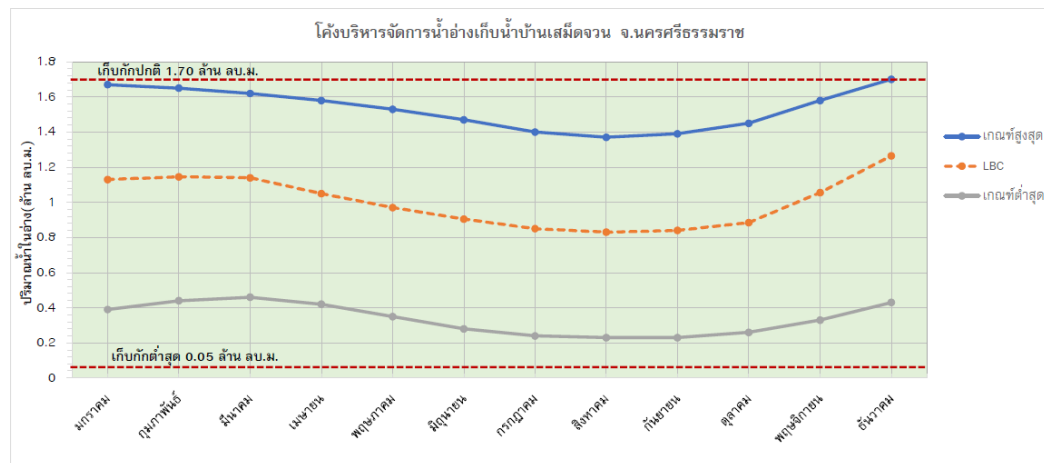
รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำคลองกะทูน จ.นครศรีธรรมราช
 ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2566

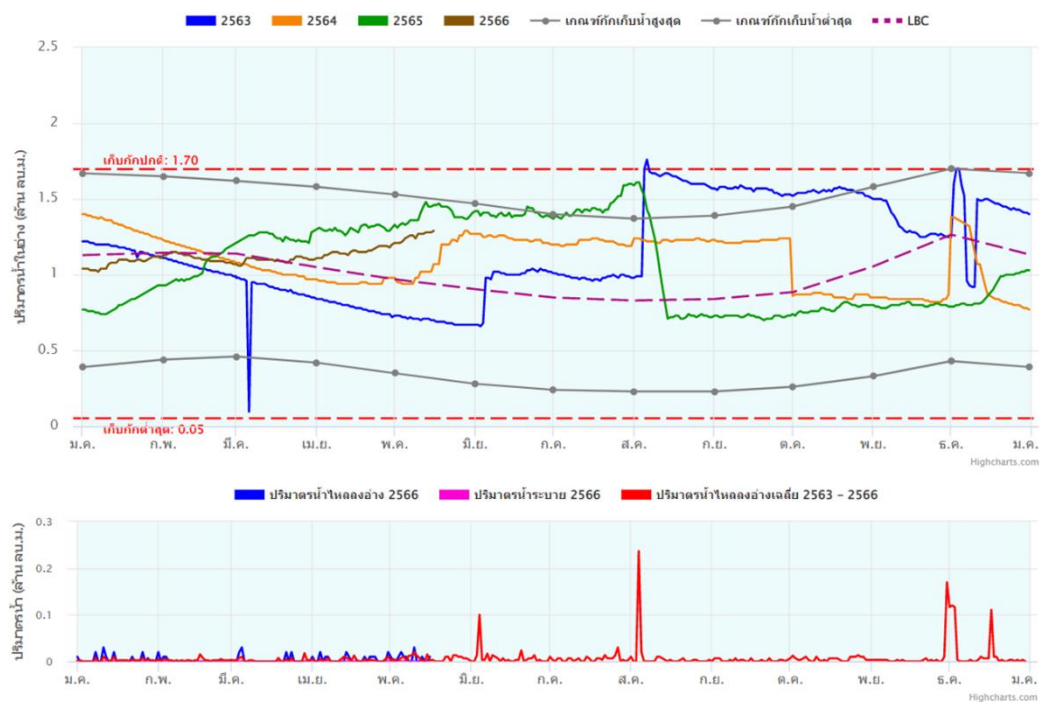
ภาพประกอบ 4-25 โค้งบริหารจัดการการอ่างเก็บน้ำคลองกะทูน

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

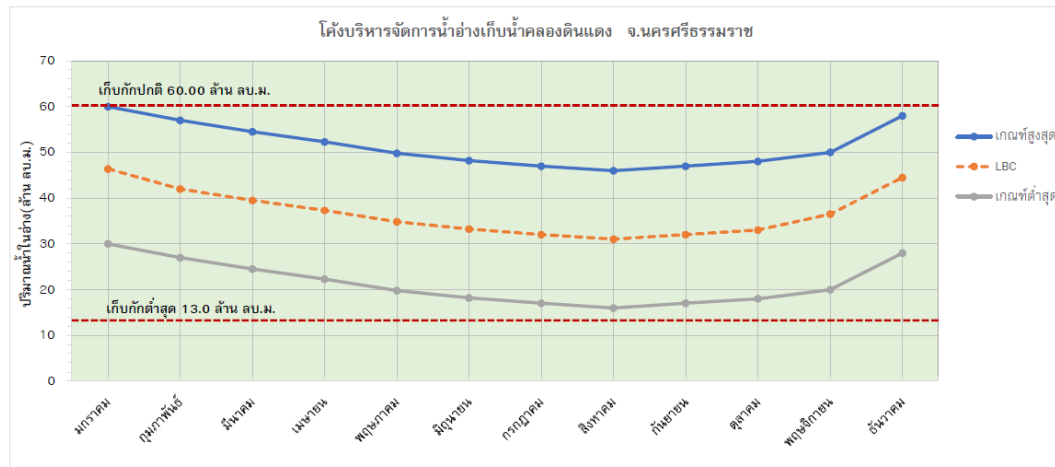
รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำบ้านเสม็ดจวน จ.นครศรีธรรมราช
 ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2566

ภาพประกอบ 4-26 โค้งบริหารจัดการน้ำอ่างเก็บน้ำบ้านเสม็ดจวน

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

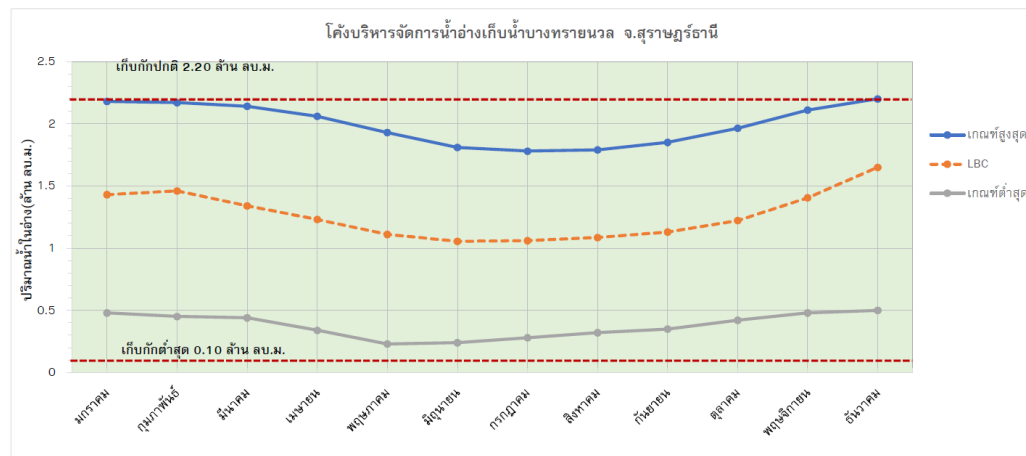
รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำคลองดินแดง จ.นครศรีธรรมราช
 ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2566

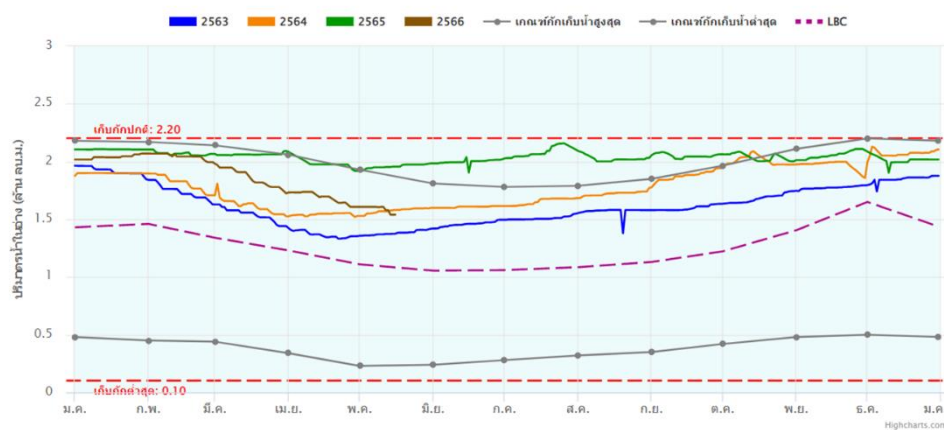
ภาพประกอบ 4-27 โค้งบริหารจัดการน้ำอ่างเก็บน้ำคลองดินแดง

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

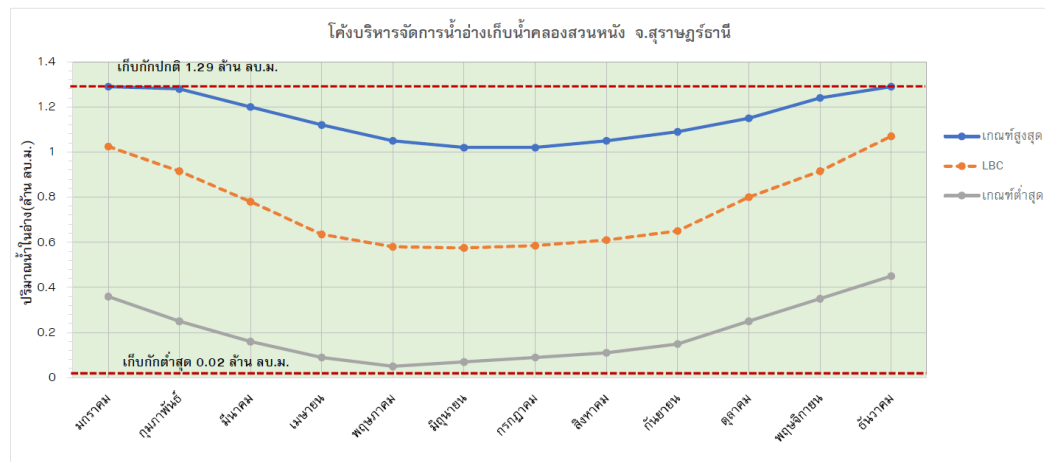
รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำบางทรายนวล จ.สุราษฎร์ธานี
 ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2566

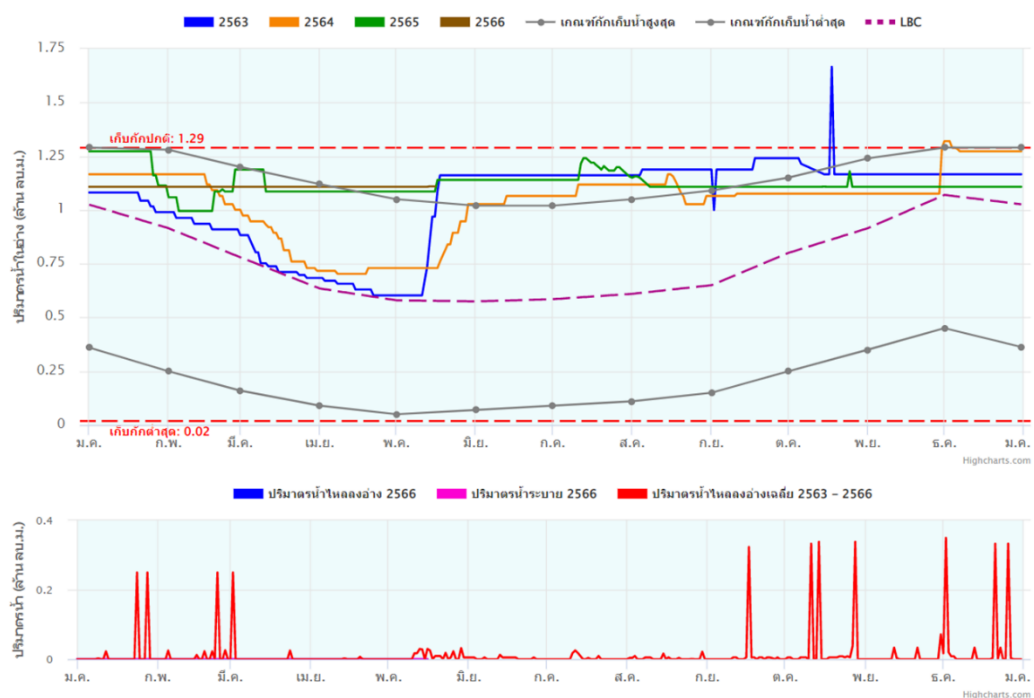
ภาพประกอบ 4-28 โครงการบริหารจัดการน้ำอ่างเก็บน้ำบางทรายนวล

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

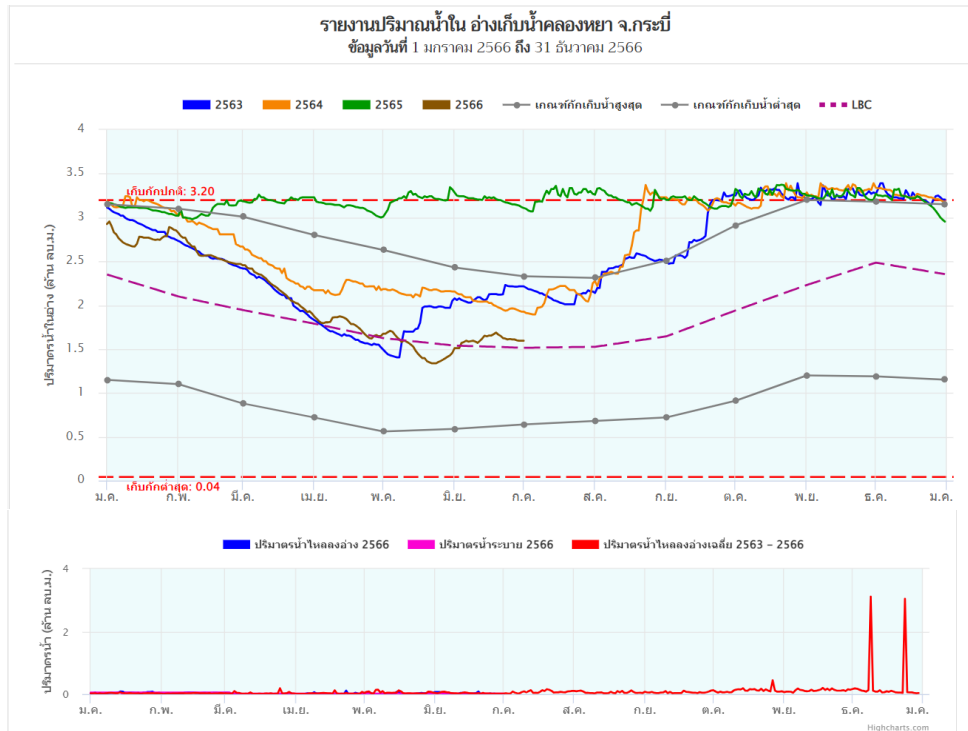
รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำคลองสวนหมัง จ.สุราษฎร์ธานี
 ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2566

ภาพประกอบ 4-29 โครงการบริหารจัดการน้ำอ่างเก็บน้ำคลองสวนหมัง

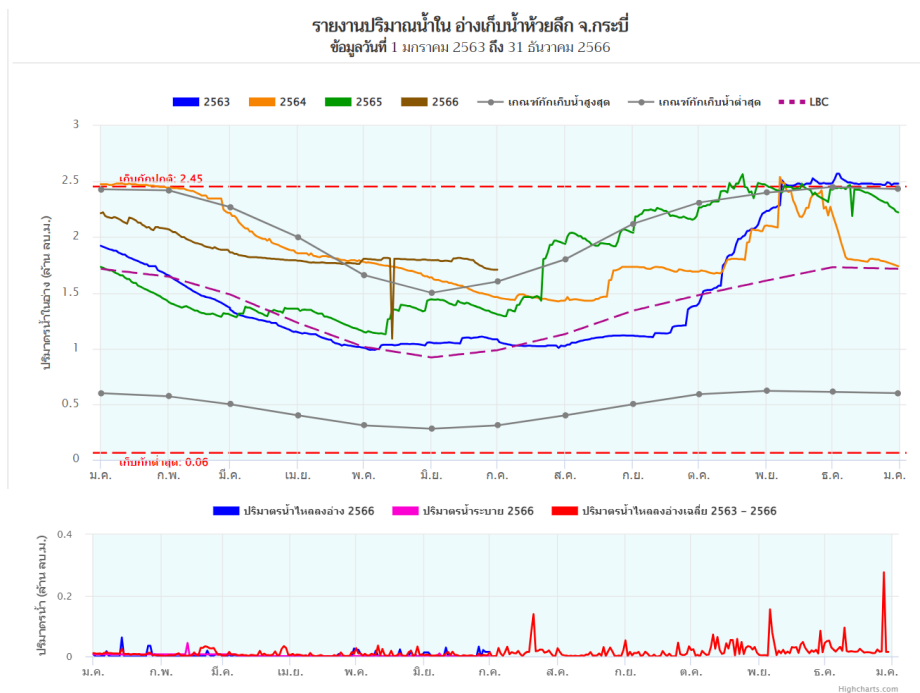
ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-30 โค้งบริหารจัดการจัดการอ่างเก็บน้ำคลองหยา

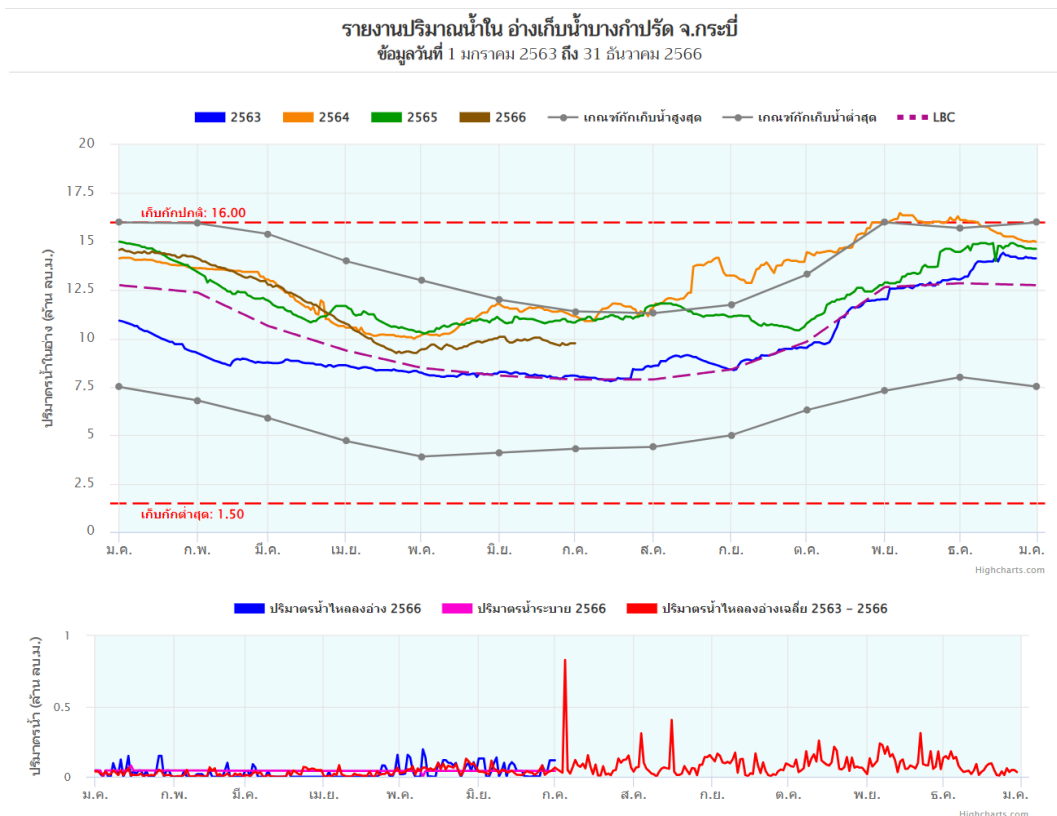
ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทาน

ภาพประกอบ 4-31 โค้งบริหารจัดการจัดการอ่างเก็บน้ำห้วยลึก

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทาน

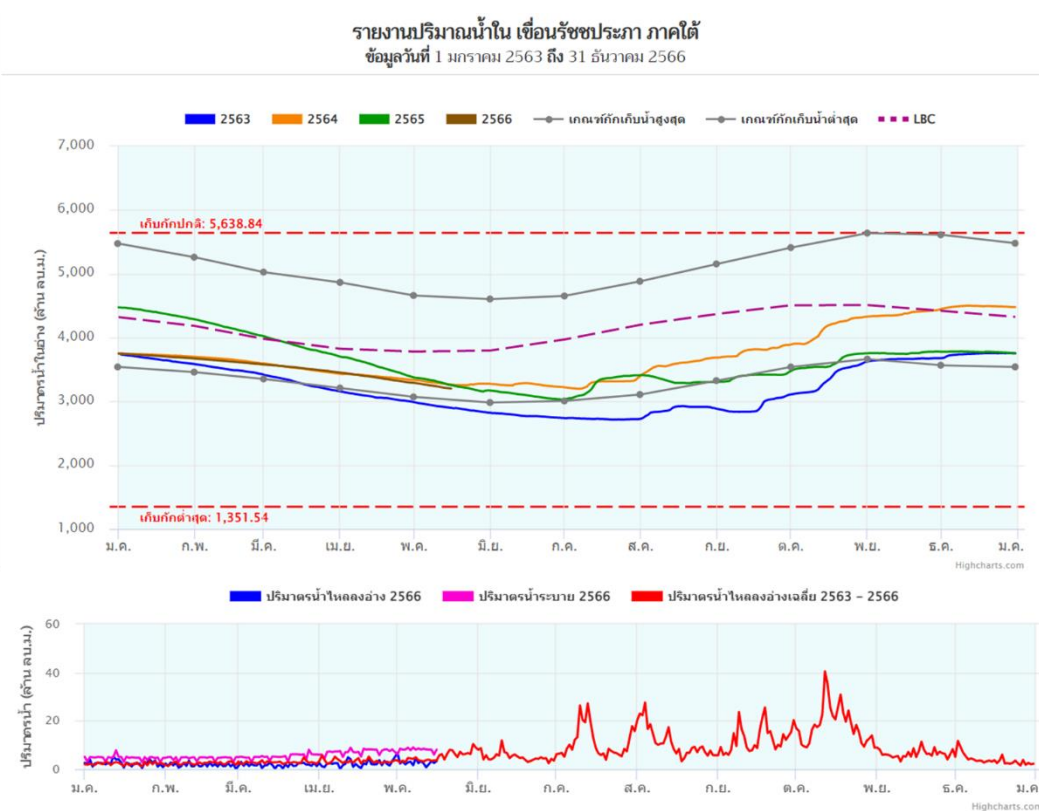
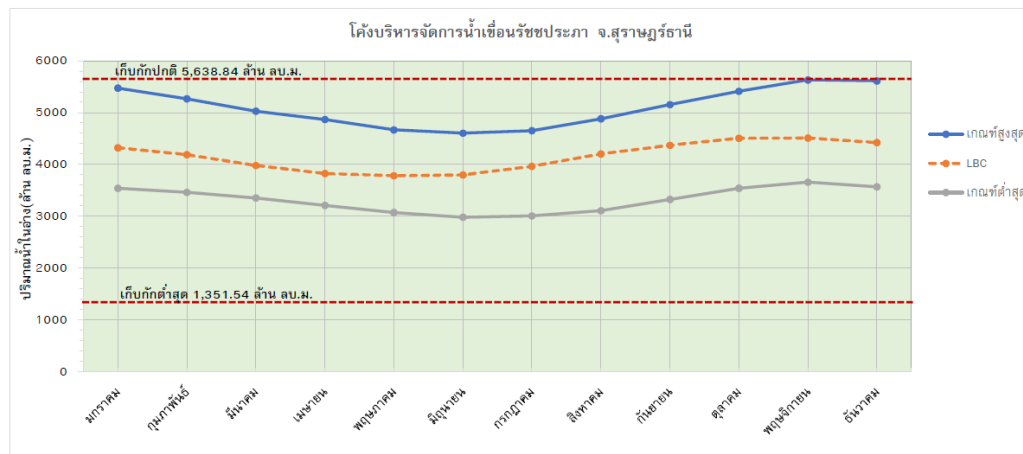
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-32 โค้งบริหารการจัดการอ่างเก็บน้ำบางก่าปรีด

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทาน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-33 โค้งบริหารจัดการน้ำเขื่อนรัชชประภา

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลน้ำในอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทาน

4.7.3 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม

ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่ 1) ข้อมูลปริมาณฝน 2) ข้อมูลปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ 3) ข้อมูลระดับน้ำในลำน้ำ และ 4) ข้อมูลปริมาณน้ำใช้การในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยสามารถบ่งชี้ถึงภาวะน้ำท่วม ได้ 3 ระดับ คือ 1) ภาวะปกติ 2) ภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน และ 3) ภาวะน้ำท่วมวิกฤติ สำหรับรายละเอียดการกำหนดภาวะน้ำท่วมตามชนิดข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 4-13

ตาราง 4-13 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม

ชนิดข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยที่ใช้	กรณีปกติ	กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน	กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ
ฝน	รายวัน	มม.	< 90 มม./วัน	90-150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน	> 150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน
ปริมาณน้ำ	รายวัน	ลบ.ม./วินาที	< 80% ของความจุลำน้ำ	80% - 100% ของความจุลำน้ำ	> 100% ของความจุลำน้ำ
ระดับน้ำ	รายวัน	ม.รทก.	< 80% ของระดับตลิ่ง	80% - 100% ของระดับตลิ่ง	> 100% ของระดับตลิ่ง
แหล่งน้ำต้นทุน	รายเดือน	ลบ.ม.	30-80% ของปริมาณน้ำใช้การ	80%-100% ของปริมาณน้ำใช้การ	> 100% ของปริมาณน้ำใช้การ

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (2562)

จากเกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมมีข้อมูลบ่งชี้ 4 ตัว ที่เป็นตัวกำหนดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ มีรายละเอียดแสดงได้ดังนี้

(1) ฝน

ข้อมูลฝน จะใช้ตามข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้กำหนดปริมาณของฝน ซึ่งข้อกำหนดนี้จะใช้เหมือนกันในทั้ง 19 ลุ่มน้ำสาขาของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน

- 1) กรณีปกติ เมื่อพิจารณาจากฝนรายวันในหน่วยมิลลิเมตร ที่น้อยกว่า 90 มม./วัน
- 2) กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน ฝนรายวันจะอยู่ในช่วง 90-150 มม./วันต่อเนื่อง 3 วัน
- 3) กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ ฝนรายวันจะมากกว่า 150 มม./วัน ต่อเนื่อง 3 วัน

(2) ปริมาณน้ำ

ข้อมูลปริมาณน้ำหรืออัตราการไหล จะพิจารณาใช้เป็นข้อมูลรายวัน ในหน่วยของลบ.ม./วินาที โดยกำหนดจุดพิจารณาที่สถานีวัดน้ำท่าของหน่วยงานต่างๆ ที่สำคัญในแต่ละลุ่มน้ำสาขาโดยพิจารณาวิเคราะห์ปริมาณการไหลเต็มตลิ่งฝั่งที่ต่ำกว่าจากจุดตัดขวางลำน้ำ ณ จุดที่ตั้งของ

สถานีวัดน้ำท่านั้นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลความจุของลำน้ำ ณ จุดพิจารณาในลุ่มน้ำ เกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านข้อมูลปริมาณน้ำที่แบ่งออกเป็น 3 กรณี ดังนี้

- 1) กรณีปกติ จะคิดที่ปริมาณน้ำไม่เกินร้อยละ 80 ของความจุลำน้ำ
- 2) กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน จะคิดที่ปริมาณน้ำในช่วงร้อยละ 80-100 ของความจุลำน้ำ
- 3) กรณีภาวะน้ำท่วมวิกฤติ จะคิดที่ปริมาณน้ำมากกว่าร้อยละ 100 ของความจุลำน้ำ

ประเภทของการเกิดน้ำท่วม แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับภัย 1 (ระดับปกติและเฝ้าระวัง) ระดับภัย 2 (ระดับเตือนภัย) ระดับภัย 3 (ระดับรุนแรง) และระดับภัย 4 (ระดับวิกฤติ) โดยความหมายของแต่ละระดับภัย มีดังนี้

(1) ระดับภัย 1 (ระดับอุทกภัยปกติและเฝ้าระวัง) หมายถึง สถานการณ์น้ำท่วมที่เกิดขึ้นเป็นประจำแทบทุกปี หรือประมาณปีเว้นปี ไม่ต้องประกาศเป็นเขตพื้นที่ภัยพิบัติน้ำท่วม แต่ต้องให้เฝ้าระวังสถานการณ์ เป็นปรากฏการณ์ที่น้ำล้นตลิ่ง ท่วมพื้นที่ลุ่มต่ำ และพื้นที่เกษตร

(2) ระดับภัย 2 (ระดับเตือนภัย) หมายถึง สถานการณ์พื้นที่น้ำท่วมขยายเพิ่มขึ้นจนจรดขอบเขตพื้นที่ชุมชน ไม่ต้องประกาศเป็นเขตพื้นที่ภัยพิบัติน้ำท่วม แต่ประชาชนในพื้นที่ชุมชนควรดำเนินการต่างๆ เพื่อบรรเทาความเสียหายต่อทรัพย์สิน เช่น ย้ายทรัพย์สินขึ้นที่สูง เป็นต้น และเตรียมการอพยพไปยังพื้นที่อพยพที่จัดเตรียมไว้

(3) ระดับภัย 3 (ระดับรุนแรง) หมายถึง สถานการณ์พื้นที่น้ำท่วมขยายเพิ่มขึ้นจนครอบคลุมพื้นที่ชุมชนต่างๆ และมีความจำเป็นต้องเริ่มมีการอพยพออกจากพื้นที่ชุมชนบางส่วน (มีความลึกน้ำท่วมขัง > 0.50 เมตร) ซึ่งเริ่มมีความเสี่ยงต่อชีวิตของผู้อยู่อาศัย ดังนั้นควรมีการอพยพประชาชนออกจากที่อยู่อาศัยในบริเวณนั้น ระดับภัย 3 ควรหยุดกิจกรรมต่าง ๆ และรอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยต้องประกาศเป็นเขตพื้นที่ประสบภัยพิบัติน้ำท่วมในพื้นที่ประสบภัยพิบัตินั้น

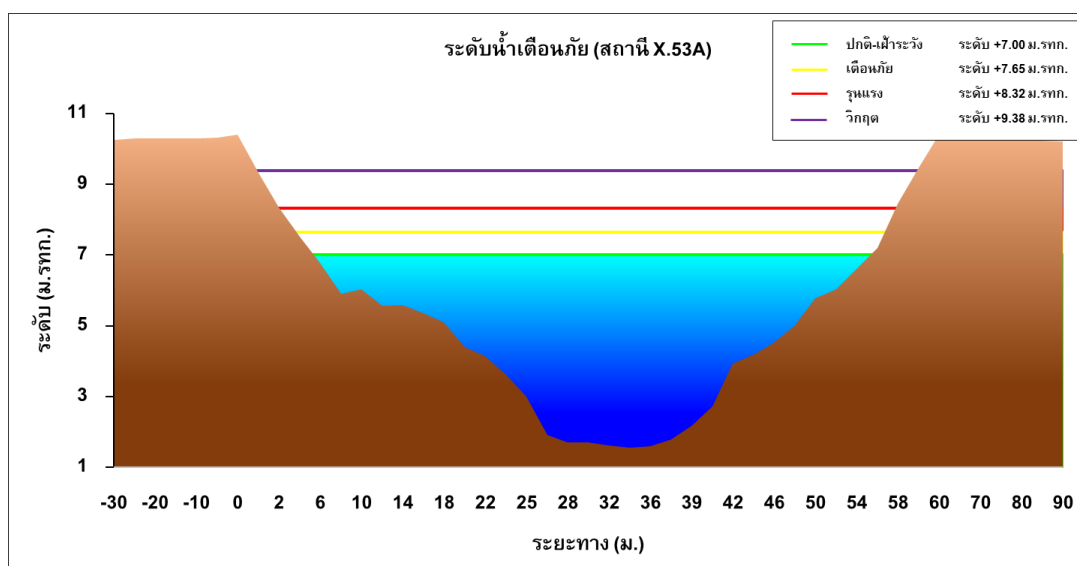
(4) ระดับภัย 4 (ระดับวิกฤติ) หมายถึง สถานการณ์น้ำท่วมในระดับภัย 3 แต่ครอบคลุมพื้นที่หลายชุมชน จนต้องมีการอพยพคนจำนวนมากออกจากพื้นที่ประสบภัย หรือไม่มีทรัพยากรพอทำให้ไม่สามารถเผชิญเหตุด้วยองค์กรในชุมชนเอง จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรอื่น ๆ จากภายนอกชุมชนซึ่งอาจเป็นองค์กรในระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ ในกรณีที่อุทกภัยรุนแรงแต่เกิดในพื้นที่จำกัดอาจขอรับความช่วยเหลือจากจังหวัด ในกรณีที่เกิดอุทกภัยรุนแรงในหลายพื้นที่พร้อมๆ กันเป็นบริเวณกว้างครอบคลุมหลายเขตการปกครองหรือจังหวัดจนเกินกำลังทรัพยากรที่มีในจังหวัด อาจต้องระดมความช่วยเหลือในระดับกระทรวงและองค์กรจากภายนอกอื่น ระดับภัย 4 ต้องประกาศเป็นเขตพื้นที่ประสบภัยพิบัติน้ำท่วม

จากความหมายและประเภทการเกิดน้ำท่วมดังกล่าว นำมาประยุกต์เป็นรูปธรรมโดย
อ้างอิงกับตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

(1) ระดับน้ำ

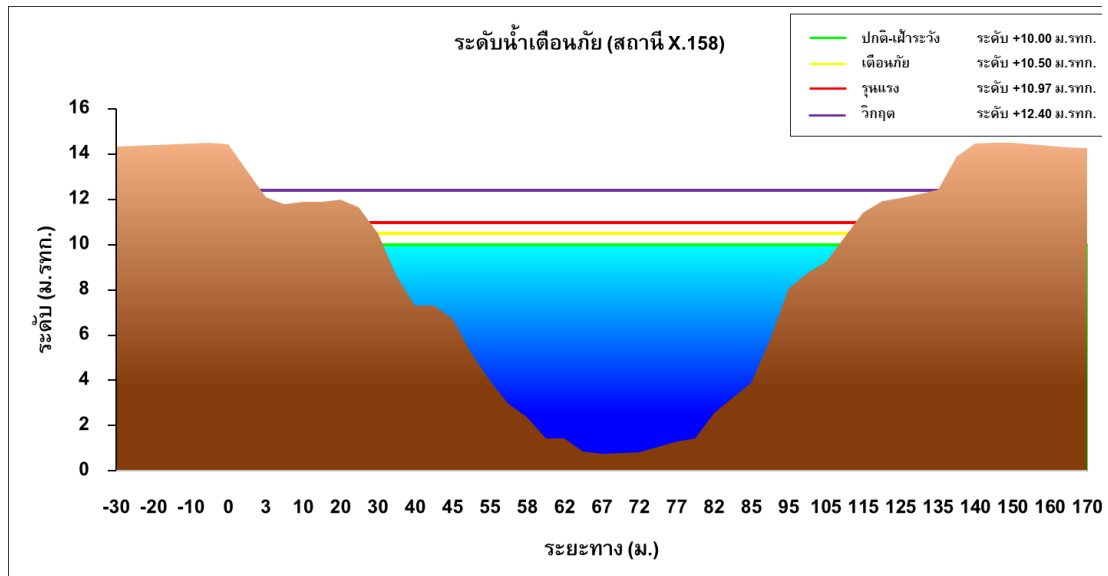
พิจารณาระดับน้ำที่สถานีวัดน้ำท่า หรือ ระดับน้ำที่อาคารถาวรต่าง ๆ ในลำน้ำ
(กรณีที่ไม่มีสถานีวัดน้ำท่า) ที่ทำให้เกิดพื้นที่น้ำท่วมครอบคลุมพื้นที่ตามระดับภัยต่าง ๆ ที่ได้นิยามไว้
ระดับน้ำเตือนภัยในแต่ละลุ่มน้ำ มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

- 1) กลุ่มลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (ชุมพร) มีจำนวนสถานี 5 สถานี
ครอบคลุม 8 อำเภอ 36 ตำบล ในจังหวัดชุมพร และสุราษฎร์ธานี ข้อมูลระดับ
น้ำและพื้นที่น้ำท่วม ภาพประกอบ 4-34 ถึง ภาพประกอบ 4-39
- 2) กลุ่มลุ่มน้ำตาปี-พุมดวง (สุราษฎร์ธานี) มีจำนวนสถานี 8 สถานี ครอบคลุม 2
อำเภอ 4 ตำบล ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และ 12 อำเภอ 50 ตำบล ใน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ข้อมูลระดับน้ำและพื้นที่น้ำภาพประกอบ 4-40 ถึง
ภาพประกอบ 4-47
- 3) กลุ่มลุ่มน้ำคลองกลาย-ภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนส่วนที่ 3 และ 4
(นครศรีธรรมราช) มีจำนวนสถานี 4 สถานี ครอบคลุม 8 อำเภอ 24 ตำบล ใน
จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาพประกอบ 4-47 ถึง ภาพประกอบ 4-50

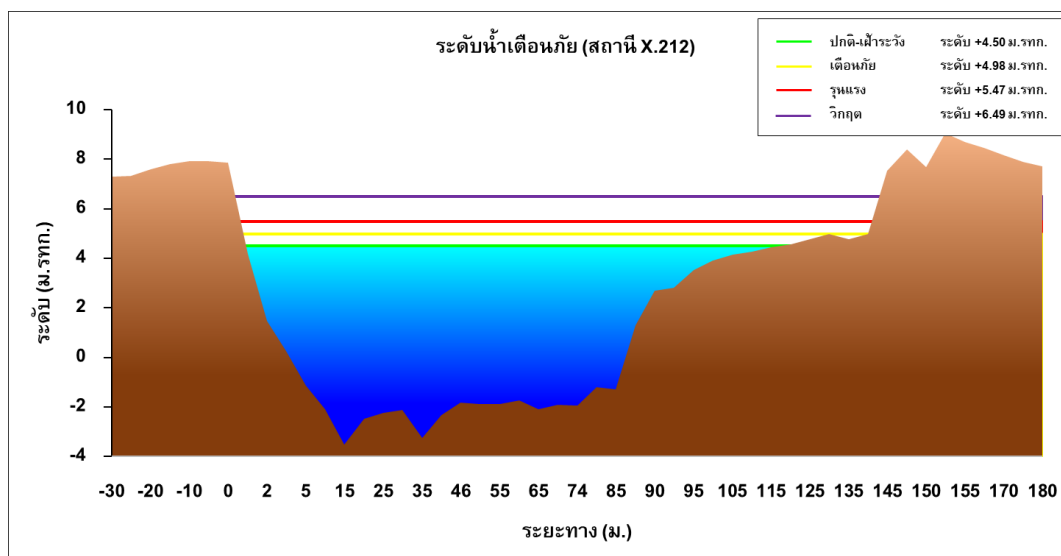

ภาพประกอบ 4-34 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.53A คลองชุมพร อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร
ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

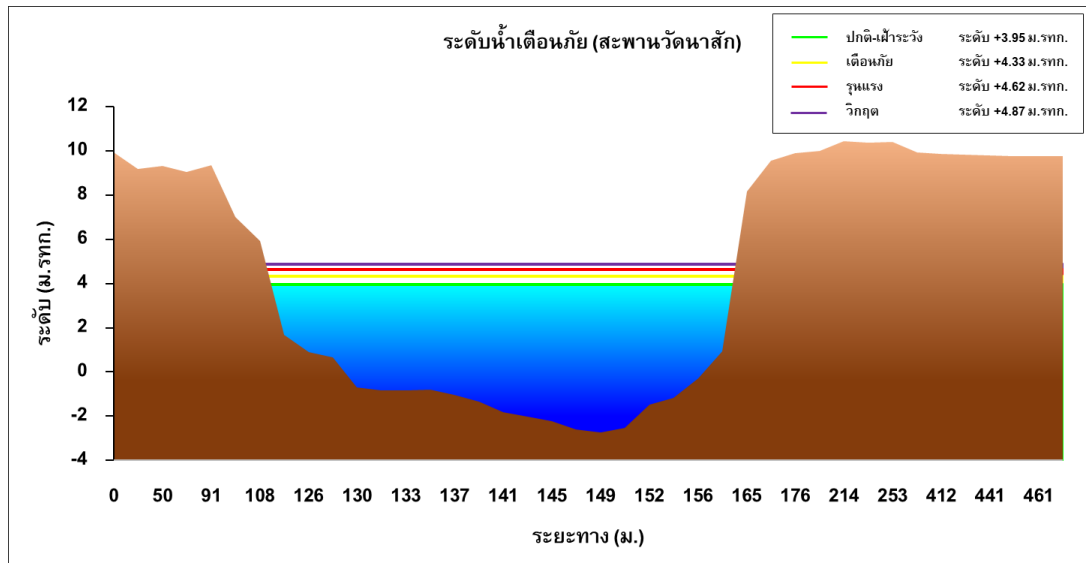

ภาพประกอบ 4-35 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.158 คลองท่าตะเภา อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร
 ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

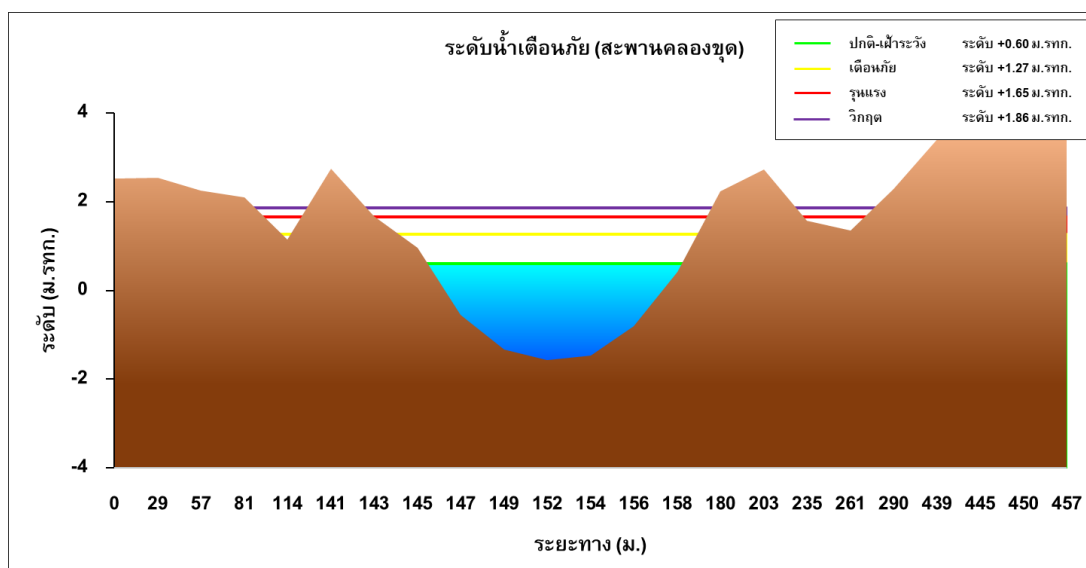
ภาพประกอบ 4-36 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.212 คลองหลังสวน อ.หลังสวน จ.ชุมพร
 ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-37 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สะพานวัดนาสัก คลองสวี อ.สวี จ.ชุมพร

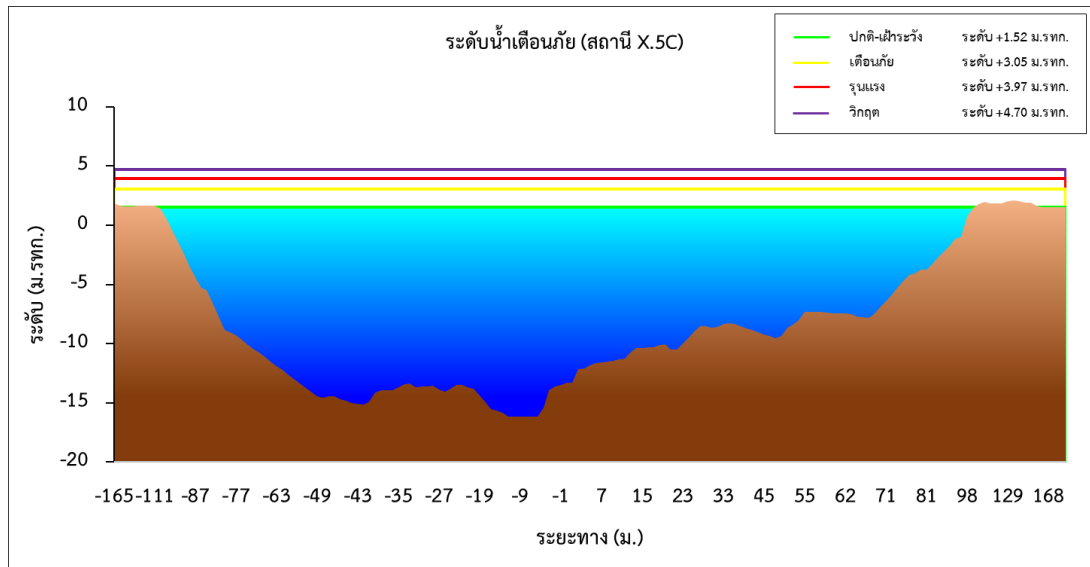
ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

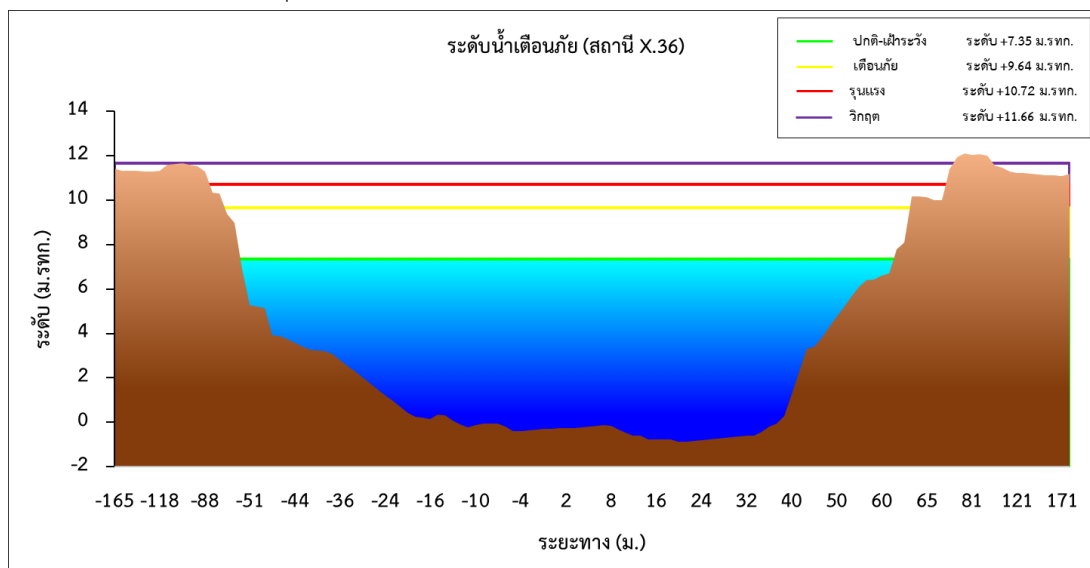
ภาพประกอบ 4-38 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สะพานคลองขุด คลองไชยา อ.ไชยา จ.ชุมพร

ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

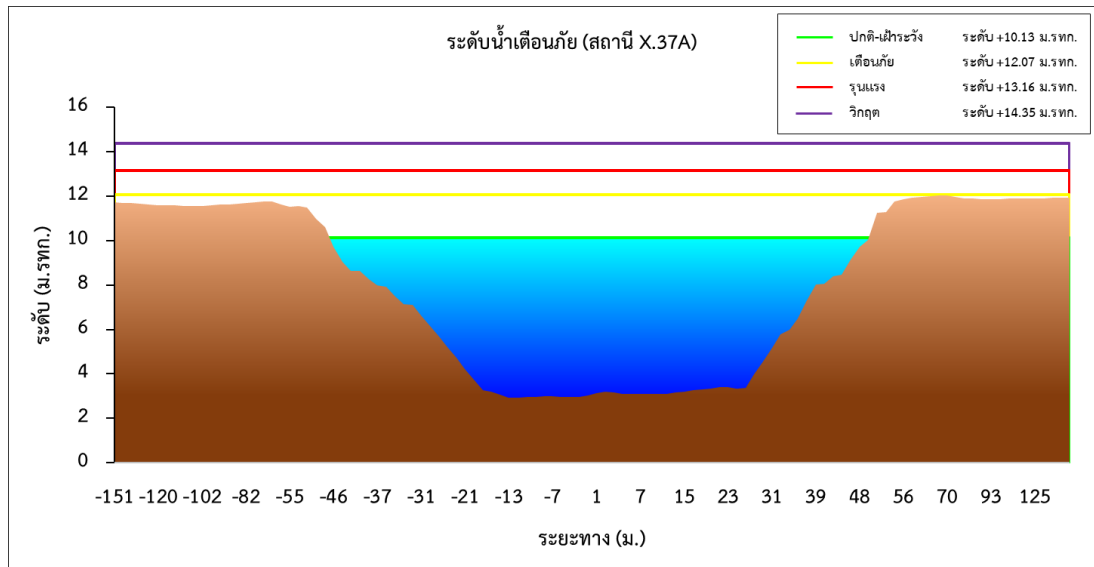

ภาพประกอบ 4-39 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.5C แม่น้ำตาปี อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี
 ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

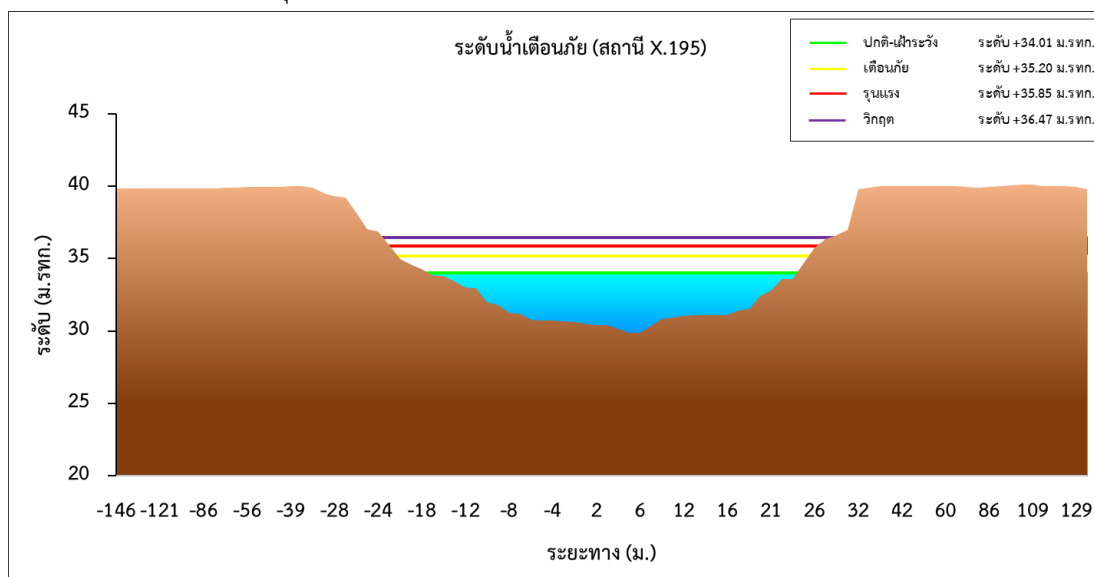

ภาพประกอบ 4-40 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.36 คลองพุมดวง อ.คีรีรัฐนิคม จ.สุราษฎร์ธานี
 ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

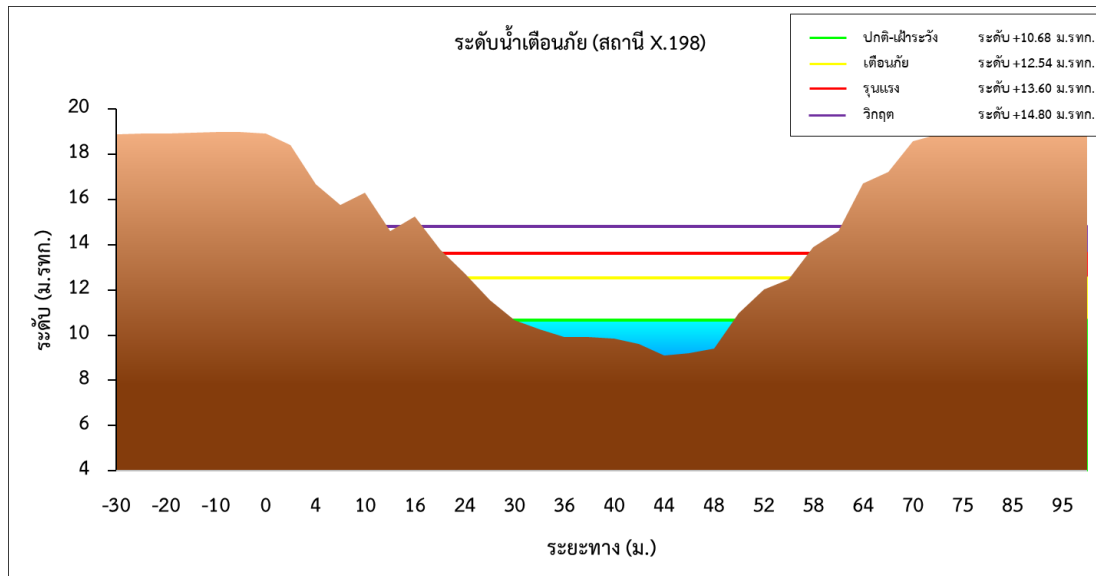

ภาพประกอบ 4-41 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.37A แม่น้ำตาปี อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี
 ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

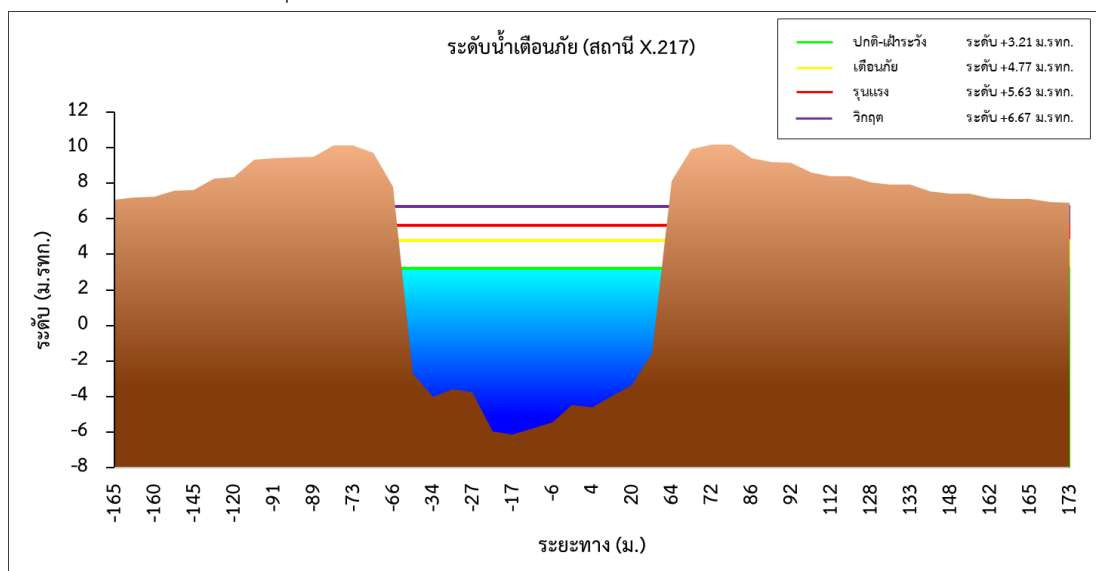

ภาพประกอบ 4-42 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.195 แม่น้ำตาปี อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช
 ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

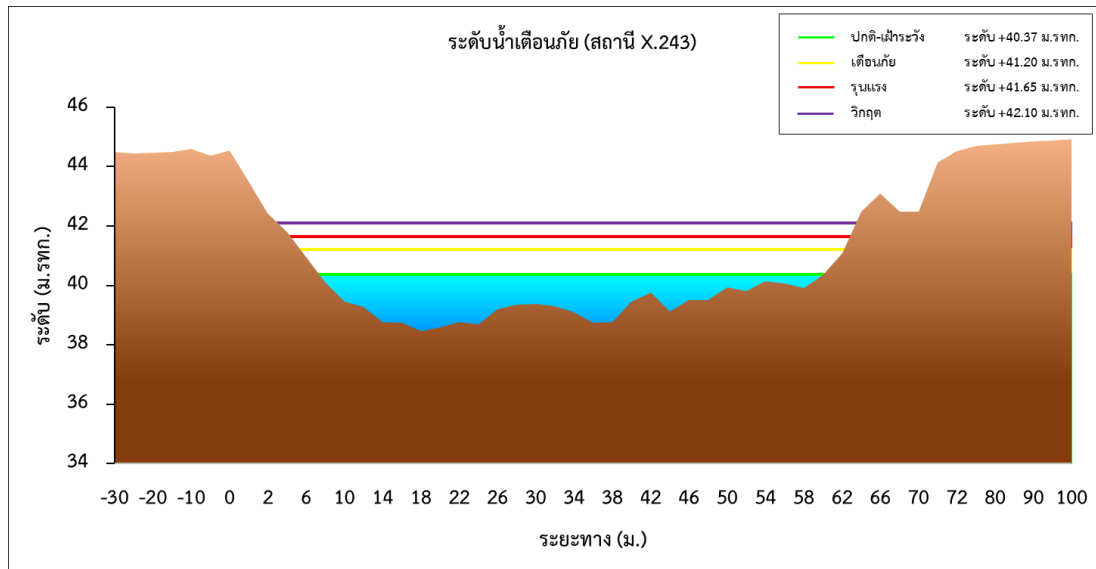

ภาพประกอบ 4-43 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.198 คลองสินปุน อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี
ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

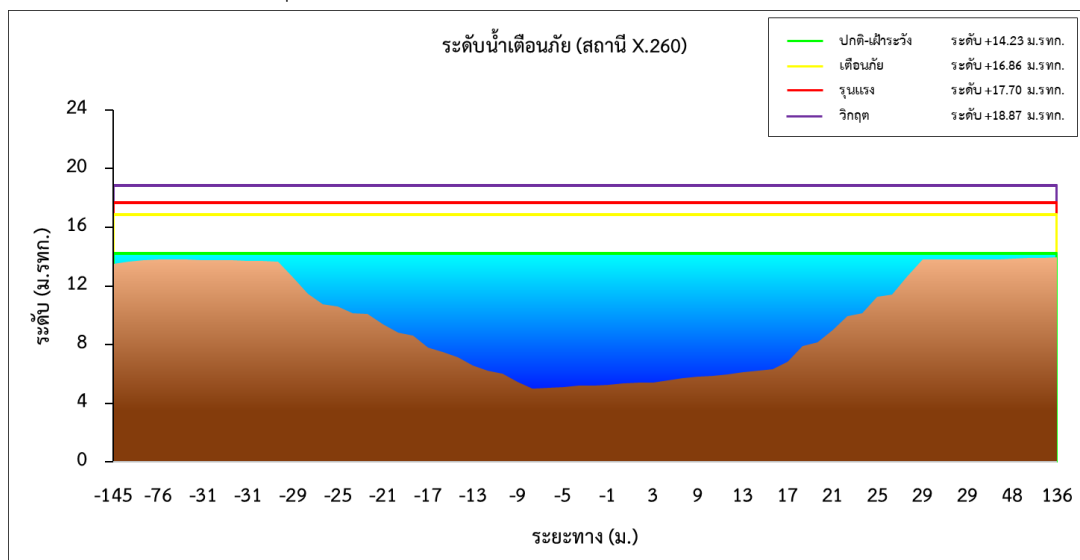

ภาพประกอบ 4-44 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.217 แม่น้ำตาปี อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี
ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

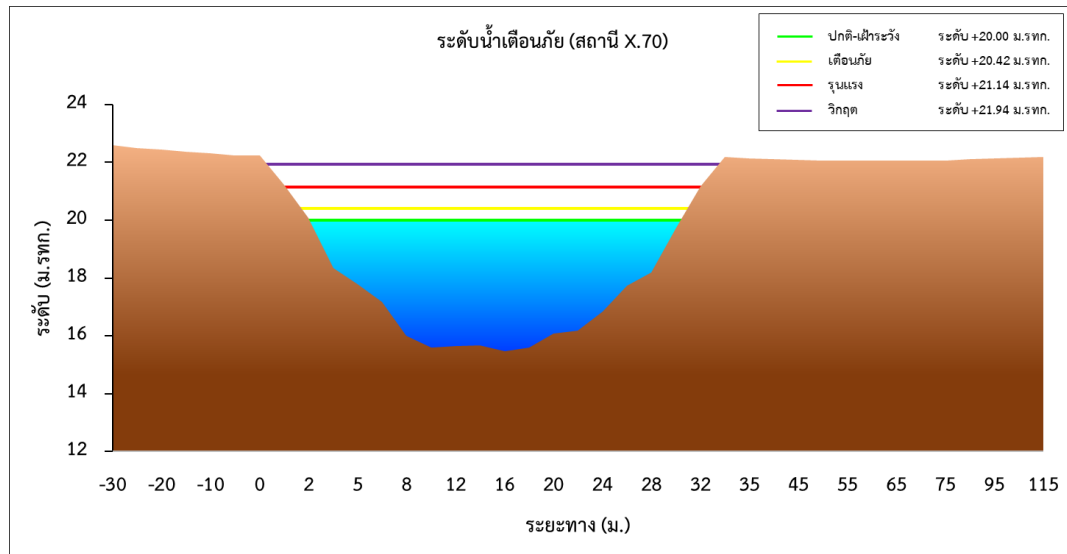

ภาพประกอบ 4-45 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.243 แม่น้ำตาปี อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช
ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

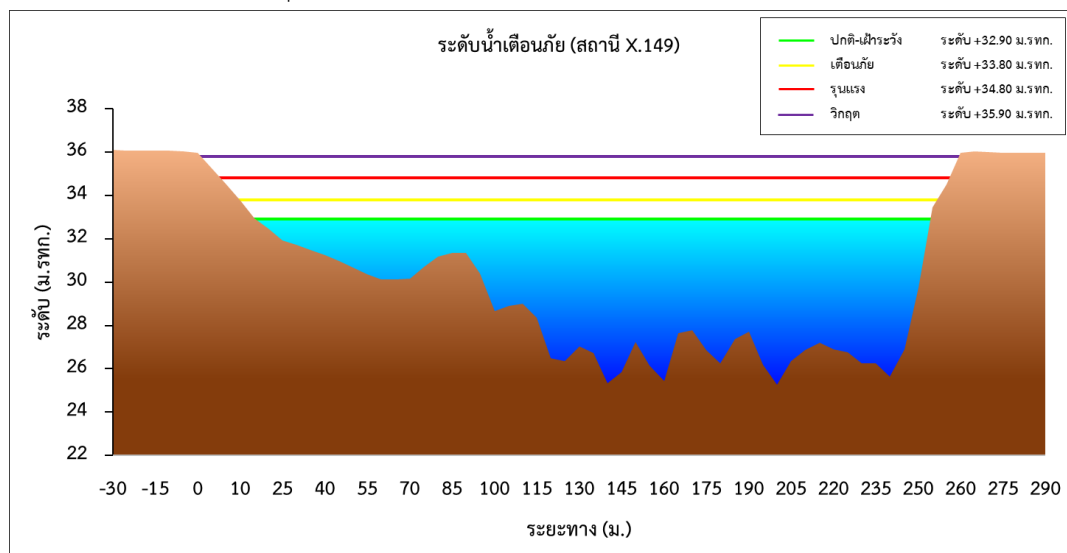
ภาพประกอบ 4-46 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.260 คลองอูปีน อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี
ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-47 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.70 คลองบ้านตาล อ.เมืองนครศรีธรรมราช
 จ.นครศรีธรรมราช

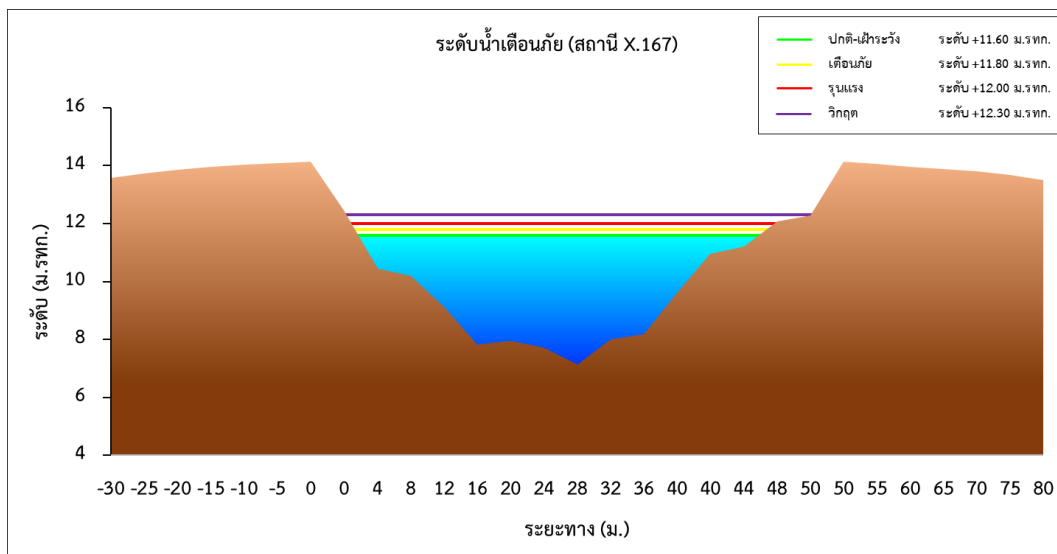
ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ภาพประกอบ 4-48 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.149 คลองกลาย อ.นบพิตำ
 จ.นครศรีธรรมราช

ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

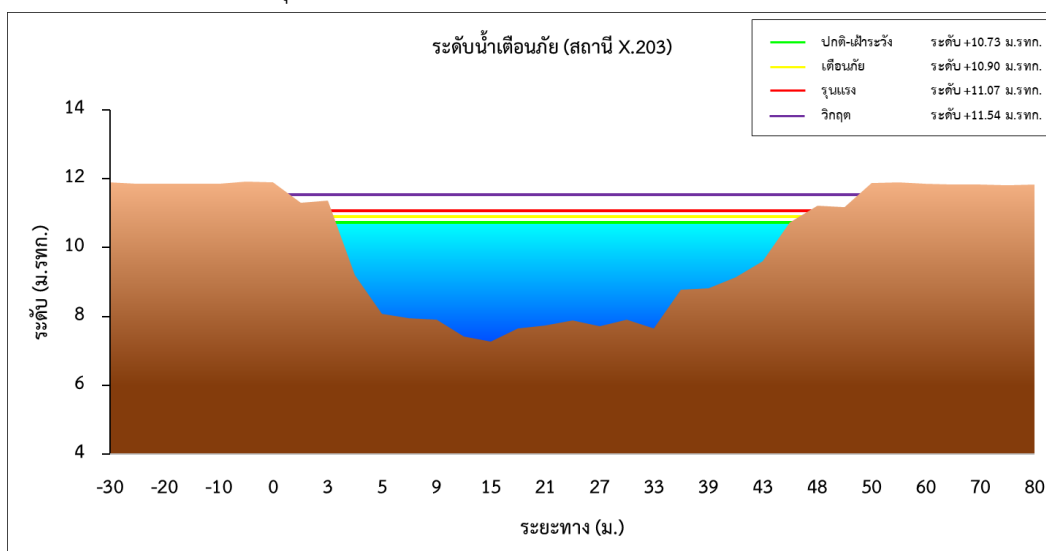
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-49 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.167 คลองเสาธง อ.ร่อนพิบูลย์

จ.นครศรีธรรมราช

ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ภาพประกอบ 4-50 ระดับน้ำเตือนภัย ณ สถานี X.203 คลองท่าดี อ.เมืองนครศรีธรรมราช

จ.นครศรีธรรมราช

ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(2) ปริมาณฝน

พิจารณาจากปริมาณฝนสะสมสูงสุด 1 วัน ที่ทำให้เกิดพื้นที่น้ำท่วมครอบคลุมพื้นที่ตามระดับภัยต่าง ๆ ที่ได้นิยามไว้ โดยความเข้มฝนพิจารณาจากสัดส่วนการกระจายของฝนสูงสุด 1 วัน ในช่วงเวลาที่ให้ความเข้มฝนสูงสุด อนึ่ง เกณฑ์ปริมาณฝนซึ่งกำหนดโดยกรมอุตุนิยมวิทยา มีดังนี้

- 1) ฝนเล็กน้อย (Light Rain) ฝนตกมีปริมาณตั้งแต่ 0.1 ถึง 10.0 มิลลิเมตรต่อวัน

- 2) ฝนปานกลาง (Moderate Rain) ฝนตกมีปริมาณตั้งแต่ 10.1 ถึง 35.0 มิลลิเมตรต่อวัน
 - 3) ฝนหนัก (Heavy Rain) ฝนตกมีปริมาณตั้งแต่ 35.1 ถึง 90.0 มิลลิเมตรต่อวัน
 - 4) ฝนหนักมาก (Very Heavy Rain) ฝนตกมีปริมาณตั้งแต่ 90.1 มิลลิเมตรต่อวันขึ้นไป
- (3) ระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำ
- 1) ติดตามระดับน้ำในช่วงเดือนสิงหาคม ถึง เดือนตุลาคม พร้อมทั้งติดตามข่าวจากกรมอุตุณิยมิวิทยา
 - 2) บริหารจัดการน้ำตามกรอบ Operation Rule Curve ในกรณีน้ำหลาก โดยควรจัดทำ Operation Rule Curve ในกรณีน้ำหลากสำหรับอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ทุกโครงการ
 - 3) หากมีความจำเป็นต้องระบายน้ำหรือพร่องน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ควรระบายในปริมาณที่ไม่กระทบต่อความจุลน้ำ และไม่ทำให้ระดับน้ำในลำน้ำสูงกว่าเกณฑ์เตือนภัย และหากคาดว่าปริมาณน้ำที่ระบาย และปริมาณน้ำท่าจากพื้นที่อื่น ๆ ทางด้านท้ายน้ำ จะทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำสูงกว่าเกณฑ์เตือนภัย จะต้องเตือนภัยให้ประชาชนทราบล่วงหน้า
 - 4) การตัดสินใจพร่องน้ำเพื่อรองรับปริมาณน้ำหลาก ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะการคาดการณ์น้ำหลากเข้าอ่างเก็บน้ำนั้นค่อนข้างยาก และมักไม่เป็นไปตามความคาดหมาย ทำให้สูญเสียน้ำสำรองสำหรับฤดูแล้ง และมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งและต้นฤดูฝนในปีถัดไป ซึ่งเป็นปัญหาที่ค่อนข้างรุนแรงโดยเฉพาะภาคการเกษตร
 - 5) หากมีการระบายน้ำผ่านอาคารระบายน้ำล้น และปริมาณน้ำที่ระบายน้ำทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำสูงกว่าเกณฑ์เตือนภัย จะต้องเตือนภัยให้ประชาชนทราบล่วงหน้า
 - 6) ติดตามการศึกษาโครงการจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉินของเขื่อนต่าง ๆ ซึ่งรับผิดชอบโดยกรมชลประทาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการในกรณีที่จำเป็นต้องระบายน้ำออกจากอ่างเก็บน้ำในปริมาณมากและในกรณีที่เขื่อนเกิดภัยพิบัติ

4.7.4 พื้นที่เสี่ยง

(1) เทศบาลเมืองชุมพร อ.เมือง จ.ชุมพร

จากข้อมูลน้ำฝนและข้อมูลน้ำท่า ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลระดับน้ำและข้อมูลปริมาณน้ำ สามารถเตือนภัยในระดับคาดการณ์ ได้ล่วงหน้า ประมาณ 34-36 ชั่วโมง และในระดับยืนยันความแน่นอนได้ล่วงหน้า ประมาณ 14 -15 ชั่วโมง เนื่องจากคลองท่าตะเภาที่ไหลผ่านเมืองชุมพร มีต้นน้ำอยู่ที่ อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอกาบัง จังหวัดชุมพร และมีคลองสาขาหลักอยู่ 2 สาย คือ คลองท่าตะเภา และคลองรับร่อ ไหลรวมกันลงสู่คลองท่าตะเภา ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์การเตือนภัย ดังนี้ 1.ระดับการคาดการณ์ พิจารณาจากข้อมูลน้ำฝนรายวัน จากสถิติที่ผ่านมาในอดีต เมื่อใดปริมาณน้ำฝนของพื้นที่ต้นน้ำเฉลี่ยสูงเกิน 125 มม.ขึ้นไป ภายใน 1 วัน จะเกิดน้ำท่วมในเขต ตัวเมืองชุมพร เพราะฝนที่ตกหนักระดับนี้ขึ้นไป จะทำให้เกิดน้ำหลากปริมาณมาก รวมตัวลงสู่คลองท่าตะเภา ซึ่งน้ำจำนวนนี้เมื่อไหลมาถึงตัวเมืองชุมพร ณ สถานี X.180 ก็จะมีระดับน้ำ สูงวัดได้ตั้งแต่ 3.80 เมตรขึ้นไป ซึ่งเป็นระดับที่เริ่มท่วมพื้นที่ลุ่มต่ำของตัวเทศบาลเมืองชุมพร เช่น ถนนหน้า ร.ร.ศรีวิทยาย ถนนประชาอุทิศ เป็นต้น ดังนั้นเมื่อทราบรายงานน้ำฝนของทุกวัน ในตอนเช้า หากปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงเกิน 125 มม. ก็คาดการณ์ได้ว่าจะมีโอกาสเกิดน้ำท่วมที่ตัวเมืองชุมพรได้ใน เวลา 34-36 ชั่วโมง ต่อมา 2.ระดับยืนยันความแน่นอน พิจารณาจากข้อมูลน้ำท่าของ คลองท่าตะเภา จากสถิติที่ผ่านมา เมื่อฝนต้นน้ำมีปริมาณเฉลี่ยสูงเกิน 125 มม.ขึ้นไป ภายใน 1 วัน ระดับน้ำที่วัดได้ที่สถานี X.158 บ้านวังครก ตำบลนากระตาม อำเภอกาบัง จังหวัดชุมพร (สถานีเฝ้าระวัง) ก็จะขึ้นสูงเกิน 12.00 เมตรหรือมีปริมาณน้ำไหลผ่านประมาณ 814 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ขึ้นไปซึ่งหลังจากนั้นราว 14-15 ชั่วโมง ก็จะส่งผลต่อเนื่องให้ระดับน้ำที่สถานี X.180 สะพานเทศบาล 2 เทศบาลเมืองชุมพร อำเภอมือง จังหวัดชุมพร (สถานีเตือนภัย) ซึ่งอยู่ห่างกันราว 23 กิโลเมตร ตามลำน้ำเพิ่มสูงขึ้นที่ระดับวิกฤติ คือ 3.80 เมตร หรือมีปริมาณน้ำไหลผ่านประมาณ 192 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาทีด้วย และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าหากกระดับน้ำที่ X.158 สูงมากกว่า 12.00 เมตรขึ้นไป ก็จะทำให้ระดับน้ำที่ X.180 สูงมากกว่า 3.80 เมตร จะเป็นผลให้การท่วมขยายพื้นที่ออกไป และเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ

หมายเหตุ :

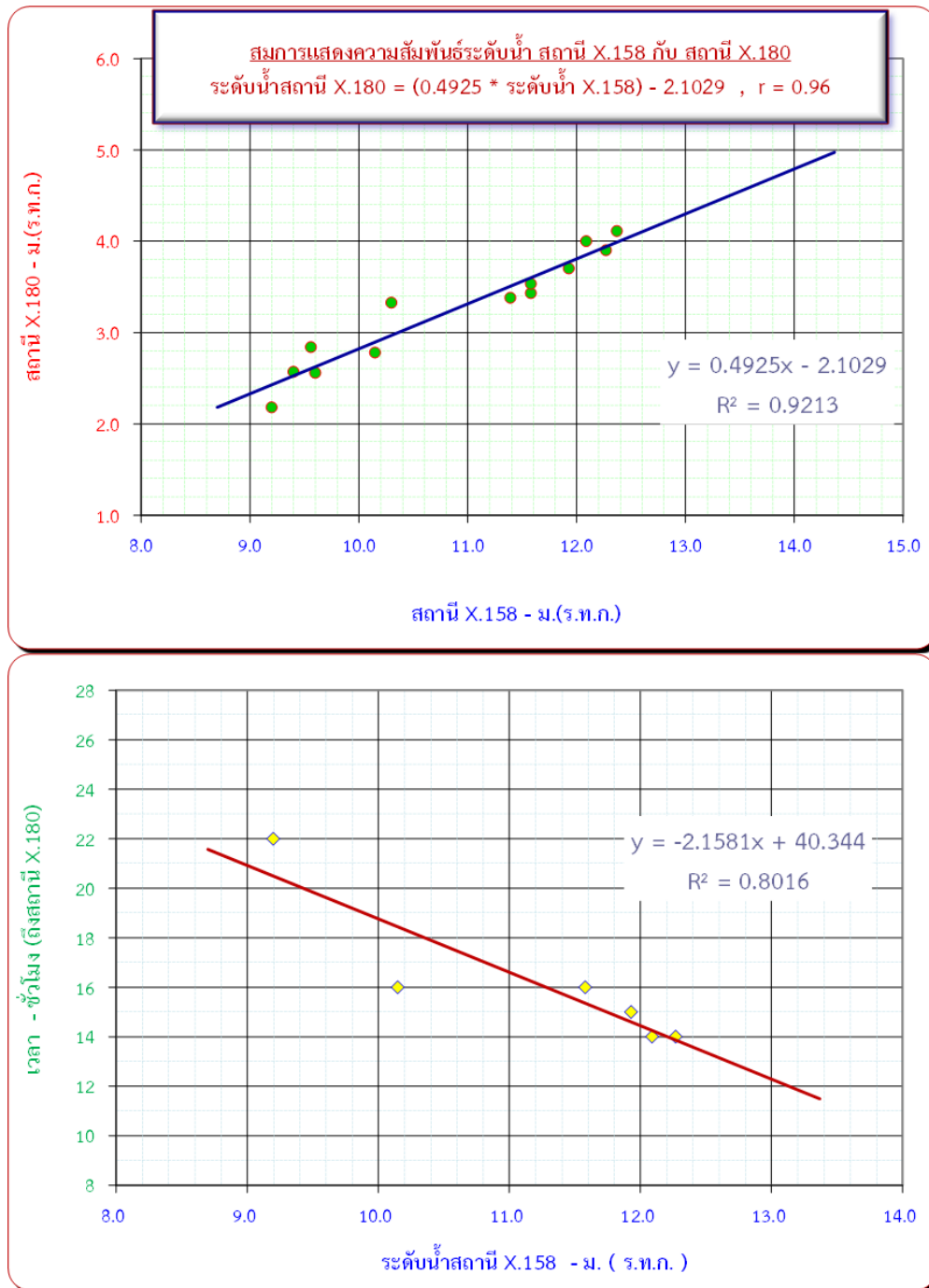
- ใช้ในกรณีที่ ปตร.หัววัง , ปตร.สามแก้ว และ ปตร.ท่าตะเภา เปิดบานผันน้ำ
- ตัวเลขระดับน้ำและเวลาอาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการกระจายของฝน โดยตัวแปรสำคัญ คือ การระบายน้ำ ของ ปตร.หัววัง ปตร.สามแก้ว และ ปตร.ท่าตะเภา รวมทั้งอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุน
- ตัวเลขปริมาณน้ำ ใช้ Rating curve เพื่อการเตือนภัย ปีน้ำ 2563 และปริมาณน้ำเฉพาะในลำน้ำเท่านั้น

ตาราง 4-14 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล้นหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ
ระยะเวลา

ของสถานี X.158 และสถานี X.180

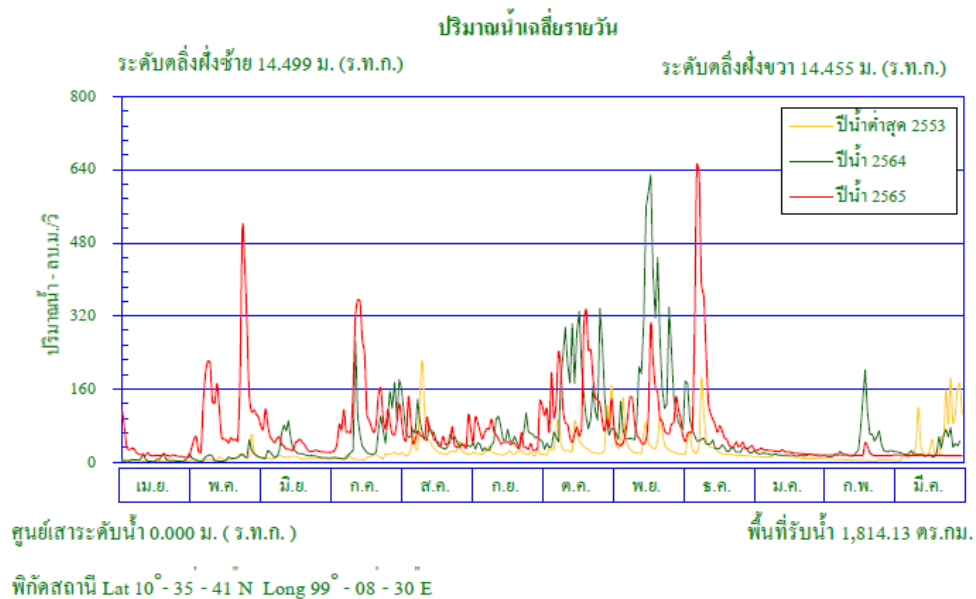
สถานี X.158			สถานี X.180			ระยะเวลา (ชั่วโมง)
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
11.93	12 มี.ค. 43	14.00	3.70	13 มี.ค. 43	05.00	15
9.20	31 ก.ค. 48	24.00	2.18	1 ส.ค. 48	22.00	22
11.58	23 ต.ค. 48	03.00	3.43	23 ต.ค. 48	19.00	16
12.09	16 ส.ค. 49	14.00	4.00	17 ส.ค. 49	04.00	14
9.60	3 ต.ค. 52	12.00	2.56	3 ต.ค. 52	17.00	5
10.15	5 มิ.ย. 55	12.00	2.78	6 มิ.ย. 55	04.00	16
12.27	24 พ.ย. 56	12.00	3.90	25 พ.ย. 56	02.00	14
9.40	17 พ.ย. 57	12.00	2.57	17 พ.ย. 57	18.00	6
10.30	7 ธ.ค. 59	06.00	3.33	7 ธ.ค. 59	15.00	9
11.58	10 ม.ค. 60	03.00	3.53	10 ม.ค. 60	12.00	9
12.37	9 พ.ย. 61	23.00	4.11	11 พ.ย. 61	21.00	22
9.56	26 ธ.ค. 63	04.00	2.84	26 ธ.ค. 63	11.00	7
11.39	16 พ.ย. 64	02.00	3.38	16 พ.ย. 64	09.00	7

หมายเหตุ : : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.158 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.180 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.):
: ระยะทางจากสถานี X.158 ถึงสถานี X.180 ประมาณ 23 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
: ที่ตั้งสถานี X.158 อยู่ที่ บ้านวังครก ตำบลนากระตาม อำเภอท่าชะ จังหวัดชุมพร
: ที่ตั้งสถานี X.180 อยู่ที่ สะพานเทศบาล2 เทศบาลเมืองชุมพร อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร

ภาพประกอบ 4-51 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.158 กับสถานี X.180 คลองท่าตะเภา จังหวัดชุมพร
 ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

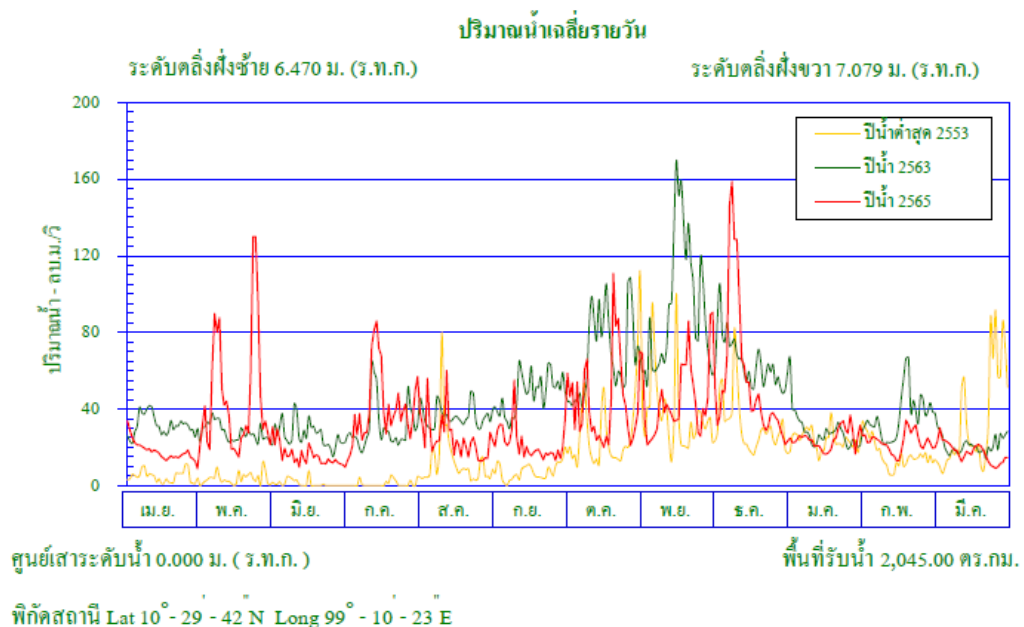
สถานี X.158 ก.ท่าตะเภา อ.ท่าชะ อ.ชุมพร

ภาพประกอบ 4-52 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.158

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

สถานี X.180 ก.ท่าตะเภา อ.เมือง อ.ชุมพร

ภาพประกอบ 4-53 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.180

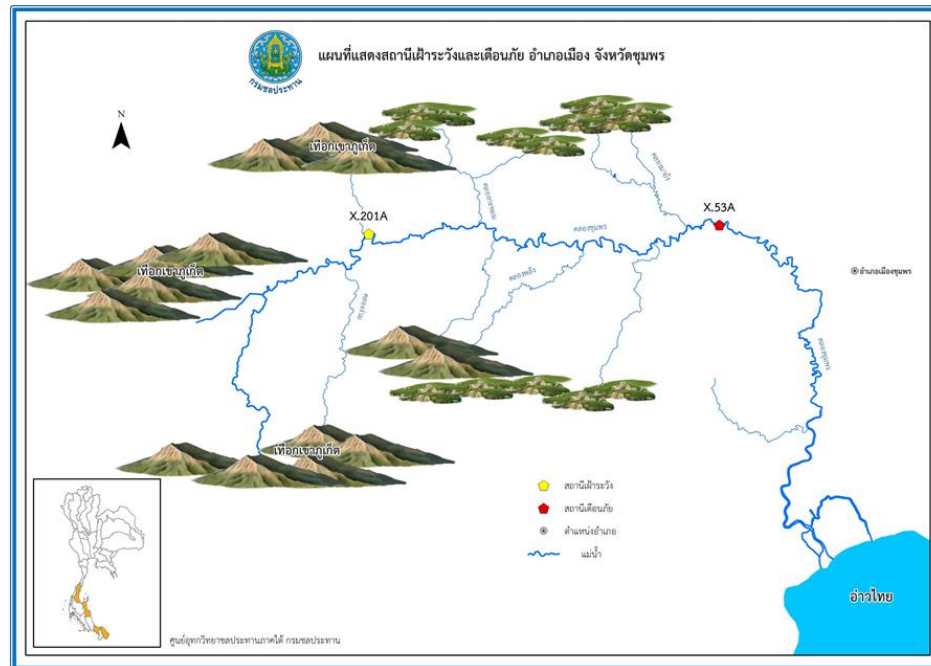
ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(2) เทศบาลตำบลวังไผ่ อ.เมือง จ.ชุมพร

คลองชุมพร ที่ไหลผ่านเทศบาลตำบลวังไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร เกิดจากเทือกเขาภูเก็ตในเขต ตำบลวังใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ไหลลงมาทางทิศตะวันออกผ่านที่ราบสูงเชิงเขาซึ่งมีความลาดชันมากในช่วงตอนบนของลำน้ำ ไหลผ่านที่ราบ ตำบลบ้านนา ตำบลวังไผ่ ตำบลตากแดด และไหลออกสู่อ่าวไทยที่ ตำบลทุ่งคา อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร มีความยาวลำน้ำประมาณ 75 กิโลเมตร ตามลำน้ำการเตือนภัยน้ำท่วมเทศบาลตำบลวังไผ่ อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูล ระดับน้ำคลองชุมพรจากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.201A บ้านท่าไม้ลาย ตำบลวังใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร (สถานีฝักระวัง) ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือเทศบาลตำบลวังไผ่ ประมาณ 30 กิโลเมตรตามลำน้ำ กับสถานีวัดระดับน้ำ X.53A บ้านวังไผ่ ตำบลวังไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร (สถานีเตือนภัย)กำหนดการเตือนภัย โดยนำข้อมูลระดับน้ำจากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.201A กับสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.53A มาหาความสัมพันธ์ของระดับน้ำในช่วงน้ำสูงสุดจากข้อมูลในอดีตมาประกอบในการวิเคราะห์ ซึ่งพอสรุปเป็นแนวทาง ดังต่อไปนี้เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.201A บ้านท่าไม้ลาย ตำบลวังใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร มีระดับเกินกว่า 40.80 เมตร ในอีกประมาณ 11-12 ชั่วโมงถัดมา ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.53A บ้านวังไผ่ ตำบลวังไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ก็จะสูงถึงระดับ 9.30 เมตร เช่นกัน ซึ่งหลังจากนั้นระดับน้ำเต็มตลิ่งและเริ่มไหลเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนของเทศบาลตำบลวังไผ่ในทำนองเดียวกัน หากระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.201A ยิ่งเพิ่มขึ้นมากเท่าใดก็จะเป็นผลให้ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.53A สูงขึ้นตาม ดังนั้นในเบื้องต้นหากเราทราบระดับน้ำ ที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.201A ก่อนเราจะสามารถพยากรณ์ระดับน้ำสูงสุดที่จะเกิดขึ้นที่เทศบาลตำบลวังไผ่ ได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 11-12 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง

หมายเหตุ : ตัวเลขระดับน้ำและเวลา อาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะ การกระจายของฝน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-54 แผนที่แสดงสถานีเฝ้าระวังและเตือนภัย อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

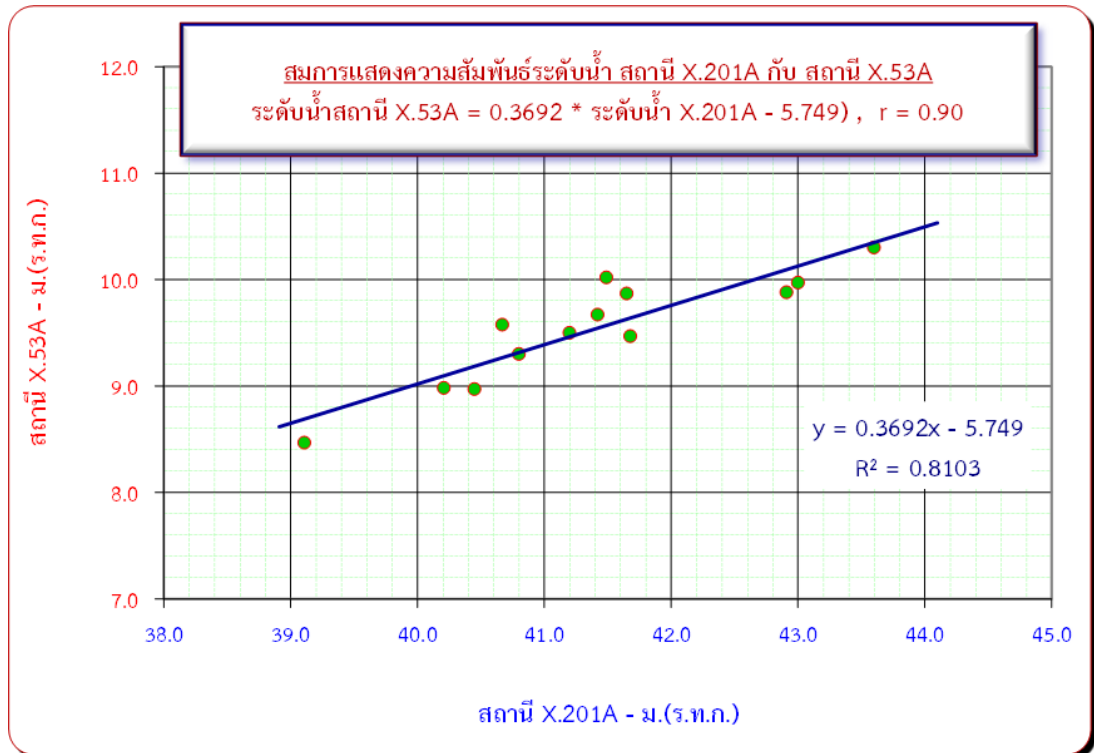
ตาราง 4-15 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่วงหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ
ระยะเวลา

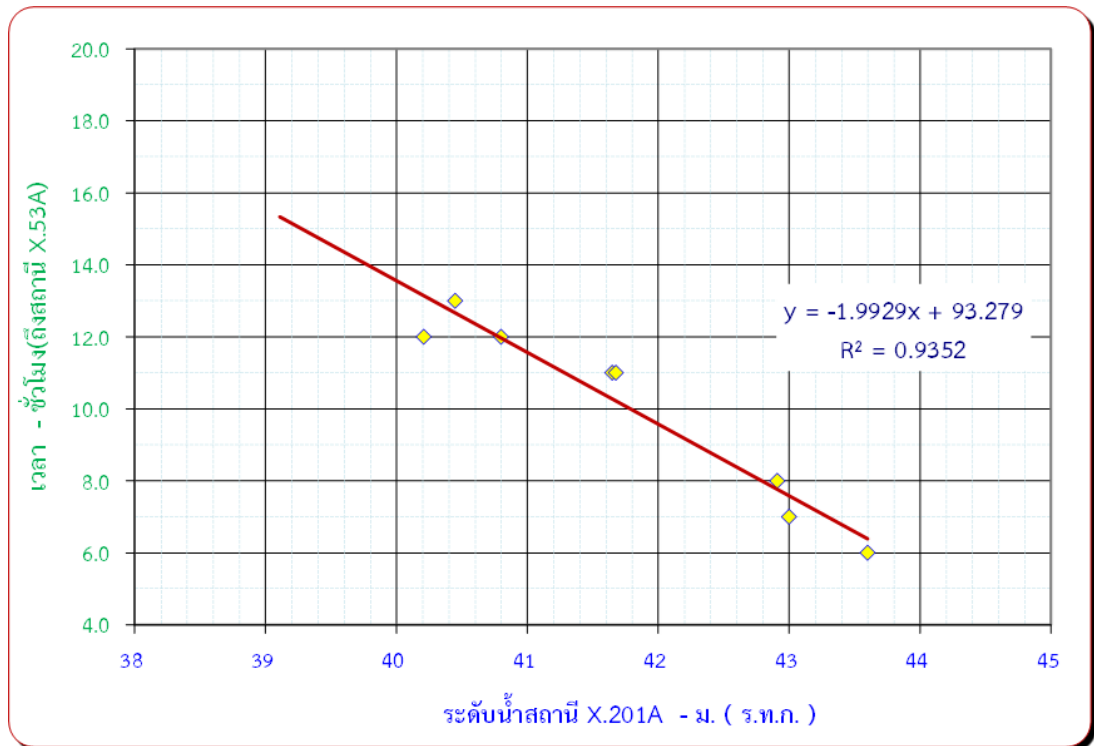
ของสถานี X.201A และสถานี X.53A

สถานี X.201A			สถานี X.53A			ระยะเวลา (ชั่วโมง)
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
40.80	17 ก.ค. 52	22.00	9.30	18 ก.ค. 52	10.00	12
40.45	8 พ.ย. 52	09.00	8.97	8 พ.ย. 52	22.00	13
41.65	5 มิ.ย. 55	02.00	9.87	5 มิ.ย. 55	13.00	11
43.60	23 พ.ย. 56	18.00	10.30	23 พ.ย. 56	24.00	6
41.20	23 มิ.ย. 57	18.00	9.50	23 มิ.ย. 57	24.00	6
39.11	1 พ.ย. 59	12.00	8.47	1 พ.ย. 59	22.00	10
41.42	4 ธ.ค. 59	20.00	9.67	5 ธ.ค. 59	21.00	25
43.00	9 ม.ค. 60	04.00	9.97	9 ม.ค. 60	11.00	7
41.49	9 พ.ย. 61	04.00	10.02	9 พ.ย. 61	10.00	6
42.91	5 ม.ค. 62	16.00	9.88	5 ม.ค. 62	24.00	8
41.68	30 ส.ค. 62	15.00	9.47	30 ส.ค. 62	02.00	11
40.21	18 ก.ย. 63	09.00	8.98	18 ก.ย. 63	21.00	12
40.67	12 พ.ย. 64	15.00	9.58	13 พ.ย. 64	17.00	22

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

- หมายเหตุ : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.201A = 36.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.53A = 2.000 ม.
(ร.ท.ก.)
- : ระยะทางจากสถานี X.201A ถึงสถานี X.53A ประมาณ 30 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
- : ที่ตั้งสถานี X.201A อยู่ที่ บ้านท่าไม้ลาย ตำบลวังใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร
- : ที่ตั้งสถานี X.53A อยู่ที่ บ้านวังไผ่ ตำบลวังไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร

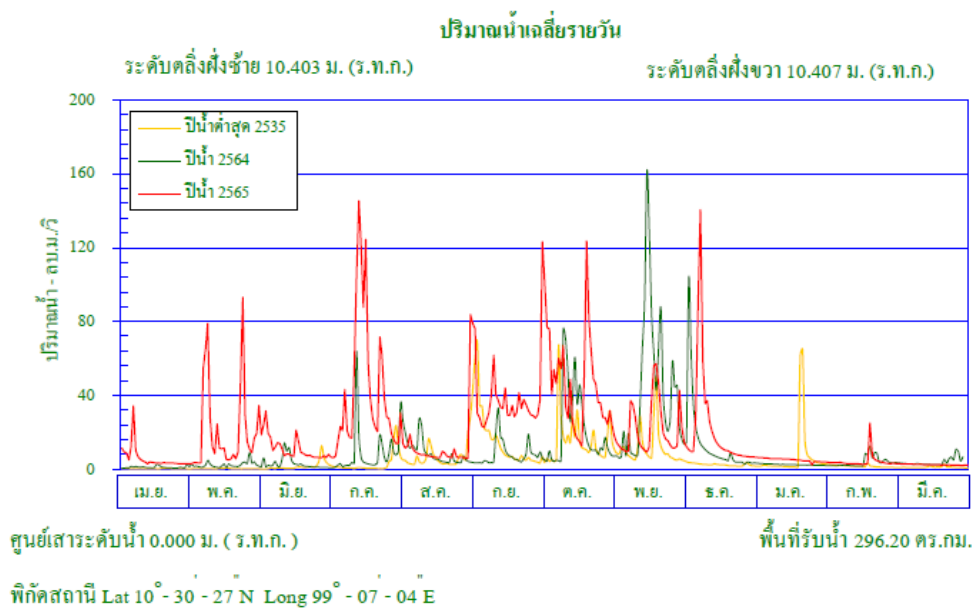

ภาพประกอบ 4-55 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.201A กับสถานี X.53A คลองชุมพร จังหวัดชุมพร

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

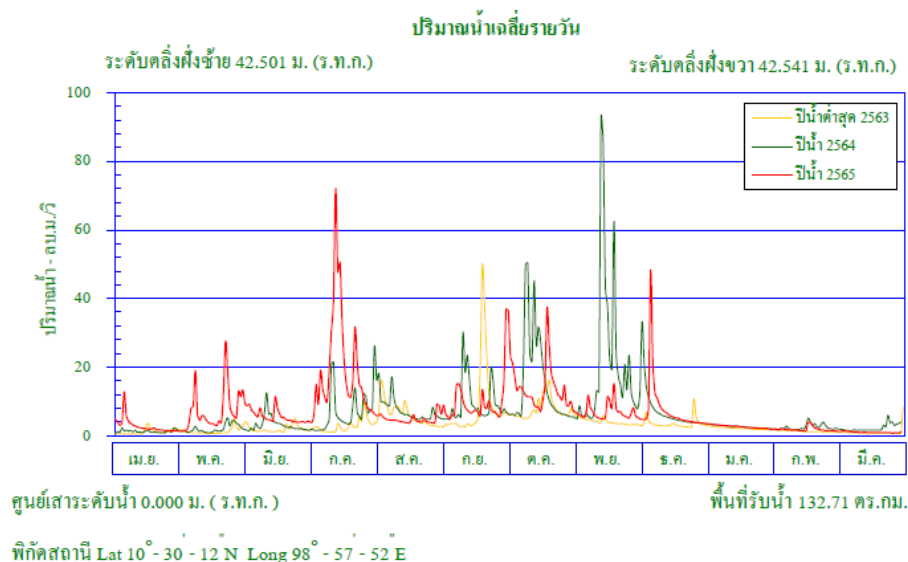
สถานี X.53A อ.ชุมพร จ.ชุมพร

ภาพประกอบ 4-56 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.53A

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

สถานี X.201A อ.ชุมพร จ.ชุมพร

ภาพประกอบ 4-57 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.53A

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(3) เทศบาลตำบลหลังสวน อ.หลังสวน จ.ชุมพร

คลองหลังสวน ที่ไหลผ่านเทศบาลตำบลหลังสวน เกิดจากเทือกเขาภูเก็ตในเขต ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ไหลลงมาทางทิศตะวันออกผ่าน ที่ราบสูงเชิงเขาซึ่งมีความลาดชันมากในช่วงตอนบนของลำน้ำ โดยมีลำน้ำสาขาสายสำคัญ ด้านฝั่งซ้าย คือ คลองแย คลองเหนก คลองปังหวาน และคลองลำแยง ด้านฝั่งขวา คือ คลองธรรมมัง ไหลผ่านพื้นที่ในเขต ตำบลพะโต๊ะ ตำบลปังหวาน ตำบลวังตะกอก ตำบลหาดยาย ตำบลท่ามะปลา เทศบาลตำบลหลังสวน และไหลลงสู่อ่าวไทย ที่ตำบลบางมะพร้าว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มีความยาวลำน้ำ

การเตือนภัยน้ำท่วมเทศบาลตำบลหลังสวน อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำ คลองหลังสวน จากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.213 บ้านพะโต๊ะ ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร (สถานีฝักระวัง) ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของเทศบาลตำบลหลังสวน ประมาณ 72 กิโลเมตร ตามลำน้ำ กับสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.212 ถนนลูกเสือ ตำบลหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร (สถานีเตือนภัย)

กำหนดการเตือนภัย โดยนำข้อมูลระดับน้ำจากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.213 กับสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.212 มาหาความสัมพันธ์ของระดับน้ำ ในช่วงน้ำสูงสุดจากข้อมูลในอดีต มาประกอบในการวิเคราะห์ซึ่งพอสรุปเป็นแนวทาง ดังต่อไปนี้

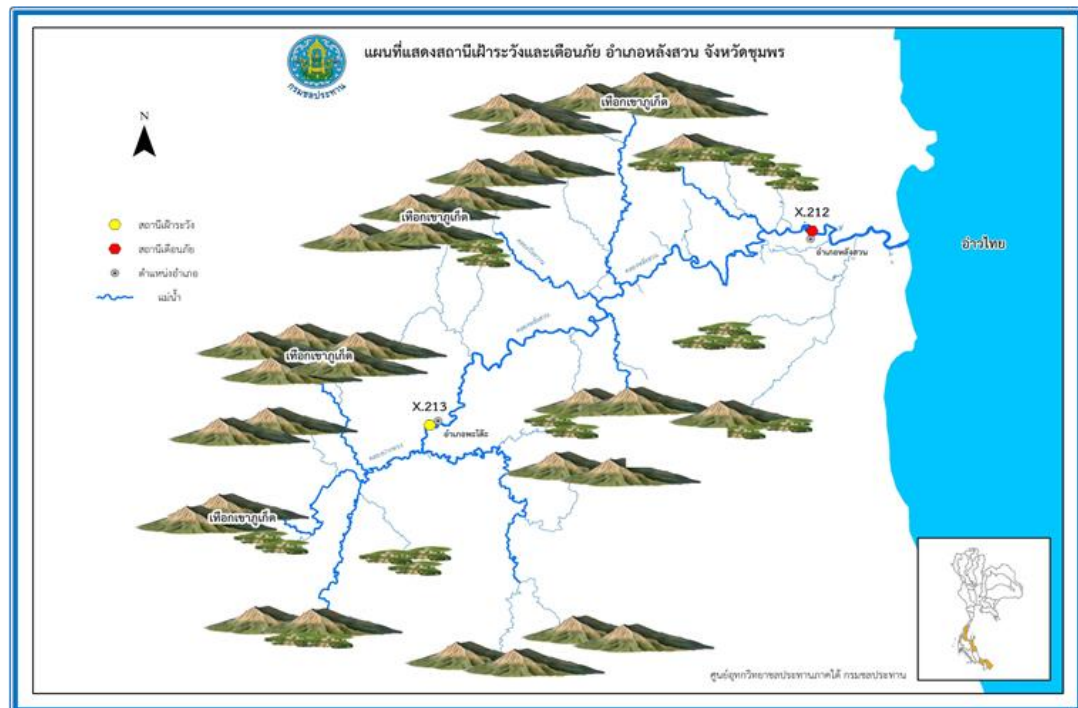
เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.213 บ้านพะโต๊ะ ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร มีระดับเกินกว่า 48.20 เมตร ในอีกประมาณ 18-19 ชั่วโมงถัดมา ระดับน้ำ ที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.212 ถนนลูกเสือ ตำบลหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ก็จะสูงถึงระดับ 6.00 เมตร เช่นกัน ซึ่งหลังจากนั้นระดับน้ำล้นตลิ่งและเริ่มไหลเข้าท่วมถนนตลอดได้สะพานรถไฟในเขตเทศบาลตำบลหลังสวน

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.213 บ้านพะโต๊ะ ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร มีระดับเกินกว่า 48.80 เมตร ในอีกประมาณ 16-17 ชั่วโมงถัดมา ระดับน้ำ ที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.212 ถนนลูกเสือ ตำบลหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ก็จะสูงถึงระดับ 7.00 เมตร เช่นกัน ซึ่งหลังจากนั้นระดับน้ำล้นตลิ่งและเริ่มไหลเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนของเทศบาลตำบลหลังสวน

ในทำนองเดียวกัน หากระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.213 ยิ่งเพิ่มขึ้นมากเท่าใด ก็จะเป็นผลให้ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.212 สูงขึ้นตาม ดังนั้นในเบื้องต้นหากเราทราบระดับน้ำ ที่สถานีวัดระดับน้ำ X.213 ก่อนเราจะสามารถพยากรณ์ระดับน้ำสูงสุดที่จะเกิดขึ้นที่เทศบาลตำบลหลังสวน ได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 18-19 ชั่วโมงซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง

หมายเหตุ : ตัวเลขระดับน้ำและเวลา อาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการกระจายของฝน โดยตัวแปรคือลำน้ำสาขา เช่น น้ำจากคลองแย คลองปังหวาน คลองลำแยง และจากอิทธิพลของน้ำทะเลหนุน เป็นต้น

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-58 แผนที่แสดงสถานีเฝ้าระวังและเตือนภัย อำเภอลำสน จังหวัดชุมพร
ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

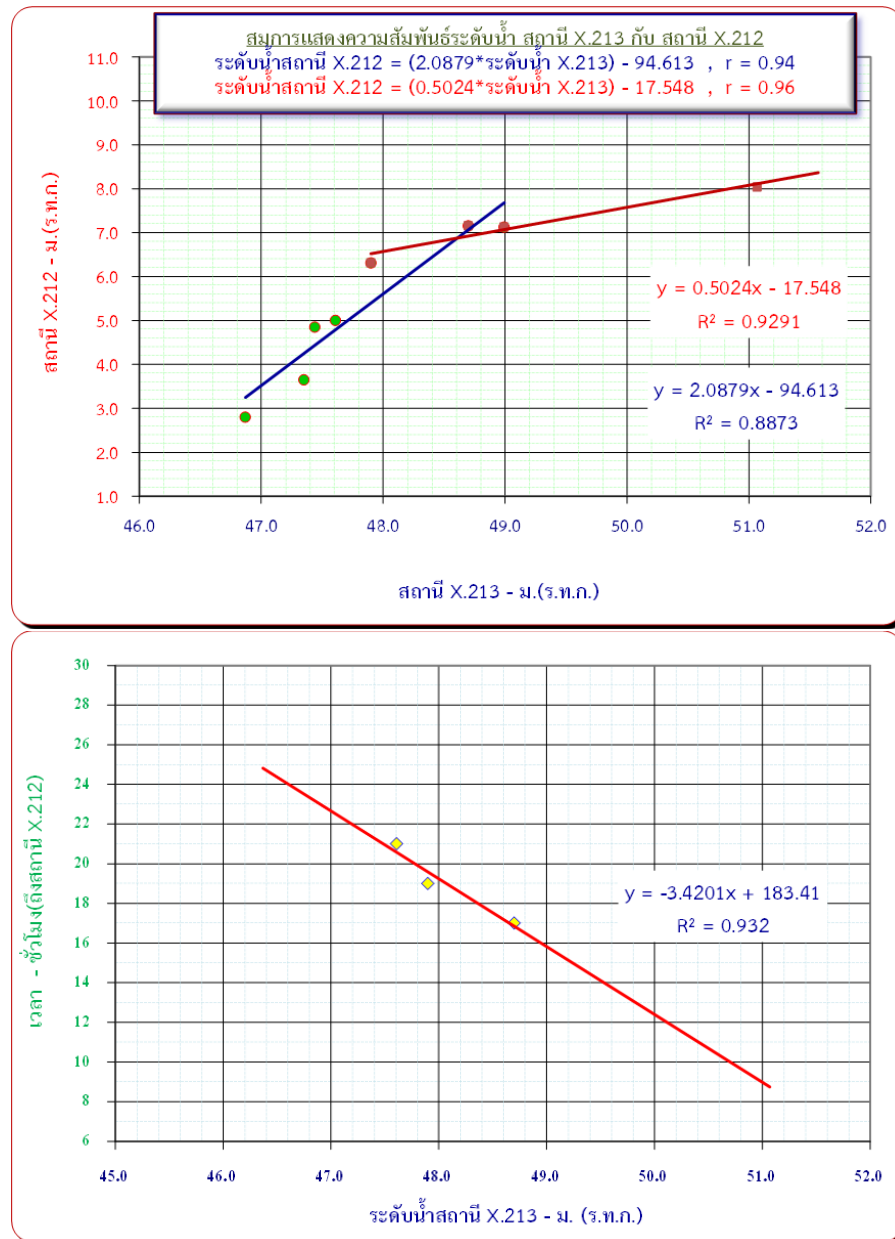
ตาราง 4-16 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล้นหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ
ระยะเวลา

ของสถานี X.213 และสถานี X.212

สถานี X.213			สถานี X.212			ระยะเวลา (ชั่วโมง)
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
47.61	24 ต.ค. 50	09.00	5.00	25 ต.ค. 50	06.00	21
47.35	18 ก.ค. 52	02.00	3.65	18 ก.ค. 52	21.00	19
46.87	6 ก.ย. 52	11.00	2.80	6 ก.ย. 52	23.00	12
47.90	27 มี.ค. 54	09.00	6.31	27 มี.ค. 54	24.00	15
48.70	3 พ.ย. 53	09.00	7.15	4 พ.ย. 53	02.00	17
47.44	3 ธ.ค. 63	08.00	4.85	3 ธ.ค. 63	24.00	18
48.99	2 ธ.ค. 64	10.00	7.13	1 ธ.ค. 64	19.00	0
51.07	5 ม.ค. 60	15.00	8.03	6 ม.ค. 60	11.00	20

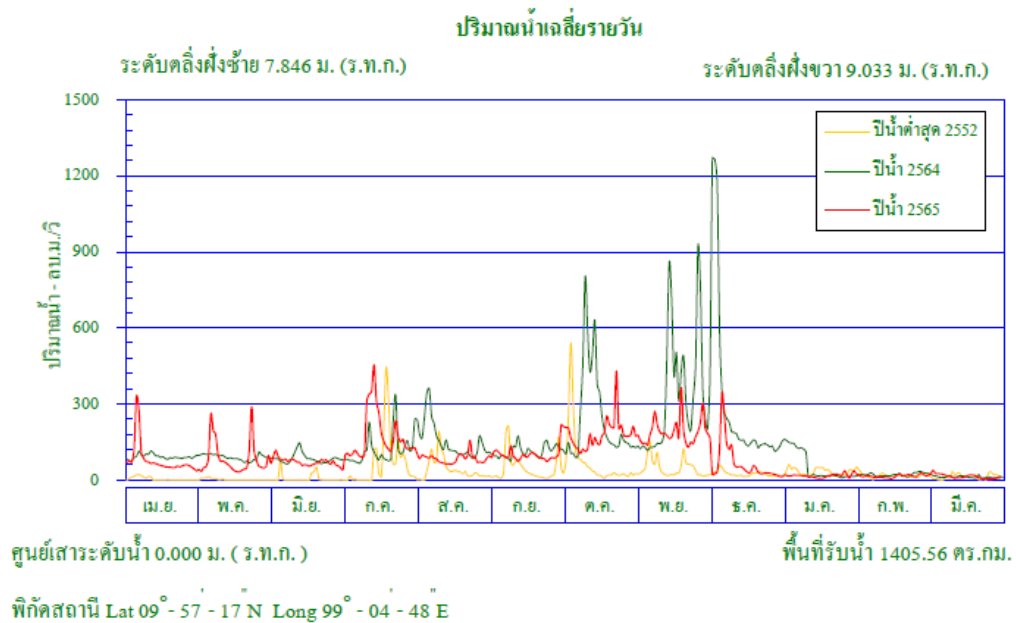
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

หมายเหตุ : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.213 = 40.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.212 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
: ระยะทางจากสถานี X.213 ถึงสถานี X.212 ประมาณ 72 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
: ที่ตั้งสถานี X.213 อยู่ที่ บ้านพะโต๊ะ ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
: ที่ตั้งสถานี X.212 อยู่ที่ ถนนลูกเสือ ตำบลหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ภาพประกอบ 4-59 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
ระหว่างสถานี X.213 กับสถานี X.212 คลองหลังสวน จังหวัดชุมพร
ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

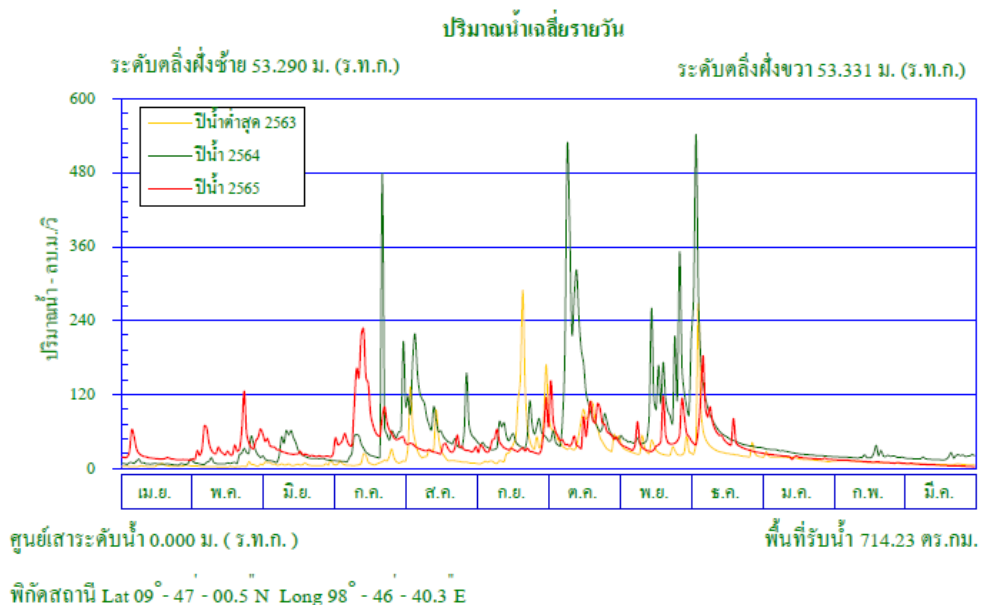
สถานี X.212 อ.หลังสวน จ.หลังสวน จ.ชุมพร

ภาพประกอบ 4-60 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.212

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

สถานี X.213 อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร

ภาพประกอบ 4-61 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.212

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(4) เทศบาลตำบลย่านดินแดง อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี

การเตือนภัยน้ำท่วมเทศบาลตำบลย่านดินแดง อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำแม่น้ำตาปี จากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.195 บ้านต้นโพธิ์ ตำบลนาแว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครศรีธรรมราช (สถานีฝายระวัง) และสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.37A บ้านย่านดินแดง ตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (สถานีเตือนภัย) ซึ่งอยู่ห่างกันประมาณ 86 กิโลเมตรตามลำน้ำ โดยนำข้อมูลระดับน้ำสูงสุดจากสถิติ ที่เคยเกิดน้ำท่วมในอดีตมาหา ค่าความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.195 บ้านต้นโพธิ์ ตำบลนาแว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครศรีธรรมราชถึงระดับ 38.60 เมตร อีกประมาณ 85-90 ชั่วโมงต่อมา ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.37A บ้านย่านดินแดงตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จะขึ้นสูงถึงระดับ 11.70 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนเทศบาลตำบลย่านดินแดง

ในทำนองเดียวกัน หากระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.195 ยิ่งเพิ่มขึ้นมากเท่าใด ก็จะเป็นผลให้ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.37A สูงขึ้นตาม ดังนั้นในเบื้องต้นหากเราทราบระดับน้ำ ที่สถานีวัดระดับน้ำ X.195 ก่อนเราจะสามารถพยากรณ์ระดับน้ำสูงสุดที่จะเกิดขึ้นที่เทศบาลตำบลย่านดินแดง ได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 85-90 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง

หมายเหตุ : ตัวเลขระดับน้ำและเวลา อาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการกระจายของฝน โดยมีตัวแปรคือลำน้ำสาขาที่ไหลลงแม่น้ำตาปี ระหว่างสถานี X.195 กับสถานี X.37A เช่น คลองจันดี คลองสังข์ คลองสินปุน และคลองอู้น เป็นต้น

ตาราง 4-17 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่วงหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและระยะเวลา

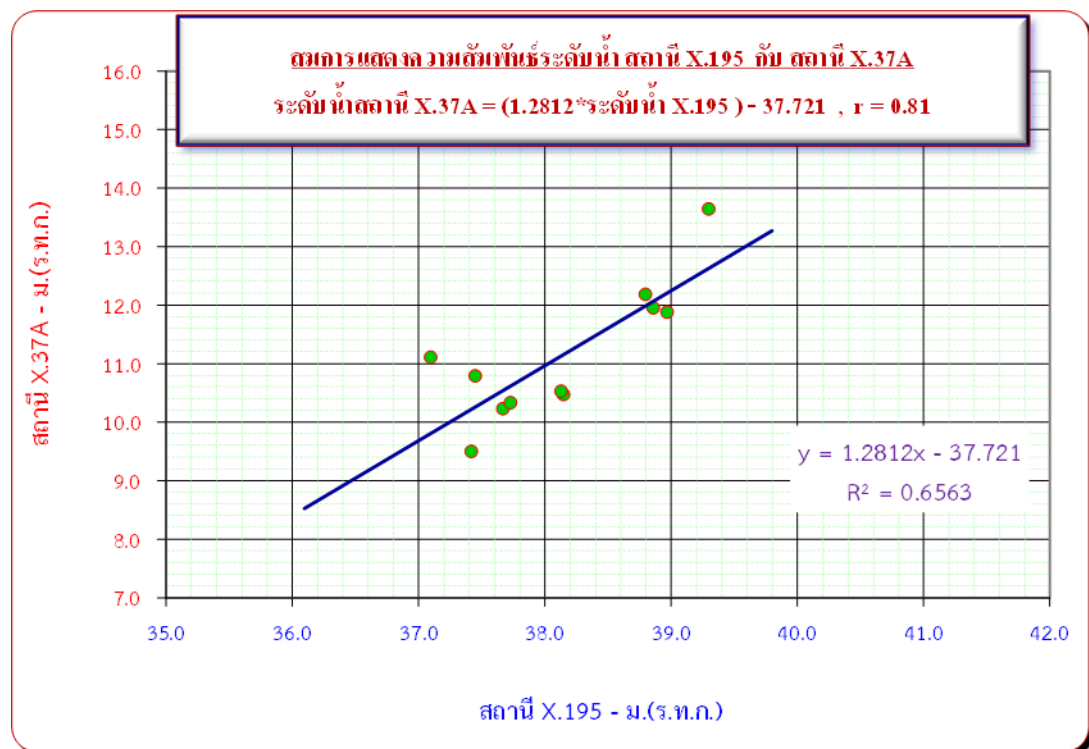
ของสถานี X.195 และสถานี X.37A

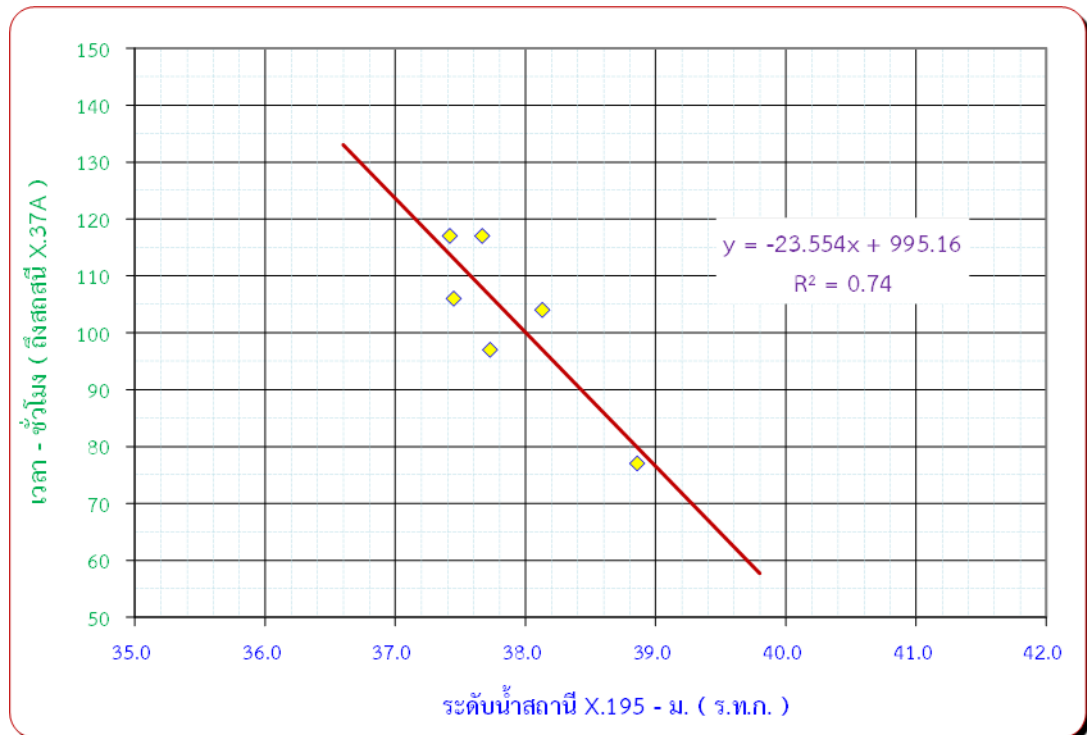
สถานี X.195			สถานี X.37A			ระยะเวลา (ชั่วโมง)
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
38.97	25 พ.ย. 43	03.00	11.88	29 พ.ย. 43	12.00	105
38.15	11 ธ.ค. 46	14.00	10.47	17 ธ.ค. 46	01.00	131
37.67	26 พ.ย. 51	09.00	10.23	1 ธ.ค. 51	06.00	117
37.42	5 พ.ย. 52	09.00	9.50	10 ต.ค. 52	06.00	117
39.30	30 มี.ค. 54	22.00	13.64	31 มี.ค. 54	13.00	15
37.73	2 ม.ค. 55	22.00	10.33	6 ม.ค. 55	23.00	97
37.45	23 พ.ย. 56	12.00	10.79	28 พ.ย. 56	02.00	106
38.80	5 ม.ค. 60	18.00	12.18	10 ม.ค. 60	21.00	123
38.13	5 ม.ค. 62	06.00	10.53	9 ม.ค. 62	14.00	104

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

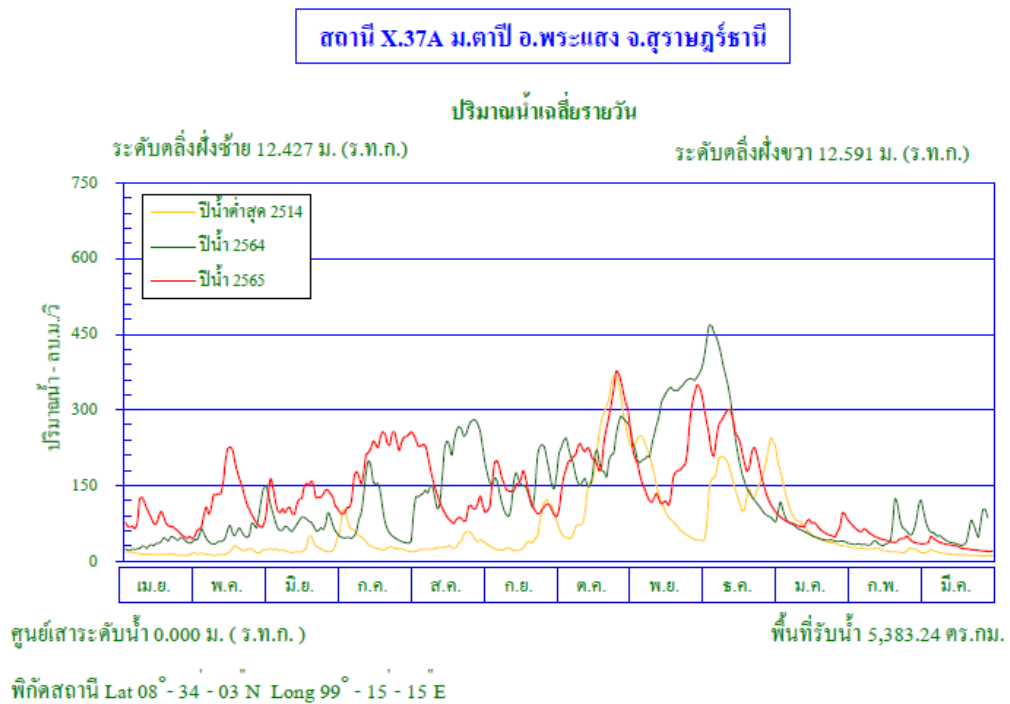
สถานี X.195			สถานี X.37A			ระยะเวลา (ชั่วโมง)
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
38.86	2 ธ.ค. 63	21.00	11.95	6 ธ.ค. 63	02.00	77
37.10	25 พ.ย. 64	23.00	11.11	2 ธ.ค. 64	21.00	166

หมายเหตุ : : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.195 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.37A = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
 : ระยะทางจากสถานี X.195 ถึงสถานี X.37A ประมาณ 86 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
 : ที่ตั้งสถานี X.195 อยู่ที่ บ้านต้นโพธิ์ ตำบลนาแว อำเภอดงยาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 : ที่ตั้งสถานี X.37A อยู่ที่ บ้านย่านดินแดง ตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

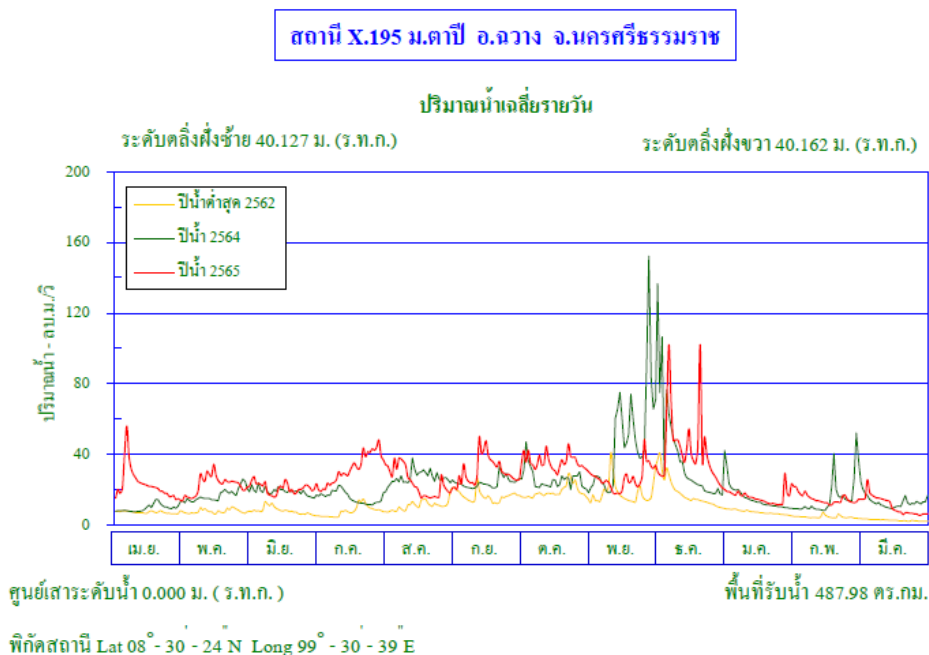

ภาพประกอบ 4-62 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.195 กับสถานี X.37A แม่น้ำตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

ภาพประกอบ 4-63 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.37A
 ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

ภาพประกอบ 4-64 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.195

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(5) เทศบาลตำบลเคียนซา อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี

แม่น้ำตาปี ที่ไหลผ่านเทศบาลตำบลเคียนซา เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตอำเภอพิปูนจังหวัดนครศรีธรรมราช มีลำน้ำสาขา ที่สำคัญก่อนจะไหลผ่านเทศบาลตำบลเคียนซา คือ คลองระแนง คลองดินแดง คลองกระทูน คลองจันดี คลองสังข์ คลองสินปุน คลองอิปัน คลองตาล และคลองฉวาง เป็นต้น

การเตือนภัยน้ำท่วมเทศบาลตำบลเคียนซา อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำแม่น้ำตาปี จากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.37A บ้านย่านดินแดง ตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (สถานีเฝ้าระวัง) และสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.217 บ้านเคียนซา ตำบลเคียนซา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี (สถานีเตือนภัย) ซึ่งอยู่ห่างกันประมาณ 60 กิโลเมตรตามลำน้ำ โดยนำข้อมูลระดับน้ำสูงสุดจากสถิติ ที่เคยเกิดน้ำท่วมในอดีตมาหาค่าความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.37A บ้านย่านดินแดง ตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงระดับ 12.00 เมตร อีกประมาณ 55-60 ชั่วโมงต่อมาระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.217 บ้านเคียนซา ตำบลเคียนซา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จะขึ้นสูงถึงระดับ 6.00 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนเทศบาลตำบลเคียนซา

ในทำนองเดียวกัน หากระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.37A ยิ่งเพิ่มขึ้นมากเท่าใด ก็จะเป็นผลให้ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.217 สูงขึ้นตาม ดังนั้นในเบื้องต้นหากเราทราบระดับน้ำ ที่สถานีวัดระดับน้ำ X.37A ก่อนเราจะสามารถพยากรณ์ระดับน้ำสูงสุดที่จะเกิดขึ้นที่เทศบาลตำบลเคียนซา ได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 55-60 ชั่วโมง

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

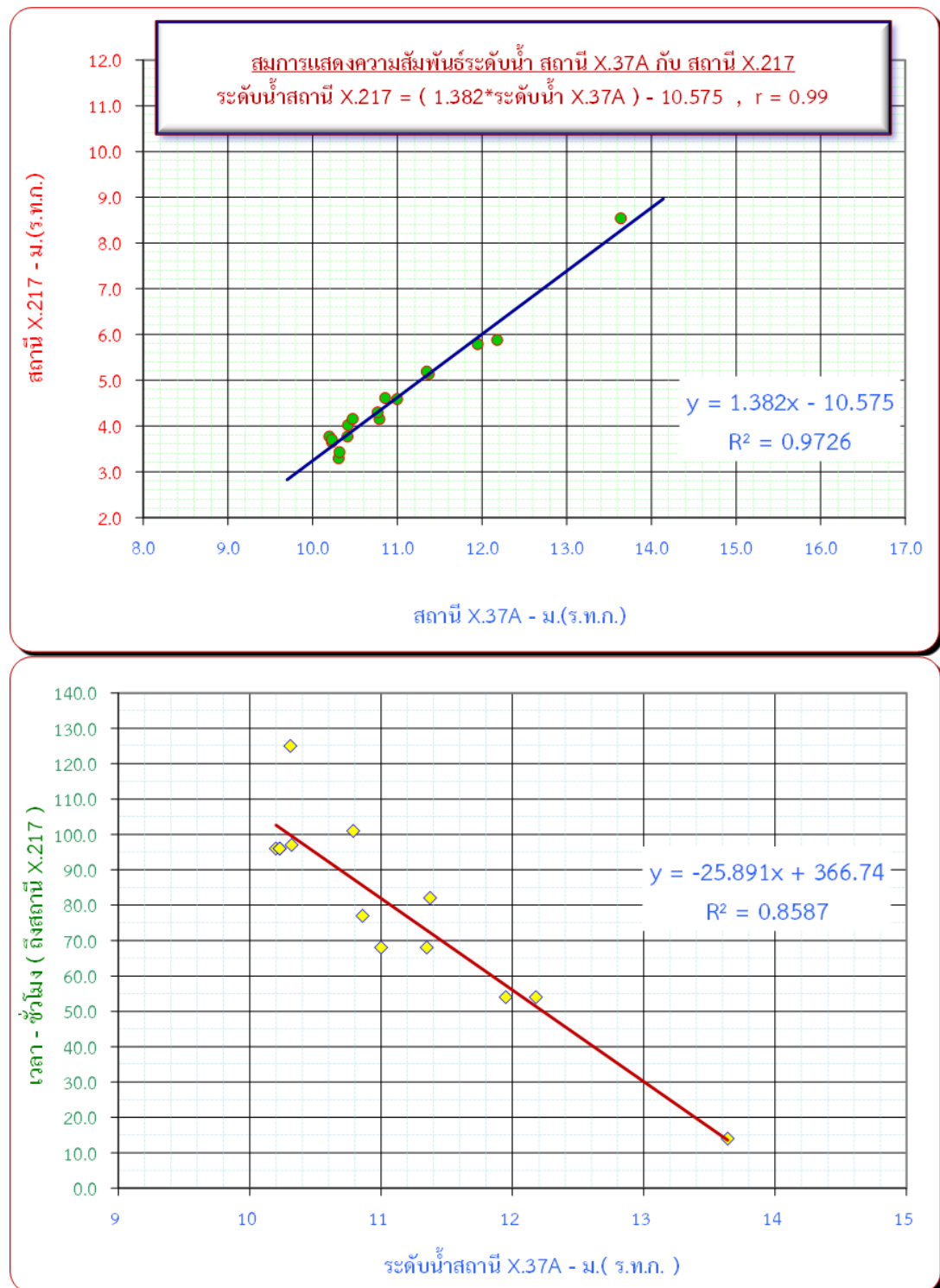
ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง

หมายเหตุ : ตัวเลขระดับน้ำและเวลา อาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการกระจายของฝน โดยมีตัวแปร
คือ ลำน้ำ สาขาที่ไหลลงแม่น้ำตาปี ระหว่างสถานี X.37A กับสถานี X.217 เช่น คลองตาล
คลองฉวางและอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุน เป็นต้น

ตาราง 4-18 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่วงหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ
ระยะเวลา ของสถานี X.37A และสถานี X.217

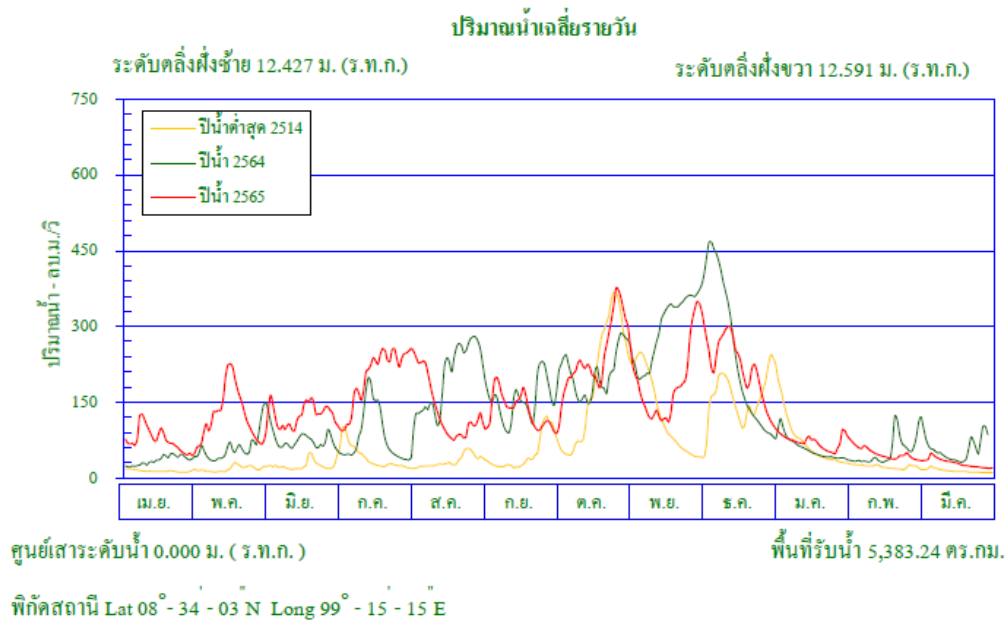
สถานี X.37A			สถานี X.217			ระยะเวลา (ชั่วโมง)
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
10.20	23 ต.ค. 50	06.00	3.77	27 ต.ค. 50	06.00	96
10.42	15 พ.ย. 50	06.00	4.02	18 พ.ย. 50	06.00	72
10.23	1 ธ.ค. 51	06.00	3.65	5 ธ.ค. 51	06.00	96
10.86	8 พ.ย. 53	11.00	4.61	11 พ.ย. 53	17.00	77
10.23	12 ธ.ค. 53	06.00	3.70	16 ธ.ค. 53	06.00	96
13.64	31 มี.ค. 54	13.00	8.54	1 เม.ย. 54	15.00	14
10.31	16 ก.ย. 54	02.00	3.29	21 ก.ย. 54	07.00	125
10.32	6 ม.ค. 55	23.00	3.43	10 ม.ค. 55	24.00	97
11.00	11 มิ.ย. 55	23.00	4.59	14 มิ.ย. 55	19.00	68
10.79	28 พ.ย. 56	02.00	4.15	2 ธ.ค. 56	07.00	101
10.77	11 ต.ค. 57	08.00	4.30	15 ต.ค. 57	19.00	107
10.48	1 ต.ค. 58	03.00	4.16	3 ต.ค. 58	15.00	60
11.37	8 ธ.ค. 59	24.00	5.13	11 ธ.ค. 59	10.00	82
12.18	10 ม.ค. 60	21.00	5.88	13 ม.ค. 60	03.00	54
11.35	4 ธ.ค. 60	14.00	5.19	7 ธ.ค. 60	10.00	68
10.42	12 ส.ค. 61	12.00	3.77	18 ส.ค. 61	15.00	147
11.95	6 ธ.ค. 63	02.00	5.79	8 ธ.ค. 63	08.00	54

หมายเหตุ : : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.37A = 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.217 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
: ระยะทางจากสถานี X.37A ถึงสถานี X.217 ประมาณ 60 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
: ที่ตั้งสถานี X.37A อยู่ที่ บ้านย่านดินแดง ตำบลย่านดินแดง อำเภอพระแสง จังหวัดสุ
ราษฎร์ธานี
: ที่ตั้งสถานี X.217 อยู่ที่ บ้านเคียนซา ตำบลเคียนซา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพประกอบ 4-65 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.37A กับสถานี X.217 แม่น้ำตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

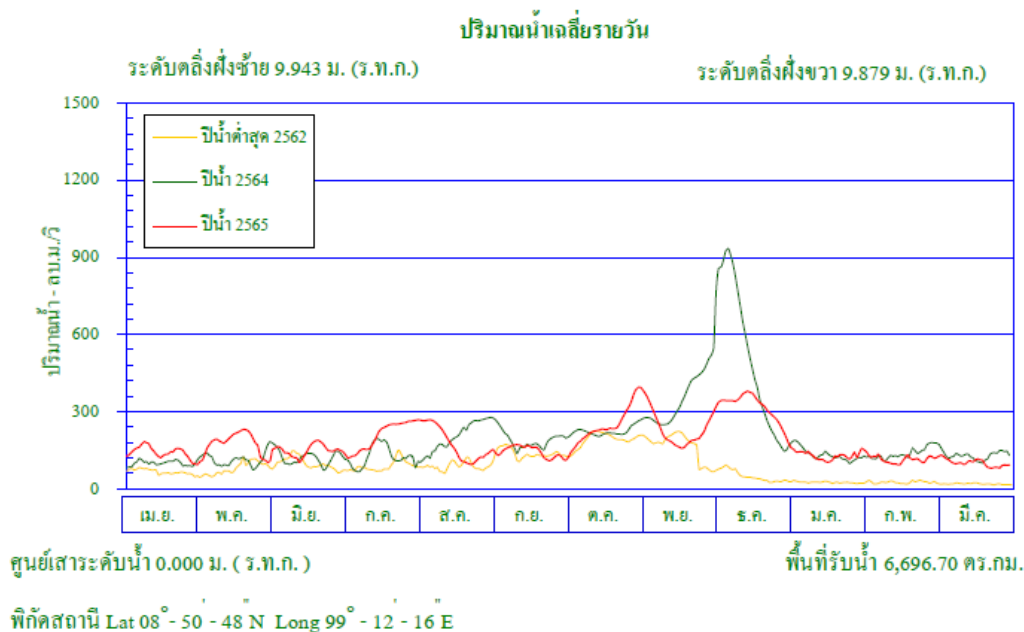
สถานี X.37A ม.ตาปี อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี

ภาพประกอบ 4-66 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.37A

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

สถานี X.217 ม.ตาปี อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี

ภาพประกอบ 4-67 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.217

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(6) เทศบาลตำบลพุนพิน อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี

แม่น้ำตาปี ที่ไหลผ่านเทศบาลตำบลพุนพิน เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตอำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีลำน้ำสาขา ที่สำคัญก่อนจะไหลผ่านเทศบาลตำบลพุนพิน คือ คลองระแนง คลองดินแดง คลองกระทูน คลองจันดี คลองสังข์ คลองสินปุน คลองอิปัน คลองตาล คลองฉวาง คลองลำพูนและ คลองพุมดวง เป็นต้น

การเตือนภัยน้ำท่วมเทศบาลตำบลพุนพิน อาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำแม่น้ำตาปี จากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.217 บ้านเคียนซา ตำบลเคียนซา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี (สถานีฝักระวัง) และสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.5C บ้านท่าข้าม ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี(สถานีเตือนภัย) ซึ่งอยู่ห่างกันประมาณ 49 กิโลเมตรตามลำน้ำ โดยนำข้อมูลระดับน้ำสูงสุดจากสถิติ ที่เคยเกิดน้ำท่วมในอดีตมาหาค่าความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

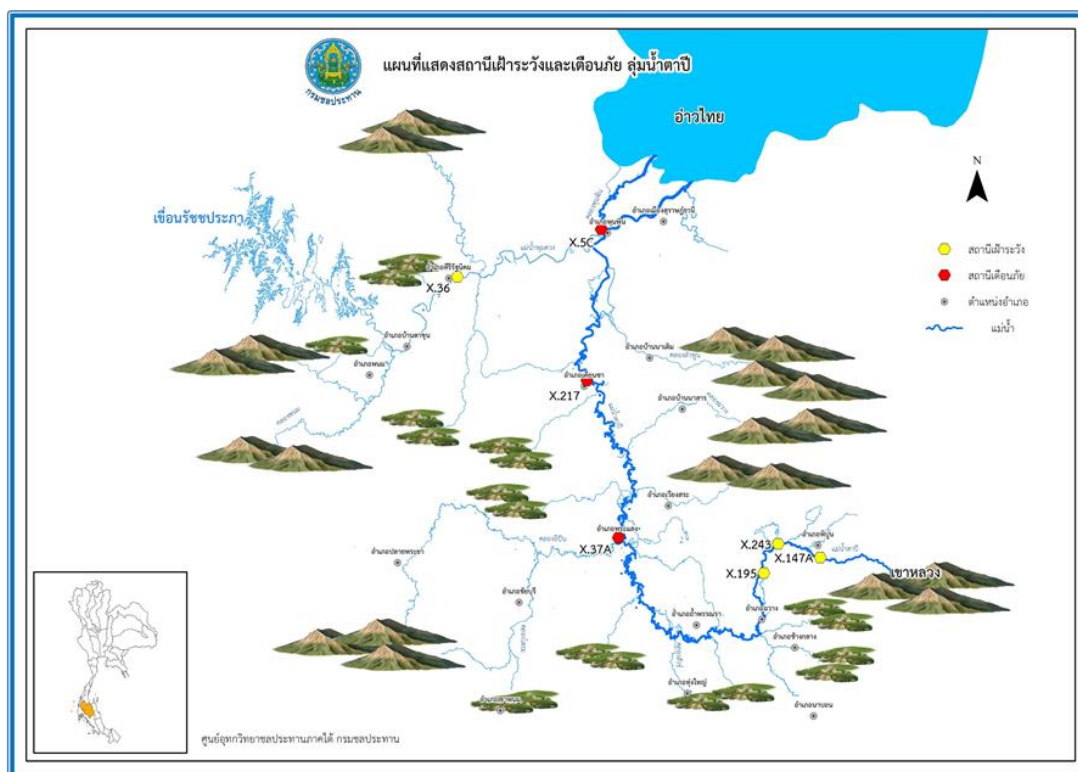
เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.217 บ้านเคียนซา ตำบลเคียนซา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงระดับ 4.20 เมตรอีกประมาณ 22-23 ชั่วโมงต่อมาระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.5C บ้านท่าข้าม ตำบลท่าข้ามอำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จะขึ้นสูงถึงระดับ 1.80 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่ลุ่มต่ำเทศบาลตำบลพุนพิน

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.217 บ้านเคียนซา ตำบลเคียนซา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงระดับ 5.40 เมตรอีกประมาณ 14-15 ชั่วโมงต่อมาระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.5C บ้านท่าข้าม ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จะขึ้นสูงถึงระดับ 2.50 เมตร ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่ชุมชนเทศบาลตำบลพุนพิน

ในทำนองเดียวกัน หากระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.217 ยิ่งเพิ่มขึ้นมากเท่าใด ก็จะเป็นผลให้ระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.5C สูงขึ้นตาม ดังนั้นในเบื้องต้นหากเราทราบระดับน้ำที่สถานีวัดระดับน้ำ X.217 ก่อนเราจะสามารถพยากรณ์ระดับน้ำสูงสุดที่จะเกิดขึ้นที่เทศบาลตำบลพุนพิน ได้ล่วงหน้าอย่างน้อย 14-15 ชั่วโมง ซึ่งจะทำให้บรรเทาภัยน้ำท่วมได้ระดับหนึ่ง

หมายเหตุ : ตัวเลขระดับน้ำและเวลา อาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการกระจายของฝน โดยมีตัวแปรคือ ลำน้ำสาขาที่ไหลลงแม่น้ำตาปี ระหว่างสถานี X.217 กับสถานี X.5C เช่น คลองลำพูน และ คลองพุมดวงและอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุน เป็นต้น

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-68 แผนที่แสดงสถานีเฝ้าระวังและเตือนภัย ลุ่มน้ำตาปี

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

ตาราง 4-19 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่องหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและ
ระยะเวลา

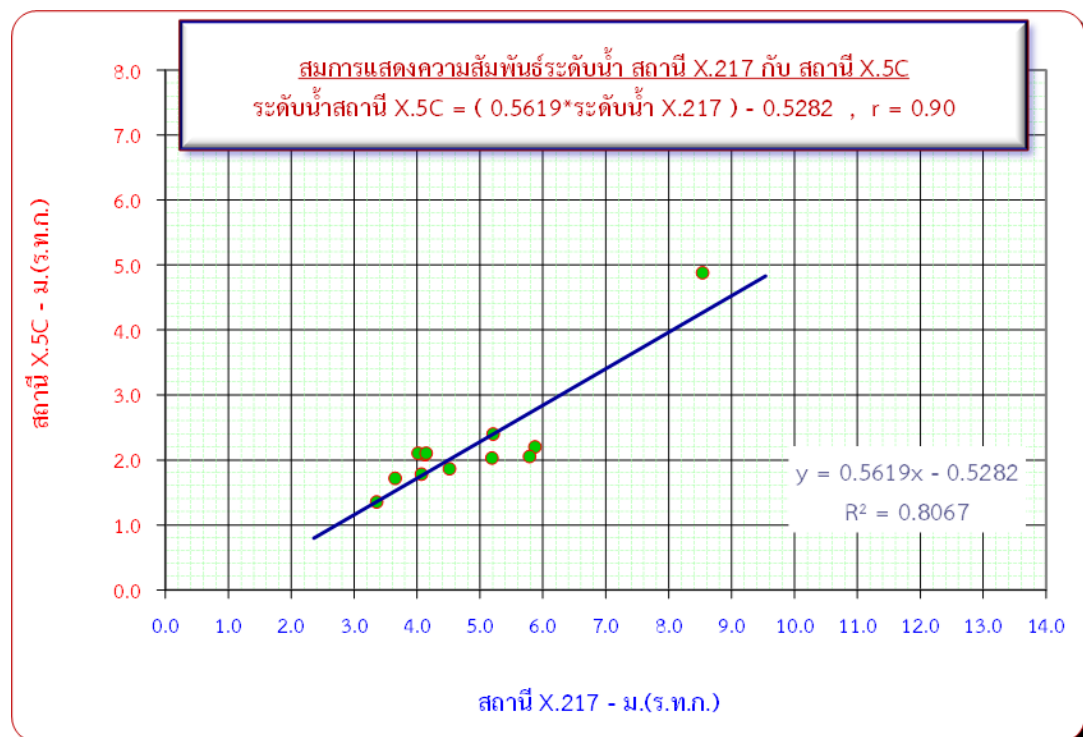
ของสถานี X.217 และสถานี X.5C

สถานี X.217			สถานี X.5C			ระยะเวลา (ชั่วโมง)
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
4.13	14 ต.ค. 47	24.00	2.08	15 ต.ค. 47	14.00	14
4.52	25 ธ.ค. 48	06.00	1.86	25 ธ.ค. 48	16.00	10
4.07	23 ก.ค. 49	18.00	1.78	24 ก.ค. 49	01.00	7
4.02	18 พ.ย. 50	06.00	2.10	19 พ.ย. 50	19.00	37
8.54	1 เม.ย. 54	15.00	4.88	2 เม.ย. 54	10.00	19
3.36	12 ต.ค. 54	21.00	1.35	13 ต.ค. 54	14.00	17
4.15	2 ธ.ค. 56	07.00	2.10	3 ธ.ค. 56	13.00	30
5.88	13 ม.ค. 60	03.00	2.20	14 ม.ค. 60	15.00	36
5.19	7 ธ.ค. 60	10.00	2.03	8 ธ.ค. 60	16.00	30

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

สถานี X.217			สถานี X.5C			ระยะเวลา (ชั่วโมง)
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
3.65	27 ธ.ค. 61	06.00	1.71	28 ธ.ค. 61	17.00	35
5.79	8 ธ.ค. 63	08.00	2.05	9 ธ.ค. 63	18.00	34
5.21	4 ธ.ค. 64	24.00	2.40	5 ธ.ค. 64	14.00	14

หมายเหตุ :
: ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.217 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.5C = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
: ระยะทางจากสถานี X.217 ถึงสถานี X.5C ประมาณ 49 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
: ที่ตั้งสถานี X.217 อยู่ที่ บ้านเคียนซา ตำบลเคียนซา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
: ที่ตั้งสถานี X.5C อยู่ที่ บ้านท่าข้าม ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพประกอบ 4-69 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
ระหว่างสถานี X.217 กับสถานี X.5C แม่น้ำตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

สถานี X.217 ม.ตาปี อ.เกลียนซา จ.สุราษฎร์ธานี

ภาพประกอบ 4-70 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.217

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

(7) เมืองนครศรีธรรมราช อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช

คลองท่าดี ที่ไหลผ่านเมืองนครศรีธรรมราช เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช (เขาหลวง) ในเขตอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ไหลลงมาทางทิศตะวันออก ผ่านที่ราบสูงเชิงเขาซึ่งมีความลาดชันมากในช่วงตอนบนของลำน้ำและไหลเข้าสู่ที่ราบในตัวเมืองนครศรีธรรมราช ผ่านที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลและไหลออกสู่อ่าวไทย ที่อ่าวปากพนัง บ้านปากนคร ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความยาวลำน้ำ 65 กิโลเมตร ตามลำน้ำ

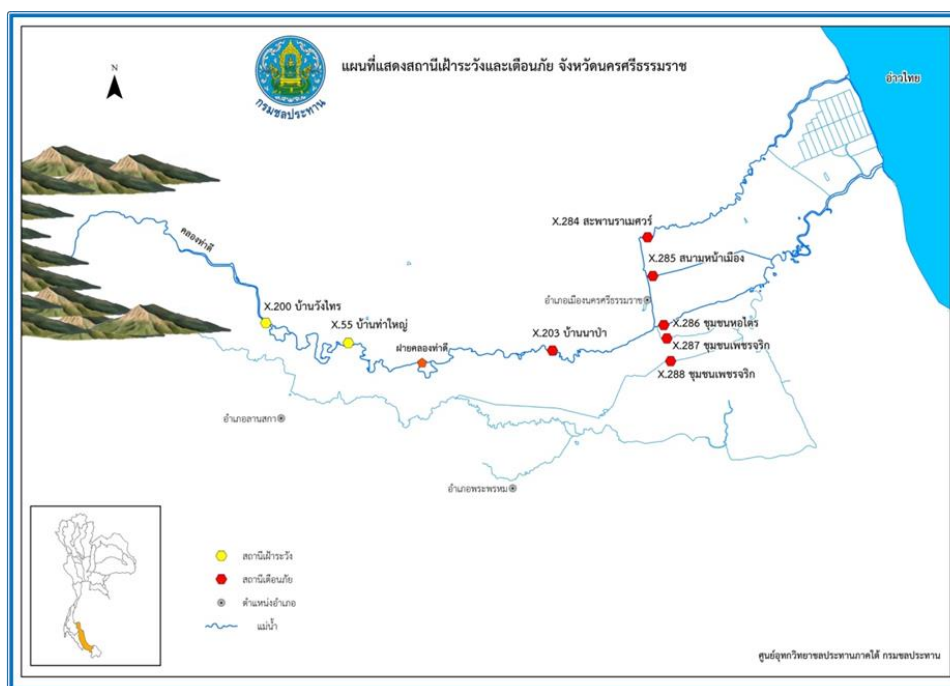
การเตือนภัยน้ำท่วมเมืองนครศรีธรรมราช ใช้ข้อมูลอุทกวิทยา จากสถานีสำรวจอุทกวิทยา X.55 คลองท่าดี บ้านท่าใหญ่ ตำบลท่าดี อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช กับสถานี X.285 สนามหน้าเมือง เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ซึ่งมีระยะทางห่างกันประมาณ 22 กิโลเมตร ตามลำน้ำ โดยนำข้อมูลระดับน้ำสูงสุดจากสถิติที่เคยเกิดน้ำท่วมในอดีตมาหาค่าความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา X.55 บ้านท่าใหญ่ อำเภอลานสกา จ.นครศรีธรรมราช มีระดับเกินกว่า 20.80 เมตร ในอีก 22-23 ชั่วโมงถัดมา ระดับน้ำที่สถานีวัดระดับน้ำ X.285 สนามหน้าเมือง เทศบาลนครนครศรีธรรมราช จะขึ้นสูงถึงระดับ 2.50 เมตร จะมีผลทำให้น้ำไหลเข้าท่วมพื้นที่ชุมชน

เมืองนครศรีธรรมราช

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

หมายเหตุ : ตัวเลขระดับน้ำและเวลา อาจเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะการกระจายของฝน โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝนที่ตกหนักในพื้นที่เมืองนครศรีธรรมราช และการติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำ เป็นต้น
: ลุ่มน้ำนี้ใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นเท่านั้นเนื่องจากข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์มีจำนวนน้อยและประกอบกับคลองในตัวเมืองนครศรีธรรมราชแบ่งน้ำเป็นหลายสาย จำเป็นต้องใช้วิธีการอื่นๆ มาประกอบด้วย

ภาพประกอบ 4-71 แผนที่แสดงสถานีฝายระวังและเตือนภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

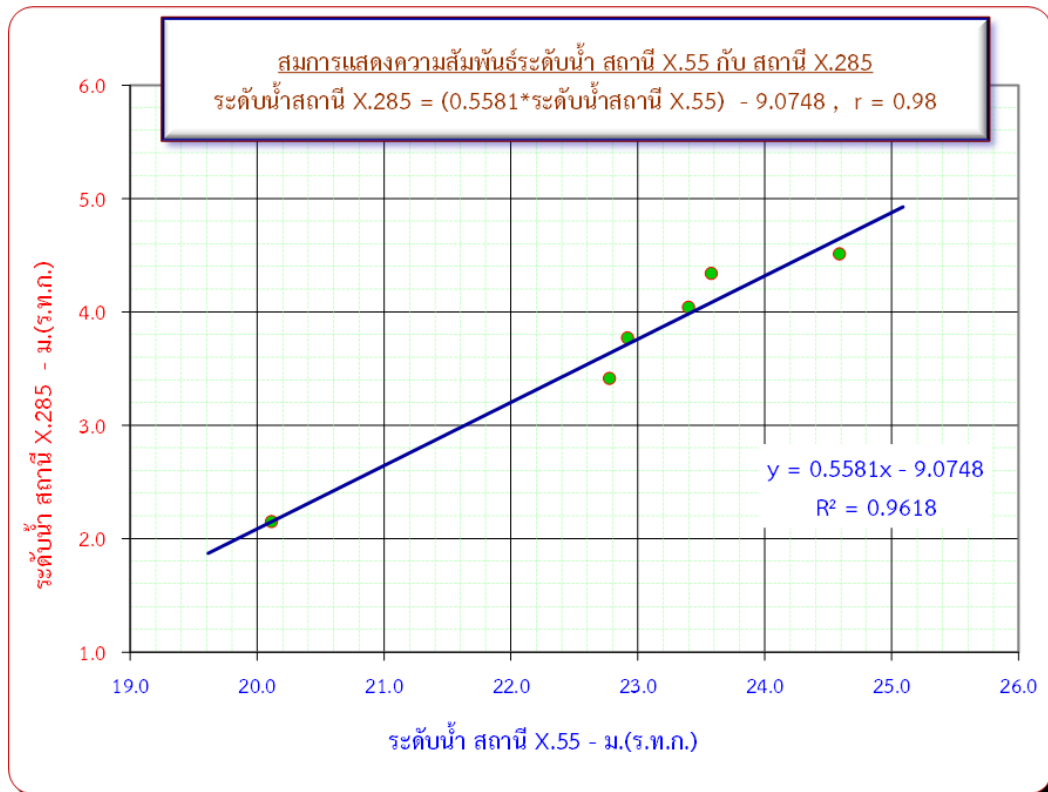
ตาราง 4-20 การคาดการณ์ค่าระดับน้ำล่องหน้า โดยใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำและระยะเวลา

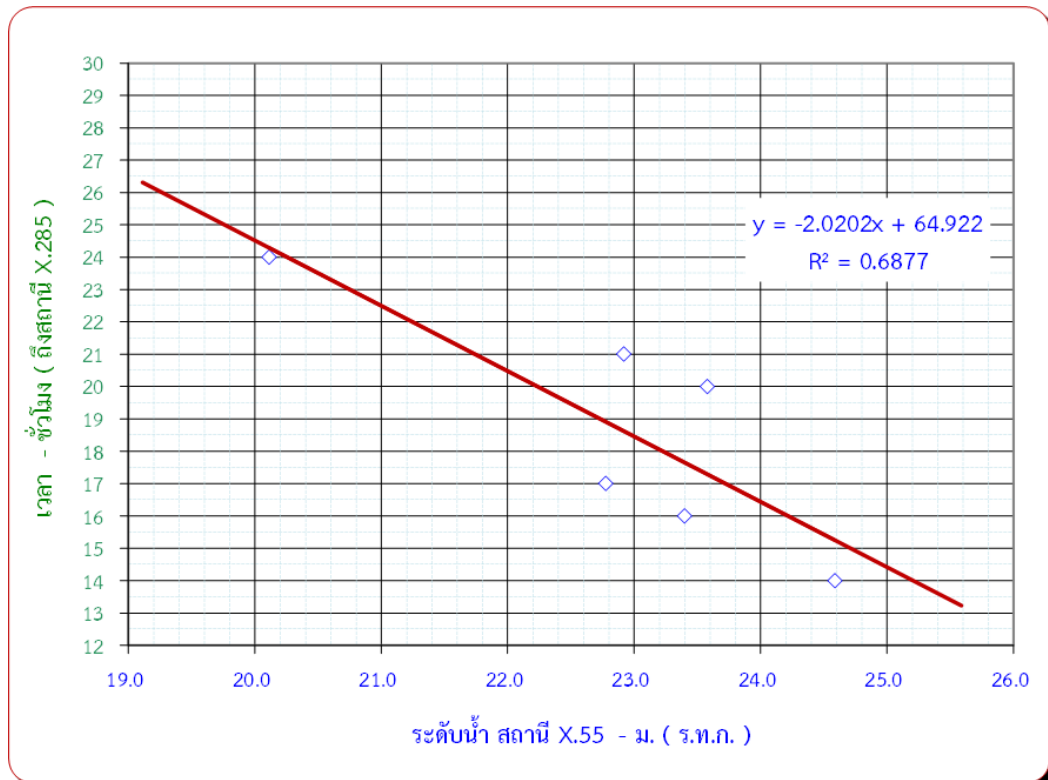
ของสถานี X.55 และสถานี X.285

สถานี X.55			สถานี X.285			ระยะเวลา (ชั่วโมง)
ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	ม.(ร.ท.ก.)	วันที่	เวลา - น.	
23.58	5 ม.ค. 60	09.00	4.34	6 ม.ค. 60	05.00	20
23.40	6 ธ.ค. 60	04.00	4.04	6 ธ.ค. 60	20.00	16
22.92	17 ธ.ค. 61	04.00	3.77	18 ธ.ค. 61	01.00	21
20.11	3 ธ.ค. 62	23.00	2.15	4 ธ.ค. 62	23.00	24
24.59	2 ธ.ค. 63	10.00	4.51	2 ธ.ค. 63	24.00	14
22.78	2 ธ.ค. 64	10.00	3.41	3 ธ.ค. 64	03.00	17

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

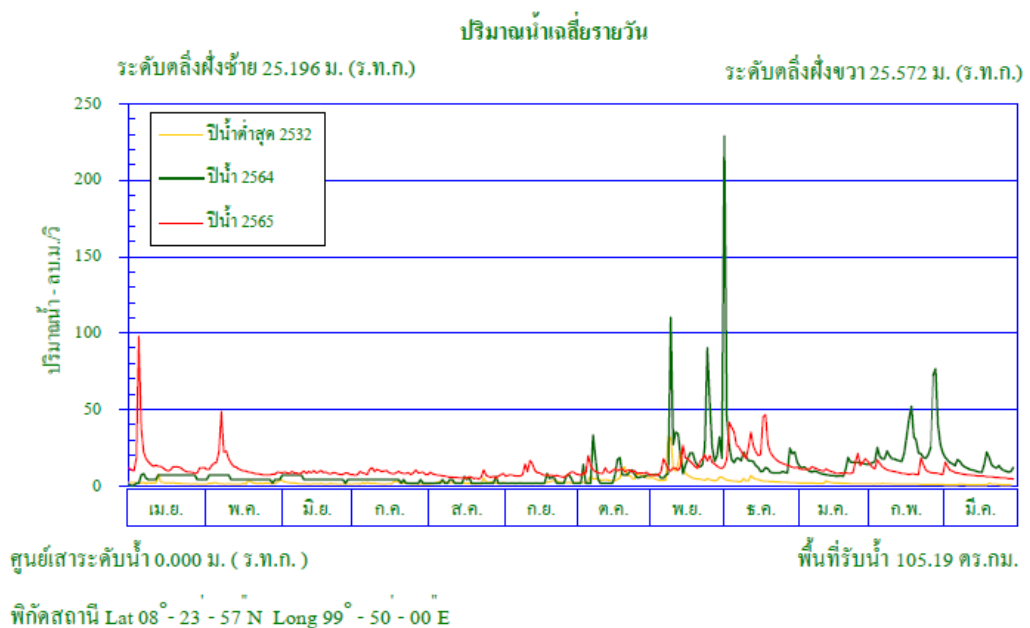
หมายเหตุ : : ราคาศูนย์เสาระดับน้ำสถานี X.55 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.) สถานี X.285 = 0.000 ม.(ร.ท.ก.)
: ระยะทางจากสถานี X.55 ถึงสถานี X.285 ประมาณ 22 กิโลเมตร ตามความยาวลำน้ำ
: ที่ตั้งสถานี X.55 อยู่ที่ บ้านท่าใหญ่ ตำบลท่าดี อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
: ที่ตั้งสถานี X.285 อยู่ที่ เทศบาลนครนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพประกอบ 4-72 กราฟแสดงความสัมพันธ์ของระดับน้ำและระยะเวลาการเคลื่อนตัวของน้ำ
 ระหว่างสถานี X.55 คลองท่าดี กับสถานี X.285 คลองหน้าเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

สถานี X.55 ก.ท่าดี อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช

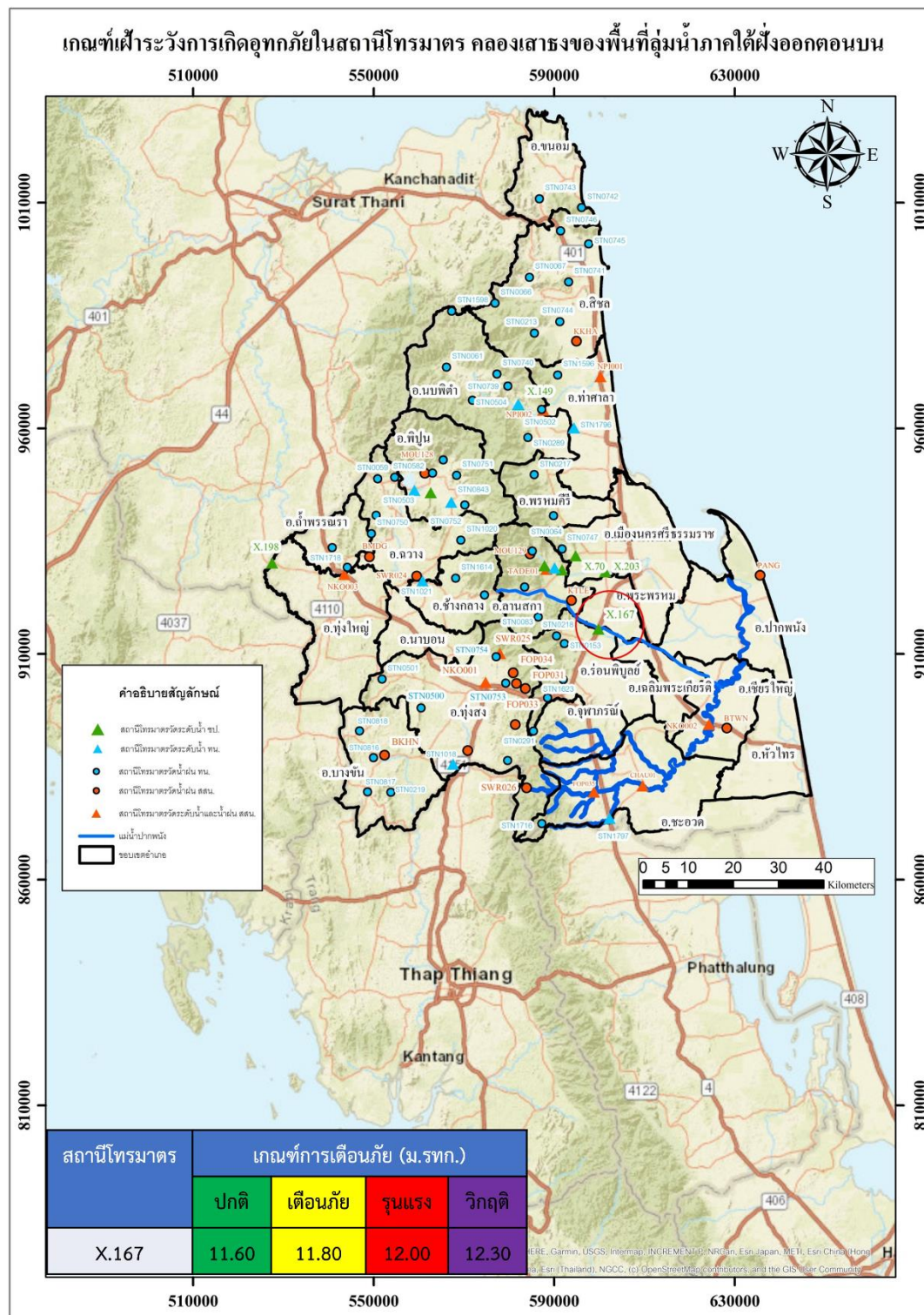
ภาพประกอบ 4-73 ปริมาณน้ำเฉลี่ยรายวัน สถานี X.55

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคใต้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

4.7.5 สรุป

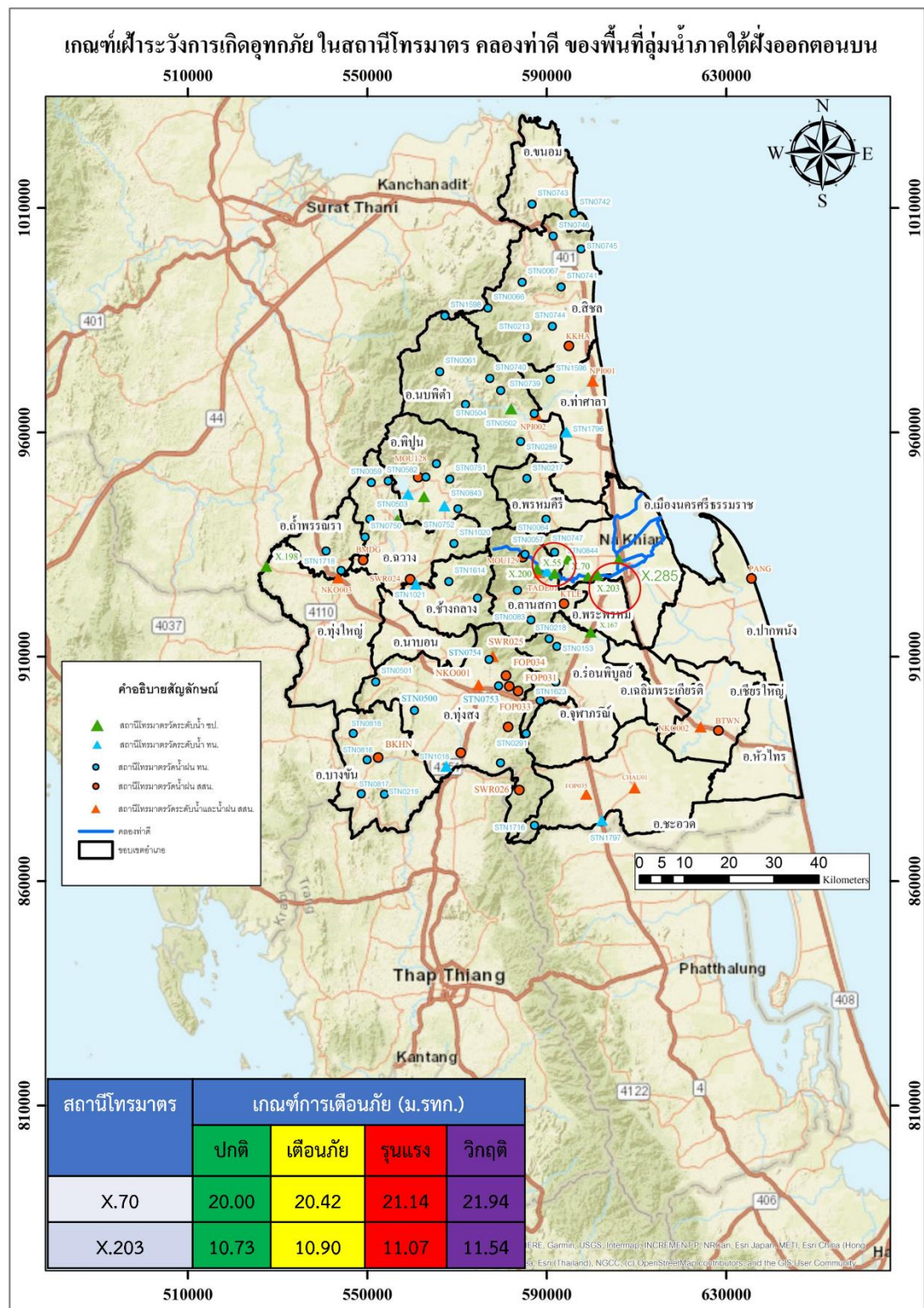
จากข้อมูลผังน้ำและเกณฑ์ที่ทางที่ปรึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่สามารถสรุปเป็นเกณฑ์การป้องกันน้ำท่วมโดยจะใช้เกณฑ์โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชจะมีสถานโทรมาตรจำนวน 4 สถานี ที่มีเกณฑ์ในการตรวจวัด คือ สถานี X.167 จะติดตั้งอยู่บริเวณคลองเสาธง X.70 X.203 จะติดตั้งอยู่บริเวณคลองท่าดี และ X.149 จะติดตั้งอยู่บริเวณคลองกลาย ตามภาพประกอบ 4-74 - ภาพประกอบ 4-76 โดยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สถานี X.243 X.195 X.198 X.260 X.37A X.217 จะเป็นสถานีเฝ้าระวังน้ำแล้งในแม่น้ำตาปี ตามภาพประกอบ 4-77 ส่วนสถานี X.36 X.5C จะติดตั้งอยู่บริเวณคลองพุมดวง ตามภาพประกอบ 4-78 และสถานี ONE044 จะเป็นสถานีเฝ้าระวังน้ำท่วมบริเวณสะพานข้ามคลองไชยา ตามภาพประกอบ 4-79 โดยในจังหวัดชุมพร สถานี X.158 จะเป็นสถานีเฝ้าระวังน้ำท่วมบริเวณคลองท่าแซะ ตามภาพประกอบ 4-80 สถานี X. 212 จะเป็นสถานีเฝ้าระวังน้ำท่วมบริเวณคลองหลังสวน ตามภาพประกอบ 4-81 สถานี X.53A จะเป็นสถานีเฝ้าระวังน้ำท่วมบริเวณคลองชุมพร ตามภาพประกอบ 4-82 สถานี SVI002 จะเป็นสถานีเฝ้าระวังน้ำท่วมบริเวณคลองชุมพร ตามภาพประกอบ 4-83 อย่างไรก็ตามก็สถานีที่ยังไม่เกณฑ์เฝ้าระวังสามารถใช้เกณฑ์เฝ้าระวังตามตาราง 4-7

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

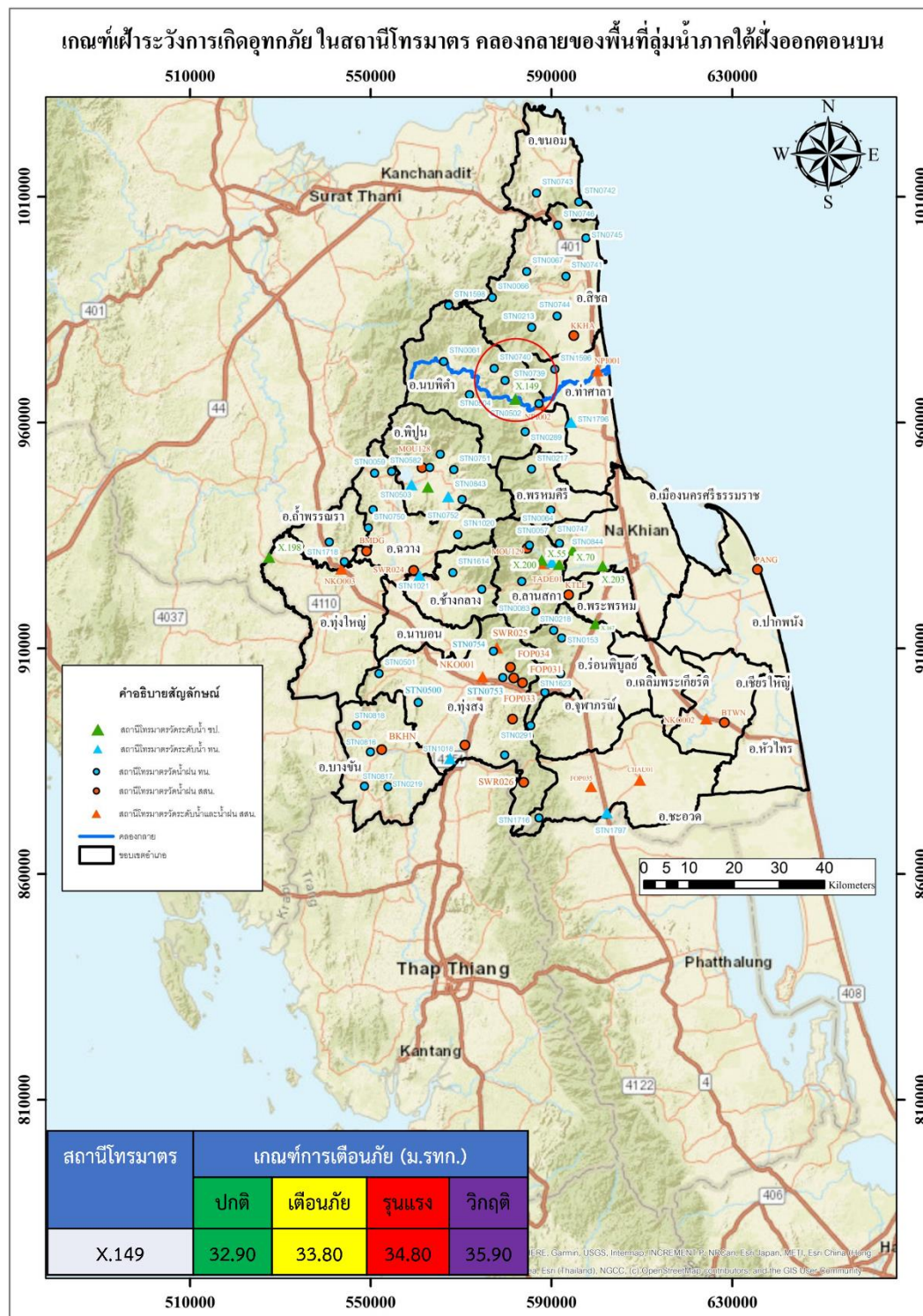
ภาพประกอบ 4-74 เกณฑ์เฝ้าระวังน้ำท่วมคลองเสาธง

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

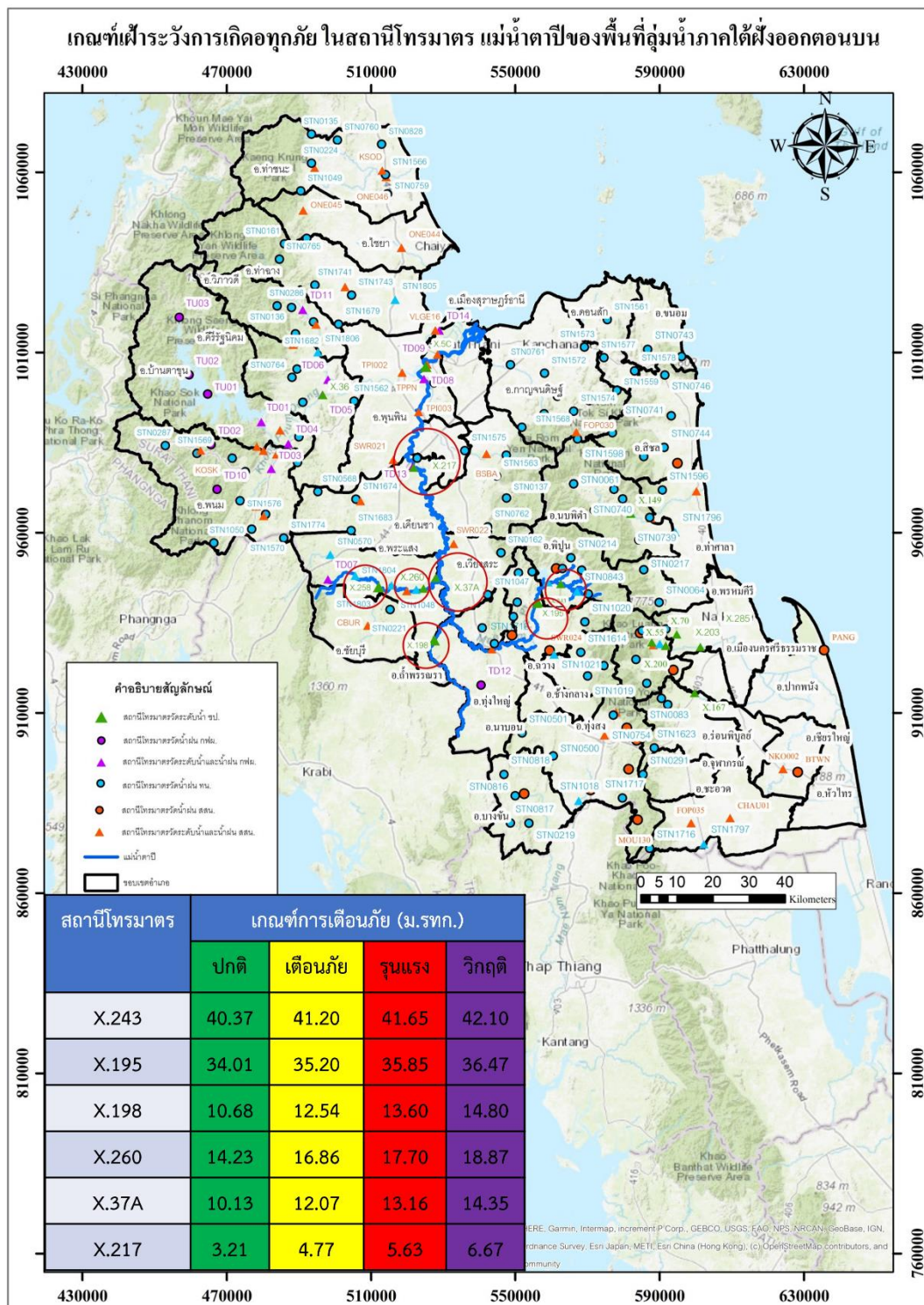
ภาพประกอบ 4-75 เกณฑ์เฝ้าระวังน้ำท่วมคลองท่าดี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

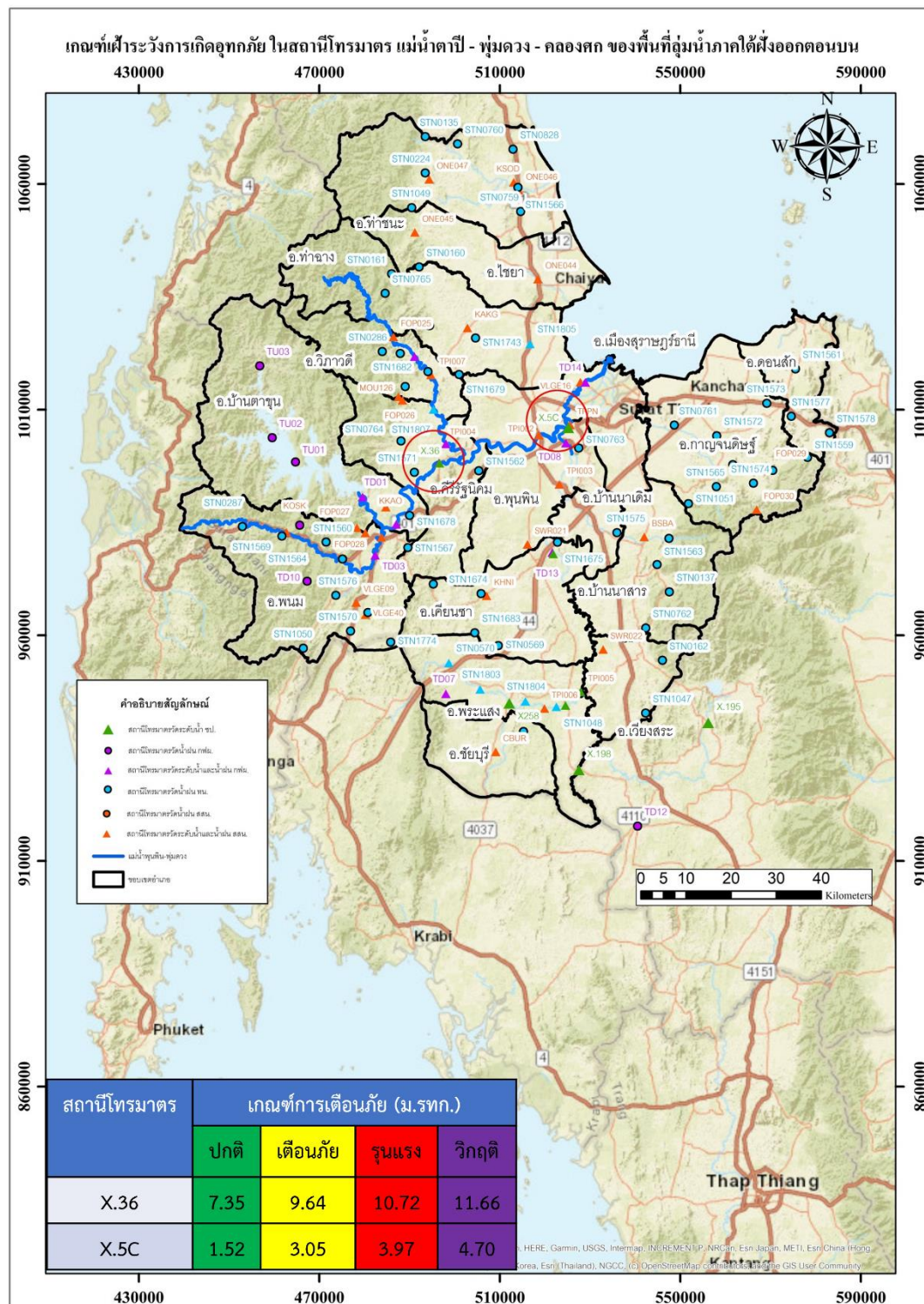
ภาพประกอบ 4-76 แผนที่เฝ้าระวังน้ำท่วมคลองกลาย

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

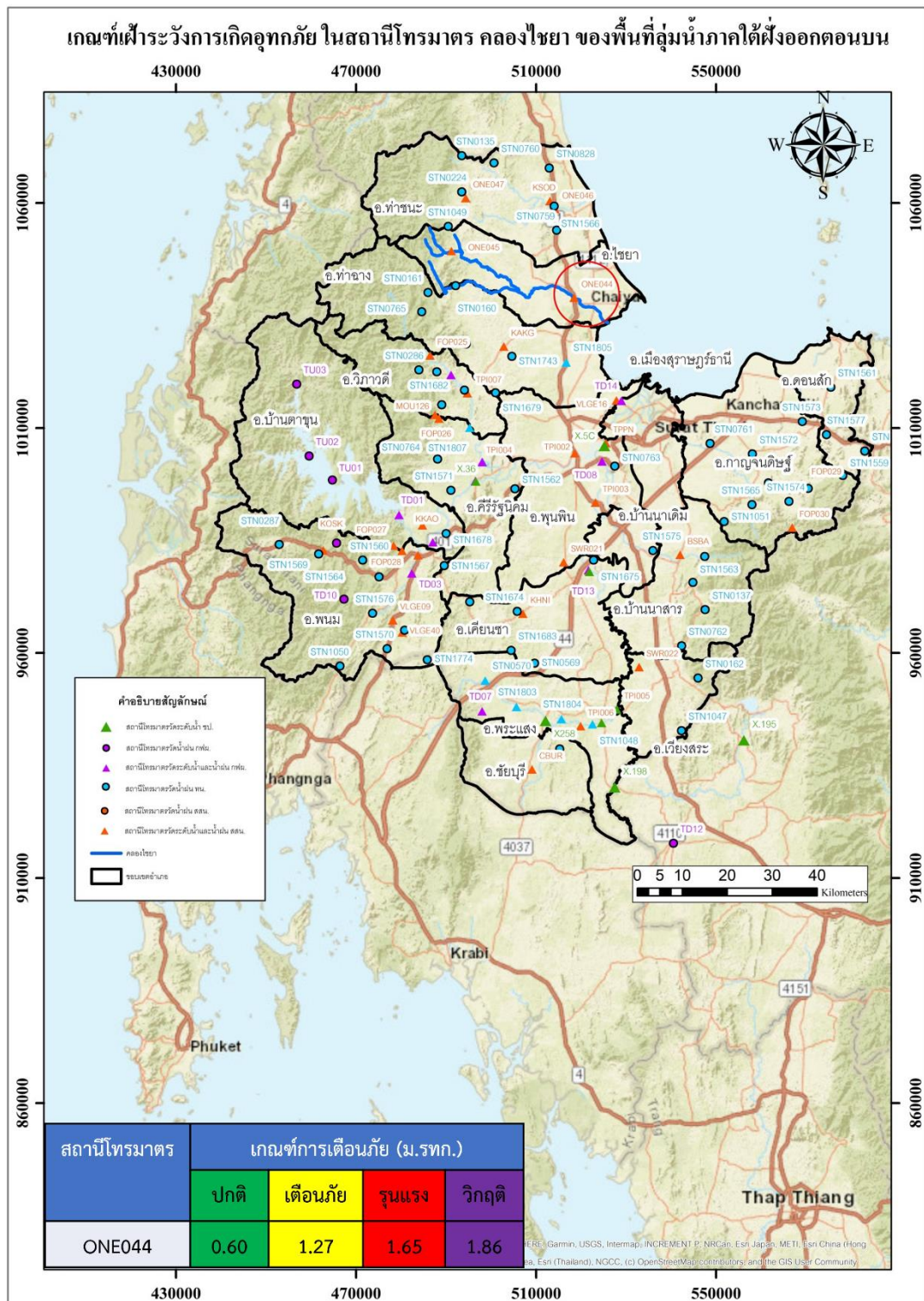
ภาพประกอบ 4-77 เกณฑ์เฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำตาปี

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

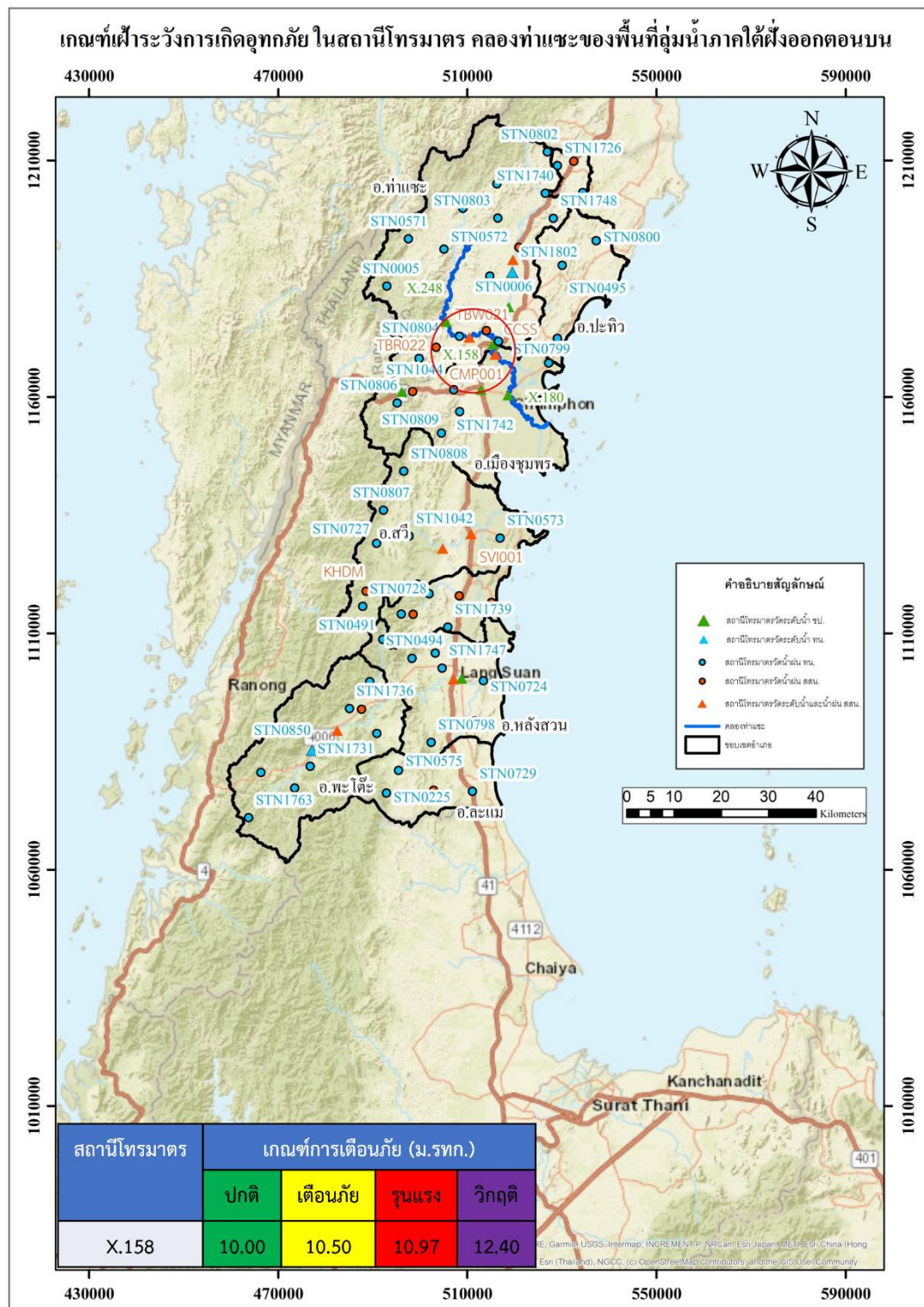
ภาพประกอบ 4-78 แผนที่เฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำตาปี - พุมดวง - คลองสก

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

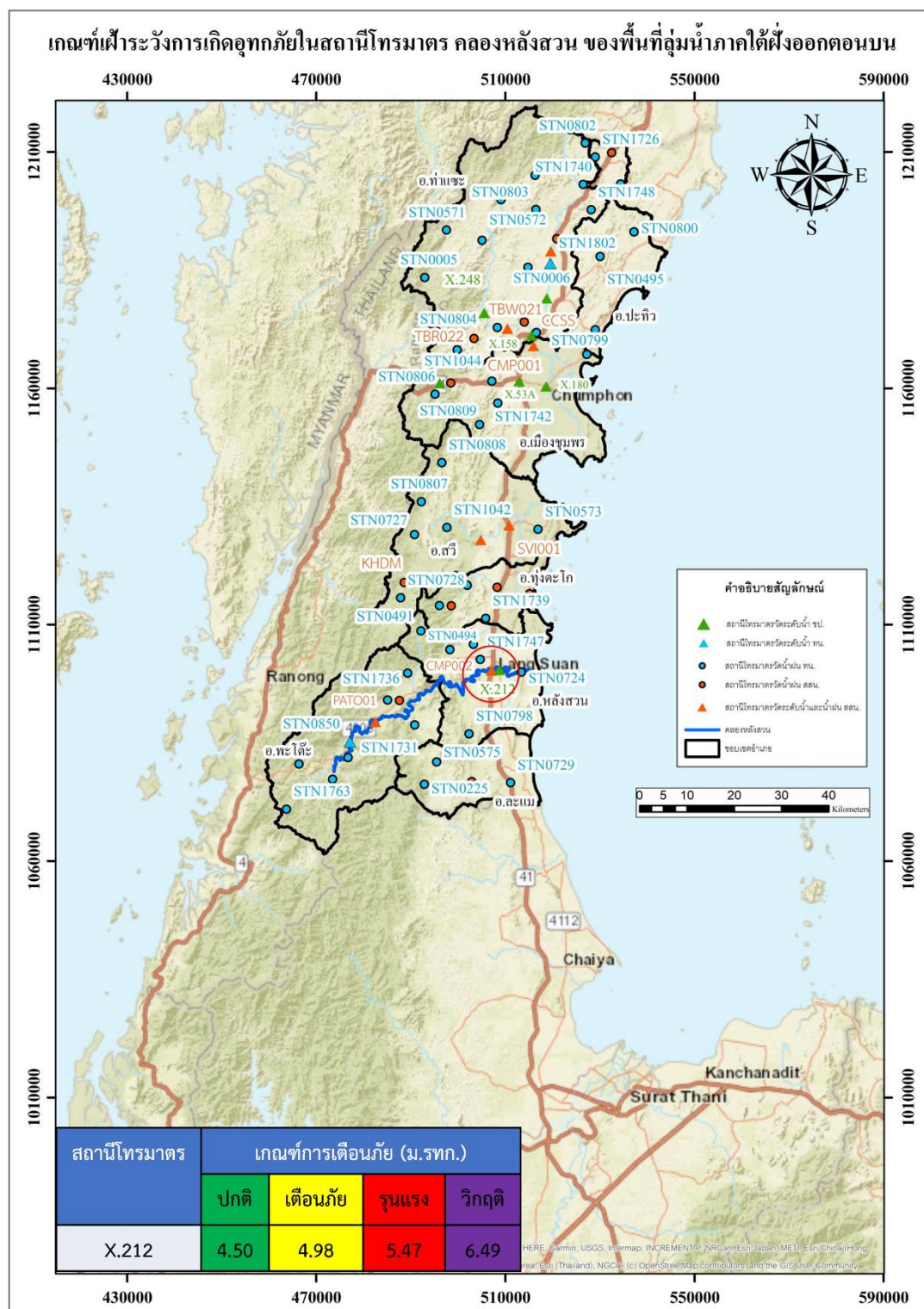
ภาพประกอบ 4-79 เกณฑ์เฝ้าระวังน้ำท่วมสะพานข้ามคลองไชยา

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

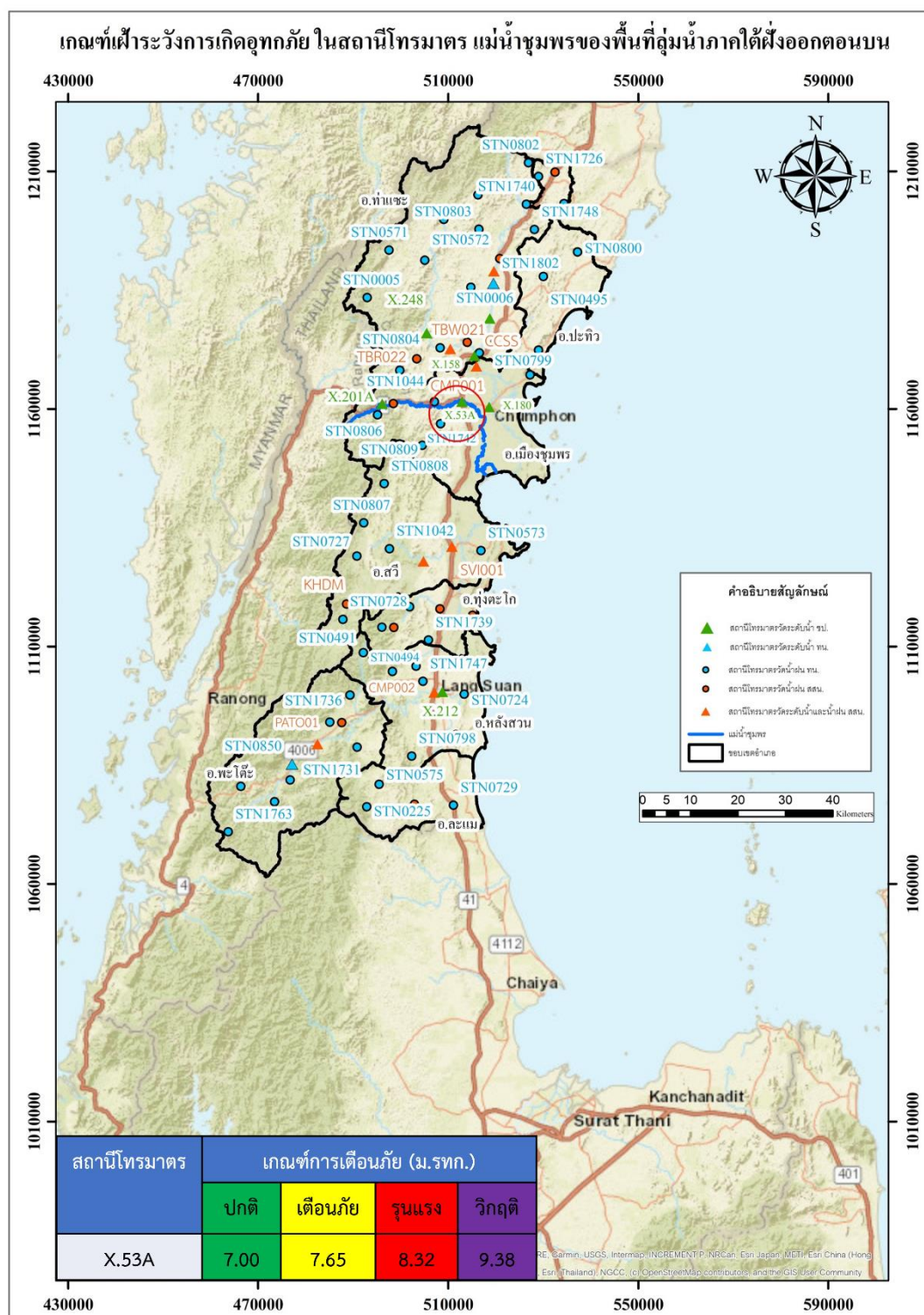
ภาพประกอบ 4-80 เกณฑ์เฝ้าระวังน้ำท่วมคลองท่าแซะ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

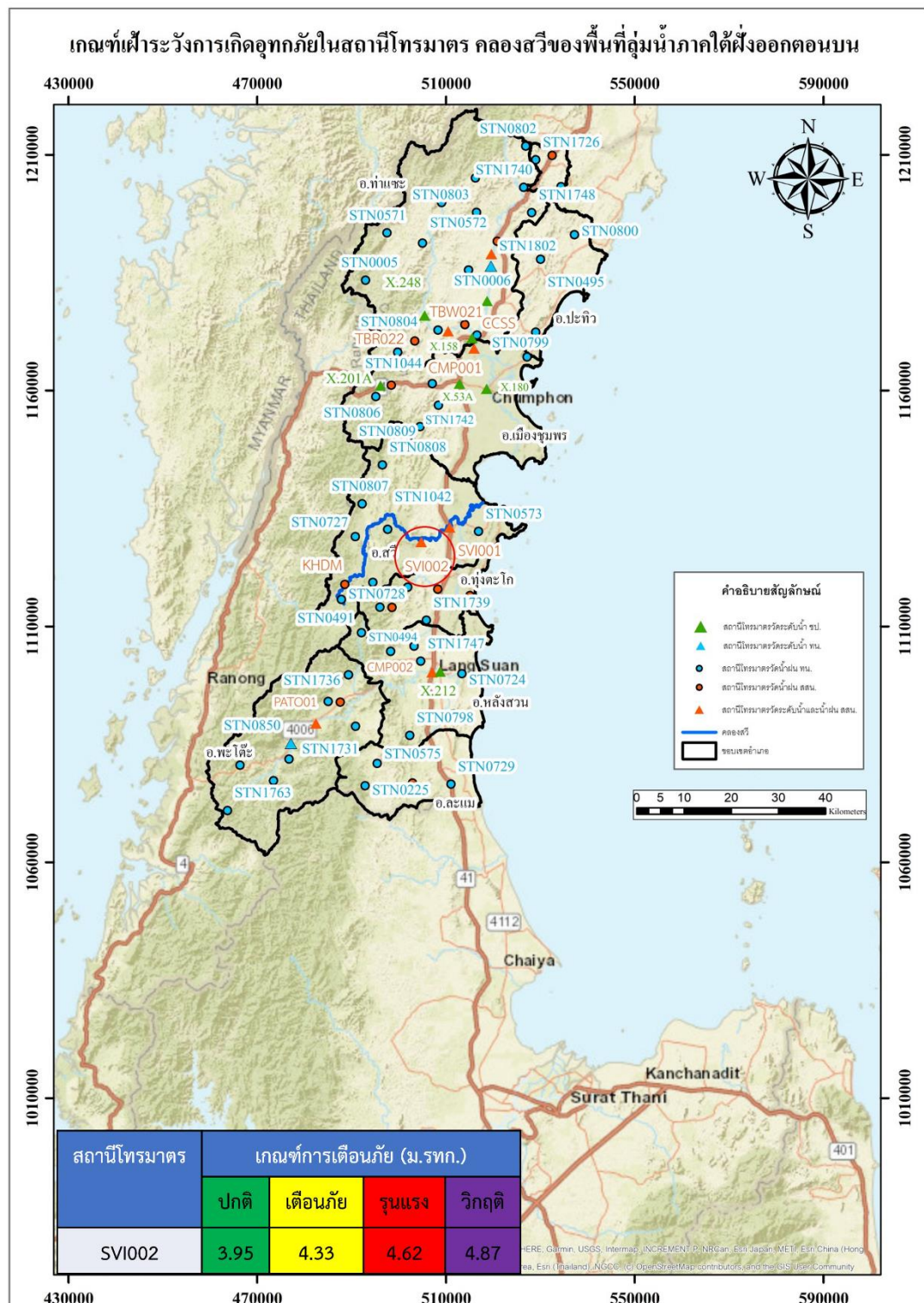
ภาพประกอบ 4-81 เกณฑ์เฝ้าระวังน้ำท่วมคลองหลังสวน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-82 เกณฑ์เฝ้าระวังน้ำท่วมแม่น้ำชุมพร

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-83 เกณฑ์เฝ้าระวังน้ำท่วมคลองสวี

4.8 วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ โดยทั่วไปจะกำหนดเกณฑ์หลักการของการพัฒนาโค้งกฎการปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำ ซึ่งเป็นเกณฑ์ควบคุมระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) โดยในช่วงฤดูฝนจะพร่องน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ในแต่ละช่วงเวลาที่กำหนดในปริมาณเท่าใด เพื่อให้มีปริมาณว่างเพียงพอสำหรับรับปริมาณน้ำหลากที่จะไหลเข้าอ่างเก็บน้ำ โดยไม่เกิดการไหลล้นอ่างเก็บน้ำ ซึ่งจะก่อให้เกิดอุทกภัยในบริเวณด้านท้ายอ่างเก็บน้ำ หรือหากเกิดการไหลล้นอ่างเก็บน้ำ ก็ให้เกิดน้อยที่สุด ลักษณะเส้นโค้งของกฎการปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำเส้นนี้เรียกว่า Upper Rule Curve (URC) สำหรับในช่วงฤดูแล้งจะรักษาปริมาณน้ำไว้ในอ่างเก็บน้ำในแต่ละช่วงเวลาที่กำหนดไว้เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดน้ำแห้งอ่างเก็บน้ำ ลักษณะโค้งของกฎการปฏิบัติงานอ่างเก็บน้ำเส้นนี้เรียกว่า Lower Rule Curve (LRC)

(1) ระดับควบคุมตอนบน (Upper Rule Curve) คือ ระดับน้ำตอนบนที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานของอ่างเก็บน้ำในแต่ละเดือน จำเป็นต้องรักษาระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำไม่ให้มีระดับน้ำสูงเกินกว่าระดับควบคุมตอนบน ทั้งนี้เพื่อสำรองปริมาณน้ำที่อยู่ระหว่างระดับควบคุมตอนบนกับระดับเก็บกักสูงสุดไว้สำหรับป้องกันน้ำท่วม

(2) ระดับควบคุมตอนล่าง (Lower Rule Curve) คือ ระดับน้ำที่ควบคุมต่ำสุดในอ่างเก็บน้ำของแต่ละเดือนที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานไม่ให้ระดับต่ำกว่าระดับควบคุมตอนล่าง ทั้งนี้เพื่อสำรองปริมาณน้ำที่อยู่ระหว่างระดับควบคุมตอนล่างกับระดับเก็บกักต่ำสุดไว้สำหรับการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้งที่มีการขาดแคลนน้ำ

การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วยโค้งปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์การเก็บกักน้ำในอ่าง (Rule Curve) เพื่อไม่ให้เกิดสภาพน้ำล้นอ่างเก็บน้ำ มีข้อพึงระวังที่สำคัญ คือ

(3) ในช่วงเวลาที่น้ำในแม่น้ำด้านท้ายเขื่อนมีมาก จะต้องระบายน้ำออกจากเขื่อนให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น

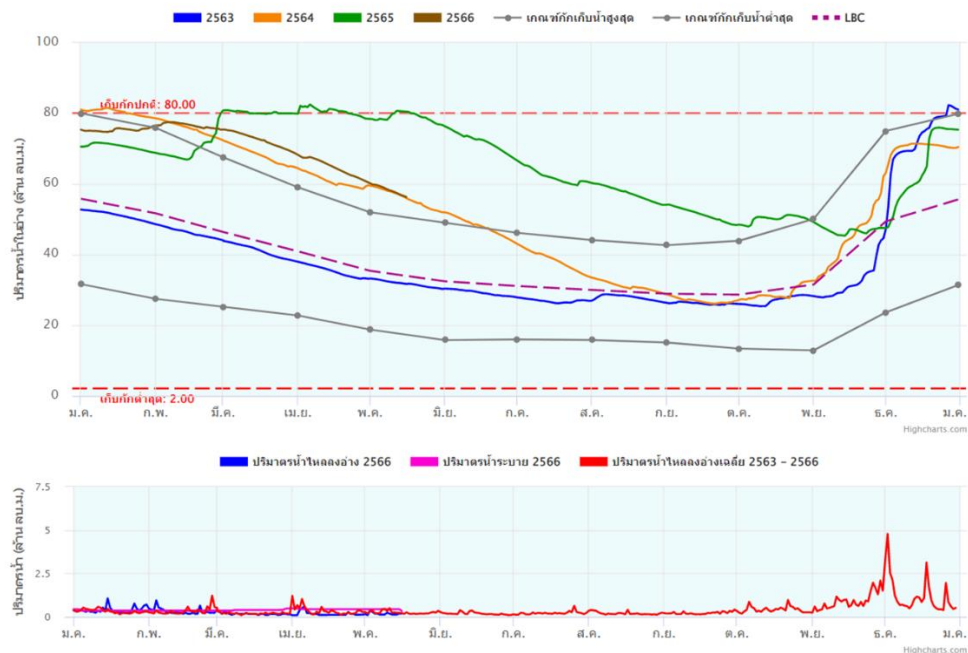
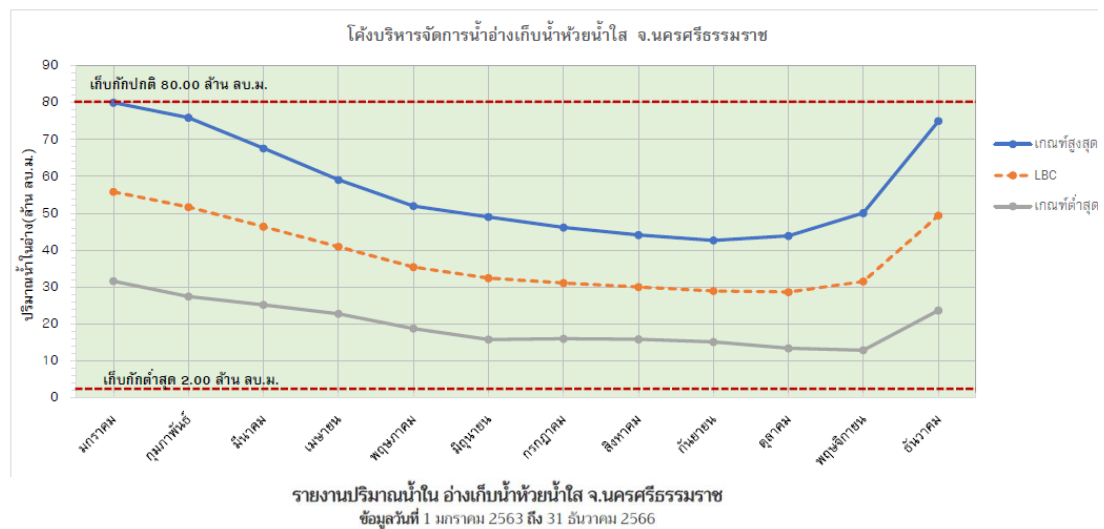
(4) ต้องเก็บกักน้ำให้ได้มากที่สุดในช่วงปลายฤดูฝน

ดังแสดงหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วยโค้งปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ ในตาราง 4-21 ซึ่งลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนมีอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ 10 อ่างเก็บน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองกะทูน อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส อ่างเก็บน้ำบ้านเสม็ดจวน อ่างเก็บน้ำคลองดินแดง อ่างเก็บน้ำบางทรายนวล อ่างเก็บน้ำคลองสวนหนึ่ง อ่างเก็บน้ำบางกำปรัต อ่างเก็บน้ำห้วยลึก อ่างเก็บน้ำคลองหย้า และ เขื่อนรัชชประภา ซึ่งอยู่ในความดูแลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต และชลประทาน โดยการบริหารจัดการน้ำในอ่างฯ ด้วย Rule Curve ดังแสดงใน ภาพประกอบ 4-84 ถึง ภาพประกอบ 4-93

ตาราง 4-21 หลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วยโค้งปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ

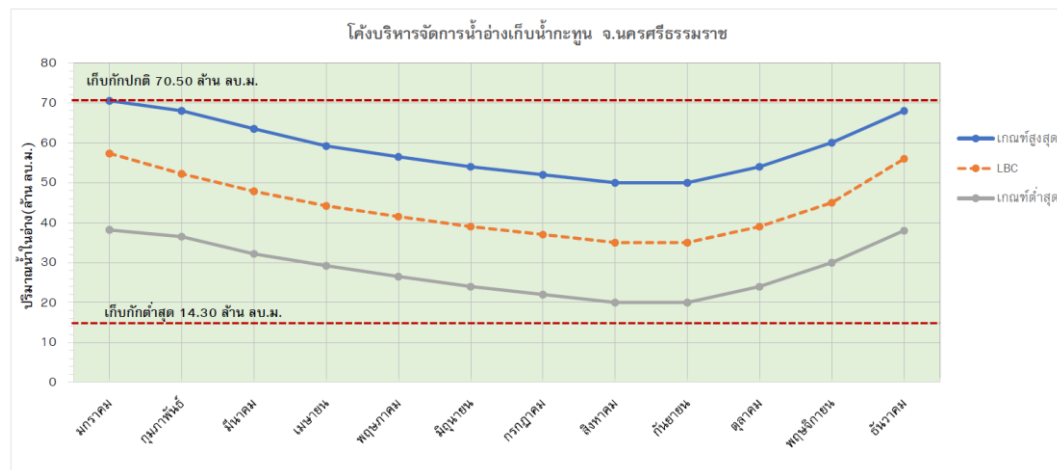
เงื่อนไข	สภาพอ่างเก็บน้ำ	เกณฑ์การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ
1	ระดับน้ำเกินระดับเก็บกักปกติ Normal High Water Level (NHWL)	ปล่อยน้ำผ่านทางระบายน้ำล้น (Spillway)
2	ระดับน้ำสูงกว่า URC ในสภาวะปกติ	ปล่อยน้ำให้กับความต้องการน้ำด้านต่าง ๆ ให้เต็มที่
3	ระดับน้ำสูงกว่า URC และมีแนวโน้มจะเกิดสภาวะน้ำหลาก	ปล่อยน้ำเพิ่มทางท่อระบายน้ำ (Outlet Work) ให้เต็มที่ เพื่อเตรียมรับปริมาณน้ำหลาก
4	ระดับน้ำอยู่ระหว่าง URC และ LRC	ปล่อยน้ำให้กับความต้องการน้ำด้านต่าง ๆ เป็นผลพลอยได้
5	ระดับน้ำต่ำกว่า LRC	ปล่อยน้ำให้กับความต้องการน้ำเท่าที่จำเป็นตามลำดับความสำคัญ
6	ระดับน้ำต่ำลงถึงระดับเก็บกักต่ำสุด Minimum Water Level (MinWL)	ไม่มีการปล่อยน้ำจากอ่างเก็บน้ำ

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

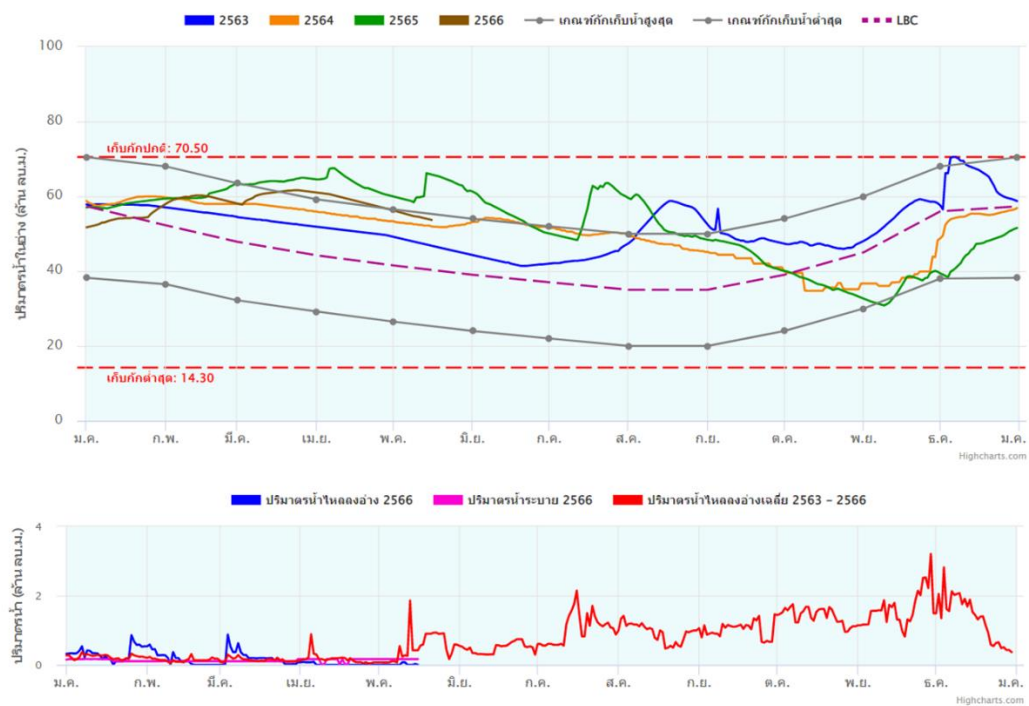

ภาพประกอบ 4-84 โค้งบริหารจัดการน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

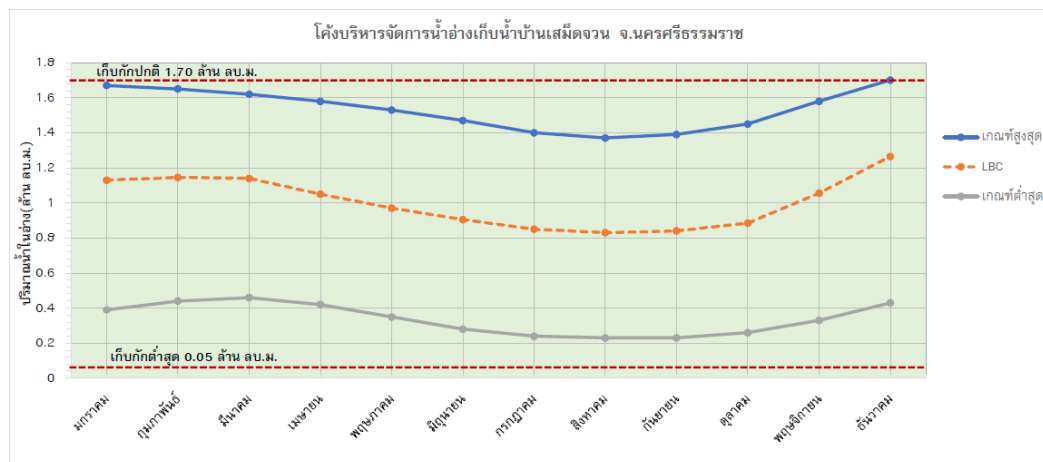

รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำคลองกะทูน จ.นครศรีธรรมราช
 ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2566

ภาพประกอบ 4-85 โค้งบริหารจัดการน้ำอ่างเก็บน้ำคลองกะทูน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

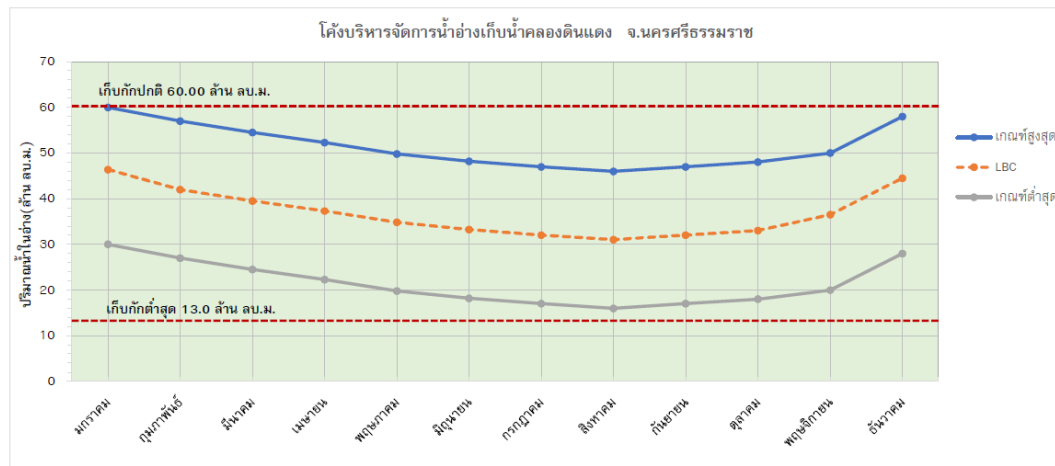

รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำบ้านเสม็ดจวน จ.นครศรีธรรมราช
ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2566

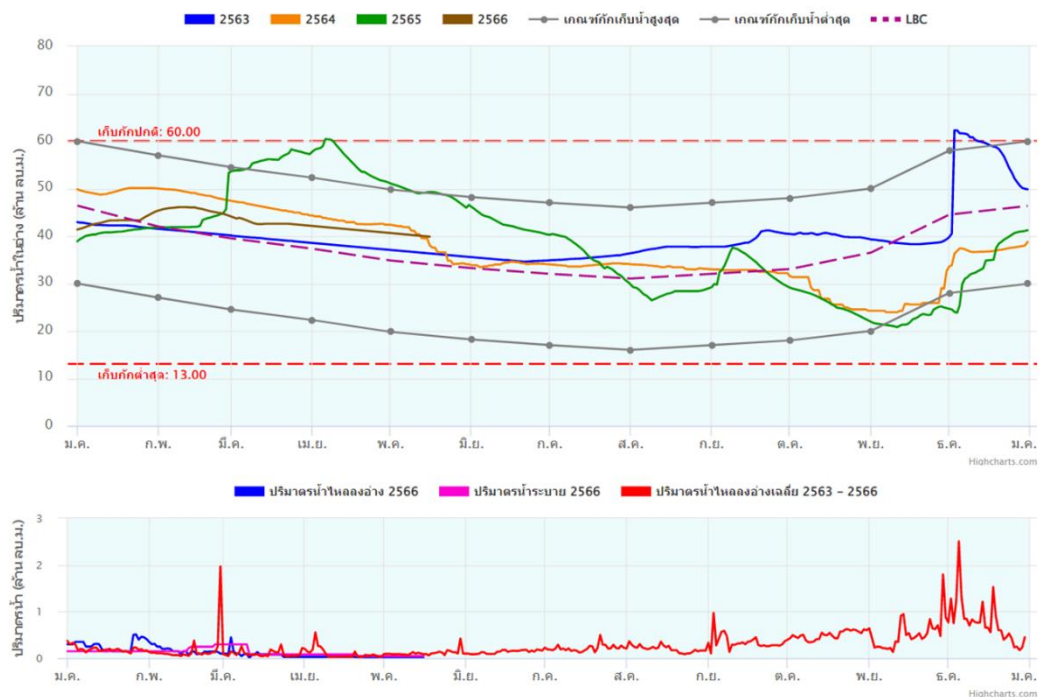

ภาพประกอบ 4-86 โค้งบริหารจัดการน้ำอ่างเก็บน้ำบ้านเสม็ดจวน

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

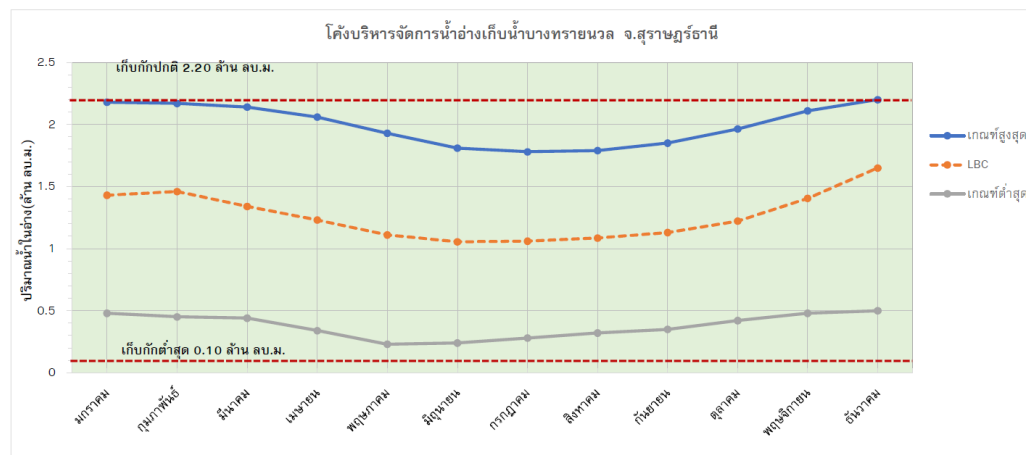

รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำคลองดินแดง จ.นครศรีธรรมราช
 ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2566

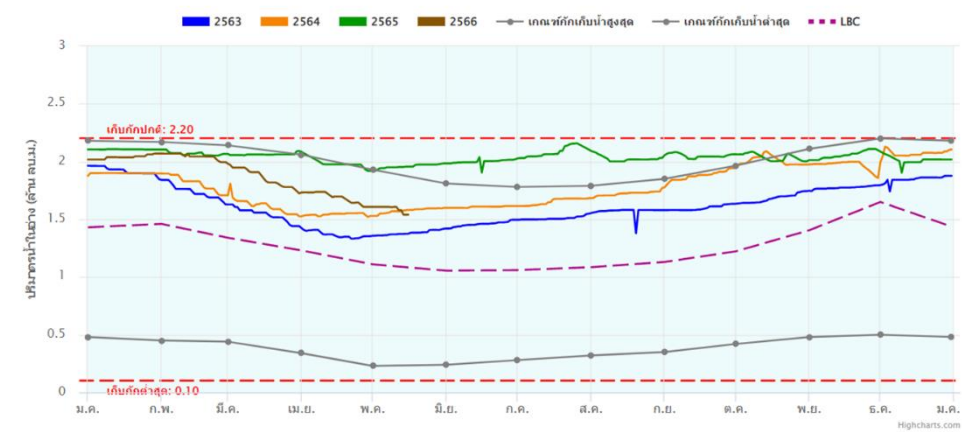

ภาพประกอบ 4-87 โครงการบริหารจัดการน้ำอ่างเก็บน้ำคลองดินแดง

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

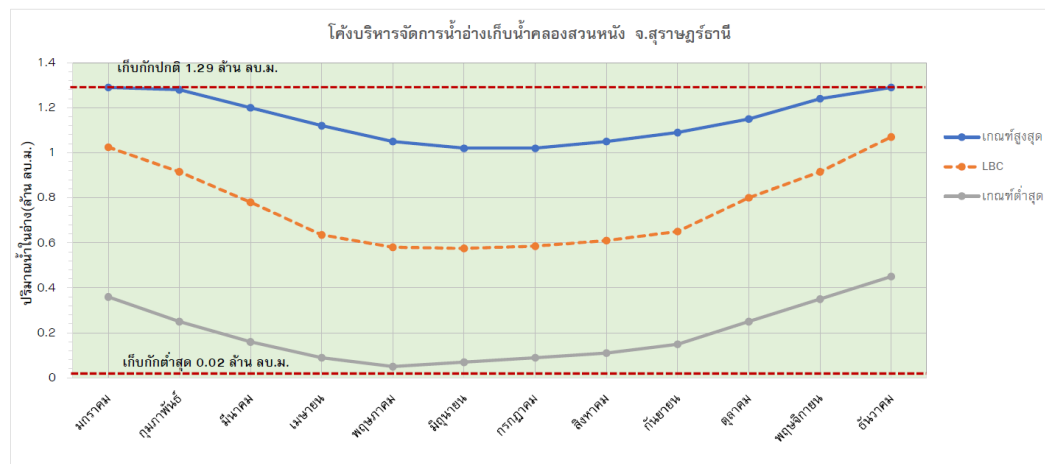

รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำบางทรายนวล จ.สุราษฎร์ธานี
 ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2566

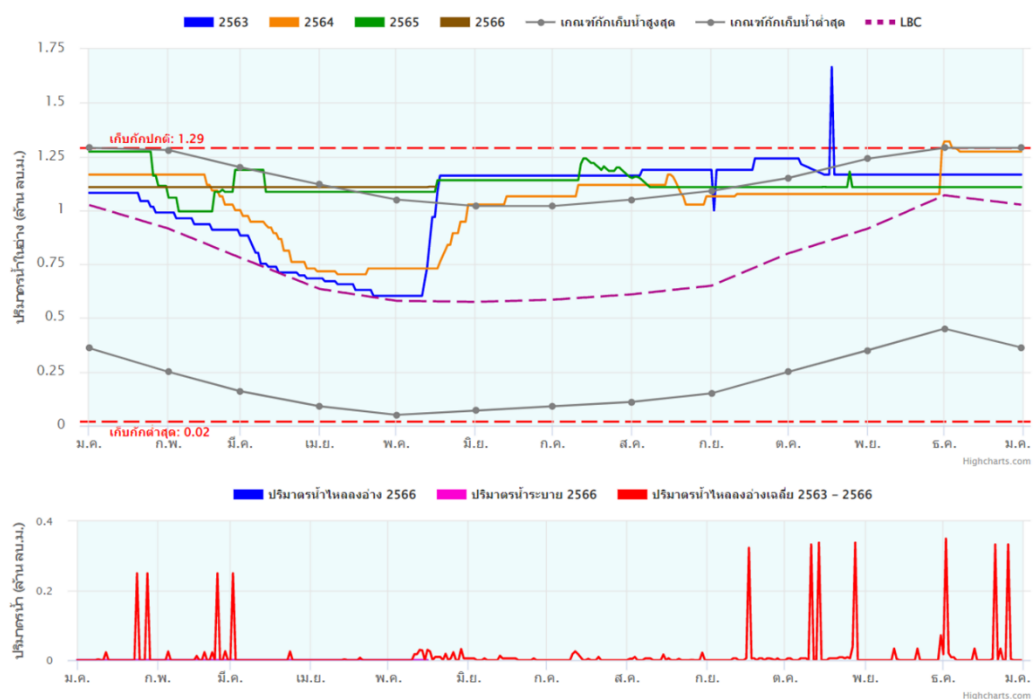

ภาพประกอบ 4-88 โครงการบริหารจัดการน้ำอ่างเก็บน้ำบางทรายนวล

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

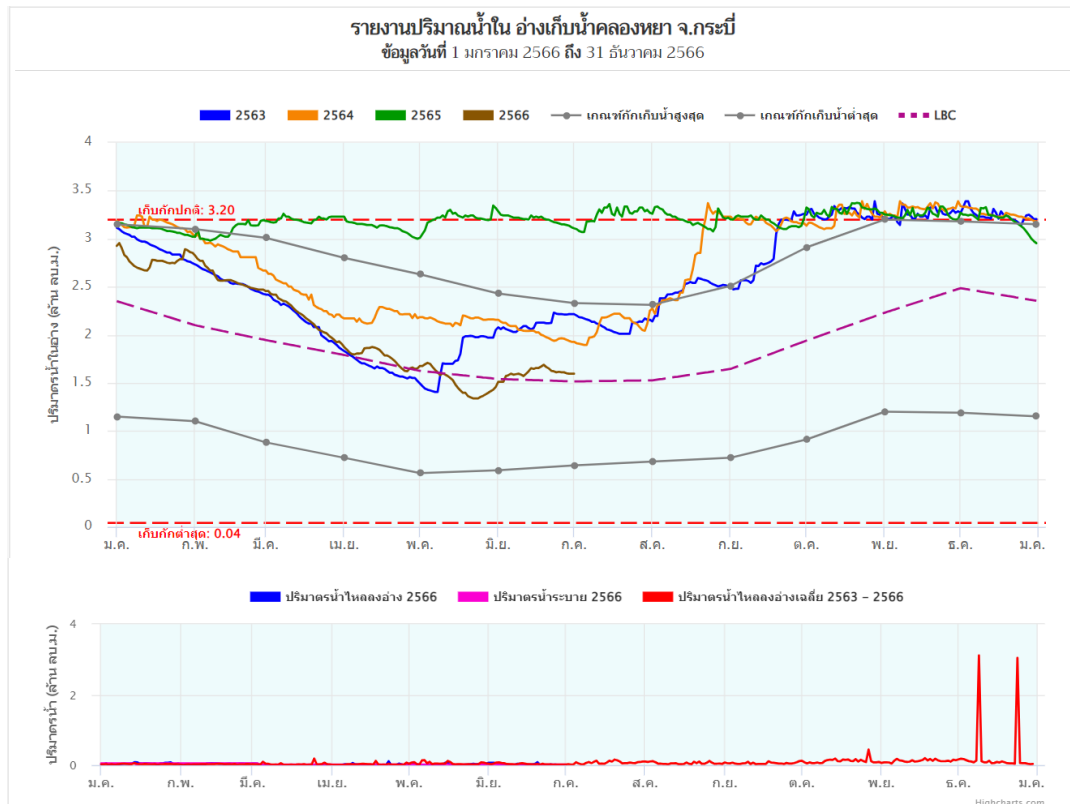

รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำคลองสวนหงษ์ จ.สุราษฎร์ธานี
 ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 31 ธันวาคม 2566

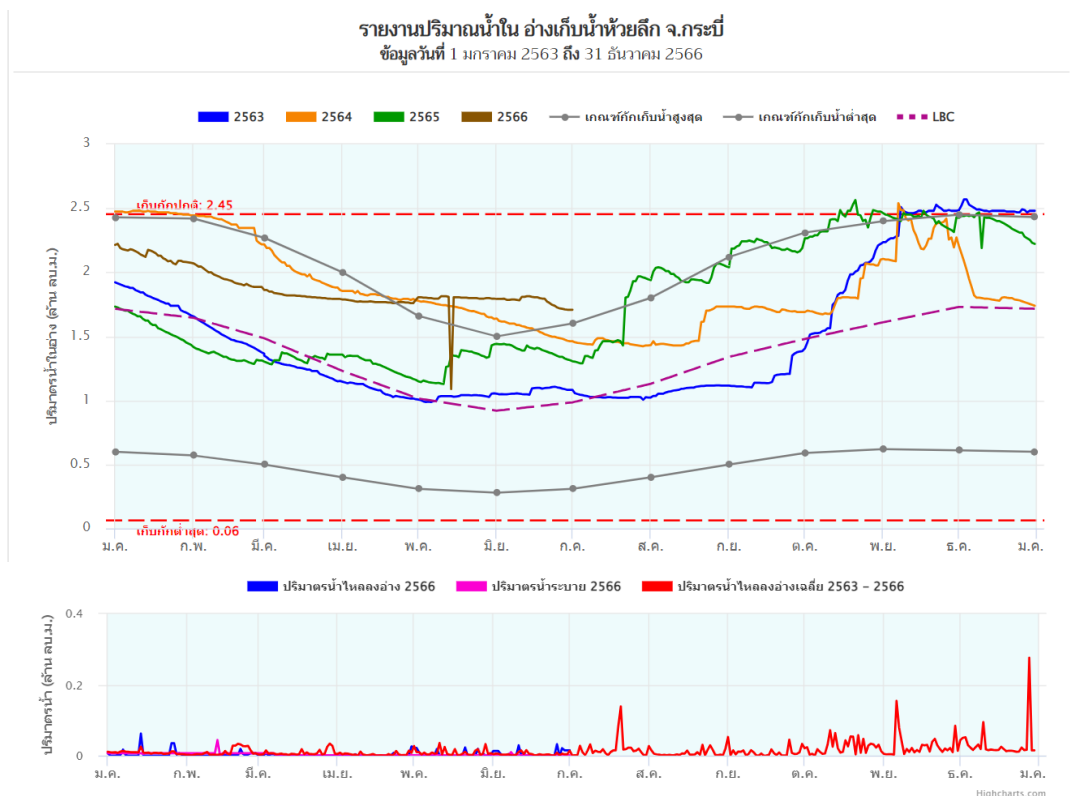

ภาพประกอบ 4-89 โครงการบริหารจัดการน้ำอ่างเก็บน้ำคลองสวนหงษ์

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

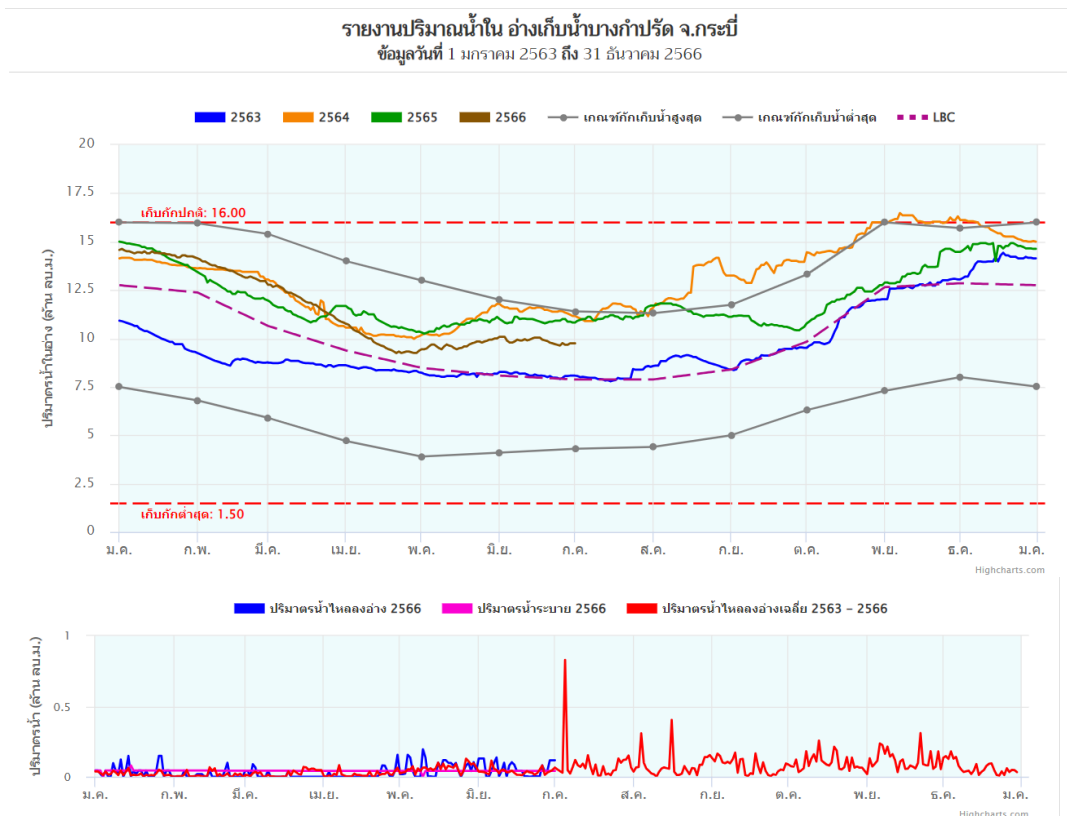

ภาพประกอบ 4-90 ไค้งบริหารจัดการจัดการอ่างเก็บน้ำคลองหย้า

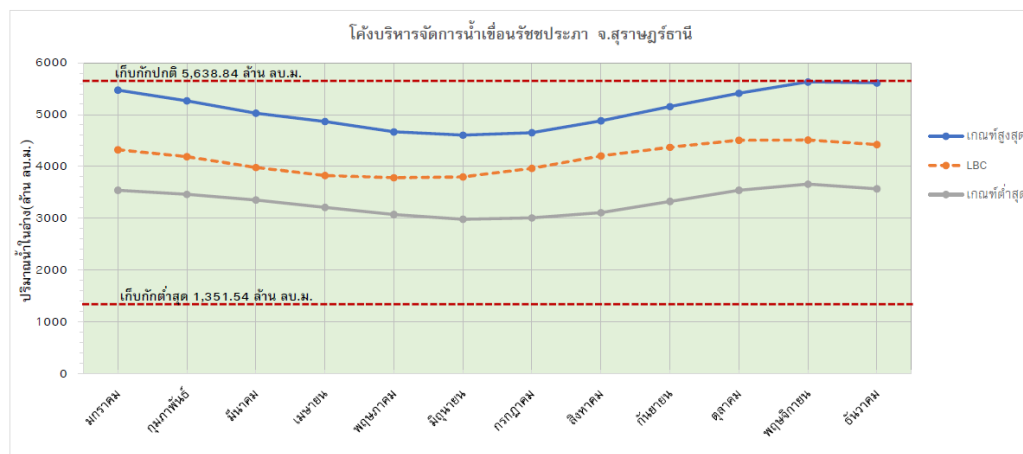

ภาพประกอบ 4-91 ไค้งบริหารจัดการจัดการอ่างเก็บน้ำห้วยลึก

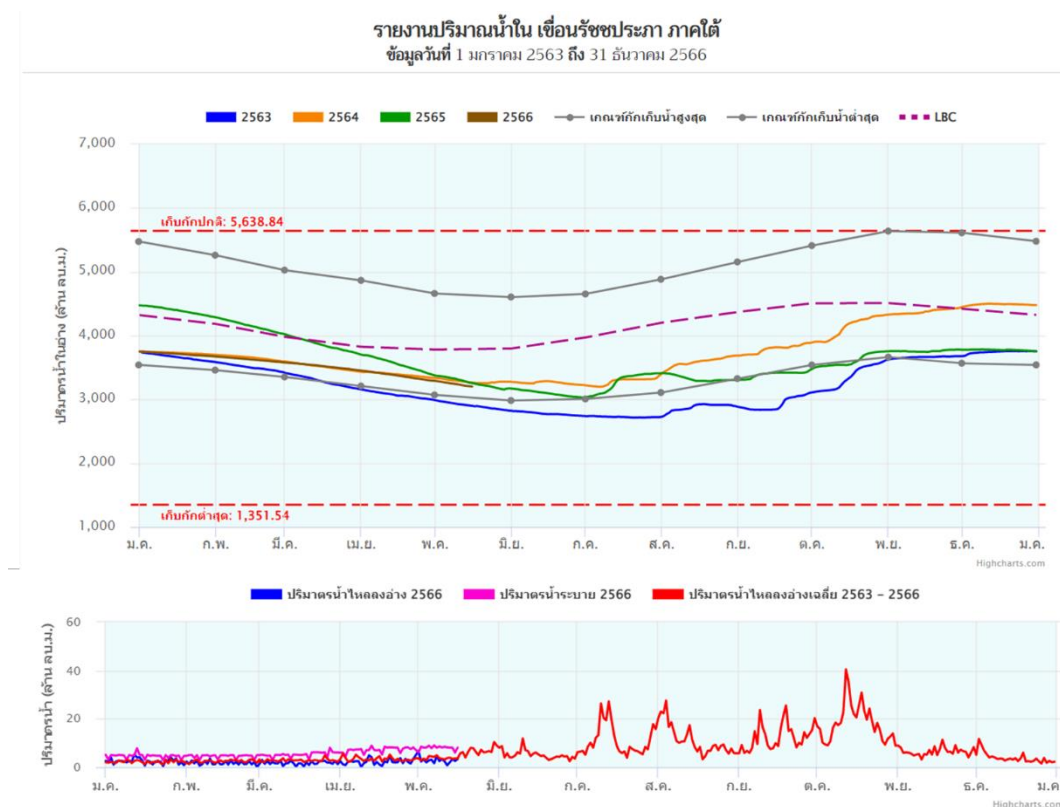
โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-92 โค้งบริหารจัดการการจัดการอ่างเก็บน้ำบางก่าปรีด

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 4-93 โค้งบริหารจัดการจัดการเขื่อนรัชชประภา

4.9 การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม ให้คณะทำงานในพื้นที่ที่แต่งตั้งโดยกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ประสานงานและบูรณาการข้อมูลความต้องการช่วยเหลือไปที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ภาพประกอบ 4-15 ทั้งก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม ระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วมและหลังเกิดภาวะน้ำท่วม โดยมี 3 ส่วน ทำหน้าที่ดังนี้

- (1) ศูนย์ประสานการปฏิบัติ มีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาสังคมด้านกฎหมาย ธุรกิจและกำลังพล ทั้งนี้ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) ให้ประสานงานด้านกิจการต่างประเทศ
- (2) ส่วนปฏิบัติการ มีหน้าที่ปฏิบัติการลดอันตรายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยรักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน เข้าควบคุมสถานการณ์ พื้นฟูสู่สภาวะปกติ ดับเพลิง ค้นหาและกู้ภัย สารเคมีและวัตถุอันตราย บริการการแพทย์และสาธารณสุข คมนาคม รักษาความสงบเรียบร้อย ประสานทรัพยากร และทางทหาร
- (3) ส่วนสนับสนุน มีหน้าที่ดังนี้

- 1) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในทุกๆ ด้านที่จำเป็น เพื่อให้การจัดการ
ในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ ด้านการ
สื่อสารโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การพลังงาน การเกษตร
ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม การสาธารณสุข ปลอดภัย
การโยธาธิการและการคมนาคม การฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคมและชุมชน
- 2) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง
และการรับบริจาค

บทที่ 5

กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำท่วมแบบบูรณาการ

5.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำท่วม

5.1.1 การจัดตั้งองค์กร

(1) จัดตั้ง “ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน” เพื่อเป็นศูนย์กลาง การบริหารจัดการ “มวณน้ำ” ในการป้องกันหรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

(2) กำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงานของ “ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน” ทำหน้าที่บูรณาการข้อมูลและขับเคลื่อน การดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำท่วม พิจารณากลับกรองในการยกระดับสถานการณ์ และทำหน้าที่สนับสนุน ในการแก้ไขปัญหา ตั้งแต่การป้องกัน เตรียมความพร้อมรับมือ โดยมีคณะทำงานเป็นหน่วยปฏิบัติงาน สนับสนุนข้อมูลต่างๆ เพื่อให้กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ กลับกรองและกำหนดมาตรการหรือนโยบาย ในการแก้ไขปัญหาภาวบน้ำท่วม

(3) กำหนดแนวทางการทำงานอย่างเป็นระบบ บูรณาการการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงาน ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และหน่วยงานด้านสาธารณสุขให้มีความสอดคล้องส่งเสริมกัน ทั้งในเรื่องการ สั่งการ และอำนวยการภาวบน้ำท่วมระดับต่าง ๆ จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย

(4) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามาภาวบน้ำท่วม โดยการติดตามเฝ้าระวัง วิเคราะห์สถานการณ์น้ำและชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงภัยภาวบน้ำท่วม และกำหนดมาตรการเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหามาภาวบน้ำท่วม

5.1.2 การอำนวยการ

เป็นแผนบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ให้ดำเนินการสอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกมิติ ทั้งมิติของพื้นที่ลุ่มน้ำ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนกระทั่งปลายน้ำ และมิติของหน่วยงานในการดำเนินการตามภารกิจ ตั้งแต่หน่วยงานที่รับผิดชอบ ดูแลด้านการพยากรณ์ คาดการณ์ สถานการณ์น้ำ การบริหารจัดการ ติดตามเฝ้าระวัง ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขเมื่อเกิดเหตุการณ์หรือภัย รวมถึงมิติของการเชื่อมโยงการดำเนินงานตั้งแต่ องค์กระด้นนโยบายสู่องค์กระด้นปฏิบัติการจนถึงผู้รับประโยชน์ คือ ประชาชน

ดังนั้น ในการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำท่วมให้สามารถปฏิบัติได้อย่าง เป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ มีปัจจัยที่มีความสำคัญหลายปัจจัย อาทิ

- (1) ข้อมูลที่ใช้เป็นฐานในการขับเคลื่อนแผน
- (2) ความชัดเจนของแผน และความเชื่อมโยงกับแผนทุกระดับที่มีความเกี่ยวข้อง

- (3) ความเข้าใจในแผน และเป้าหมาย รวมทั้งเข้าใจบทบาทของหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน
ร่วมหน่วยงานตนเอง และระบุผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรงและทางอ้อม
- (4) โครงสร้างในการสั่งการมีความชัดเจนในแต่ละสถานการณ์
- (5) การสื่อสารที่ครอบคลุม ทัวถึง ทันเหตุการณ์
- (6) มีการประเมินและทบทวนผลการดำเนินการตามแผน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง
- (7) หน่วยงานให้ความสำคัญกับแผนและการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง

5.1.3 การปฏิบัติการ

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดโครงสร้าง
ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตั้งแต่ระดับ ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด และ
ระดับชาติ และได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2564-2570 ของทุกจังหวัดแล้ว ซึ่ง
มีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและครอบคลุมกับการเกิดภัยพิบัติทั้งหมด ในการปฏิบัติการตาม
แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จึงใช้แนวทางการปฏิบัติการ ตามแผนป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยจังหวัด พ.ศ. 2564-2570 เป็นหลักในการปฏิบัติการ

5.2 โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ

การบริหารจัดการน้ำในภาวะน้ำท่วมนั้น จำเป็นต้องกำหนดองค์กรหรือผู้รับผิดชอบเพื่อ
ทำหน้าที่ในส่วนต่างๆ เอาไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์น้ำ
และลดความสับสน ในการทำงาน โดยการกำหนดโครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบคณะทำงาน ให้
เชื่อมโยงสอดคล้องกันระหว่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และแผนป้องกันบรรเทา
สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 ทั้งในระดับนโยบาย ระดับบัญชาการ ระดับอำนวยการ ระดับ
ปฏิบัติการ และระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ ดังนี้

5.2.1 ระดับนโยบาย

(1) คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนแม่บท
เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำ
แล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำต่าง ๆ เพื่อบูรณาการการ
ป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมระหว่างลุ่มน้ำ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561

(2) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) มีหน้าที่กำหนด
นโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2550 ในปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยอาศัยแผนการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 ในการรับมือกับสาธารณภัยทุกประเภท

5.2.2 ระดับบัญชาการ

(1) ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ทำหน้าที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ที่ระบุว่า “ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนสัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนาจการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป ทั้งนี้ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและสนับสนุนการปฏิบัติงาน” ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ภาวะวิกฤติน้ำหรือคาดว่าจะเกิดวิกฤติ (ระดับ 3) โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

15) ควบคุม สั่งการบัญชาการ และอำนวยความสะดวกแก้ไขวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป

16) ออกคำสั่งเพื่อการป้องกันแก้ไข ควบคุม ระวัง หรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วถึง และประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

17)บัญชาการร่วมกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) ในกรณีที่เป็นสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำหรือวิกฤติน้ำ

(2) กองอำนาจการน้ำแห่งชาติ หน้าที่และอำนาจซึ่งอยู่ในเกณฑ์วิกฤติน้ำรุนแรงหรือคาดการณ์ว่าจะรุนแรง (ระดับ 3) ในการอำนาจการ บริหารจัดการ รวบรวม บูรณาการ เชื่อมโยง ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับ ดูแลสถานการณ์น้ำ รวมถึงประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ เพื่อประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำต่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอบป.ก.) และสร้างการรับรู้ให้แก่สาธารณชน โดยอำนาจการและบูรณาการร่วมกับกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอบป.ก.) เพื่อพิจารณาระดับความรุนแรง สถานการณ์ภาวะวิกฤติน้ำ และออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(3) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับ

มอบหมาย เป็นผู้ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ รับผิดชอบ บังคับบัญชา อำนาจการ วินิจฉัยสั่งการ ควบคุมและประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการสาธารณภัยตามความรุนแรง ระดับ 3 และ ระดับ 4

5.2.3 ระดับอำนาจการ

(1) คณะกรรมการลุ่มน้ำ หน้าที่และอำนาจ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ดังนี้

- 1) มาตรา 35 (2) จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อให้ความเห็นชอบ
- 2) มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็น การล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่า จะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้น โดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลาย ทางชีวภาพของพื้นที่นั้น
- 3) มาตรา 65 ให้นำความในมาตรา 59 มาตรา 62 และมาตรา 63 มาใช้บังคับแก่การผันน้ำจากลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่งเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม การเสนอแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมต่อ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อให้ความเห็นชอบ การจัดส่งแผนดังกล่าวไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการ และการแก้ไข ปัญหากรณีหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการให้เป็นไป ตามแผนดังกล่าวได้ รวมทั้งการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม และการทบทวนแผนดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

(2) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ แผนงาน โครงการ งบประมาณ บริหารจัดการ การติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- 1) เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะนโยบาย และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ

- 2) จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำและกรอบงบประมาณของประเทศแบบบูรณาการ และเสนอแนะแนวทางการวางแผนเพื่อการบริหารทรัพยากรน้ำต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- 3) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการที่ได้กำหนดไว้
- 4) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการที่ได้กำหนดไว้
- 5) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- 6) ดำเนินการให้มีศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในกรณีจำเป็นฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขปัญหาในภาวะวิกฤตน้ำ
- 7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(3) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปก.ก.)

กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่ดังนี้

- 1) ภาวะปกติ ประสานงาน และบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสาธารณภัยทั้งระบบ
- 2) ภาวะใกล้เกิดภัย เตรียมการเผชิญเหตุ การติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีตามระดับการจัดการสาธารณภัย เพื่อตัดสินใจในการรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประกอบกำลังเริ่มปฏิบัติการ
- 3) ภาวะเกิดภัย อำนาจการและบูรณาการประสานการปฏิบัติ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ 1) และขนาดกลาง (ระดับ 2) โดยและให้ กอปก.ก. รับผิดชอบในการอำนาจการ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ รวมถึงติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ รายงานสถานการณ์ และแจ้งเตือน พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อตัดสินใจยกระดับในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) และนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายในกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงยิ่ง (ระดับ 4)

5.2.4 ระดับปฏิบัติการ

- (1) ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ตามข้อ 13 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2562 ดังนี้
- 1) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และคาดการณ์ข้อมูลอากาศ รวมทั้งพยากรณ์สถานการณ์น้ำ เพื่อสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
 - 2) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบคลังข้อมูลบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กำหนดมาตรฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุน การบริหารทรัพยากรน้ำและการตัดสินใจของ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และคณะกรรมการลุ่มน้ำ
 - 3) เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อติดตาม ฝ้าระวัง ป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ
 - 4) ติดตามและจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของประเทศ
 - 5) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน
 - 6) จัดทำผังน้ำ และฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิสารสนเทศผังน้ำให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังน้ำแก่หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 7) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลภูมิสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในการสื่อสาร การนำเสนอข้อมูล และสนับสนุนการบริหารทรัพยากรน้ำ
 - 8) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และออกแบบการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนแหล่งน้ำทะเบียนผู้ใช้น้ำประเภทต่างๆ และทะเบียนองค์กรผู้ใช้น้ำ
 - 9) ศึกษาวิจัย และพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศทรัพยากรน้ำเพื่อให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำเดียวกัน

ทั้งนี้ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติต้องปฏิบัติงานร่วมกับคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการข้อมูลติดตามประเมินวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์คาดการณ์สถานการณ์น้ำทั้งในภาวะปกติ และในภาวะวิกฤติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานกอง

อำนาจการน้ำแห่งชาติและศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตั้งแต่ก่อนเกิดภัยจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย
ทั้งนี้หน่วยงานภายใต้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติสนับสนุนเสริมการปฏิบัติงาน

(2) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ท้องถิ่น และ กทม.)
กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบอำนาจการควบคุมสนับสนุนและประสานการปฏิบัติการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการปฏิบัติการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยทุกขั้นตอนตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(3) หน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีหน้าที่สนับสนุนการ
ปฏิบัติงานตามภารกิจพร้อมจัดเจ้าหน้าที่ประจำ เพื่อสนับสนุนการทำงานของกองอำนาจการน้ำ
แห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจเมื่อเกิดภาวะวิกฤติน้ำหรือมีการร้องขอ

5.2.5 ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ

การดำเนินงานในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ เห็นควรให้แต่งตั้ง “ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่ม
น้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน” เพื่อขับเคลื่อนแผนการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยมี
องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจดังนี้

องค์ประกอบ

ประธานกรรมการลุ่มน้ำ	ผู้อำนวยการ
ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำ	รองผู้อำนวยการ
ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการ
ส่วนราชการในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค	กรรมการและเลขานุการหลัก
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต	กรรมการและเลขานุการร่วม
ส่วนราชการในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการและเลขานุการร่วม

หน้าที่และอำนาจ

(1) บูรณาการ เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
รวมถึงวิเคราะห์แนวโน้มภาวะน้ำท่วมที่อาจก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบ

(2) บริหารจัดการ บูรณาการ กำหนดมาตรการ จัดทำแผนปฏิบัติการ และเสนอขอรับ
การสนับสนุนงบประมาณ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการปฏิบัติกับ
หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการน้ำ

(3) บริหารจัดการและบูรณาการร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัด

(4) พิจารณาเสนอการกำหนดระดับความรุนแรงสถานการณ์ภาวะน้ำท่วมต่อ
คณะกรรมการลุ่มน้ำ หรือกองอำนวยการน้ำแห่งชาติเพื่อพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจ

(5) ออกหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใดๆ มาเพื่อ
ประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(6) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นอย่างน้อยต้อง
มีคณะทำงานด้านบริหารจัดการน้ำ ด้านการให้ความช่วยเหลือและด้านสร้างการรับรู้และ
ประชาสัมพันธ์

(7) บูรณาการ ติดตามการดำเนินงาน ของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งเสนอแนวทางการทบทวน
แผนดังกล่าว ต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ

(8) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ หรือรองนายกรัฐมนตรี
มอบหมาย

5.3 แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ

5.3.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสาธารณภัยด้านน้ำ

ในอดีตการจัดการสาธารณภัยด้านน้ำอาศัยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องของการลดความเสียหาย
ที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นหลัก ต่อมาภายหลังมีการจัดตั้ง สำนักงาน
ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ขึ้นมา ทำหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ ทำให้การบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติมีความเป็นเอกภาพ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การ
จัดทำแผนป้องกัน แนวทางมาตรการในป้องกันและแก้ไขเป็นการล่วงหน้า โดยอาศัยข้อมูลและ
สารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งเป็นส่วนเสริมให้กับ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
พ.ศ. 2564-2570 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นสาธารณภัยด้านน้ำ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการ
รับมือกับน้ำท่วม ตั้งแต่การป้องกัน การเตรียมความพร้อม การรับมือ และการเยียวยา และโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในขณะเกิดเหตุที่จะใช้ควบคุม กำกับ แก้ไข การบริหารจัดการ “มวลน้ำ” ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพการบูรณาการร่วมกันระหว่าง สนทช. และ กระทรวงมหาดไทย ในภาวะน้ำท่วมนั้น ควร
เริ่มตั้งแต่กระบวนการกำหนดนโยบาย จัดทำแผน กิจกรรม งบประมาณ แนวทางมาตรการในขั้นตอน
กระบวนการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
การแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ตลอดจนกระบวนการพัฒนาเครื่องมือกลไกต่างๆ การจัดการองค์ความรู้ด้าน
ทรัพยากรน้ำ การบูรณาการข้อมูล การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในกระบวนการแก้ไขปัญหา น้ำ
ท่วม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ เทคโนโลยีสารสนเทศ

สนับสนุนการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ การแก้ไขปัญหา ให้ทันต่อสถานการณ์น้ำ และเกิดการบูรณาการรับมือ การป้องกัน บรรเทา ปัญหาน้ำท่วม อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

นอกจากนโยบายที่ได้กำหนดสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมแล้ว จำเป็นต้องมีการการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการน้ำท่วมของประเทศไทย นั้นโดยเฉพาะในภาวะปกติ ภาวะฉุกเฉิน และภาวะวิกฤติ จำเป็นต้องมีศูนย์กลางการบัญชาการหรือ ศูนย์ปฏิบัติการเฉพาะกิจเพื่อรับภาวะเหตุฉุกเฉินระดับต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งต้องมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบช่วยการตัดสินใจให้กับผู้บัญชาการสถานการณ์หรือ ผู้อำนวยการสถานการณ์ และในมิติของผู้บัญชาการหรือผู้อำนวยการ ที่เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ในปฏิบัติการ ประกอบด้วยการใช้เงื่อนไขใดในการตัดสินใจต่อสถานการณ์น้ำระหว่างเงื่อนไข ด้านความพร้อม กำลังความสามารถ และความรุนแรงของสถานการณ์

ทั้งนี้หากพิจารณาถึงหลักสากลการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่เริ่มต้นจากการ ป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention and Mitigation) การเตรียมความพร้อม (Preparedness) การเผชิญเหตุบรรเทาทุกข์ (Response and Relief) และ ฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction) แล้ว สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สามารถช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพการรับมือกับสาธารณภัยจากภาวะน้ำท่วมได้ทุกขั้นตอน ภายใต้พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2561 ดังแสดงในภาพประกอบ 5-1 และ ตาราง 5-1

ภาพประกอบ 5-1 การจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม)

ตาราง 5-1 หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้เพื่อลดความเสี่ยงจากภาวน้ำท่วม

	พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 “มวณน้ำ”	พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 “มวชน”
1. ป้องกันและลดผลกระทบ	- บริหารจัดการและจัดสรรน้ำตามเกณฑ์การบริหารอย่างเหมาะสม ในภาวะปกติ (หมวด 4) - จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม/ภาวน้ำแล้ง จัดทำแผนจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำ พร้อมมาตรการ (ม.57, ม.64) - ประกาศผ้งน้ำ ทางน้ำหลาก แหล่งน้ำ ฯลฯ (ม.56) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย พัฒนาระบบคาดการณ์เตือนภัยที่แม่นยำ (ม.23) - จัดทำเกณฑ์เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ ณ สถานีควบคุม ตามหลักวิชาการ	- จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนเผชิญเหตุ และฝึกซ้อมแผน - เตรียมสรรพกำลัง เครื่องมือ อุปกรณ์สำหรับการรับมือ ฯลฯ - หลักเกณฑ์/แนวทาง/มาตรการช่วยเหลือผู้ประสบภัย - ประสานงาน บูรณาการข้อมูลสถานการณ์น้ำ
2. เตรียมความพร้อม	- กำหนดเขตภาวน้ำแล้งล่วงหน้า (ม.57) แผนเตรียมกรณีน้ำท่วมฉุกเฉิน (ม.64) - ติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ประเมินพื้นที่เสี่ยงวิกฤติน้ำ ระดับความรุนแรง และผลกระทบ (impacts) ที่อาจจะเกิดขึ้น - แจ้งเตือนประชาชน และหน่วยปฏิบัติเพื่อรับมือและเตรียมความพร้อมโดยประสานไปยังศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในพื้นที่เสี่ยง	- จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในพื้นที่เสี่ยง ประสานการปฏิบัติเพื่อรับมือกับภัย - เตรียมการเผชิญเหตุ รับมือ อพยพ ฯลฯ - ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างใกล้ชิด
3. รับมือ	- ประกาศเขตภาวน้ำแล้งอย่างรุนแรง (ม.58) และมาตรการ (ม.60) - ฝนน้ำข้ามลุ่มเพื่อบรรเทาภาวน้ำแล้ง (ม.59) ภาวน้ำท่วม (ม.65) - เจ้าหน้าที่ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ (ม.24) และพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม.66) มีอำนาจในการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำ ภาวน้ำท่วม ภาวน้ำแล้ง ได้ - ปัญหาการและอำนาจการแก้ไขปัญหานั้นกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป (ม.24)	- ปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570
4. ฟื้นฟูเยียวยา	- ชดเชยเยียวยา (ม.60, ม.66, ม.67) - รวบรวมข้อมูลความเสียหาย พื้นที่วิกฤติน้ำ วางแผนการป้องกันและแก้ไขระยะยาว	- ช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัย ชุมชน สาธารณูปโภค ฯลฯ ที่ได้รับผลกระทบให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ตามหลักเกณฑ์

ที่มา: กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

5.3.2 ระดับการจัดการภาวะน้ำท่วม

การจัดการภาวะน้ำท่วมได้แก่ ภาวะปกติ ภาวะฉุกเฉิน และภาวะวิกฤติ ควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับระดับการจัดการสาธารณสุข ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564-2570 ที่มีการแบ่งสาธารณสุขออกเป็น 4 ระดับ ซึ่งที่ผ่านมาการพิจารณากระดับสาธารณสุขจะคำนึงถึงขนาดพื้นที่ประสบภัย จำนวนประชากรที่ได้รับบาดเจ็บหรือความเสียหาย หรือความสามารถในการรับมือเผชิญเหตุด้วยทรัพยากรที่แต่ละพื้นที่มีอยู่เป็นหลัก ส่วนการจัดการภาวะน้ำท่วมหรือสาธารณสุขด้านทรัพยากรน้ำนั้น มีปัจจัยสาเหตุมาจากสภาวะอากาศเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันระบบข้อมูลตรวจวัด ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีคาดการณ์สถานการณ์น้ำความก้าวหน้าไปมาก สามารถประเมินแนวโน้มของภาวะน้ำท่วมได้แม่นยำกว่าในอดีต และแจ้งเตือนหน่วยปฏิบัติได้ดี ทั้งนี้การกำหนดระดับสถานการณ์ภัยเพื่อการบริหารจัดการควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(1) สภาพอากาศ เป็นการประเมินจากการคาดการณ์สภาพอากาศในระยะสั้น กลาง ยาว และนาน รวมถึงสภาพอากาศปัจจุบัน เพื่อพิจารณาถึงปรากฏการณ์หรือสภาวะที่ส่งผลให้มีแนวโน้มผิดปกติ

(2) สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน เป็นการประเมินสถานการณ์น้ำท่า ระดับน้ำ ปริมาณน้ำไหลผ่านและคุณภาพน้ำ จากสถานีหลัก รวมถึงปริมาณน้ำในเขื่อน ที่มีแนวโน้มเกิดอุทกภัย ภัยแล้ง และปัญหาคุณภาพน้ำ ซึ่งในอนาคตจะมีการกำหนด “สถานีอุทกวิทยาหลักแห่งชาติ” เพื่อเป็นจุดเฝ้าระวังสำคัญ

(3) ความซับซ้อนของสถานการณ์ ประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญ และการให้ความช่วยเหลือ การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่ให้ความช่วยเหลือ

(4) ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เป็นการประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อทรัพย์สิน ชีวิตอยู่ในระดับรุนแรง ศักยภาพในการรับมือ

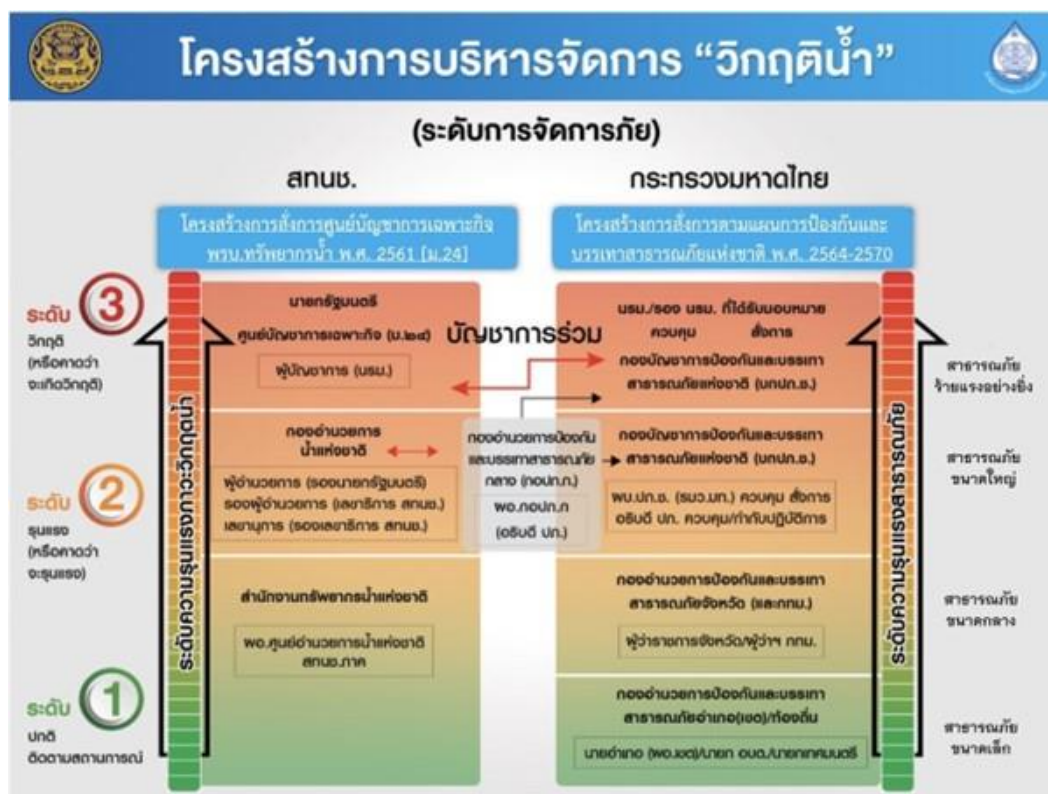
(5) ดุลยพินิจของผู้บัญชาการ พิจารณาผลจากทุกปัจจัยดังกล่าวข้างต้น มาประเมินพิจารณาตัดสินใจ

ดังนั้น เพื่อเป็นการจัดโครงสร้างการสั่งการบัญชาการ และอำนวยความสะดวกระหว่าง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทย จึงแบ่งระดับสถานการณ์ในกรณีของภาวะน้ำท่วมได้เป็น 3 ระดับ ให้สอดคล้องกัน

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติงานในเขตลุ่มน้ำของทั้งสองส่วนจำเป็นต้องบูรณาการเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ในกรณีสาธารณสุขด้านน้ำ แบ่งได้ 3 ระดับ โดยระดับที่ 1 ภาวะปกติ และระดับที่ 2 ภาวะฉุกเฉินตามเกณฑ์ที่กำหนด ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ภายใต้ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ มีหน้าที่ติดตาม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของ

ประเทศ เพื่อเฝ้าระวังป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ โดยอำนวยการและบูรณาการร่วมกับศูนย์
บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ภายใต้กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) และ
มีคณะทำงานช่วย สนับสนุนในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ แต่ในกรณีที่ความรุนแรงนั้นถูกยกระดับ
เป็นระดับที่ 3 ตามเกณฑ์ที่กำหนด กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ จะถูกยกระดับพิจารณาเสนอจัดตั้ง
“ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ เหตุการณ์ภาวะวิกฤติน้ำอย่าง
ใกล้ชิด เพื่อแก้ไขปัญหาจนกว่าเหตุการณ์จะกลับเข้าสู่สภาวะปกติ

โดย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและคณะทำงาน จะเป็นผู้วิเคราะห์สถานการณ์
รายงาน กองอำนวยการน้ำแห่งชาติแล้วแจ้งเตือนไปยัง กอปภ.ก. และหน่วยปฏิบัติอื่นๆ เพื่อ
รับทราบข้อวิเคราะห์คาดการณ์ พื้นที่เป้าหมายในการปฏิบัติการ รวมทั้งแนวโน้มความรุนแรงเป็นการ
ล่วงหน้า ดังนั้น การยกระดับ 3 ระดับของ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จะมีลักษณะเป็น “เชิง
รูก” กล่าวคือจะยกระดับภัยก่อนกระทรวงมหาดไทยหากคาดว่าจะเกิดสถานการณ์ จากนั้นจะ
ประสานงาน อำนวยการร่วม และบัญชาการร่วมกันจนกว่าจะพ้นวิกฤติ แสดงดังภาพประกอบ 5-2
การเปรียบเทียบระดับการจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ระหว่าง สำนักงานทรัพยากรน้ำ
แห่งชาติ และ กระทรวงมหาดไทย

ภาพประกอบ 5-2 การเปรียบเทียบระดับการจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ระหว่าง
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และ กระทรวงมหาดไทย

ที่มา: ปรับปรุงข้อมูลจากศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

5.3.3 ความเชื่อมโยงและการประสานการปฏิบัติ

ในกรณีของสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ความเชื่อมโยงระหว่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ที่ได้มีการจัดองค์กรหรือส่วนงานต่างๆ เพื่อรับผิดชอบทั้งในระดับนโยบาย ระดับบัญชาการ ระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติการ ตามระดับภัยต่าง โดยในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน สาธารณภัยอยู่ในระดับ 1-2 และในกรณีที่สาธารณภัยร้ายแรงอยู่ในระดับ 3-4 โดยความเชื่อมโยงจะแสดงอยู่ในภาพประกอบ 5-3 ความเชื่อมโยงและการประสานงานเพื่อจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการประสานการปฏิบัติในกรณีที่เกิดภาวะน้ำท่วมได้ ทั้งนี้การประสานการปฏิบัติยังคงต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเอกชนด้วยเพื่อความสำเร็จครบถ้วน

ภาพประกอบ 5-3 ความเชื่อมโยงและการประสานงานเพื่อจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ
ที่มา: คณะที่ปรึกษา

5.4 การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงลักษณะของแผนปฏิบัติการช่วงฤดูฝนและหลังฤดูฝน โดยในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ช่วงฤดูฝนจะอยู่ในช่วงในช่วง 1 กันยายน- 28 กุมภาพันธ์ และช่วงหลังฤดูฝนจะอยู่ในช่วง 1 มีนาคม – 31 สิงหาคม ซึ่งในบางมาตรการจำเป็นต้องทำกระทันทั้งในช่วงฤดูฝนและหลังฤดูฝน ดังในแสดงในตาราง 5-2

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

โดยแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานจะสอดคล้องกับ มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 ที่
ปรับจาก 13 มาตรการเดิมเมื่อปีที่ผ่านมา เป็น 12 มาตรการใหม่ ดังแสดงในภาพประกอบ 5-4
รายละเอียดประกอบด้วยประกอบด้วย

- (1) คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงช่วงฝนทิ้งช่วง
- (2) การบริหารจัดการน้ำพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก
- (3) ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ/เขื่อนระบายน้ำและจัดทำแผน
บริหารจัดการน้ำเชิงบูรณาการ
- (4) เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุง อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมมาตร
ให้พร้อมใช้งาน และปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ
- (5) เตรียมพร้อม/ วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ บุคลากร ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและ
พื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง ปรับปรุงวิธีการส่งน้ำในพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง
- (6) ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัย คัน ทำนบ พนังกั้นน้ำ
- (7) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำ
- (8) ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ
- (9) เร่งเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน
- (10) สร้างความเข้มแข็ง เครือข่ายภาคประชาชนในการให้ข้อมูลสถานการณ์
- (11) การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะอนุกรรมการ
ทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่างๆ
- (12) ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย

ภาพประกอบ 5-4 12 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ดังในตาราง 5-2 เป็นตารางที่แสดงแนวทางการปฏิบัติงานตามมาตรการรับมือฤดูฝนแยกตามกิจกรรมของแต่ละมาตรการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ
ตามช่วงระยะเวลาในรอบ 12 เดือน

ตาราง 5-2 แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่ เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่ เสี่ยงช่วงฝนทิ้งช่วง	1.1	ประเมินเหตุการณ์น้ำท่วมและดินโคลนถล่ม	ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่ง ตะวันออก สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)												
	1.2	กำหนดแผนปฏิบัติการสำหรับเตรียม ดำเนินการในเชิงป้องกันล่วงหน้าในพื้นที่ เสี่ยง สำนักงานชลประทานที่ 14 จังหวัดนครศรีธรรมราช -พื้นที่เขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช -สนามบินนครศรีธรรมราช และพื้นที่รอบ สนามบิน -พื้นที่เขตเทศบาลเมืองทุ่งสงพื้นที่ลุ่มต่ำใน เขตชุมชน -พื้นที่ลุ่มน้ำตาปีตอนบน -พื้นที่ชุมชนในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก -พื้นที่ชุมชนในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก -พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังตอนบน -พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังตอนล่าง	สำนักงานชลประทานที่ 14,15,16 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8,10												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	จังหวัดสุราษฎร์ธานี -บริเวณเทศบาลตลาดไชยา คลองท่าโพธิ์ คลองไชยาใน อ.ไชยา -บริเวณลุ่มน้ำตาปั้งแต่ อ.พระแสง อ.เคียนซา อ.พุนพิน -บริเวณพื้นที่โครงการฝายคลองท่าทอง ต.ไชยคราม ต.ชลคราม ต.ท่าอุแท ต.ท่าทอง สำนักงานชลประทานที่ 15 -พื้นที่ลุ่มต่ำบริเวณ ต.นากระตาม อ.ท่าแซะ -พื้นที่ลุ่มต่ำบริเวณ ต.บ้านนา ต.ขุนกระหัง ต.ตากแดด ต.บางหมาก ต.ทุ่งคา อ.เมืองชุมพร -พื้นที่ลุ่มต่ำบริเวณ ต.ครน อ.สวี -พื้นที่ลุ่มต่ำบริเวณ ต.ทุ่งตะโก ต.ช่องไม้แก้ว อ.ทุ่งตะโก -พื้นที่ลุ่มต่ำบริเวณ ต.วังตะกอก ต.นาขา ต.พ้อแดง ต.นาพญา -ต.บ้านควน ต.ท่ามะปลา ต.บางมะพร้าว อ.หลังสวน													
1.3	ประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำจากฝนทิ้งช่วง	ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	1.4	กำหนดแผนปฏิบัติการสำหรับเตรียมดำเนินการในเชิงป้องกันล่วงหน้าในพื้นที่เสี่ยง	สำนักงานชลประทานที่ 14,15,16 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8,10												
2.การบริหารจัดการน้ำพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก	2.1	เตรียมความพร้อมการใช้พื้นที่ลุ่มต่ำ/แก้มลิงเป็นพื้นที่หน่วงน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก บริหารจัดการเพื่อป้องกันบรรเทาระดับความรุนแรงของน้ำท่วม รวมถึงจัดการแผนระบายน้ำ/แผนเก็บกักน้ำไว้ใช้ก่อนสิ้นฤดูฝน	-												
	2.2	หลักเกณฑ์การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำนองและการจ่ายเงินค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหายในพื้นที่เอกชน	-												
3.ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ/เขื่อนระบายน้ำและจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำเชิงบูรณาการ	3.1	ทบทวน ปรับปรุงหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการน้ำ สำหรับใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประกอบด้วย เกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) เกณฑ์การระบายน้ำเขื่อน/อาคารระบายน้ำ ประเมินน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำ การคาดการณ์ฝนและปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สำนักงานชลประทานที่ 14, 15,16												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	3.2	แต่งตั้งคณะทำงานในการบริหารจัดการเขื่อนรัชชประภา อ่างเก็บน้ำบางก่าปรีด อ่างเก็บน้ำห้วยลึก อ่างเก็บน้ำบางทรายขาว อ่างเก็บน้ำคลองสวนหมัง อ่างเก็บน้ำดินแดง อ่างเก็บน้ำคลองกะทูน อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส อ่างเก็บน้ำเสม็ดจวน และอ่างเก็บน้ำคลองหยา เพื่อ การคาดการณ์ฝนและปริมาณน้ำท่าในลำน้ำ เหนือค่าฝาระวังระดับเตือนภัย เหนือการบริหารจัดการ (กลไกการสั่งการ) ติดตามสถานการณ์น้ำแหล่งน้ำทุกขนาด เพื่อ ฝาระวังและควบคุมการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ หรือ เกณฑ์ควบคุม โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการน้ำในภาพรวมของลุ่มน้ำ	คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน สำนักงานชลประทานที่ 14, 15,16 สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 ,10												
	3.3	จัดทำแผนบริหารจัดการน้ำระดับลุ่มน้ำ พร้อมจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางในช่วงภาวะวิกฤติ เช่นแผนการระบายน้ำเพื่อรักษาเสถียรภาพของอ่างเก็บน้ำ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4 คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก												
4.เตรียมความพร้อมซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมมาตร ให้	4.1	ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และซ่อมแซม อ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ ในความรับผิดชอบของสำนักงานชลประทานที่ 14 จำนวน 144	สำนักงานชลประทานที่ 14 ,15 ,16												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน										
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
พร้อมใช้งาน และปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ		แห่ง สำนักงานชลประทานที่ 15 จำนวน 106 แห่ง สำนักงานชลประทานที่ 16 จำนวน 11 แห่ง กรณีอาคารไม่พร้อมใช้งานหรือเสียหายระหว่างฤดูฝน ให้จัดทำแผนซ่อมแซมปรับปรุงและแผนปฏิบัติการสำรองการบริหารจัดการน้ำหลาก												
	4.2	ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (เขื่อนรัชชประภา) กรณีอาคารไม่พร้อมใช้งานหรือเสียหายระหว่างฤดูฝน ให้จัดทำแผนซ่อมแซมปรับปรุงและแผนปฏิบัติการสำรองการบริหารจัดการน้ำหลาก	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย											
	4.3	ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ ในความรับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 และสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 10 กรณีอาคารไม่พร้อมใช้งานหรือเสียหายระหว่างฤดูฝน ให้จัดทำแผน	สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 ,10											

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน										
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
		ซ่อมแซมปรับปรุงและแผนปฏิบัติการสำรอง การบริหารจัดการน้ำหลาก												
	4.4	ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และซ่อมแซม อ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำ รวมทั้ง ระบบระบายน้ำ ในความรับผิดชอบของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีอาคารไม่ พร้อมใช้งานหรือเสียหายระหว่างฤดูฝน ให้ จัดทำแผนซ่อมแซมปรับปรุงและแผนปฏิบัติ การสำรองการบริหารจัดการน้ำหลาก	ท้องถิ่นจังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ประจวบคีรีขันธ์ พัทลุง พังงา ระนอง สุราษฎร์ธานี											
	4.5	ตรวจสอบความพร้อมซ่อมแซม ปรับปรุง โทรมาตร ให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ตามปกติ ในช่วงฤดูฝน รวมทั้งสามารถตรวจวัด แสดงผล และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้ทุก หน่วยงานใช้ในการติดตามและเฝ้าระวัง สถานการณ์ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา สำนักงานชลประทานที่ 14 จำนวน 1 สถานี สำนักงานชลประทานที่ 15 จำนวน 7 สถานี สำนักงานชลประทานที่ 16 จำนวน 13 สถานี สำนักงานทรัพยากรที่ 8 จำนวน 126 สถานี สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 10 จำนวน 177 สถานี	สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทก วิทยา สำนักงานชลประทานที่ 14,15,16 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 ,10 สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ศูนย์อุตุวิทยามหาภาตใต้ฝั่ง ตะวันออก											

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
		สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (สสน.) จำนวน 42 สถานี													
	4.6	รวบรวมข้อมูลจากการสำรวจและบูรกร ขับเคลื่อนการดำเนินงานแผนงานของ หน่วยงานดังนี้ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 11 และเขต 18 สำนักงานทางหลวงที่15 ,16 และ 17 สำนักงานชลประทานที่ 15,16 การประปาเขต4 ,5 สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 3 , 4 และที่ 5 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 ,10	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน										
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
		องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำ การรถไฟแห่งประเทศไทย กองทัพบก												
	4.7	สำรวจ และจัดทำแผนดำเนินการกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้างและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การปรับปรุงคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่รับน้ำ และการระบายน้ำได้อย่างรวดเร็ว และทบทวน/ตรวจสอบ สิ่งที่เกิดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำจากการศึกษาการจัดทำฝังน้ำ เพื่อจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข	สำนักงานทางหลวงที่15,16,17 สำนักงานทางหลวงชนบทที่11,14											
	4.8	สำรวจ และจัดทำแผนดำเนินการกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้างและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ และการปรับปรุงคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่รับน้ำ และการระบายน้ำได้อย่างรวดเร็ว ทบทวน/ตรวจสอบ สิ่งที่เกิดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำจากการศึกษาการจัดทำฝังน้ำ เพื่อจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข	สำนักงานทางหลวงที่15,16 ,17 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 ,10 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำ											
	4.9	สำรวจ และจัดทำแผนดำเนินการขุดลอกเส้นทางคมนาคมทางน้ำเพื่อระบายน้ำได้อย่างรวดเร็ว ทบทวน/ตรวจสอบ สิ่งที่เกิด	สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4,5											

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
		ขบวนการไหลของน้ำในระบบทางน้ำจาก การศึกษาการจัดทำฝังน้ำ เพื่อจัดทำแผน ปรับปรุง แก้ไข													
	4.10	สำรวจ และจัดทำแผนสิ่งกีดขวางทางน้ำที่ เกิดจากการก่อสร้างเส้นทางรถไฟตัดกับ เส้นทางน้ำเพื่อระบายน้ำได้อย่างรวดเร็ว ทบทวน/ตรวจสอบ สิ่งกีดขวางการไหลของ น้ำในระบบทางน้ำจากการศึกษาการจัดทำ ฝังน้ำ เพื่อจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข	การรถไฟแห่งประเทศไทย												
	4.11	สนับสนุนแผนงานของหน่วยงาน สำนักงาน ทางหลวงที่ 15 ที่16 และที่ 17 สำนักงาน ชลประทานที่ 14 ที่15 และที่16 การประปา ส่วนภูมิภาคเขต 4และเขต 5 สำนักงานเจ้า ท่าภูมิภาคที่ 4 และ ที่ 5 สำนักงาน ทรัพยากรน้ำที่ 8 และ ที่10 องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำ การรถไฟแห่ง ประเทศไทย	กองทัพบก												
5. เตรียมพร้อม / วางแผนเครื่องจักร เครื่อง มือ บุคลากร ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำ ท่วมและพื้นที่เสี่ยง ในช่วงฝนทิ้งช่วง	5.1	เตรียมความพร้อมแผนป้องกันบรรเทาสา ธารณภัย/แผนเผชิญเหตุในภาวะน้ำท่วมและ ช่วงฝนทิ้งช่วง เตรียมความพร้อมด้าน บุคลากร เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมและ ฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียมความพร้อมเครื่องจักร	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยเขต11,18												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปรับปรุงวิธีการส่งน้ำในพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง	เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 11 1.เครื่องยนต์เรือ 11 ลำ 2.เครื่องยนต์เรือหางยาว 2 ลำ 3.เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งเกิน 4 นิ้ว - 8 นิ้ว 2 เครื่อง 3.เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งเกินกว่า 8 นิ้วขึ้นไป 1 เครื่อง 4.เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่งไม่เกิน 4 นิ้ว 4 เครื่อง 5.เครื่องสูบน้ำ ขับด้วยเครื่องยนต์ดีเซล 17 เครื่อง 5.รถปฏิบัติการบรรเทาอุทกภัย พร้อมเครื่อง 6.สูบน้ำขนาดใหญ่ 2 คัน 7.เรือยนต์ท้องแบน 48 ลำ 8.เรือยาง 1 ลำเรือแอร์โบ้ท 1 ลำ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 18 1.เครื่องสูบน้ำ ขับด้วยเครื่องยนต์ดีเซล 16 เครื่อง 2.รถบรรทุกพร้อมเรือยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว 4 คัน 3.รถปฏิบัติการบรรเทาอุทกภัย พร้อมเครื่อง													

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน										
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
		สูบน้ำขนาดใหญ่ 1 คัน 4.เรือยนต์ท้องแบน 20 ลำ 5.เรือแอ๊ปท 1 ลำ												
	5.2	เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวัง สถานการณ์น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียม ความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ใน สภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทัน สถานการณ์ วางแผนจุดติดตั้งเครื่องผลักดัน น้ำในพื้นที่ที่เหมาะสม สำนักงานชลประทานที่ 14 จำนวนเครื่องสูบน้ำ 11 เครื่อง - รถบรรทุก น้ำ 3 คัน - รถแบคโฮ 2 คัน สำนักงานชลประทานที่ 15 จำนวนเครื่องสูบน้ำ 40 เครื่อง สำนักงานชลประทานที่ 16 จำนวนเครื่องสูบน้ำ 14 เครื่อง เครื่อง ผลักดันน้ำ 2 เครื่อง	สำนักงานชลประทานที่ 14 ,15 ,16											

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	5.3 เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวัง สถานการณ์น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียม ความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ใน สภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทัน สถานการณ์ จำนวนเครื่องมือเครื่องจักร สำนักงานทรัพยากรน้ำที่8 เครื่องสูบน้ำ ขนาด 10 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง เครื่องสูบน้ำ ขนาด 12 นิ้ว จำนวน 20 เครื่อง เครื่องสูบน้ำ ขนาด 24 นิ้ว จำนวน 2 เครื่อง เครื่องสูบน้ำ ขนาด 30 นิ้ว จำนวน 1 เครื่อง รถบรรทุก 6 ล้อ ขนาด 3 ตัน จำนวน 1 คัน รถบรรทุก 6 ล้อ ติดตั้งเครน จำนวน 1 คัน รถบรรทุก 10 ล้อ ติดตั้งเครน จำนวน 1 คัน รถบรรทุกน้ำขนาด 6,000 ลิตร จำนวน 2 คัน	สำนักงานทรัพยากรน้ำที่8,10												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
5.4	เตรียมความพร้อมบุคลากร เครื่องจักร เครื่องมือ ในสถานการณ์ฝนทิ้งช่วง เพื่อสำรวจจุดเจาะบ่อน้ำบาดาล สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 ตรัง จุดเจาะบ่อน้ำบาดาล (บ่อปกติ) 8 ชุด รถบรรทุกน้ำ (ใช้ประจำจุดเจาะบ่อน้ำบาดาล) 8 คัน ชุดซ่อมระบบประปา-เครื่องสูบ 3 ชุด ชุดสำรวจธรณีฟิสิกส์อุทกธรณีวิทยา 2 ชุด เครื่องหยั่งธรณีหลุมเจาะ 1 เครื่อง สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 12 สงขลา จุดเจาะบ่อน้ำบาดาล (บ่อปกติ) จำนวน 1 ชุด รถบรรทุกน้ำ (ใช้ประจำจุดเจาะบ่อน้ำบาดาล) จำนวน 4 คัน ชุดซ่อมระบบประปา-เครื่องสูบ จำนวน 1 ชุด ชุดสำรวจธรณีฟิสิกส์อุทกธรณีวิทยา จำนวน 1 ชุด เครื่องหยั่งธรณีหลุมเจาะ จำนวน 1 ชุด	สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6, 12												
	เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 11, 18												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	5.6	เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมเส้นทางคมนาคม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์	สำนักงานทางหลวงที่15,16 ,17 สำนักงานทางหลวงชนบทที่11,14												
	5.7	เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วงรวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์	กองทัพบก กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ												
	5.8	ติดตามวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมช่วงฝนทิ้งช่วง ด้วยภาพถ่ายดาวเทียม และอากาศยานไร้คนขับ (UAV) กำหนดแนวทางและเงื่อนไขของการแจ้งเตือนตามระดับน้ำและผลกระทบที่เกิดขึ้น	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)												
	5.9	เตรียมความพร้อมแผนป้องกันบรรเทาสาธารณภัย/แผนเผชิญเหตุในภาวน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง เตรียมความพร้อมเครื่องจักร	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน										
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
		เครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์												
	5.10	วางแผนการจัดการสรรน้ำพื้นที่ชลประทานของสำนักงานชลประทานที่ 14 สำนักงานชลประทานที่ 15 และสำนักงานชลประทานที่ 16 ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ ได้แก่ เขื่อนรัชชประภา อ่างเก็บน้ำบางก่าปรีด อ่างเก็บน้ำห้วยลึก อ่างเก็บน้ำบางทรายนวล อ่างเก็บน้ำคลองสวนหนึ่ง อ่างเก็บน้ำดินแดง อ่างเก็บน้ำคลองกะทูน อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส อ่างเก็บน้ำเสม็ดจวน และอ่างเก็บน้ำคลองหย้า และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	สำนักงานชลประทานที่ 14 ,15,16											
	5.11	วางแผนการจัดการสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ วางแผนการจัดการสรรน้ำพื้นที่ชลประทานของสำนักงานชลประทานที่ 14 สำนักงานชลประทานที่ 15 และสำนักงานชลประทานที่ 16 ให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ ได้แก่เขื่อนรัชชประภา อ่างเก็บน้ำบางก่าปรีด อ่างเก็บน้ำห้วยลึก อ่างเก็บน้ำบางทราย	สำนักงานชลประทานที่ 14 ,15,16											

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน										
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
		นวล อ่างเก็บน้ำคลองสวนหนึ่ง อ่างเก็บน้ำดินแดง อ่างเก็บน้ำคลองกะทูน อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส อ่างเก็บน้ำเสม็ดจวน และอ่างเก็บน้ำคลองหย้า และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งวางแผนลดการสูญเสียน้ำโดยการปรับปรุงวิธีการส่งน้ำและซ่อมแซมระบบการส่งน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้น้ำ ให้ได้ประโยชน์สูงสุด												
	5.12	วางแผนการจัดการสรรน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	การประปาส่วนภูมิภาคเขต 4 ,5 สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 6 ,12 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น											
	5.13	การปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงฝนทิ้งช่วง	กรมฝนหลวงและการบินเกษตร											
6.ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัย คัน ทำนบก พนังกั้นน้ำ	6.1	ตรวจสอบความมั่นคง แข็งแรง ของคันกั้นน้ำ ทำนบก และพนังกั้นน้ำ พร้อมทั้งซ่อมแซมและปรับปรุงให้มีสภาพพร้อมใช้งาน หรือเตรียมแผนเสริมความสูง หรือก่อสร้างคันทำนบก พนังกั้นน้ำชั่วคราวหากจำเป็น	สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ประจวบคีรีขันธ์ พัทลุง พังงา ระนอง สุราษฎร์ธานี สำนักงานชลประทานที่ 14 ,15, 16 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น											
	6.2	ตรวจสอบความมั่นคง แข็งแรง ของเขื่อนป้องกันตลิ่งบริเวณเขื่อนรัชชประภา อ่างเก็บน้ำบางก่าปรีด อ่างเก็บน้ำห้วยลึก อ่างเก็บน้ำ	สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4,5											

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
		บางทรายวนวล อ่างเก็บน้ำคลองสวนหมัง อ่างเก็บน้ำดินแดง อ่างเก็บน้ำคลองกะทูน อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส อ่างเก็บน้ำเสม็ดจวน และอ่างเก็บน้ำคลองหยง													
	6.3	ตรวจสอบความมั่นคง แข็งแรง ของสะพาน ท่อลอด บริเวณจุดตัดเส้นทางคมนาคมกับลำ น้ำ	สำนักงานทางหลวงที่15,16,17 สำนักงานทางหลวงชนบทที่11,14 การรถไฟแห่งประเทศไทย												
	6.4	สำรวจแนวช่องว่างของคันกันน้ำ ทำนบ และ พนังกั้นน้ำ ด้วยรถ MMS	สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)												
7.เพิ่มประสิทธิภาพการ ระบายน้ำของทางน้ำ	7.1	จัดทำแผนบูรณาการด้านเครื่องจักร เครื่องมือ/สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดวัชพืช ผักตบชวา และขยะในลำน้ำ และ ประชาสัมพันธ์	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4 สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัด สำนักงานชลประทานที่ 14,15,16 สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4,5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) สำนักงานทรัพยากรน้ำที่8,10 ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยเขต12,18												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
			สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย												
	7.2	ดำเนินการขุดลอกคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่หน้าตัดแม่น้ำลำคลอง และเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ	สำนักงานชลประทานที่ 14,15,16 สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4,5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต11,18 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่8,10												
	7.3	จัดทำ Big Cleaning Day ในพื้นที่ลุ่มน้ำ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานชลประทานที่ 14,15,16 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่8 ,10												
8.ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ	8.1	บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับชาติและระดับพื้นที่ ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ และจัดเตรียมพื้นที่อพยพ (อย่างน้อยภาคละ 1 พื้นที่) โดยให้ทุกอำเภอและองค์กรปกครอง	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต11,18 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกอำเภอในจังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
		ส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง จัดเตรียมศูนย์พักพิงชั่วคราวในพื้นที่ และให้ส่วนอำนวยการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อุทกภัยและดินถล่ม ประสานอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาศูนย์พักพิงชั่วคราวรองรับหน่วย	ประจวบคีรีขันธ์ พัทลุง พังงา ระนอง สุราษฎร์ธานี สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4												
	8.2	ตั้งศูนย์บัญชาการบริหารจัดการน้ำส่วนหน้าสำหรับเผชิญเหตุเพื่อเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการสถานการณ์ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะผู้อำนวยการจังหวัด เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ รับผิดชอบในการอำนวยการควบคุม กำกับดูแล สั่งการในเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามแผนผังโครงสร้างในศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด/ศูนย์บัญชาการส่วนหน้าจังหวัด	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4 กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม สำนักคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กองบัญชาการกองทัพไทย กรมอุตุนิยมวิทยา สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8,10 สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำท่วม
 กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
			องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยเขต11,18 กรมประชาสัมพันธ์												
	8.3	บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการ ทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยแห่งชาติ และวางแผนกำหนดแนว ทางการฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพปกติ	ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยเขต11,18												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน											
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
9.เร่งเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน	9.1	เร่งเก็บน้ำ/สูบน้ำส่วนเกิน ในช่วงปลายฤดูฝนไปเก็บในอ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำธรรมชาติไว้ใช้ในฤดูแล้ง	สำนักงานชลประทานที่ 14,15,16 สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 ,10 ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต11,18 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประปาส่วนภูมิภาคเขต 4,5												
	9.2	บริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) หรือเพิ่มศักยภาพเก็บกัก	สำนักงานชลประทานที่ 14,15,16												
	9.3	พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กเพิ่มขึ้นได้แก่ สระน้ำ หนองน้ำ บ่อน้ำตื้น เป็นต้น	สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8,10 สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11,12 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประปาส่วนภูมิภาคเขต 4,5												
10.สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายภาคประชาชนในการให้ข้อมูลสถานการณ์	10.1	อบรมการจัดการความรู้ (Knowledge Management , KM) สร้างองค์ความรู้แก่ปราชญ์ชุมชนและภาคประชาชน การให้องค์ความรู้ภาคประชาชน ในการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งข้อมูลในพื้นที่ สร้างเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อแจ้งข้อมูลสถานการณ์ สร้างช่องทางในการส่งข้อมูล/แจ้งข้อมูลสถานการณ์	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 8 ,10 ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต11,18 และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง												

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

มาตรการ	กิจกรรม		หน่วยงานที่รับผิดชอบ	เดือน										
				ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
11. การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่างๆ	11.1	สร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ช่วงฤดูฝน ปี 2566 ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้และเข้าใจผ่าน คณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่างๆและประชาชน	คณะกรรมการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4											
12.ติดตามประเมินผล ปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย	12.1	กำหนดประเมินตัวชี้วัดการดำเนินการ (กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์) ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์น้ำ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคประชาชนอย่างใกล้ชิด ติดตามการดำเนินงานและสรุปผล เพื่อปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 4 และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง											

บทที่ 6

รูปแบบรายงานผล

6.1 กรณียังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม

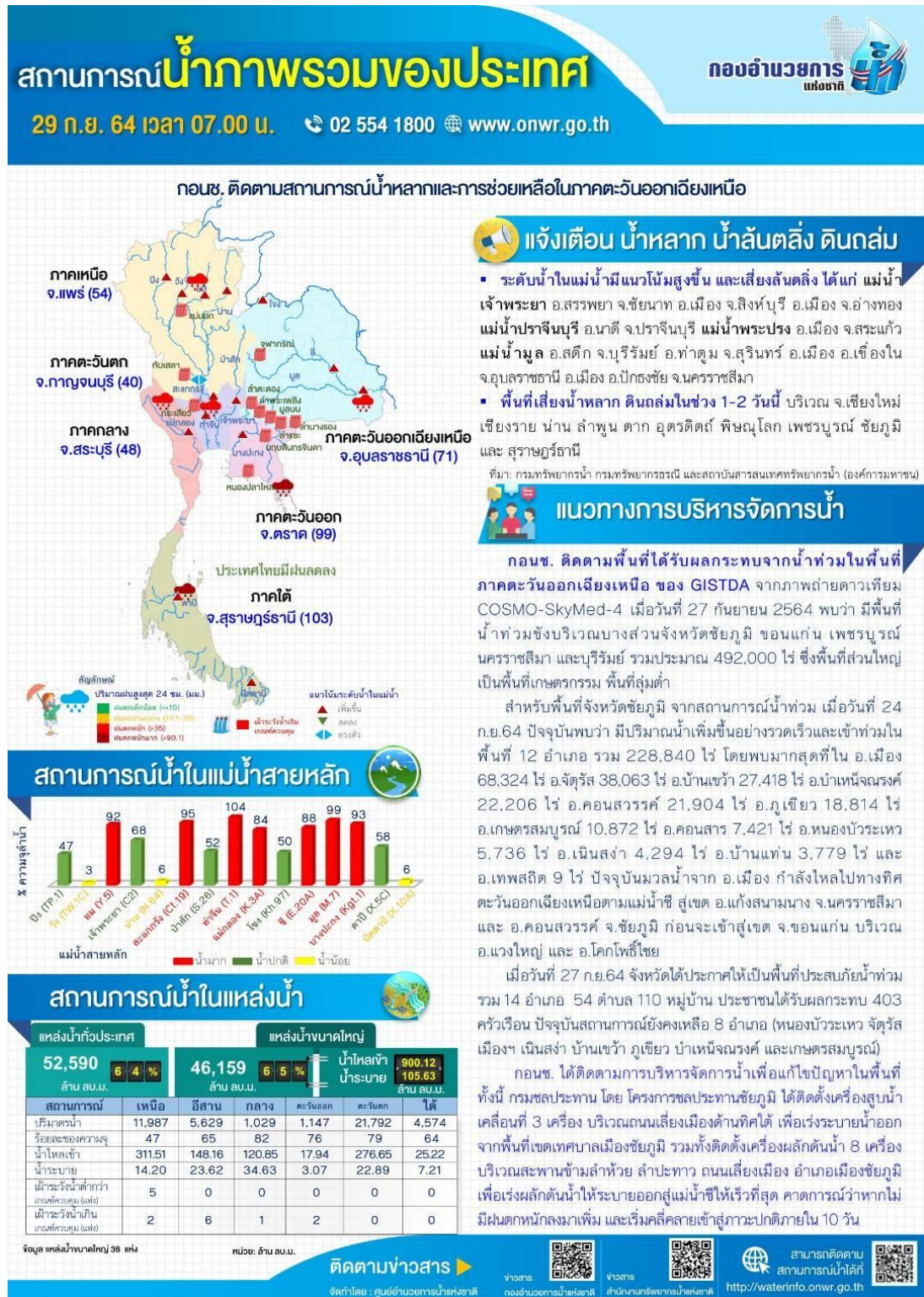
จากปฏิทินการบริหารจัดการน้ำในบทที่ 5 ได้มีการกำหนดช่วงเวลาที่จะเริ่มมีการวิเคราะห์ คาดการณ์ และติดตามสภาพอากาศ ฝน น้ำท่า อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติไว้ โดยในกรณีที่ผลการวิเคราะห์ยังไม่พบว่าจะเกิดภัยน้ำท่วม การรายงานผลจะมีเฉพาะส่วนของข้อมูลน้ำเป็นหลัก โดยยังไม่มีข้อมูลพื้นที่ประสบภัย

การรายงานผลในส่วนนี้จะดำเนินการร่วมกับการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม ตามหัวข้อ 4.4 และการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ ตามหัวข้อ 4.5 รูปแบบของการรายงานผลให้เป็นไปตามที่หน่วยงานรับผิดชอบกำหนด ซึ่งก็จะเป็นหน่วยงานเดียวกับที่จัดทำระบบเตือนภัย

เนื้อหาของการรายงานผลในกรณีที่ยังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่

- (1) ปริมาณฝน
- (2) ระดับน้ำในลำน้ำ
- (3) ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ

โดยอาจพิจารณานำเสนอเฉพาะบางสถานี หรือ บางอ่างเก็บน้ำที่มีขนาดใหญ่ หรือ ควรนำเสนอภาพรวมของปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเป็นรายภาค เพื่อความกระชับตามตัวอย่างในภาพประกอบ 6-1 และอาจมีข้อมูลพื้นที่เสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดภัยน้ำท่วมขึ้น รวมทั้งข้อมูลด้านการบริหารที่คาดว่าจะดำเนินการเพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบด้วย

ภาพประกอบ 6-1 ตัวอย่างการรายงานผล กรณียังไม่เกิดภาวะภัย

6.2 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วม

6.2.1 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมในระดับภัย 1 และ 2

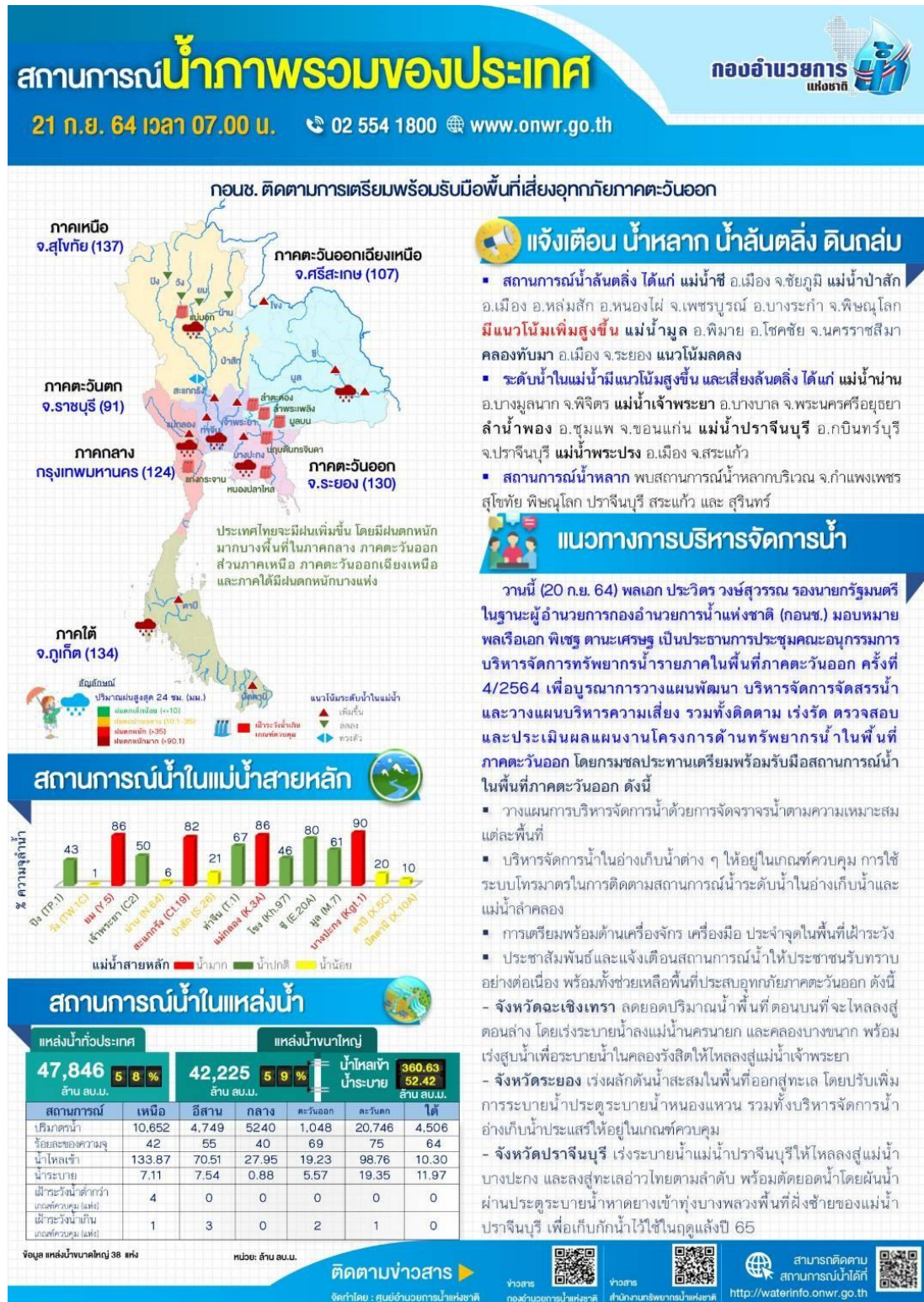
การรายงานข้อมูลในกรณีนี้ จะมีข้อมูลที่เพิ่มเติมขึ้นจากข้อมูลสถานการณ์และการคาดการณ์น้ำในหัวข้อ 6.1 ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะน้ำท่วม ได้แก่ พื้นที่ประสบภัย ผู้ได้รับผลกระทบ ฯลฯ ตามตัวอย่างในภาพประกอบ 6-2 รวมทั้งแนวทางการบริหารและบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีทางเลือกเพื่อให้กองอำนวยการน้ำแห่งชาติได้ใช้ประกอบการตัดสินใจ ทั้งนี้รูปแบบของการรายงานผลให้เป็นไปตามที่หน่วยงานที่รับผิดชอบกำหนด โดยหน่วยงานรับผิดชอบยังคงเป็นหน่วยงานตามหัวข้อ 6.1 เป็นหลัก สำหรับหน่วยงานสนับสนุนอื่นๆ ก็อาจจัดทำรายงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วยงานนั้นขึ้นมาด้วย เพื่อเป็นการบูรณาการข้อมูลให้หน่วยงานอื่นๆ ได้รับทราบการดำเนินการด้วย

เนื่องจากภัยในระดับ 1 : ปกติ และ ระดับ 2 : รุนแรง หรือ คาดว่าจะรุนแรง จะมีโครงสร้าง การบัญชาการและอำนวยการอยู่ที่ระดับกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ/สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยไม่มีการตั้งศูนย์บัญชาการน้ำเฉพาะกิจ ทั้งนี้ สทช. ก็เป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บูรณาการข้อมูลและจัดทำรายงานตั้งแต่สภาวะก่อนเกิดภัยอยู่แล้ว ดังนั้น ในระดับภัย 2 ส่วนนี้จึงไม่มีการจัดทำรายงานสรุปเพิ่มเติมเหมือนกรณีภัยระดับ 3

6.2.2 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมในระดับภัย 3

ในกรณีที่เกิดภัยในระดับที่ 3 : วิกฤติ โครงสร้างการบัญชาการ อำนวยการ ปฏิบัติการ จะ เปลี่ยนไปจากภัยระดับ 1 และ 2 โดยจะมีการตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ขึ้น โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ

ดังนั้นในส่วนของการรายงานผลนอกจากจะมีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับภัยระดับ 1 และ 2 แล้ว อาจต้องมีการเพิ่มรายงานสรุปสถานการณ์น้ำและทางเลือกในการบรรเทาวิกฤติน้ำ ในกรณีที่สภาพปัญหารุนแรงเกินกว่าเกณฑ์การบริหาร เช่น อาจมีปัญหาเขื่อนขนาดใหญ่หรือขนาดกลางบางแห่งชำรุดร่วมด้วย เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อประกอบการตัดสินใจของนายกรัฐมนตรี ในการบัญชาการสถานการณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่สุด รวมทั้งอาจต้องมีการรายงานผล การติดตามข้อสั่งการของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจด้วย

ภาพประกอบ 6-2 ตัวอย่างการรายงานผล กรณีเกิดภาวะภัยน้ำท่วม

บทที่ 7

บทสรุป

ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 35 (2) คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจ จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อให้ความเห็นชอบ มาตรา 61 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้งในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีที่เกิดภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (3) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง
- (4) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (5) วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่
- (6) การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง
- (7) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง

มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้าโดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (3) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (4) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- (5) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- (6) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ

(7) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด

(8) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

(9) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

มาตรา 61 วรรคสอง และมาตรา 64 วรรคสอง กำหนดให้ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีการบูรณาการร่วมกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตลุ่มน้ำตามความเหมาะสม

โดยผลการดำเนินงานโครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน ได้ดำเนินการตามองค์ประกอบหลักดังกล่าวข้างต้นประกอบด้วย

(1) ทบทวนจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 61 และ มาตรา 64 ให้สอดคล้องกับบริบทลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนและองค์ประกอบในการบริหารจัดการน้ำ

(2) นำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบนให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปสู่การปฏิบัติ โดยได้ดำเนินการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในวันที่ 30 พฤษภาคม 2566 ณ ห้องประชุมเมืองคนดี ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นประธานในการประชุม และมีผู้เข้าร่วมให้ความคิดเห็นทั้งในระบบออนไลน์ และเข้าร่วมในห้องประชุมทั้งสิ้น 40 คน ดังแสดงในภาพประกอบ 7-1

(3) นำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำใช้แผนดังกล่าวเป็นกรอบในการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน โดยได้นำเข้าวาระการประชุมวันที่ 27 กรกฎาคม 2566 ณ ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการประชุม ที่ประชุมได้พิจารณารับแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน เพื่อใช้ในการติดตามการดำเนินงานและนำเสนอต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม)

ภาพประกอบ 7-1 การประชุมรับฟังความคิดเห็น

ภาคผนวก

QR Code สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม

